

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

LUCRĂRILE SIMPOZIONULUI NAȚIONAL

CALITATE ȘI PERFORMANȚĂ EDUCAȚIONALĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Ediția a XIII-a, 8 februarie 2025

Coordonatori:

Pr. prof. Marian Dobrescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Denisa-Marinela Toader, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Mihaela Corina Nicolae, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. metodist Livia Grigorescu, Casa Corpului Didactic Dâmbovița
Prof. Carmen Antonescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. învățământ primar Laura Elena Bălan, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Alexandru Bondu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Grațiela Marina Ghiorghe, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. dr. Nicoleta Păunaș, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. învățământ primar Rodica Popescu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Daniela Stan, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Nicoleta Stancu, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște
Prof. Ramona Vîrlan, Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște

Editura Bălașa Doamna, Târgoviște 2025

ISBN: 978-606-95957-2-5

ARGUMENT

Simpozionul constituie o alternativă la nevoia de formare continuă a personalului didactic, oferind astfel un spațiu optim schimbului de idei și de experiențe didactice. Prin propunerea a cinci secțiuni, am urmărit implicarea deopotrivă a cadrelor didactice de la toate nivelurile: pre-primar, primar, gimnazial și liceal, precum și a bibliotecarilor și secretarilor.

O resursă umană bine pregătită și un leadership de calitate sunt ingredientele fără de care nu se poate vorbi de cultură organizațională puternică. Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, având în vedere structura sa, este unic în învățământul dâmbovițean și, prin specificitatea demersului didactic pe care îl desfășoară, își asumă statutul de catalizator cultural al comunității. Experiența altor sisteme educaționale a arătat că șansele unei educații de calitate depind foarte mult de capacitatea angajaților de a lucra în echipă, de a împărtăși experiențe și exemple de bune practici.

Considerăm că simpozionul va fi de un real sprijin în activitățile didactice instructiv-educative ale colegilor noștri profesori, iar sugestiile metodologice inovative și informațiile științifice pertinente vor asigura un plus de valoare actului educațional, putând fi abordate, cu ușurință, la clasă.

Altfel spus, activitățile simpozionului pot demonstra că o educație de bună calitate presupune aplicarea modelului diversității prin abordare diferențiată, dar și facilitarea exemplelor de bune practici.

Nu în ultimul rând, simpozionul oferă dascălilor care predau arte posibilitatea de a împărtăși experiențe frumoase, care pot constitui modele în desfășurarea activităților de la clasă. Simpozionul se constituie, prin secțiunea 5, ca o oportunitate de perfecționare pentru personalul didactic auxiliar din școli.

SCOPUL ACTIVITĂȚII

Creșterea calității actului educațional prin transferul de experiențe și bune practici.

OBIECTIVE PROPUSE:

- Îmbunătățirea capacității cadrelor didactice de a propune și realiza activități educaționale de calitate, prin participarea la activități de formare continuă;
- Creșterea rolului cadrelor didactice ca multiplicatori de educație;
- Împărtășirea de exemple de bună practică și crearea de modele de activități didactice.

SECȚIUNEA 1

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

METODE MODERNE FOLOSITE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșcolar-Andrei Alina

Grădinița cu program prelungit Nord 1 Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Metodele active-participative de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții. De asemenea, aceste metode activează toți copiii și le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate. Aceste metode presupun respectarea particularităților de vârstă, îmbinarea diferitelor forme de activitate, îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală, evaluarea corectă a rezultatelor obținute și reconstituirea relației educatoare-copil. Metodele de învățare activă implică copiii în procesul de învățare în sensul formării lor ca participanți activi la procesul de educare, astfel fiind ajutați să înțeleagă lumea în care trăiesc și să aplice în diferite situații de învățare ceea ce au învățat. Aceste metode sunt folosite din ce în ce mai mult în practica educațională alături de cele tradiționale ori în combinație cu acestea.

În continuare voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Bula dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebiriile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebiriile.

Exemplu. La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

caracteristici ale anotimpului toamna (cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna (ninge, îngheață apa) în cercurile exterioare și două asemănări (anotimp, 3 luni) în cercurile mici din mijloc. O altă activitate la care am folosit metoda Bula dublă a fost o activitate DLC-joc didactic „În curând voi fi școlar”. În acest joc în cele două cercuri mari am așezat imagini cu preșcolari și școlari, iar copiii au completat cercurile mici din mijloc cu asemănările existente între preșcolari și școlari (sunt copii, se hrănesc și cresc), iar în cercurile exterioare au completat cu caracteristicile acestora (preșcolarii se joacă, merg la grădiniță, școlarii merg la școală, învață).

Schimbă perechea este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea” am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire, activități practice, etc.

Exemplu. La activitatea de observare cu tema „Fructe de toamnă”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi. La îndemnul educatoarei, copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute. La comanda educatoarei „Schimbă perechea” copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier”, sau „asalt de idei” este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și a le dezvolta capacitățile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un șir de ilustrații, în lecturile după imagini, convorbiri și jocuri didactice.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire cu tema „De ce îmi place anotimpul vara?” la începutul activității copiii au stabilit împreună caracteristicile anotimpului vara pornind de la întrebarea „Ce știți despre anotimpul vara?”. Fiecare copil a răspuns printr-un enunț scurt în ordinea stabilită fără a repeta ideile colegilor. Ideile emise sunt direct proporționale cu numărul membrilor grupului. După enunțarea ideilor, copiii au fost rugați să reflecteze asupra lor și să se pronunțe care sunt cele mai

aproape de adevăr.

Au fost subliniate ideile care se încadrau în sarcina didactică și care conturau ideea finală.

Aceste caracteristici sunt împărțite în 3 categorii:

Caracteristici care țin de evoluția naturii;

Caracteristici care țin de relația omului cu mediul în anotimpul vară;

Caracteristici care nu se încadrează în nici o categorie și care vor fi eliminate.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativității și o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activitățile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steluța mare am așezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluțe mici am scris câte o întrebare de tipul CE?, CINE?, UNDE?, DE CE?, CÂND?.

Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacității acestora de a alcătui propoziții interogative pe baza conținutului unor imagini și nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare și evaluare a cunoștințelor. Această metodă are o largă aplicabilitate și am folosit-o cu succes în activitățile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parțial. În spațiul care intersectează cele două cercuri am așezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am așezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activitățile de povestire, observare, convorbire, etc.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire „Totul despre păsări”, preșcolarii au realizat o diagramă în care au evidențiat asemănările și deosebirile existente între păsările de curte și păsările sălbatice. De asemenea, am folosit această metodă în jocul didactic „În lumea poveștilor” cu scopul de a verifica cunoștințele copiilor privind poveștile învățate. În cadrul acestui joc, copiii au realizat o diagramă Venn în care au așezat în cele două cercuri personajele specifice fiecărei povești, iar în arealul în care se suprapun cele două cercuri au așezat personajele comune.

Din multitudinea de metode interactive, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat la grupă, metode prin care noul și căutarea de idei conferă activității „un mister didactic” în care

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

copilul e participant activ la propria formare. Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriuțele gânditoare, studiu de caz etc..

Bibliografie:

- Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
- Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
- Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București, 2001.

DIGITALIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. Antonescu Carmen

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Georgescu Laura Ancuța

Școala Gimnazială Bilciurești, jud. Dâmbovița

Atât predarea, cât și învățarea s-au schimbat fundamental ca rezultat - cuprinzând toate nivelurile de educație, de la prima copilărie la învățarea adulților. Noile tehnologii au creat provocarea de a revizui programele pe termen lung, inclusiv conținutul de învățare pentru școli, universități și formare profesională. Formele emergente de autoeducare au potențialul de a deveni un pilon important în sistemul de învățământ. Aceste posibile evoluții afectează în mod direct educația profesorilor, transformând din ce în ce mai mult rolul profesorului într-un „facilitator al cunoștințelor” care integrează tehnologiile și metodele digitale în procesul educațional. Externalizarea procesării informațiilor și a stocării informațiilor către mașini necesită, de asemenea, o competență digitală sporită și alfabetizare media pentru a permite participarea socială și angajabilitatea nerestricționată. Digitalizarea oferă în plus câteva puncte de pornire pentru analiza și evaluarea automată a proceselor de învățare (apoi digitalizate) și îmbunătățirea acestora. Prin intermediul metodelor de învățare a analizelor, algoritmi pot prelua din ce în ce mai mult controlul și manipularea proceselor de învățare. Astfel, pot fi dezvoltate **forme de învățare personalizate** și deosebit de motivante, iar metodele de predare pot fi îmbunătățite. Astfel, digitalizarea în peisajul educației deschide noi puncte de plecare pentru îmbunătățirea calității învățării și a predării.

În procesul instructiv-educativ **tehnologiile multimedia** reprezintă un instrument important pentru crearea cursurilor instructive moderne, a bibliotecilor virtuale și chiar a claselor virtuale, formându-se astfel un spațiu nou, spațiul virtual instructiv. Necesitatea creării manualelor electronice este legată de dezvoltarea noilor tehnologii informaționale și implementarea lor în diverse domenii ale procesului de predare – învățare. Folosirea tehnologiilor multimedia, ca resurse de învățare, este în strânsă legătură cu teoriile de învățare constructiviste, conform cărora în lumea de astăzi, supusă unei continue schimbări, abilitatea de a analiza și rezolva rapid o varietate de probleme este mult mai importantă decât o aplicare pură a informațiilor memorate.

Multimedia interactivă, cu capacitatea sa de antrenare a utilizatorului, ar putea fi suportul perfect pentru astfel de procese. În prezent, „utilizarea Internetului și a telecomunicațiilor aduce schimbări importante în modul de a învăța. Învățarea trebuie să treacă dincolo de sala de clasă și să înglobeze discipline și tehnologii complexe.

Elementul cheie în educație îl reprezintă elevul, care trebuie să realizeze o serie de procese pentru a putea cunoaște și utiliza practic informațiile însușite. Profesorul nu mai este cel care ține o prelegere în fața elevilor, ci e mediator și îndrumător în activitatea de învățare pe care aceștia o parcurg. De aceea, predarea se realizează astăzi prin utilizarea resurselor și instrumentelor noilor tehnologii, precum și a unor metode activ-participative care să solicite interesul, creativitatea, imaginația, implicarea și participarea elevului în învățare. Se spune că a fi profesor sau educator este o vocație, nu o meserie. Să predai, să transmiți cunoștințe implică și o puternică latură personală. Relația care se stabilește între profesori și elevi influențează mult modul în care tinerii rețin și integrează informațiile. De aceea, la o primă vedere, tehnologia pare pentru mulți profesori o barieră în conectarea cu clasa. Unii profesori și educatori sunt încântați să folosească tehnologia. Alții, însă, rămân sceptici și ezită. Cu toate acestea, beneficiile integrării tehnologiei sunt incontestabile, în special în gestionarea clasei și urmărirea progresului elevilor.

De ce să folosești tehnologia în clasă?

Privind înapoi, timp de sute de ani pedagogii și-au făcut bine treaba și fără digitalizare. Așadar, de ce să schimbăm ceva care funcționează? De fapt, întrebarea corectă ar fi: ar putea tehnologia să educe tinerii mai bine decât un profesor? Pe scurt - nu. Scopul tehnologiei nu este să înlocuiască profesorul, ci să-l ajute.

Beneficiile integrării tehnologiei în predare

Beneficiile sunt clare ca lumina zilei. Pe de altă parte, probabil pentru managerii școlari sau profesori, dezbaterile despre simplificarea muncii prin adoptarea tehnologiei se reduc uneori la adoptarea unui software doar ca ceva în plus de făcut pe o listă nesfârșită de alte lucruri. De aici și nevoia să aducem mai multe lămuriri despre motivele pentru care tehnologia poate deveni o “a doua mână dreaptă” pe care mai toată lumea și-o dorește.

Gestionarea clasei devine mai ușoară

Integrarea tehnologiei la ore poate face viața mult mai ușoară pentru profesori, simplificând mult activitatea zilnică, iar elevii se pot concentra mai bine pe învățare. Un studiu realizat în 2018 de McKinsey Global arată că „între 20 și 40% din timpul profesorilor este consumat pe activități care ar putea fi automatizate cu ajutorul tehnologiei existente”.

Mai multă implicare din partea elevilor și a familiilor

Profesorii pot folosi instrumentele digitale pentru a crea lecții interactive, prezentări multimedia sau excursii virtuale. Acest mod de a preda devine mai atractiv pentru elevi, iar rezultatul este o mai bună înțelegere și retenție a cunoștințelor. În plus, există aplicații și funcționalități care facilitează comunicarea între profesori, elevi și părinți, toți membrii comunității școlare primind actualizări în timp real cu privire la teme, progres și anunțuri legate de școală.

Profesorii au acces la resurse, elevii dezvoltă competențe pentru viitor

Pe lângă materialele didactice tradiționale, profesorii au la dispoziție, pe internet, o mare varietate de resurse educaționale (videoclipuri, simulări, manuale digitale) care să aducă un plus în predare și învățare. În discuțiile despre cum simplifică tehnologia munca profesorilor apar, inevitabil, și îngrijorările privind modul în care elevii utilizează propriu-zis internetul și mai ales instrumentele de inteligență artificială. Trișatul cu ajutorul inteligenței artificiale este o realitate cu care trebuie să ne obișnuim. Vorbim de o variantă tehnologizată a fițuicilor, a temelor copiate de la colegi sau a materialelor copiate cuvânt cu cuvânt din diverse surse. Obiceiul probabil nu va dispărea. Într-o notă pozitivă, dacă elevii învață să utilizeze corect aceste instrumente, își pot îmbunătăți abilitățile de citire și scriere, gândirea orientată pe soluții și chiar dezvolta imaginația.

Tehnologia susține progresul elevilor

Tehnologia simplifică monitorizarea progresului elevilor în mai multe moduri sprijinind, astfel, evoluția lor. Astfel, cu doar câteva clicuri, profesorii obțin rapoarte de notare pe platformele dedicate. Acest lucru oferă un feedback imediat atât profesorilor, cât și elevilor, erorile pot fi corectate din timp, iar învățarea va fi personalizată.

Educarea se poate face personalizat

Soluțiile digitale permit cadrelor didactice să identifice domeniile în care este nevoie de instruire suplimentară și să faciliteze învățarea personalizată. În acest fel, ei pot adapta conținutul la nevoile individuale ale elevilor și pot oferi experiențe de învățare personalizate pentru elevi, în grup sau individual. De la apariția inteligenței artificiale, există instrumente educaționale care utilizează inteligența artificială pentru a ajusta dificultatea temelor și a lecțiilor pe baza performanțelor individuale ale elevilor. Astfel, fiecare elev poate să progreseze în propriul ritm.

Câteva motive de reticență în digitalizarea educației

Cu argumente pro atât de puternice, este firesc să ne întrebăm de ce, totuși, nu sunt mai mulți profesori care să folosească tehnologia în munca lor. Este nevoie să privim reticența profesorilor cu deschidere și curiozitate, să înțelegem obstacolele, ce le determină și cum le putem depăși împreună.

Detaliem, mai jos, câteva motive:

Dificultatea utilizării/ lipsa de cunoștințe

Mulți profesori se simt insuficient pregătiți pentru a utiliza tehnologia în mod eficient în clasă. Simpla pornire a laptopului sau conectarea cablurilor potrivite poate fi o sursă de frustrare. Nu vorbim de neajunsuri personale, ci de oportunitățile limitate de formare și dezvoltare profesională.

Rezistența la schimbare

Ca în orice profesie, profesorii pot fi rezistenți la schimbare. Creierul uman ține foarte mult la familiaritate și se pricepe foarte bine să mențină starea de confort. În consecință, opune rezistență la orice încercare de a i se impune ceva nou.

Bugetul limitat

Finanțarea limitată poate împiedica școlile să achiziționeze și să mențină infrastructura și soluțiile tehnologice necesare. Din fericire, există un număr tot mai mare de programe guvernamentale pentru a dota școlile cu tehnologia necesară.

Tehnologia accentuează inegalități

Se vehiculează adesea motivul exacerării inegalităților sociale prin digitalizarea educației. Nu toți elevii au acces egal la dispozitive și conectare la internet. O realitate de care trebuie, într-adevăr, să fim conștienți și pentru care să găsim rezolvări.

Încotro se îndreaptă tehnologia în educație?

Integrarea tehnologiei în educație este o călătorie continuă, aflată încă la început, care se îndreaptă spre un orizont interesant ce așteaptă să fie explorat. Privind în viitor, devin clare câteva tendințe și posibilități:

Învățarea personalizată prin inteligența artificială: IA va continua să joace un rol esențial în adaptarea conținutului și a evaluărilor la nevoile și preferințele unice ale fiecărui elev, creând experiențe de învățare mai personalizate.

Realitatea virtuală și realitatea augmentată: Astfel de tehnologii vor permite experiențe de învățare imersive, de la excursii virtuale la simulări științifice tridimensionale. Imaginați-vă cât de fascinante vor fi orele!

Învățare online și hibridă: În timp ce învățarea în clasă are avantaje incontestabile, nu putem ignora posibilitățile de învățare online și hibridă. Pe măsură ce înțelegem mai bine cum să le folosim optim, acestea vor oferi studenților mai multă flexibilitate și acces la o gamă largă de resurse educaționale.

Confidențialitatea și securitatea datelor: Pe măsură ce utilizarea tehnologiei în educație

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

crește, protejarea datelor elevilor și asigurarea confidențialității vor fi primordiale, ceea ce va duce la reglementări și măsuri de securitate cibernetică mai stricte.

Formarea și sprijinul profesorilor: Investițiile continue în formarea și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice vor fi esențiale pentru a-i ajuta pe educatori să valorifice întregul potențial al tehnologiei.

Concluzie: Integrarea tehnologiei în predare nu este doar o modă, ci o necesitate în peisajul educațional actual. Soluțiile tehnologice ajută la o mai bună gestionare a clasei, simplifică urmărirea progresului elevilor și, în cele din urmă, îmbunătățesc rezultatele la învățătură. Deși există provocări,

beneficiile le depășesc cu mult. Oferindu-le profesorilor sprijinul și resursele necesare, ne putem asigura că tehnologia devine un aliat puternic în obținerea excelenței în educație.

Bibliografie:

- Bocoș, Mușata – *Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune*, Ediția a II-a, revăzută, Editura Presa Universitară Clujeană, 2002;
- Istrate, Olimpius – „[*Pedagogia digitală: Definiție și arie conceptuală*](#)”, Revista de Pedagogie Digitală 1(1) 3-10, Institutul pentru Educație, 2022, <https://doi.org/10.61071/RPD.2290>;
- <https://www.kinderpedia.co/ro/cum-simplifica-tehnologia-munca-profesorilor.html?format=html>

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. Bădulescu Eduard

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Procesul educațional reprezintă fundamentul dezvoltării societății. O educație de calitate nu doar că formează indivizi capabili să contribuie activ la comunitate, dar și creează premisele pentru inovație, progres și bunăstare. În acest context, îmbunătățirea calității procesului didactic și a rezultatelor învățării devine o prioritate.

Această lucrare explorează bunele practici care pot sprijini acest demers, ilustrând exemple concrete și propunând soluții inovatoare.

Metode didactice moderne

Un element central al îmbunătățirii procesului didactic este adoptarea metodelor de predare moderne. Printre cele mai eficiente se numără:

Învățarea bazată pe proiecte (PBL - Project-Based Learning)

Exemplu: Elevii dintr-o clasă de biologie pot lucra împreună pentru a realiza un proiect despre impactul poluării asupra ecosistemelor locale. Această metodă stimulează gândirea critică și lucrul în echipă.

Învățarea prin colaborare

Exemplu: Profesorii pot organiza sesiuni de lucru în perechi sau grupuri mici, unde elevii discută și rezolvă probleme complexe.

Utilizarea tehnologiei în educație

Tehnologia joacă un rol esențial în modernizarea procesului educațional, oferind multiple instrumente și resurse care îmbunătățesc atât predarea, cât și învățarea. Printre cele mai relevante exemple de utilizare a tehnologiei în educație se numără:

Platformele de învățare online: Google Classroom, Microsoft Teams și Moodle permit profesorilor să creeze și să gestioneze lecții, să distribuie materiale didactice și să ofere feedback în timp real.

Exemplu: Elevii pot accesa materiale de curs de oriunde, în orice moment, facilitând învățarea

independentă.

Instrumentele de evaluare digitală: Kahoot!, Quizizz sau Socrative permit realizarea unor teste interactive care cresc motivația elevilor.

Exemplu: Profesorii pot crea chestionare pe Kahoot! pentru a evalua rapid nivelul de înțelegere al elevilor după o lecție.

Realitatea augmentată (AR) și realitatea virtuală (VR): Aceste tehnologii oferă experiențe de învățare imersive. De exemplu, elevii pot explora corpul uman în detaliu prin aplicații AR sau pot vizita locații istorice folosind VR.

Exemplu: Într-un curs de istorie, elevii pot folosi VR pentru a explora virtual situri arheologice.

Simulatoare educaționale: Acestea sunt utile în domenii precum fizica, chimia sau medicina. Simulatoarele permit elevilor să experimenteze concepte complexe într-un mediu controlat.

Exemplu: Într-un laborator virtual de chimie, elevii pot realiza experimente fără riscuri.

Utilizarea inteligenței artificiale (AI): Aplicațiile bazate pe AI, cum ar fi tutorii virtuali sau instrumentele de corectare automată, sprijină personalizarea procesului educațional.

Exemplu: Elevii pot utiliza platforme precum Grammarly pentru a îmbunătăți calitatea scrisului academic.

Gamificarea prin tehnologie: Introducerea elementelor de joc în procesul de învățare, folosind aplicații precum Classcraft, poate transforma lecțiile în experiențe captivante.

Accesul la resurse educaționale deschise (OER): Platformele online, cum ar fi Khan Academy sau Coursera, oferă cursuri gratuite sau la costuri reduse pentru aprofundarea cunoștințelor.

Exemplu: Elevii pot învăța programare folosind tutorialele interactive de pe Code.org.

Tehnologia de asistență: Elevii cu dizabilități pot beneficia de tehnologii specializate, cum ar fi cititoarele de ecran, tastaturile adaptate sau software-ul de recunoaștere vocală.

Exemplu: Un elev cu deficiențe de vedere poate utiliza un cititor de ecran pentru a accesa manualele în format digital.

Gamificarea procesului educațional

Transformarea lecțiilor în jocuri sau competiții poate crește implicarea elevilor. De exemplu, profesorii pot folosi aplicații precum Quizizz sau Classtime pentru a aduce o componentă ludică în evaluare.

Exemplu: Platformele precum Google Classroom sau Kahoot! permit profesorilor să creeze lecții interactive și să monitorizeze progresul elevilor în timp real.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Beneficiile gamificării :

Atrage și menține atenția cursanților;

Gamificarea îi motivează pe elevi să atingă obiectivele propuse;

Învățarea devine atractivă și distractivă;

Menține interacțiunea profesor-elevi, dar și elev-elev;

Îi face pe elevi să fie activi să se implice în procesul educativ;

Facilitează absorbția de cunoștințe noi și capacitatea de a le reține;

Oferă cursanților posibilitatea de a vedea conexiunea noțiunilor dobândite cu lumea reală;

Îmbunătățește experiența generală de învățare – gamificarea se integrează firesc în cursurile eLearning, astfel că elevii nici nu-și dau seama că sunt angrenați în achiziționarea de noi informații.

4. *Personalizarea învățării*

O altă bună practică este adaptarea procesului educațional la nevoile individuale ale elevilor:

Planuri educaționale personalizate: Profesorii pot crea obiective de învățare specifice fiecărui elev, bazându-se pe punctele lor forte și domeniile care necesită îmbunătățiri.

Feedback regulat: Comentariile constructive oferite constant ajută elevii să înțeleagă unde pot evolua.

Exemplu: Într-o clasă cu niveluri diferite de competență, profesorul poate folosi aplicații educaționale pentru a oferi sarcini personalizate.

5. *Evaluarea continuă*

O metodă eficientă de a monitoriza progresul este utilizarea evaluării continue. Aceasta poate include:

Teste frecvente, dar scurte, pentru a verifica înțelegerea.

Portofolii în care elevii să adune cele mai bune lucrări.

Sesiuni de autoevaluare și evaluare reciprocă.

Exemplu: Elevii dintr-o clasă de limba română pot prezenta un portofoliu cu eseuri, poezii sau alte lucrări creative, primind feedback detaliat.

6. *Implicarea comunității*

Îmbunătățirea calității învățării nu poate fi realizată în izolare. Colaborarea cu părinții și comunitatea poate aduce beneficii semnificative:

Organizarea de ateliere sau excursii tematice cu sprijinul părinților.

Parteneriate cu organizații locale pentru a oferi elevilor experiențe practice.

Exemplu: Un liceu poate colabora cu o firmă IT locală pentru a oferi elevilor stagii de

practică.

1. Activități de voluntariat

Implicarea elevilor în proiecte de voluntariat care să dezvolte responsabilitatea socială și spiritul civic.

Exemplu: Elevii pot participa la acțiuni de ecologizare, campanii de strângere de fonduri sau alte activități comunitare.

Crearea unui consiliu al comunității școlare

Un grup format din profesori, părinți, reprezentanți ai elevilor și membri ai comunității locale poate contribui la luarea deciziilor importante pentru școală.

Exemplu: Consiliul poate propune proiecte pentru îmbunătățirea infrastructurii școlare sau organizarea unor evenimente culturale.

Evenimente școlare deschise publicului

Organizarea unor spectacole, expoziții sau concursuri în care elevii să-și demonstreze talentele și cunoștințe

Concluzii:

Prin implementarea metodelor didactice moderne, personalizarea învățării, evaluarea continuă și implicarea comunității, procesul educațional poate deveni mai eficient și mai atractiv. Aceste bune practici nu doar că îmbunătățesc rezultatele învățării, dar și contribuie la formarea unor indivizi responsabili și implicați.

Bibliografie:

- Dewey, J., *Experience and Education*. Macmillan, 1938;
- Kolb, D. A., *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. Prentice Hall, 1984;
- Vygotsky, L. S., *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*. Harvard University Press, 1978;
- Khan, S., *The One World Schoolhouse: Education Reimagined*, Twelve, 2012;
- Prensky, M., *Teaching Digital Natives: Partnering for Real Learning*, Corwin Press, 2010.

CALITATEA ȘI CREATIVITATEA PROCESULUI DIDACTIC ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ

Prof. învă. preșc. Băluță Mihaela

Grădinița cu P. P.Nord 1, Râmnicu Vâlcea, jud. Vâlcea

Cunoscând particularitățile gândirii copiilor de vârstă preșcolară, în aplicarea strategiilor didactice de predare-învățare-evaluare, am acordat o atenție sporită atât comunicării prin limbaj oral, cât și folosirii suportului concret intuitiv.

Amintesc doar câteva dintre formele de comunicare folosite cu eficiență maximă la grupa mare:

- transmiterea orală, concisă și clară a regulilor de joc/ conținuturilor;
- substituirea parțială a cuvintelor cu materiale imagistice elocvente;
- îmbinarea cerințelor didactice cu elemente de joc, cu fragmente literare sugestive, cu ghicitori, rime, frământări de limbă etc.;
- folosirea constantă a cărții, ca mijloc de comunicare, în toate tipurile de activități;
- îmbinarea armonioasă a comunicării orale cu comunicarea imagistică și altele.

Consider că această ultimă modalitate oferă educatoarei satisfacții imediate, măsurabile prin trezirea interesului copiilor față de obiectul comunicării, prin accesibilizarea conținuturilor și prin asigurarea unui grad ridicat de înțelegere a mesajului transmis.

De asemenea, în toate activitățile pe care le-am desfășurat, am observat că la fel de eficiente sunt comunicarea inductivă cât și comunicarea deductivă, dacă se respectă condiția ca dificultatea cerințelor și a conținuturilor să prezinte o linie ascendentă pe tot parcursul unei activități sau a unei zile.

Folosirea cărții potrivite ca auxiliar didactic este o alegere inspirată deoarece la această vârstă copilul descoperă o lume mirifică ce ține de domeniul imaginației, dar și de cel al cunoașterii nemijlocite. El va fi atras de personaje și de întâmplările frumos ilustrate, dar și de jocul de litere de pe pagina cărții manipulate, iar acestea din urmă căpătând treptat sens îl vor subjuga total pe copil, facilitând în același timp trecerea spre etapa scris-cititului.

Emotivitatea mare și relativa ei stabilitate la această vârstă m-au determinat să acord o atenție crescută și aspectelor de comunicare non-verbală. Am arătat că putem folosi cuvinte ori imagini în

transmiterea mesajului dar, involuntar, sau voluntar, când relaționăm cu preșcolarii comunicăm și prin expresia feței, prin gesturi, poziția corpului, proximitate, contactul vizual, aspectul nostru exterior sau prin alte aspecte non-verbale ale vorbirii. Iată de ce este foarte important ca dascălii să cunoască aceste lucruri, spun specialiștii, și să țină cont de ele în activitatea proiectată.

Într-o altă ordine de idei, metacomunicarea, care știm că însoțește orice comunicare, este foarte importantă la această vârstă, fapt confirmat în nenumărate rânduri de experiența didactică. Astfel, e bine ca educatoarea să fie conștientă de acest aspect, mesajul comunicării fiind preluat, în foarte multe cazuri, mai degrabă din metacomunicare decât din cuvintele auzite.

Un loc aparte între activitățile din grădiniță îl au jocurile intelectuale prin contribuția pe care o au la formarea și stimularea comunicării. Le-am folosit cu succes pentru cultivarea limbii vorbite, pentru stimularea achizițiilor privind cunoașterea mediului, matematica, muzica sau pentru exersarea proceselor cognitive specifice vârstei. Datorită faptului că îmbină jocul cu activitatea de învățare, acest tip de joc este acceptat cu ușurință de copiii de 3-4 ani, care se acomodează ușor sarcinii de joc fără a exista un grad prea mare de conștientizare, el acceptând jocul mai mult pentru elementele surpriză, care dau mult farmec acțiunii și deschid calea spre achiziții cognitive și deveniri comportamentale.

Treptat, spre vârsta de 6-7 ani, copiii conștientizează atât regula de joc în sine cât și importanța/ necesitatea respectării ei, acest lucru explicându-se prin mai multe aspecte ale evoluției personalității preșcolarului, printre care - lărgirea evidentă a sferei cunoștințelor, dezvoltarea anumitor calități ale proceselor psihice și de cunoaștere, prezența deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea unor atitudini și comportamente moral-sociale.

Prin jocul intelectual preșcolarii pot fi îndrumați mai eficient pe calea însușirii active și conștiente a unei vorbiri corecte pe baza activităților de discriminare fonetico-analitico-sintetică și de exersare a vorbirii prin procedee specifice vârstei.

Jocul intelectual „Spune ce ai auzit?”, pe care l-am desfășurat cu preșcolarii de grupă mare, a avut ca scop discriminarea sunetelor dintr-un cuvânt și pronunțarea lor corectă. Am folosit ca material de vorbire onomatopee înregistrate pe casetă audio. În prima etapă de joc, copiii le-au ascultat, apoi le-au emis, iar în a doua etapă au recunoscut cărui animal/ pasăre/ fenomen îi corespunde limbajul. Pe lângă exersarea pronunției s-a urmărit și creșterea gradului de receptivitate față de materialul imagistic, dezvoltarea memoriei logice, creșterea tonusului afectiv-volitiv al copiilor în timpul învățării, stimularea cooperării între copii pentru rezolvarea sarcinilor.

Tot în scopul exersării limbajului sub aspect fonematic am desfășurat și alte jocuri intelectuale: „Repetă după mine”, „Corectează-mă!”, „Ce se aude?”. Consider că desfășurarea cu

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

consecvență a acestor tipuri de jocuri de dezvoltare și de exersare a auzului fonematic și a calităților limbajului pe întreaga perioadă a preșcolarității, este foarte importantă și are drept consecință dezinhibiția vorbirii și creșterea calității comunicării preșcolarilor.

Important este să introducem în vocabularul copiilor cuvinte cu o pronunție corectă și cu un înțeles clar și care treptat vor constitui baza unei exprimări coerente și expresive. O metodă bună pe care eu am aplicat-o în această direcție este folosirea cuvintelor în contexte variate prin acțiunea corelată dintre joc și învățare având ca material verbal de lucru diminutive, augmentative, sinonime, antonime sau paronime.

Copiii învață comunicarea atât din ceea ce aud cât și din ceea ce văd și din ceea ce experimentează. Limbajul se dezvoltă prin joc, iar jocul se perfecționează pe măsură ce comunicarea copiilor câștigă în calitate, iar ambele sunt, deopotrivă, motorul socializării timpurii a copilului.

În concluzie, putem spune că implicațiile pe care le înregistrează comunicarea atât în sfera cunoașterii cât și în plan social explică, în mare parte, preocuparea susținută a educatorilor față de această problemă, iar lipsa comunicării, sau o comunicare deficitară naște nemulțumiri, le amplifică pe cele deja existente și, deseori, afectează chiar sănătatea oamenilor.

Bibliografie:

- MECT, *Curriculum pentru învățământul preșcolar (3/ 6-7 ani)*, București, 2008;
- Binet, A., *Ideile moderne despre copii*, București, E.D.P., 1975;
- Dumitrana, M., *Educarea limbajului în învățământul preșcolar. Comunicarea orală*, Editura Compania, București, 2002.

PROIECT DIDACTIC – TEXTUL DRAMATIC (CADRUL ERR)

Prof. Brînzei Florentina

Școala Gimnazială Ulmi, jud. Dâmbovița

Unitatea de învățământ: Școala Gimnazială Ulmi

Propunător: Prof. Brînzei Florentina

Obiectul: Limba și literatura română

Clasa: a VIII-a

Unitatea de învățare: *Cum sunt ceilalți?*

Subiectul: *Genul dramatic. Text-suport: „Steaua fără nume”, de Mihail Sebastian*

Tipul lecției: de fixare și sistematizare

Timp alocat: 50 de minute

Competențe generale:

1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare, prin receptarea și producerea textului oral
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri
3. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice	Conținuturi asociate
1.4. Participarea activă la dezbateri simple, formulând puncte de vedere și/sau continuând ideile celorlalți, exprimând un punct de vedere față de opiniile expuse de interlocutor(i)	Strategii de ascultare activă: înțelegerea în context a punctului de vedere exprimat de interlocutor și evaluarea celor spuse de interlocutor, prin raportare la ceea ce știe elevul sau în relație cu propriile opinii
2.1. Evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue și multimodale	Textul dramatic
3.2. Redactarea, individual și/sau în echipă, a unor texte pentru a fi prezentate în fața unui public sau/și pentru a fi publicate	Etapele scrierii, cu accent pe: prezentarea textului în fața unui public, evaluarea feedbackului primit, integrarea sugestiilor într-o nouă formă a textului sau în textele viitoare.

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1: să utilizeze un registru lexical variat și adecvat temei propuse (corelare cu c.s.1.4.);

O2: să formuleze patru trăsături ale unui text dramatic (corelare cu c.s. 2.1.);

O3: să ilustreze cel puțin două dintre trăsături, raportându-se la textul dat (corelare cu c.s. 2.1.);

O4: să redacteze o compunere în care să argumenteze că textul dat este dramatic (corelare cu c.s.3.2.).

Activități de învățare:

A1: exerciții de identificare a termenilor din registrul lexical al textului dramatic;

A2: exerciții de evidențiere a trăsăturilor unui text dramatic;

A3: exerciții de ilustrare a cel puțin două dintre trăsături, raportându-se la un text dat;

A4: exerciții de redactare a unei compuneri în care să argumenteze că textul dat este dramatic.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

Metode și procedee didactice: conversația euristică, expunerea, brainstorming, harta conceptuală, lectura pe roluri, metoda cubului, exercițiul, eseul de cinci minute.

Forme de organizare a activității: activitate frontală, în perechi, individuală.

Metode și tehnici de evaluare: aprecierea verbală a răspunsurilor, interevaluarea, aprecierea cu note.

Resurse:

umane: 12 elevi ai clasei a VIII-a; elevi cu ritmuri diferite de învățare.

materiale/ mijloace de învățământ: fișe de lucru, textul-suport, planșe, laptop, videoproiectorul, tabla, marker.

de timp: 50 de minute.

Locul desfășurării activității: sala de clasă.

Bibliografie:

- Ilie, Emanuela, 2008, *Didactica literaturii române. Fundamente teoretico-aplicative*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași: Polirom.
- Nicola, Ioan, 1994, *Pedagogie*, ediția a II-a, București: EDPRA.
- Pamfil, Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, ediția a V-a, Colecția *Metodica activă*, Pitești: Ed. Paralela 45, 2008.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Pană, Dindelegan, Gabriela (coordonator), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București: Editura Univers Enciclopedic Gold, 2019.
- Păun Emil, Potolea, Dan (coord.), *Pedagogie*, Iași: Polirom, 2002.
- Sâmișăian, Florentina, dobra, Sofia, halaszi, Monica, Davidoiu-Roman, Anca, Corcheș, Horia, *Limba și literatura română*, manual pentru clasa a VIII-a, București: Editura Art Klett, 2020.
- *** *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română*, clasele a V-a – a VIII-a, 2017, București.
- Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017

EVOCARE

Asigur condițiile necesare pentru desfășurarea optimă a lecției de Limba și literatura română, pregătesc materialele didactice necesare, notez în catalog eventualele absențe.

Îi rog pe elevi să privească afișul piesei de teatru „Steaua fără nume”, care este jucată la Teatrul Wonder din București, pe data de 17 ianuarie 2025 și să argumenteze de ce ar dori să participe la această premieră.

Îi întreb pe elevi în care dintre categoriile principale de texte literare se încadrează acela care este reprezentat pe scenă.

Anunț elevii că vom recapitula și vom sistematiza textul dramatic, având ca text-suport un fragment din opera literară *Steaua fără nume*, de Mihail Sebastian, mai exact, trăsăturile specifice acestui tip de text literar și exemplificarea acestora. Scriu data și titlul pe tablă, rugându-i să le noteze și ei pe prima fișă de lucru.

REALIZAREA SENSULUI

Motivarea pentru învățare o realizez cerându-le elevilor să spună de ce cred ei că este importantă studierea textelor dramatice.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Completăm împreună harta conceptuală a textului dramatic (Anexa 1).

Distribui elevilor, împărțiți în perechi, câte o fișă de lucru (Anexa 2), în care este textul- suport „Steaua fără nume”, de Mihail Sebastian. Îi rog pe elevi să citească fragmentul dat pe roluri.

Câte un reprezentant din fiecare pereche obține o sarcină de lucru din fișă (Anexa 3) după aruncarea cubului și are de ilustrat una din caracteristicile textului dramatic utilizând textul propus.

Se expun, se prezintă produsele lucrului în pereche și se realizează interevaluarea.

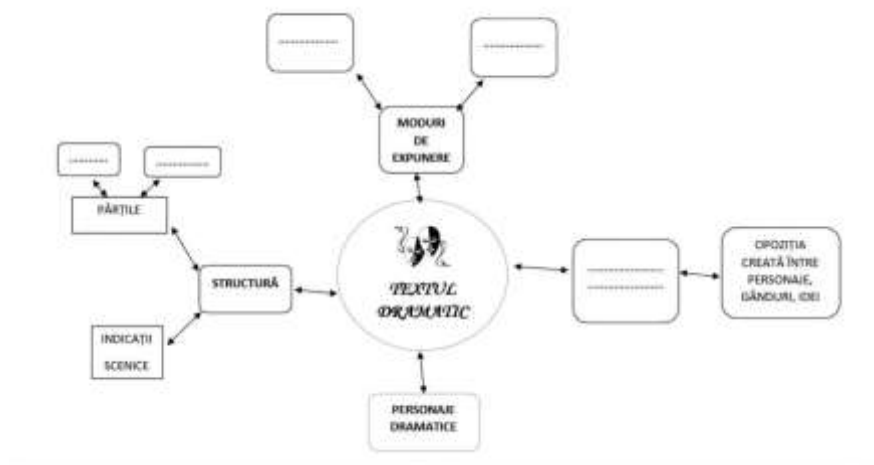
După realizarea fiecărei sarcini de lucru, fac aprecieri în legătură cu nivelul activității elevilor și fac referiri la calitatea răspunsurilor. Sugerez soluții în cazul nereușitei învățării și am în vedere eliminarea erorilor și a lacunelor.

REFLECȚIE

Îi rog pe elevi să redacteze individual o compunere scurtă, de 50-80 de cuvinte, în care să argumenteze că textul dat este dramatic, valorificând informațiile prezentate de colegii lor după lucrul în perechi.

Anexa 1

HARTA CONCEPTUALĂ A TEXTULUI DRAMATIC

Anexa 2

FIȘĂ DE LUCRU. TEXTUL DRAMATIC

CLASA a VIII-a

Citește cu atenție textul:

Steaua fără nume

de Mihail Sebastian

SCENA VI

Domnișoara Cucu, Eleva, Profesorul

PROFESORUL (deschide ușa, dă să intre, dar se oprește în prag): *Pardon.* (Vrea să plece.)

DOMNIȘOARA CUCU: *Stai, stai, domnu Miroiu. Stai să vezi cu ochii dumitale.*

PROFESORUL (intrând): *S-a întâmplat ceva? Ce s-a întâmplat?*

DOMNIȘOARA CUCU: *Ce s-a întâmplat? Mă mai întrebi ce s-a întâmplat?* (Cu un calm zdrobitor) *Adineaori a trecut automotorul și am prins-o pe dumneaei (gest acuzator) pe peron.*

PROFESORUL (blând): *Chiar pe peron?*

DOMNIȘOARA CUCU (zdrobitor): *Chiar pe peron.*

PROFESORUL: *Poate... Poate că n-a știut...*

ELEVA (o licărire de speranță): *Să vedeți, domnule profesor...*

DOMNIȘOARA CUCU: *Taci!* (Către profesor): *N-a știut?* (Către elevă): *Cum n-ai știut, Zamfirescu? N-am pus afiș la școală, negru pe alb? Nu l-ai copiat pe caiet de șaptezeci și cinci de ori? Nu l-ai învățat pe dinafară la ora de educație?* (Schimbare de ton. Brusc. Poruncitor): *Ce scrie în afiș, Zamfirescu?*

ELEVA (ca o lecție): *«E interzis elevilor din cursul inferior și mai ales din cursul superior...»*

DOMNIȘOARA CUCU: *Mai ales!*

ELEVA: *«...să se plimbe la gară ziua sau seara, dar mai ales...»*

DOMNIȘOARA CUCU: *Mai ales!*

ELEVA: *«...în orele când trece automotorul.»*

DOMNIȘOARA CUCU (cruntă): *Ei!*

PROFESORUL (mai slab, mai neconvins): *Ei!*

DOMNIȘOARA CUCU: *Ce cauți la gară, Zamfirescu?*

ELEVA: *Să vedeți, domșoară.*

DOMNIȘOARA CUCU: *Taci!*

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

PROFESORUL: *Dac-o întrebi, las-o să răspundă.*

DOMNIȘOARA CUCU: *Ce să răspundă? Ce să răspundă? (Către Elevă): Poftim, răspunde.*

ELEVA (năucită): *Ce să răspund?*

DOMNIȘOARA CUCU: *Ce cauți aici? De ce ai venit?*

ELEVA: *Să vedeți, domșoară... Mama... Vreau să spun tata... Adică o mătușă a mea... O scrisoare... Un colet... da, un colet...*

PROFESORUL (ca să pună capăt zbuciumului): *Nu te mai osteni. Să-ți spun eu de ce ai venit. Pentru că-ți place să vii la gară. Îți place să te uiți când trec trenurile. (Omenește, simplu): Nu-i așa?*

Anexa 3

FIȘĂ DE LUCRU. TEXTUL DRAMATIC

CLASA a VIII-a

Text-suport: *Steaua fără nume*

de Mihail Sebastian

DESCRIE personajele dramatice din fragmentul dat, evidențiind câte două trăsături ale fiecăruia.

COMPARĂ atitudinile celor două cadre didactice față de elevă.

ASOCIAZĂ fragmentul din *Steaua fără nume*, de Mihail Sebastian cu un text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând o valoare culturală comună.

ANALIZEAZĂ structura fragmentului dat și precizați trei elemente din structura textului dramatic, precizând rolul fiecăruia.

APLICĂ ceea ce ai studiat despre structurile textuale și transcrie din textul dat:

o structură dialogată:

o structură descriptivă:

o structură explicativă:

ARGUMENTEAZĂ faptul că există un conflict dramatic în textul dat.

TEMĂ PENTRU ACASĂ (la alegere)

*Scrie un text, de minimum 100 de cuvinte (**de minimum 60 de cuvinte pentru elevii cu CES**), în care să prezinți mesajul/o semnificație a textului selectat din „Steaua fără nume”, de Mihail Sebastian.*

*Redactează o compunere, de minimum 100 de cuvinte (**de minimum 60 de cuvinte pentru elevii cu CES**), în care să caracterizezi un personaj din textul „Steaua fără nume”, de Mihail Sebastian.*

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PRIN INTERMEDIUL STRATEGIILOR DIDACTICE

Prof. învă. primar: Buboacă Andreea

Școala Gimnazială „Alexandru Vlahuță”, Guguști, jud. Vrancea

Activitatea creativă este una dintre cele mai mari provocări ale vieții și implicit atrage după sine cele mai mari recompense.

Utilizarea cu precădere a unor strategii activ-participative duce la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, ceea ce constituie un important obiectiv formativ. Dezvoltarea creativității elevilor în vederea obținerii de performanțe presupune o schimbare de viziune în practica pedagogică, bazată pe învățarea centrată pe elev, promovarea învățării prin colaborare, utilizarea unor strategii didactice care să stimuleze creativitatea, care să pună elevii în situații concrete de comunicare, de rezolvare de probleme, de realizare a unor produse originale.

Atât metodele și procedeele cât și mijloacele didactice utilizate pe parcursul demersului aplicativ stimulează potențialul creativ al elevilor. Ei dovedesc o vie imaginație, simț al umorului, atitudine de joc, libertate în asocierea ideilor și nu în ultimul rând, originalitate în găsirea soluțiilor.

Utilizarea cu precădere a unor strategii activ-participative duce la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, ceea ce constituie un important obiectiv formativ. Dezvoltarea creativității elevilor în vederea obținerii de performanțe presupune o schimbare de viziune în practica pedagogică, bazată pe învățarea centrată pe elev, promovarea învățării prin colaborare, utilizarea unor strategii didactice care să stimuleze creativitatea, care să pună elevii în situații concrete de comunicare, de rezolvare de probleme, de realizare a unor produse originale.

Aplicarea strategiilor didactice pentru stimularea creativității elevilor de clasa a II-a în Unitatea de învățare „ Bun venit primăvară!”

Activitatea nr. 1

Obiective: dezvoltarea fluenței, originalității și a capacității de elaborare;

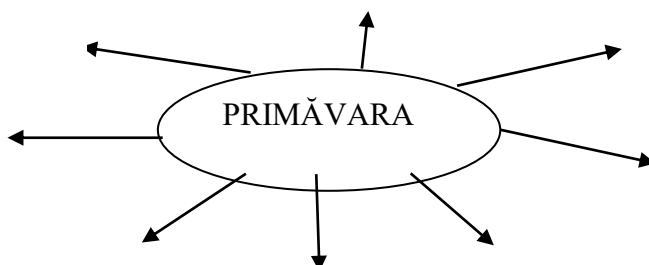
Metode și procedee: brainstorming-ul, jocul didactic.explicația;

Materiale:hârtie, stilou, fișe de lucru în grup;

Captarea atenției- se va realiza printr-un brainstorming „Ce putem spune despre anotimpul

primăvara?” Elevii vor primi câte o fișă în care trebuie să scrie cât mai multe cuvinte care au legătură cu cuvântul vara Ei dau răspunsuri interesante, neobișnuite, neașteptate într-un interval de timp. La semnalul Stop scrisul încetează și se citesc răspunsurile. Se apreciază soluțiile ingenioase.

Figură 1

Joc didactic

Se cere elevilor să răspundă la întrebarea: Ce poate face (soarele, cocostârcul...)? Elevii găsesc cât mai multe răspunsuri. Se notează toate răspunsurile, iar la sfârșit se aleg cele mai deosebite, surprinzătoare.

Fișă de dezvoltare Elevii vor lucra în perechi sarcinile din fișă de dezvoltare.

Activitatea nr. 2

Obiective: dezvoltarea capacității de elaborare, a originalității și fluenței,

Metode și procedee: metoda brainstorming cu schimbări de roluri, metoda cadranelor, explicația, exercițiul

Materiale: hârtie, stilou, fișe de lucru, bilete cu roluri;

Captarea atenției- se va realiza prin intermediul jocului „Ce poate face?”

Regula : conducătorul jocului alege un cuvânt. El adresează întrebarea Ce poate face....? Elevii scriu cât mai multe răspunsuri interesante, neobișnuite, neașteptate într-un interval de timp. La semnalul Stop scrisul încetează și se citesc răspunsurile. Se apreciază soluțiile ingenioase.

Exemplu: Ce poate face (codrul, luna, lebăda) ? Ce pot face florile vara?

Se împarte clasa pe grupe. Fiecare grupă primește câte o fișă ce conține fragmente/strofe din poezia „Somnoroase păsărele”. Se aplică metoda cadranelor. Cele patru sarcini sunt:

Figură 2

1.Găsiți cât mai multe însușiri pentru: păsărele, codru, flori;	3.Ilustrați în enunțuri sensul cuvântului lună
2.Alcătuiți enunțuri folosind cuvintele: noapte, lebăda în care cuvintele să înceapă cu aceeași literă;	4.Creați un desen inspirat din versurile date;

Imaginează-ți că ești....

Cu ajutorul bilețelelor elevii își aleg rolurile propuse și le interpretează. Exemple de interpretări: cuib și păsărele, lebădă și trestie, codru și păsărele, ș.a.

Sunt apreciate perechile care realizează cele mai frumoase dialoguri.

Activitatea nr. 3

Obiective: să alcătuiască enunțuri folosind cuvinte date, să formuleze răspunsuri la întrebări.

Metode și procedee: hârtia de un minut, explozia stelară, explicația

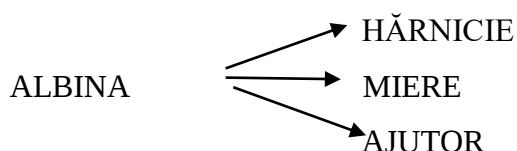
Materiale: hârtie, stilou, fise de lucru;

Captarea atenției-se va realiza prin intermediul procedurii Hârtia de un minut.

Fiecare elev scrie pe o foaie de hârtie numele insectei preferate. Plecând de la denumirea insectei voi cere elevilor să scrie ce înseamnă pentru ei acel cuvânt.

Figură 3

Exemplu :

Metoda „exploziei stelare”: Clasa de elevi se împarte în grupe de câte patru. Fiecare grupă primește o fișă de lucru Elevii au ca sarcină de lucru formularea de întrebări pentru răspunsurile date, pe baza textului citit din manual. Sunt apreciate întrebările formulate corect.

Joc de rol pe tema „La florărie”. Apreciez perechile care au interpretat cel mai bine rolul ales.

Concluzie

Creativitatea se relevă ca o însușire deosebit de complexă a întregii personalități. Este un fenomen complex, expresie a interacțiunii dintre factorii cognitivi și cei noncognitivi. Relevarea factorilor creativității oferă, pe lângă o înțelegere adecvată a fenomenului, și unele repere ale acțiunii privind stimularea creativității individuale și de grup.

Creativitatea se dovedește a fi o trăsătură general-umană, existând în formă latentă la toți indivizii în diferite măsuri. Potențialul creativ nu reprezintă o variabilă constantă, putând fi stimulat sub influența mediului socio-educational. Depistarea potențialului creativ la vârste fragede și valorificarea

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

superioară a acestuia revine în special școlii.

Utilizarea cu precădere a unor strategii activ-participative duce la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, ceea ce constituie un important obiectiv formativ. Dezvoltarea creativității elevilor în vederea obținerii de performanțe presupune o schimbare de viziune în practica pedagogică, bazată pe învățarea centrată pe elev, promovarea învățării prin colaborare, utilizarea unor strategii didactice care să stimuleze creativitatea, care să pună elevii în situații concrete de comunicare, de rezolvare de probleme, de realizare a unor produse originale

***PROIECTELE EUROPENE ÎN SPRIJINUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE.
O SPECIALĂ PRIVIRE ASUPRA PROIECTULUI: ERASMUS+ 2023-1-RO01-
KA121-SCH-000128127***

Prof. Cobușteanu Delia

Școala Gimnazială Nr. 8 Sibiu, jud. Sibiu

Cultura firească este aceea pe care orice om civilizat se presupune că ajunge să o cunoască, să o aprofundeze și să o integreze în viața sa cotidiană – ca singura metodă verificată de a trăi alături de semenii, de a contribui la prosperitatea societății și de a-și salva mintea și spiritul de la decădere.

În Europa, cultura creștină a fost cea care a construit - neamurile, așezările și peisajul, a salvat patrimoniul material și cel imaterial după catastrofele istoriei. De la aceste simple constatări pornind, ne putem da seama cât de importantă este ”înarmarea” celor tineri cu arsenalul de bază al culturii fasonate pe parcursul istoriei: cultura conviețuirii, cultura muncii, cultura gospodăririi teritoriului, cultura spirituală și patrimonială.

Dacă aruncăm o rapidă privire asupra imenselor greutăți pe care le-a traversat omenirea în atâtea milenii, vom realiza cât de fragilă a fost mereu pânza de cultură socială, mereu gata să fie sfâșiată, uitată, risipită... dar și cât de puternică a rămas în spiritul ei pozitiv, cel hrănit de moștenirea greco-latină și de revelația creștină.

În Barcelona, orașul cu inimă antică, vestigiile de expresie creștină, medievale și moderne, coexistă cu cele antichității romane, expuse sub Plaza del Rey, la intrarea în Muzeul Național de Istorie al orașului. Remarcabilă pentru dimensiunea creștină este moștenirea rămasă de la arhitectul Antoni Gaudí, supranumit și ”arhitectul lui Dumnezeu,” cu faimoasele lucrări: Palatul Güell, Parcul Güell – un spațiu de basm - și impresionanta Catedrală *Sagrada Família* – toate, ne demonstrează că arhitectura nu e numai un rezultat al reflectării intelectuale, ci unul sinergic al inspirației Duhului Sfânt, acolo unde libertatea și voința creatorului îi permite. În Barcelona, aceste dimensiuni își întrepătrund valorile, transfigurate în lumina credinței creștine de rit catolic, într-o frumoasă îmbrățișare.

Timp de o săptămână, în perioada 01.04.-06.04.2024, am avut oportunitatea și privilegiul de a (re)vedea acest oraș-muzeu în cadrul Proiectului: Erasmus+ 2023-1-RO01-KA121-SCH-000128127, împreună cu trei colegi de la Școala Gimnazială Nr.8 din Sibiu.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Cursul pe care l-am urmat la Barcelona: *Including Sustainability Education in Evreyday Classes with PBL*, ne-a adus un suflu nou, alimentat de prezentarea pluriperspectivelor în legătură cu fiecare disciplină școlară. Programul *Project Basic Learning*, s-a desfășurat, în mare măsură la centrul *Europass Teacher Academy* de pe bulevardul La Rambla, stradă ce reunește, în fapt, cinci străzi impresionante, care s-au asociat, pentru a constitui acest bulevard, de aceea se mai numește și la plural, Las Ramblas; el ajunge din inima Barcelonei (Plaza Catalunya) până la terminalul portului de croazieră (Portul Vell). Cursul a fost oferit cu toată generozitatea, de expertul în PBL, doamna Marina Moreno. Atelierele zilnice s-au desfășurat într-o ambianță de autentică ținută academică, atât la sediul central, într-un mediu deosebit de prietenos, cât și la Muzeul Național de Artă Catalană, găzduit într-un palat neo-baroc, situat la poalele muntelui local al Barcelonei, Montjuic, sau în veritabilele grădini botanice din interiorul Universității *Pompeu Fabra*.

Prin activitățile tutoriale specifice fiecărei competențe, s-a urmărit o creștere a gradului de complexitate. Adecvate particularităților de vârstă, posibilităților cognitive și metacognitive ale cursanților, atelierele au facilitat trecerea de la simplu (cunoaștere, înțelegere, aplicare) la complex (analiză, sinteză, evaluare). Cu cât activitățile de învățare au atins mai multe competențe, cu atât învățarea a fost mai complexă. Coordonatele esențiale au vizat chestiuni de integrare, incluziune și sensibilizare culturală, discursul multimedia fiind dezvoltat și recitat prin grila recesivității ca structură a unei ecuații culturale deschise: sincronie-diacronie; scriere-oralitate; text-grafică-imagine fixă-animație-audio-video și traducere în plan didactic; tehnici și metode interactive pentru dezvoltarea abilităților de utilizare creativă a metodei PBL.

Privită mai îndeaproape, dinamica relației recesive dintre învățarea tradițională și instrumentele prezentate, s-a dovedit a fi un fenomen dinamic și complex. Mobilitatea la Barcelona ne-a convins că metoda studiată și aplicațiile utilizate ca nucleu arhitectural sunt o realitate neomogenă, pluristratificată, fiecare nivel având legi proprii de organizare și funcționare discontinuă. În cazul de față, discontinuitatea implică existența, între nivelurile sale de realitate și dincolo de ele, a unei zone de absolută transparență ce face posibil "fluxul de informație" al metodei PBL ce traversează toate nivelurile de determinare, asigurându-le coerența și autoconsistența.

Astfel, supratema mobilității ar putea fi intitulată *dezvoltarea terțului ascuns*, ce joacă un rol vital în interacțiunea transdisciplinară dintre tehnologie, text și discurs, comunicare și colaborare, gândire critică și creativitate, obiect și subiect, demers ce implică o dinamică emergentă a coerenței nivelurilor textuale și discursive. Astfel, punctele de rezistență ale acestei mobilități sunt de aflat în transferul complementar al metodei dintr-o activitate didactică teoretică, într-alta practică, cognitivă și

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

metacognitivă – marca *Europass Teacher Academy*, devoalând ceea ce se află între și dincolo de granițele disciplinei, în care (co)există într-o necurmată stare de inegalitate tensionată două elemente: opuse, dar nu și contradictorii, aflându-se pe cale de a se regăsi într-o frumoasă îmbrățișare în activitățile Școlii Gimnaziale Nr. 8 din Sibiu.

MODALITĂȚI DE FORMARE/DEZVOLTARE A AUTONOMIEI ÎN ÎNVĂȚARE LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

Prof. Costache Roxana-Giorgiana

Școala Gimnazială Crevedia, jud. Dâmbovița

În metodele orientate spre dezvoltarea deprinderilor de învățare, se propune o redefinire a dinamicii profesor-elev prin transformarea raporturilor și rolurilor fiecăruia în procesul educațional. Profesorii nu își pierd rolul, ci devin parteneri ai elevilor și studenților. Diferența dintre ei rezidă în faptul că profesorul are deja experiența necesară, pe care elevul urmează să o dobândească. Astfel, responsabilitatea profesorilor este în principal să îi ghideze pe cei mai puțin experimentați, în timp ce modul concret de învățare este determinat de cel care acumulează cunoștințe și deprinderi specifice domeniului studiat.

Schimbarea naturii *relației profesor-elev* nu implică o ruptură, ci necesită acordarea unei libertăți elevilor pentru a-și manifesta autonomia.

În sinteză, formarea și dezvoltarea autonomiei în învățare necesită existența unui spațiu al autonomiei care să încurajeze autocontrolul. Acest spațiu se referă la oportunitățile oferite de mediu (social, fizic, emoțional etc.) pentru ca subiectul să se manifeste autonom. Într-un mediu educațional formal, profesorul are rolul principal de a crea aceste oportunități, sprijinind astfel învățarea independentă. O atitudine restrictivă din partea profesorului, care controlează strict activitățile elevilor, limitează șansele acestora de a descoperi noi modalități de abordare a subiectelor.

Spațiul pentru învățarea autonomă nu trebuie confundat cu indisciplina; el implică în continuare un cadru structurat al învățării, care include verificarea și evaluarea rezultatelor. Aprecierea manifestărilor autonome ale elevilor de către profesor nu înseamnă pasivitate, ci sprijinirea și ghidarea în direcția potrivită.

Pentru a valorifica aceste posibilități, elevii au nevoie de instrumente cognitive adecvate. Este importantă distincția făcută între autonomia ca metodologie nouă și ca capacitate a individului. În primul caz, profesorul oferă resurse, instrumente și indicații elevilor, iar rolul acestora este să aleagă liber resursele și să le utilizeze în mod corespunzător.

Totuși, această abordare poate păstra aspecte ale sistemului tradițional educațional, fiind

limitată în capacitatea de a permite transformarea mediului educațional în funcție de nevoi individuale.

În acest context, mediul educațional devine dinamic și se schimbă prin interacțiunea reală dintre profesor și elev, precum și între elev și mediul înconjurător. Este vorba despre oferirea de oportunități care să permită nu doar mișcarea liberă în cadrul unui spațiu dat, ci și modificarea acestuia pentru a lărgi accesul la resurse.

În această abordare, elevul este încurajat să devină mai activ și să se implice în mod autonom în învățare. Acesta învață să își stabilească independent obiectivele, să aleagă metodele și strategiile potrivite, să își monitorizeze și evalueze progresul. Dezvoltarea acestor abilități metacognitive este esențială pentru a atinge autonomia în învățare.

Autonomia nu înseamnă lipsa totală a intervenției sau inițiativei profesorului, ci mai degrabă implică susținerea elevului în descoperirea și adaptarea propriilor metode de învățare. Este important de subliniat că autonomia în învățare nu este un stadiu final fix și permanent; ea implică o dezvoltare continuă și adaptarea la nevoile și contextele specifice.

În concluzie, elevii autonomi nu evită intervenția profesorului, dar cer ajutor în funcție de necesitățile lor și dificultățile întâlnite, într-un mod care reflectă maturitatea și încrederea în propria lor capacitate de învățare.

Este important de remarcat că potențialul pentru autonomie nu este fix și poate fi extins prin dobândirea de noi instrumente cognitive și metacognitive. În practică, nivelul efectiv al autonomiei dobândite de un individ depinde de capacitatea sa de a utiliza aceste instrumente într-un mod eficient. Studiile au arătat că cei care au mai multe cunoștințe și aptitudini obțin rezultate mai bune atunci când au libertatea de a-și gestiona propria învățare, în comparație cu cei cu mai puține resurse cognitive în același context.

În final, trecerea de la un potențial de autonomie la autonomia efectiv dobândită depinde și de factori motivaționali interni care susțin și încurajează individul să-și valorifice potențialul. Acești factori contribuie la crearea unui suport motivațional și cognitiv adecvat pentru utilizarea maximă a instrumentelor și resurselor disponibile, facilitând astfel dezvoltarea unei învățări autonome eficiente.

Se discută patru factori motivaționali cheie care influențează învățarea autonomă:

Angajamentul cognitiv: Acesta este considerat cea mai înaltă formă de angajament în învățare și implică efort susținut și o implicare completă în rezolvarea sarcinilor. Individul care are angajament cognitiv ia decizii în toate etapele procesului de învățare: analizează propriile nevoi, stabilește scopuri, selectează resursele și metodele potrivite, planifică și organizează activitatea, monitorizează progresul și corectează erorile.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Locus-ul de control: Persoanele cu locus de control intern consideră că rezultatele obținute sunt rezultatul efortului personal și sunt mai implicate în luarea deciziilor legate de învățare. Aceștia au o motivație crescută chiar și în situații în care nu au control direct, dar percep că au capacitatea de a influența rezultatele.

Sentimentul competenței personale și al auto-eficacității: Persoanele preferă să se angajeze în activități unde simt că au șanse reale de succes și unde se simt competente. Auto-eficacitatea și sentimentul de competență personală sunt esențiale pentru menținerea motivației în fața provocărilor și pentru evitarea sentimentului de incompetență.

Familiarizarea cu mediul de învățare: Percepția despre competența personală poate fi afectată de gradul de familiarizare cu mediul de învățare, cum ar fi cel virtual. Lipsa familiarizării inițiale poate duce la lipsa încrederii în propriile decizii și la evitarea activităților noi sau dificile, contribuind astfel la o scădere a motivației.

Acești factori subliniază importanța unui suport motivațional adecvat și a dezvoltării capacităților cognitive și metacognitive pentru promovarea învățării autonome eficiente.

Pentru a dezvolta competența de autonomie în învățare la elevii din ciclul primar, este esențial să creăm un mediu de învățare stimulat și captivant. Acest lucru implică organizarea fizică a clasei într-un mod care să încurajeze explorarea și curiozitatea. Oferirea de materiale variate și accesibile pentru cercetare și experimentare îi încurajează pe elevi să își asume inițiativa în procesul de învățare.

Profesorii ar trebui să ofere elevilor opțiuni și responsabilități în mod regulat. Acestea pot include posibilitatea de a alege cum își organizează timpul sau cum își prezintă lucrările. Prin gestionarea propriei lor învățări și prin planificarea activităților lor, elevii învață să ia decizii și să își asume responsabilitatea pentru progresul lor educațional.

Instruirea în strategii de învățare este un alt aspect crucial. Elevii ar trebui să învețe cum să își stabilească obiective realiste, cum să planifice eficient pentru a le atinge și cum să monitorizeze progresul lor. Aceste abilități nu numai că îi ajută să devină mai autonomi în învățare, dar îi pregătesc și pentru a face față provocărilor academice și personale în mod eficient.

Încurajarea auto-reflecției și a evaluării este fundamentală în promovarea autonomiei în învățare. Profesorii ar trebui să creeze oportunități pentru ca elevii să reflecteze asupra propriilor lor procese de învățare și să își evalueze performanțele. Aceste practici îi ajută pe elevi să devină conștienți de propriile lor puncte forte și să identifice zonele în care mai au nevoie de îmbunătățiri.

Colaborarea între elevi și oferirea de feedback constructiv sunt alte aspecte esențiale. Învățarea autonomă nu înseamnă izolare, ci implică colaborarea în echipe mici sau perechi pentru a împărtăși idei

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

și pentru a oferi feedback reciproc. Acest proces îi ajută pe elevi să își dezvolte gândirea critică și abilitățile sociale, contribuind astfel la creșterea încrederii în sine și a autonomiei lor în învățare.

În final, asigurarea unui suport emoțional și motivational adecvat este crucială pentru susținerea autonomiei în învățare la elevii din ciclul primar. Profesorii joacă un rol vital în a oferi încurajare, ghidare și susținere emoțională pentru a ajuta elevii să depășească obstacolele și să își maximizeze potențialul învățării autonome. Prin implementarea acestor strategii, putem contribui semnificativ la formarea unor elevi capabili să învețe independent și să își gestioneze eficient procesul de învățare.

Bibliografie:

- Arends, R. (2014). *Learning to Teach*. McGraw-Hill Education.
- Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and Classroom Learning. *Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*, 5(1), 7-74.
- Deterding, S., Dixon, D., Khaled, R., & Nacke, L. (2011). From game design elements to gamefulness: defining “gamification”. *Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference: Envisioning Future Media Environments*, 9-15.
- Hattie, J., & Yates, G. C. (2014). *Visible Learning and the Science of How We Learn*. Routledge.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). An Educational Psychology Success Story: Social Interdependence Theory and Cooperative Learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365-379.
- Thomas, J. W. (2000). *A Review of Research on Project-Based Learning*. Autodesk Foundation.

STUDIU DE CAZ PREȘCOLAR AGRESIV

Prof. înv. preșc. Diaconescu Ionica Marinela
Școala Gimnazială Vrănești, Călinești, jud. Argeș

Subiectul: S.D.– preșcolar grupa mare

Vârsta: 5 ani

Familia: tata – agricultor, în vârstă de 31 de ani

mama – casnică, în vârstă de 27 de ani

frate- 3 ani

S.D.locuiește împreună cu bunicii din partea tatălui. Atât mama cât și tatăl sunt muncitori. Mama a acceptat un loc de muncă, unde lucra toata ziua, iar tatăl a plecat la muncă în Italia, de unde le trimite periodic bani. De copiii se ocupă mai mult bunicii care, după cum spune mama, nu au suficientă răbdare cu copiii devenind violenți verbal și fizic cu copiii. Aflându-se în această situație, mama a decis să întrerupă serviciul rămânând acasă pentru a se ocupa de copiii. Legătura dintre grădiniță și familie este făcută de către mamă, atunci când reușește cu greu să-și facă timp și, mai ales, în urma nenumăratelor insistențe ale mele. De multe ori, merg în vizită la domiciliul copilului.

Problema principală a preșcolarului

Comportamentul agresiv verbal și fizic al copilului, manifestat față de ceilalți preșcolari.

Cauze

medicale

Din spusele mamei se pare că nu există antecedente medicale care să justifice cumva comportamentul agresiv.

familiale

Bunicii copilului au fost deseori agresivi verbal pe fondul consumului de alcool;

Lipsa unui climat familial de liniște și armonie;

Copilul nu are un program zilnic de activitate și de odihnă organizat și corespunzător vârstei în familie;

Interesul scăzut al părinților față de activitățile din grădiniță, crezând că la grădiniță copilul poate fi adus doar pentru supraveghere.

Obținerea informațiilor:

Pe parcursul observării permanente a comportamentului copilului în timpul activitatilor, dar și pe parcursul unor activități extracurriculare;

Din discuțiile cu mama copilului;

Din discuțiile cu copilul, dar și cu colegii săi.

Consilierea mamei

Mama copilului a fost consiliată de către psihologul școlar și educatoarele în vederea organizării și respectării stricte a unui program de activitate și de odihnă al copilului. Atât eu cât și psihologul școlar am făcut demersuri pentru ca mama să înțeleagă înțelegă importanța implicării sale în calitate de părinte la continuarea activităților care se fac în grădinița și acasă și la educarea copilului. Ca urmare a consilierii mama a făcut progrese în sprijinirea, înțelegerea și încurajarea celui mic în toate activitățile acestuia. În prezent participă la ședințele cu părinții, la consultațiile organizate. Astfel, copilul se simte sprijinit, a ajuns să realizeze că și el este important pentru familia lui, pentru educatoarele, pentru colegi etc. Treptat, încearcă să-i mulțumească pe cei din jur și faptul acesta îl face mai ușor de instruit și de educat.

Mama obișnuia să corecteze comportamentul copilului jignindu-l sau chiar lovindu-l. După ce psihologul i-a explicat mamei „Așa vede și așa aude, așa face și el!”, mama și-a schimbat comportamentul față de copil, iar S.D. și-a schimbat atitudinea față de preșcolarii din grupa din care face parte.

Am încercat să-l fac pe copil să înțeleagă motivul pentru care vine în fiecare zi la grădiniță, rolul său în grupa de copii și ce așteaptă colectivul și educatoarele de la el. M-am asigurat că preșcolarul realizează care sunt consecințele imediate ale acțiunilor sale. I-am transmis mesajul că nu voi renunța în a-l sprijini, pentru că îmi pasă de ceea ce se întâmplă cu el și l-am încurajat periodic. Am înțeles că adevărata cauză a comportamentului indezirabil manifestat la început nu era lipsa de interes, nici uitatul, ci sentimentul neputinței și al lipsei de încredere în propriile forțe. I-am oferit posibilitatea de a experimenta succesul în mod repetat și credibil prin teme scurte. Am încurajat copilul atât eu cât și psihologul școlar iar acest lucru a fost binevenit de fiecare dată, fără a exagera însă.

Am implicat copilul în activități cu durată scurtă și cu obiective imediate și, mai ales, în activitățile care îl atrăgeau și îi plăceau.

Metode și mijloace de realizare:

Discuții individuale cu preșcolarul

- să fie încurajat să-și monitorizeze singur comportamentul;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- să înțeleagă și să conștientizeze consecințele propriului comportament.

Metoda modelării

• modelarea se bazează pe puterea exemplului, pe învățarea socială. Esența metodei constă în îndepărtarea conduitelor negative dobândite prin imitație și plasarea copilului sub influența unor modele pozitive educatoare, colegi, mama.

Metoda întăririlor

- crește frecvența de apariție a comportamentului adecvat;
- pentru fiecare comportament adecvat am administrat acel tip de întărire potrivit copilului.

Pentru fiecare dată când a ridicat mâna pentru a răspunde, a primit o bulină roșie. După mai multe buline adunate pe parcursul unei zile copilul va beneficia de o recompensă.

Extincția comportamentului dezadaptativ

- prin înlăturarea întăririlor unui comportament neadecvat, reducem frecvența aceluia comportament;
- dacă copilul răspunde neîntrebat, îl ignor și repet întrebarea. În cazul în care răspunde când este întrebat, întăresc acest comportament.

„TIME-OUT” (TEHNICA IZOLĂRII)

- prin izolarea temporară din activitatea care se desfășoară, copilul este pedepsit pentru înlăturarea comportamentului greșit;
- time-out-ul era redus temporal, iar copilul cunoștea durata acestuia;

Regula premark

- creșterea frecvenței de apariție a comportamentului dezirabil prin desfășurarea unei activități preferate;
- ex. de aplicare: dacă vorbești când ești solicitat și pe tema discutată, ai dreptul să alegi în pauză un joc.

Evaluarea programului de schimbare

Se observă o îmbunătățire a situației din sala de grupă și o ameliorare a stării de disciplină a preșcolarului. În prezent, se continuă intervenția. Tatăl nu este interesat să vadă schimbările care au avut loc în comportamentul copilului. Printre schimbările care au avut loc în comportamentul său, amintesc:

Conformarea regulilor grupului;

Respectarea persoanelor din grup și a educatoarei;

Creșterea încrederii în propriile forțe și o atitudine pozitivă față de activitățile întreprinse;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Conștientizarea importanței pe care fiecare activitate o are asupra dezvoltării copilului.

Deși au fost înregistrate progrese în activitatea didactică, preșcolarul are foarte mult de muncă pentru a recupera cunoștințele și capacitățile celorlalți colegi. Pe viitor se întrevede o adaptare mai bună la cerințele grădiniței și un preșcolar care să își dorească să vină la grădiniță cu drag.

PROIECT TRANSCURRICULAR - CUM FUNCȚIONEAZĂ LUMEA

Prof. învă. primar Dragomir Elena

Școala Gimnazială Iedera de Jos, jud. Dâmbovița

Clasa: Pregătitoare

Perioada: două săptămâni

Numărul activităților: opt

Tema transdisciplinară: Cum funcționează lumea

Titlul proiectului: Pânze minunate și păianjeni feroși

Disciplina principală: Matematică și explorarea mediului

Discipline secundare: Comunicare în limba română, Arte vizuale și abilități practice

Scurtă descriere: Păianjenii sunt studiați prin comparație cu insectele. (Proiectul este precedat de o unitate de învățare despre insecte). Elevii descriu și compară organisme din lumea vie, observând diferențele dintre păianjeni și insecte (păianjenii au opt picioare și corpul format din două regiuni, în vreme ce insectele au șase picioare, iar corpul este format din trei regiuni). Sunt observate și descrise diferite habitate în care trăiesc păianjenii. Atunci când este posibil, sunt observați în condiții de siguranță păianjenii și pânzele acestora. Elevii vor învăța să respecte lumea vie.

Întrebări esențiale: Cum recunoști un păianjen?, Este păianjenul o insectă? Unde trăiesc păianjenii? Sunt păianjenii periculoși pentru oameni? Ce beneficii/foloase pot aduce păianjenii omului? Ce faci dacă întâlnești un păianjen?

Obiective:

La sfârșitul proiectului elevii vor fi capabili:

Să descrie și identifice un păianjen (în funcție de părțile componente: numărul de picioare și regiunile corpului)

Să compare păianjenii cu insectele

Să înțeleagă și descrie relația dintre păianjeni și mediile sale de viață

Să înțeleagă diferența dintre păianjenii periculoși și cei inofensivi

Să observe insecte și păianjeni în mediul lor de viață, fără a le face rău

Să înțeleagă cum își prind păianjenii prada

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Să realizeze mesaje orale și scrise despre păianjeni

Să confecționeze păianjeni din materiale diferite

Matematică și explorarea mediului:

Competențe specifice: 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1

Conținuturi vizate

Figuri geometrice

Colectarea și gruparea datelor

Plante și animale: Părți componente, Hrana ca sursă de energie: importanța hranei pentru creștere și dezvoltare, Condiții de viață (apă, aer, lumină, căldură)

Comunicare în limba română:

Competențe specifice: 1.1, 1.4, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3

Conținuturi vizate:

Comunicare orală (ascultare, vorbire, interacțiune)

Cuvântul. Propoziția/ Enunțul: Utilizarea cuvintelor noi în enunțuri adecvate

Dialogul: Formularea de întrebări și răspunsuri despre: jocuri și jucării, membrii familiei, prieteni, animale, reguli de igienă alimentară și personală

Forme ale discursului oral: Povestirea după imagini

Citire/ lectură

Cartea Coperte, foaie, pagină, text, ilustrații

Literele mici și mari de tipar

Citirea cuvintelor pe etichete asociate unor imagini sau obiecte

Propoziția/ enunțul (fără teoretizări)

Formularea de propoziții cu suport intuitiv

Scriere/ redactare

Desenarea literelor de tipar

Simboluri neconvenționale folosite în exprimarea scris

Scrierea funcțională folosind desene, simboluri

Felicitarea, Biletul

Arte vizuale și abilități practice:

Competențe specifice: 1.1, 1.3, 2.2, 2.3, 2.6

Conținuturi vizate

Desen, pictură, confecții și jucării, modelaj, colaj

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Materiale și instrumente

Tehnici de lucru

Elemente de limbaj plastic

Sugestii de creații/ produse ale activității

Metode și procedee: ciorchinele, jocul didactic, învățarea prin descoperire, turul galeriei, cubul, explozia stelară, prezentarea în power point, vizionare de film educativ, documentarul, softuri educaționale (*Prin lumea poveștilor*, editura EDU, *Țup în explorarea mediului*, editura EDU), lecții animate.

Material didactic: cărți, enciclopedii, povești, fișe de observație, lupă, lanternă, creioane colorate, flipchart, videoproiector, caiete speciale, fișe cu organizatori grafici de copletat, filme educative, documentare, softuri educaționale, (*Prin lumea poveștilor*, editura EDU, *Țup în explorarea mediului*, editura EDU).

Evaluare:

Pe parcursul întregului proiect, elevii vor fi, verbal, încurajați și evaluați pentru activitatea lor, pentru îndeplinirea unor sarcini, pentru realizarea unor desene, modele, pentru participarea la discuții, pentru muncă în echipă, grup, proiect individual și de grup etc.

La sfârșitul fiecărei activități, elevii vor realiza un mesaj (text, desen, dramatizare, joc de rol etc.) prin care să exprime ce au învățat și ce au simțit în timpul activității

Planificarea activităților:

Activitatea nr. 1: Ce este un păianjen?

Activitatea nr. 2: Pânza de păianjen

Activitatea nr. 3: Pânza de păianjen

Activitatea nr. 4: La plimbare cu păianjenul Tricotici,

Activitatea nr. 5: Și păianjenii au dușmani,

Activitatea nr. 6: Păianjen sau insectă?

Activitatea nr. 7: Prieten sau dușman?

Activitatea nr. 8: De ce ne e frică de păianjen

Descriere activităților (exemplu) :

Activitatea nr. 1: Ce este un păianjen?

Obiective: 1, 2, 6, 8.

Discipline: Matematică și explorarea mediului, Comunicare în limba română, Arte vizuale și abilități practice

Descriere/detaliere:

Activitatea începe prin citirea textului „Stejarul pitic, cel mai bun tătic!”, de Victoria Pătrașcu.

Discuție despre receptarea mesajului audiat.

În text unul dintre personaje este păianjenul Tricotici. Elevii sunt întrebați dacă Tricotici este o insectă. Pentru că cei mai mulți vor spune că este, elevii vor fi solicitați să enumere ce știu despre insecte. Eu scriu pe o planșă cu litere de tipar ceea ce ei spun. (Mai târziu vom folosi această listă ca să stabilim prin ce se deosebesc păianjenii de insecte.) Prezint caracteristicile unui păianjen (în limbaj accesibil). Comparăm cu lista anterioară pentru a vedea deosebirile.

Observarea unor imagini, fotografii;

Vizionarea unui documentar despre păianjeni pentru copii.

Realizăm din plastilină și din bețișoare păianjeni (cele două regiuni unite cu un bețișor de plastic); din opt bețișoare realizăm picioarele. Elevii pot adăuga și ochi.

Pe o foaie, elevii realizează un mesaj prin care să exprime ce au învățat nou.

Organizarea în clasă a unui colț/panou intitulat „Peretele vorbitor”, în care copiii să-și poată lăsa mesaje și informații găsite de ei (prin desene, cuvinte și simboluri)

Bibliografie:

- Programele școlare pentru clasa pregătitoare

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

PLAN DE SERVICII INDIVIDUALIZAT PENTRU COPII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Prof. Erimia Luminița

Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Alexandria, jud. Teleorman

PLAN DE SERVICII INDIVIDUALIZAT PENTRU COPII CU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE

Anexă la Certificatul de orientare școlară și profesională nr../. ...09.2024

Școala Gimnazială „*Ștefan cel Mare*” Alexandria

Nr. ____/____

AVIZAT,
Director,
Prof. M. C.

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ

EDUCAȚIONALĂ TELEORMAN

SERVICIUL DE EVALUARE ȘI ORIENTARE ȘCOLARĂ

PROFESIONALĂ

Nr. ____/____

Aprobat în ședința COSP din _____

Președinte COSP: Prof. consilier S.M.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Numele și prenumele copilului/ elevului: **F.M.M.**

Data nașterii:

Domiciliul: **Str., Nr, Bl., Etj, Loc.**

Mama: **F.M.** Tata: **F.L.**

Unitatea de învățământ la care este înscris: **Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Alexandria, Clasa. ... a B**

Certificat de orientare școlară și profesională **nr.. din.** emis de CJRAE Teleorman

Data realizării/ revizuirii planului de servicii individualizat:.. **10.2024**

Responsabilul de caz servicii psihoeducaționale: **Prof. diriginte E.L.**

Drepturi/ Beneficii de asistență socială pentru copiii cu CES (prevăzute de..., cu modificările și completările ulterioare):

Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene/ a municipiului București de asistență socială și protecția copilului.

Servicii psihoeducaționale pentru copilul cu CES:

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Tipul de servicii/ intervenție	Instituția responsabilă	Obiective	Data de începere	Perioada de acordare a serviciului	Persoana responsabilă de acordarea serviciului(date de contact)
Servicii educaționale	Școala Gimnazială „Stefan cel Mare” Alexandria	Dezvoltarea psihoindividuală a elevului prin raportare la potențialul și capacitățile acestuia pe domenii de intervenție. Adaptare curriculară: -atingerea nivelului minim al programelor școlare adaptate, pe baza descriptorilor de performanță stabiliți; -dezvoltarea operațiilor gândirii și a calității acesteia; -recuperarea lacunelor datorate dificultăților întâmpinate de către elev; -educație nonformală: asigurarea unui mediu afectiv, de suport și stimulativ; -educație pentru sănătate: relaționare, socializare – motivație intrinsecă în executarea sarcinilor; -dezvoltarea deprinderilor de viață independentă: capacitate de adaptare ridicată, comportament civilizat, cooperant, comunicativ; -formarea deprinderilor psiho-socio-educative: conform vârstei cronologice a copilului.	03.10. 2024	Perioada de valabilitate a certificatului de orientare școlară și profesional, cf. art. 67. din Ordinul 1985/ 1305/ 5805/ 2016	Date de contact: Prof.diriginte ..., tel.., email:

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Servicii de asistență psihopedagogică prin cadrul didactic itinerant și de sprijin	-	-	-	-	-
Servicii de consiliere și orientare școlară prin consilier școlar /prof. diriginte/ prof. de specialitate din înv. profesional	CJRAE Teleorman	Consiliere psihopedagogică în vederea adaptării școlare și dezvoltării profesionale	03. 10. 2024	Perioada de valabilitate a certificatului de orientare școlară și profesională, cf. art. 67. din Ordinul 1985/ 1305/ 5805/ 2016	S.L, tel...., email.....
Servicii de terapie logopedică/terapia tulburărilor de limbaj	-	-	-	-	-
Servicii de terapie educațională*	-	-	-	-	-
Servicii de kinetoterapie*	-	-	-	-	-
Asigurare transport la unitatea de învățământ	-	-	-	-	-

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Măsuri de sprijin pentru educația incluzivă**	Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare”, Alexandria	-depășirea sau diminuarea dificultăților pe care le întâmpină elevul prin realizarea unei pregătiri școlare și a unei socializări la nivelul maxim al potențialului său; -asigurarea condițiilor necesare dezvoltării fizice, psihice și intelectuale; -participarea la diferite activități extrașcolare; -dezvoltarea abilităților de comunicare și interrelaționare.	09. 10. 2024	Perioada de valabilitate a certificatului de orientare școlară și profesională, cf. art. 59. Alin. 2 din Ordinul 1985/ 1305/ 5805/ 2016	Date de contact: Prof.dir....., tel....., email:
---	---	---	--------------	---	---

*Doar în cazul elevilor înscriși în unități de învățământ special

**Doar în cazul elevilor înscriși în unități de învățământ de masă

Responsabil de caz: Prof.diriginte.

Aprobat Comisia de orientare școlară și profesională:

Președinte: Director CJRAE Teleorman: Prof.cons. _____

Vicepreședinte: Insp. Șc. _____

Membri: Jr. _____

Prof. _____

Observator: Prof. _____

Secretar: As. Soc. _____

PROIECT INTERDISCIPLINAR: „IARNA – TRADIȚIE ȘI MAGIE”

Prof. înv. primar Florescu Cristina

Școala Gimnazială Cricov Valea Lungă, jud. Dâmbovița

Clasa: a II-a

Durata: Planificarea timpului: trei săptămâni

Discipline / arii curriculare implicate în proiect:

1. Comunicare în limba română, 2. Matematica și explorarea mediului, 3. Arte vizuale și Abilități practice, 4. Muzică și mișcare, 5. Dezvoltare personală

Competențe ale învățării integrate:

1. Receptarea informațiilor despre anotimpul iarnă;
2. Identificarea unor fenomene/relații/ regularități/structuri din mediul apropiat;
3. Exprimarea unor idei, sentimente și experiențe prin intermediul muzicii și mișcării, individual sau în grup;
4. Exprimarea adecvată a emoțiilor în interacțiunea cu copii și adulți cunoscuți;
5. Transferarea și integrarea cunoștințelor și metodelor de lucru în contexte noi.

Competențe specifice:

Comunicare în limba română: 1.1, 1.2, 1.5, 2.3, 2.4, 3.2, 3.4

Matematica și explorarea mediului: 1.1, 1.2, 1.4, 3.1, 3.2, 3.3, 5.1

Muzică și mișcare: 2.1, 3.2

Dezvoltare personală: 1.2, 2.1, 2.2

Arte vizuale și abilități practice: 1.3, 2.2, 2.6

Capacități instrumentale:

- Emoții de bază: bucurie, tristețe, frică, furie;
- Cum se exprimă emoțiile în comportamente;
- Tehnici simple care sprijină învățarea (întreruperea jocului, pregătirea materialelor, concentrarea asupra rezolvării sarcinilor, eliminarea surselor de perturbare a atenției, momente de relaxare etc.).

Atitudini și valori:

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Dezvoltarea curiozității și respectului față de anotimpul Iarna;
- Grijă față de propria persoană, față de ceilalți și față de mediul înconjurător;
- Dezvoltarea toleranței față de opiniile altora;
- Cultivarea sensibilității;
- Interes pentru aplicarea cunoștințelor dobândite;
- Implicarea în rezolvarea unor probleme de interes global.

Resurse materiale:

- ✓ planșe și prezentări PPT reprezentând fenomene ale naturii specifice iernii;
- ✓ calculator, videoproiector;
- ✓ cărți cu povești, cu poezii, enciclopedii, reviste cu imagini și texte legate de temă;
- ✓ imagini; jetoane;
- ✓ creioane colorate, cerate, carioca, acuarele, pensule;
- ✓ plastilină, carton, polistiren;
- ✓ hârtie colorată, creponată, glasată, foarfece, lipici;
- ✓ imagini de colorat, șabloane(fulgi de nea, cizmulita lui Moș Nicolae, brăduți, clopoței etc.);
- ✓ fișe de lucru;

Resurse procedurale: observația, conversația euristică, explicația, demonstrația, problematizarea, exercițiul, experimentul, jocul de rol, învățarea prin descoperire, jocul didactic, munca independentă, învățarea prin descoperire.

Resurse temporale - 3 săptămâni;

Forme de organizare: individual, pe grupe, în perechi, frontal.

Proiectarea și dirijarea activităților de învățare

CLR (exemple de activități de învățare):

- a oferi informații, a prezenta o activitate, un obiect, a formula o idee, a transmite o părere;
- dialoguri, jocurile de iarnă ale copiilor: „De ce?”, „ De unde vine Moș Crăciun?”;
- audiere texte: „Legenda lui Moș Nicolae”, „ Legenda lui Moș Crăciun”, „Crăiasa Zăpezii”, de H. C. Andersen, „Fetița cu chibrituri”, de H. C. Andersen,
- memorizare: „Uite, vine Moș Crăciun!”, de Otilia Cazimir, „Iarna pe uliță” (fragment), de George Coșbuc;
- exersarea unor formule de salut, de adresare;
- „citirea” unor imagini despre iarnă;
- povestire cu început dat : „Moș Crăciun, te-aș ruga...”.

MEM (exemple de activități de învățare):

- fenomene ale naturii – recunoaștere, reprezentare prin desen;
- observarea unor modificări apărute în viața omului, a animalelor, a plantelor;
- recunoașterea, reprezentarea prin desen a unor fenomene ale naturii specifice iernii;
- sortarea și colorarea obiectelor după un anumit criteriu;
- identificarea alimentelor și a vestimentației folosite pe timp de iarnă;
- joc: „Alege și grupează” (darurile lui Moș Nicolae); „Avem nasuri, guri, căciuli pentru toți oamenii de zăpadă?” (compararea mulțimilor).

Întrebări esențiale:

- De ce vine iarna?
- Care sunt elementele specifice iernii?
- Ce se întâmplă cu viețuitoarele iarna?

Întrebările unității:

- Care sunt lunile de iarnă?
- Cum se formează fulgii de nea?
- Cum se pregătesc viețuitoarele pentru iarnă?
- Care sunt jocurile de iarnă?

Întrebări de conținut:

- Care sunt caracteristicile anotimpurilor?
- Ce fenomene naturale sunt specifice iernii?
- Care e comportamentul viețuitoarelor în acest anotimp?
- Cum putem proteja animalele /plantele iarna?
- Cu ce ne îmbrăcăm iarna?
- Când împodobim bradul?
- Cine este Moș Nicolae?
- De unde vine Moș Crăciun?
- Ce daruri îmi doresc de Crăciun?
- Când merg copii cu colindul?
- Ce preferi să faci iarna?

REALIZAREA ÎN FAPT A PROIECTULUI:

- a) Album cu fotografii, realizat în timpul desfășurării proiectului;
- b) Jurnalul proiectului - cu lucrări artistico-plastice și practice realizate de copii în timpul

proiectului;

- c) Expoziții cu lucrări artistico-plastice și practice;
- d) Înregistrări audio-video din timpul derulării proiectului;
- e) Prezentarea proiectului oaspeților (părinților și copiilor din alte clase).

STRATEGII DE EVALUARE:

Evaluarea inițială

1. Probă orală: descrierea unor aspecte caracteristice anotimpului iarna și ale sărbătorilor specifice, cunoscute de copii.
2. Probă practică: aplicarea unor norme de igienă personală specifice anotimpului iarna, precum și a unor norme de conduită în contexte familiare;

Evaluarea continuă

- Observarea sistematică a interesului pentru cunoașterea aspectelor caracteristice ale anotimpului iarna, a atitudinii față de sărbătorile specifice iernii, a abilităților practic-aplicative.

Evaluarea finală

- Probă orală : descrierea unor aspecte caracteristice anotimpului iarna și sărbătorilor specifice
- Probă practică: participarea în acțiuni care presupun asumarea unor responsabilități în cadrul grupului (lucrările realizate individual/ în grup, serbarea de Crăciun)

Bibliografie:

- Programe școlare în vigoare;
- Cărți de povești/ poezii.

STRATEGII DIDACTICE MODERNE

Prof. Frățilă Cosmina Elena

Școala Gimnazială „Alexandru Vlahuță” Gugești, jud. Vrancea

Omul, în general, simte nevoia interioară de a întreține un larg schimb de idei și informații, de impresii și de opinii, de a se exterioriza în comunicarea cu ceilalți, ceea ce constituie un bun prilej de stabilire a unor relații socio-afective, de înțelegere reciprocă și de cooperare. Majoritatea metodelor moderne presupun lucrul în grupe sau echipe, ceea ce conduce la o comunicare cât mai deschisă și mai largă între elevi, ei fiind puși în rolul principal al activității didactice.

Aceste metode prezintă numeroase avantaje. Prin folosirea lor se asigură o participare colectivă și activă a elevilor în rezolvarea cazului, elevii se obișnuiesc cu tehnica argumentării, să își susțină părerea, se restrânge subiectivitatea, se acceptă gândirea colectivă (Cerghit, Metode de învățământ, 2006, p. 153). În acest caz, comunicarea este multidirecțională, accentul cade pe dezvoltarea gândirii, evaluarea este una formativă, încurajează participarea, inițiativa, creativitatea. Este încurajat parteneriatul cadru didactic-elev, elev-elev. Acordă prioritate dezvoltării personalității elevilor, vizând latura formativă educației, sunt centrate pe activitatea de învățare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educațional, sunt centrate pe acțiuni, pe învățarea prin descoperire, sunt orientate spre proces, sunt flexibile, încurajează învățarea prin cooperare și capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativă; stimulează motivația intrinsecă. Relația profesor-elev este democratică, bazată pe respect și colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției. Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, inițiativa și creativitatea (Vasile & Ene, 2017, p. 55).

Printre dezavantajele utilizării metodelor moderne se numără următoarele: conducătorul discuției nu poate participa la dezbaterile din fiecare grupă, în plus, este nevoie de un timp suplimentar ca fiecare grupă în parte să-și poată prezenta concluziile. Există, de asemenea, pericolul ca grupele să se deranjeze reciproc atunci când se lucrează în aceeași sală de clasă. Există și riscul neimplicării unor elevi în activitate, unii elevi pot munci mai mult decât alții, care pierd vremea. Elevii înșiși resimt uneori aceste modalități de învățare ca fiind inconsistente, insuficiente, mai ales când în joc va fi realizarea eseurilor structurate. Lipsa exercițiului poate duce la eșecul tehnicii. Unele dintre metode

necesită mult ori foarte mult timp pentru realizare, în general, fiind consumatoare de timp.

Aplicații ale metodelor didactice activ-participative

Tehnica Lotus (Floare de nufăr)

Tehnica Lotus (Floare de nufăr) constă în stabilirea unor conexiuni între concepte și idei, pornind de la analiza unei teme centrale. Construcția ideatică se realizează progresiv, respectiv tema centrală va genera în jurul ei opt subteme sau idei secundare, similar petalelor unei flori de nufăr (în unele variante, numărul de petale diferă în funcție de câte grupe de elevi se pot forma în clasă sau de creativitatea elevilor). Fiecare dintre cele opt subteme/idei secundare, consemnate circular în jurul temei centrale, va deveni, la rândul ei, tema centrală pentru o altă floare de nufăr. În acest fel, tehnica Lotus va genera teme noi de studiu, pentru care este necesară dezvoltarea de noi concepte și noi conexiuni ideatice; evidențierea acestor structuri se realizează printr-o diagramă cu această configurație, în centrul căreia se scrie tema principală.

În utilizarea tehnicii se parcurg următoarele etape generice:

- I. Construirea diagramei Lotus;
- II. Scrierea problemei sau temei centrale în centrul diagramei Lotus;
- III. Cadrul didactic le cere elevilor să se gândească la ideile, implicațiile sau aplicațiile legate de problema sau tema centrală;
- IV. Consemnarea subtemelor în cele opt „petale” (cercuri/ovale) din jurul temei centrale, în sensul acelor de ceasornic (de la A la H), ca urmare a reflecțiilor elevilor asupra temei centrale (se vor consemna idei, aplicații etc.);
- V. Folosirea celor opt subteme drept teme centrale, fiecare pentru altă floare de nufăr (în total, opt flori de nufăr), alcătuită în jurul celor opt cadrane numite cu literele de la A la H;
- VI. Realizarea de noi conexiuni pentru cele opt noi teme centrale și consemnarea lor în diagramă. Se completează cât mai multe cadrane (flori de nufăr);
- VII. Evaluarea ideilor - analizarea, aprecierea și evaluarea rezultatelor și diagramei din punct de vedere calitativ și cantitativ, realizarea de autoevaluări. Ideile emise pot servi drept sursă de noi teme de studiu și aplicație în lecțiile următoare (Bocoș, 2013, p. 424).

Aplicație a tehnicii Lotus (1):

Tehnica Lotus se va aplica la clasa I, în momentul de desfășurare a lecției, subiectul „Grupurile de litere”. Pe tablă va fi afișată pe o planșă flipchart diagrama, se va anunța tema centrală „Grupurile de litere”. Elevii au câteva minute de gândire în mod individual, urmând ca cele opt petale să fie completate frontal astfel: ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi. Colectivul se împarte apoi în opt grupe

egale. Ideile secundare devin apoi teme centrale pentru fiecare dintre cele opt grupuri constituite. Astfel, fiecărui grup îi revine o temă, scrie independent câte 8 cuvinte care încep, conțin sau se termină cu grupul de litere aferent. După finalizarea sarcinii, fiecare grup prezintă rezultatele în fața colectivului. Se completează diagrama pe baza ideilor expuse de fiecare grup și a discuțiilor purtate între membrii grupurilor în scopul clarificării și corectării, urmând ca apoi să aibă loc evaluarea muncii colaborative în grup, aprecierea participării și folosirea rezultatelor obținute în activitățile următoare.

Cubul

Metoda cubului (engl. *Cubing*), propusă pentru prima dată de Gregory și Elizabeth Cowan în lucrarea *Writing* (1980), presupune analiza unui concept, a unei noțiuni sau a unei teme prin proiectarea sa pe cele șase fațete ale unui cub, fiecare dintre ele presupunând o abordare distinctă a subiectului respectiv. Intenția paideică este de a evidenția, prin aceste șase fețe ale cubului, cât mai multe tipuri de operații mintale, corespunzătoare următoarelor categorii de cunoștințe implicate în demersul de învățare:

-Fațeta 1 se referă la/ stimulează cunoștințele empirice, raportate la capacitățile de identificare, denumire, descriere și memorizare;

-Fațetele 2 și 3 se referă la/antrenează cunoștințele intelectuale, implicând operațiile de înțelegere, comparare, ordonare, clasificare și relaționare;

-Fațeta 4 stimulează cunoștințele raționale, presupunând abilități analitice și sintetice, raționamente inductive și deductive etc;

-Fațetele 5 și 6 antrenează cunoștințele decizionale, valorizând capacitatea de a emite judecăți de valoare asupra subiectului propus, de a lua decizii, de a construi argumente etc.(Ilie, 2020, pg. 135-136).

Concret, metoda se aplică astfel: profesorul pregătește un cub din carton/material textil pe fețele căruia notează următoarele sarcini:

1. Descrie – *Cum arată?*
2. Compară – *Cu ce se aseamănă și prin ce se diferențiază?*
3. Asociază – *La ce te face să te gândești?*
4. Analizează – *Din ce e făcut?*
5. Aplică – *Cum poate fi folosit?*
6. Argumentează pro sau contra – *E bun sau rău? De ce?*

Aplicație a metodei cubului (1):

Această metodă se va aplica la ora de comunicare în limba română la clasa pregătitoare pe

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

baza poveștii „Fata babei și fata moșneagului” în momentul de fixare al cunoștințelor. Elevii vor fi împărțiți în mod egal în șase grupe. Fiecare grupă își va alege un lider care va învăța cubul, urmând să li se prezinte sarcina și să o rezolve împreună. Sarcinile vor fi următoarele:

Describe drumul parcurs de fata moșului.

Compară atitudinile celor două fete.

Asociază comportamentul fetei babei cu cel al altor personaje din poveștile cunoscute.

Analizează situațiile celor două fete de la finalul poveștii.

Aplică. Creează un alt final al poveștii.

Argumentează de ce și cum ar trebui să ne comportăm cu ființele și obiectele din jurul nostru.

Metoda cadranelor

Este o modalitate de rezumare și sintetizare a unui conținut informațional prin participare și implicarea elevilor în înțelegerea lui adecvată. Această metodă poate fi folosită în etapa reflecție. Metoda cadranelor presupune trasarea a două axe perpendiculare, operațiune în urma căreia rezultă patru cadrane.

Elevii audiază o prelegere, o povestire sau citesc un text, apoi sunt solicitați să noteze anumite aspecte, de exemplu:

Cadranul I: sunete auzite în prezentarea povestirii sau descrise de ideile textului;

Cadranul II: sentimente generate de povestire/text

Cadranul III: stabilirea unei legături între conținutul povestirii/textului pe de o parte și cunoștințele și experiența lor de viață pe de altă parte

Cadranul IV: morala, învățătura, mesajul transmis de conținutul de idei prezentat.

Elevii pot găsi un titlu potrivit pentru ceea ce au de audiat sau de citit (Vasile & Ene, 2017, p. 73).

Aplicație a metodei cadranelor:

Metoda se va aplica la clasa I pe o lecție de comunicare și însușire de noi cunoștințe a textului „Fata babei și fata moșneagului” al lui Ion Creangă, în etapa de fixare a cunoștințelor. După ce se citește textul, se identifică cuvintele necunoscute și expresiile nou întâlnite, elevii vor primi fișe de lucru pe care le vor completa individual.

Completați asemănările: Apă rece ca..... Pere galbene ca..... Pere dulci ca..... Apă limpede ca.....	Scrie câte o însușire pentru: babă-..... moșneag-..... fata babei-..... fata moșneagului.
Completează cu răsplata primită de fata moșneagului: Cuptorul i-a dat. Fântâna i-a oferit..... Părul i-a dat..... Cățelușă i-a oferit..... Sfânta Duminică i-a mulțumit fetei moșneagului dându-i.	Desenează o recompensă primită de fata moșneagului

Bibliografie:

- Bocoș, M.-D. *Instruirea interactivă*. Editura Polirom, Iași, 2013;
- Cerghit, I. *Metode de învățământ*. Editura Polirom, București, 2006;
- Ilie, E. *Didactica limbii și literaturii române*. Editura Polirom, Iași, 2020;
- Vasile, C., & Ene, D. *Metodica și evaluarea pentru examenele de titularizare și definitivare în învățământ*. Editura Rovimed Publishers, Bacău, 2017.

UTILIZAREA DISPOZITIVELOR ELECTRONICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. ed. timpurie Gheorghe Angelica-Maria

Informatizarea învățământului, care a cunoscut o importantă creștere în ultima perioadă, presupune atât dotarea cu calculatoare și laptopuri a unităților școlare, dar mai ales folosirea acestora de către profesori la oră.

Acest lucru presupune o pregătire adecvată a cadrelor didactice pentru utilizarea tehnologiei informației în procesul de predare. Este o diferență majoră între a deschide calculatorul, a transmite, și a manevra elementele unei lecții. Prin urmare pregătirea cadrelor didactice este un element de bază. Fără perfecționarea personalului didactic sunt șanse mici ca tot acest demers, care presupune multă muncă și fonduri uriașe, să aibă o finalitate. Vor trebui de asemenea reprofilete programele școlare și manualele, pentru ca ele să poată fi adaptate cu o mai mare ușurință la o programare a unei lecții pe calculator.

Evoluția tehnologiei și integrarea acesteia în domeniul educației au deschis noi perspective pentru procesul de învățământ, inclusiv la nivel preșcolar. Utilizarea echipamentelor tehnice în grădiniță nu doar că sprijină procesul de învățare, dar și stimulează creativitatea, motivația și dezvoltarea abilităților cognitive ale copiilor.

În urma unor studii întreprinse atât în țara noastră, dar mai ales pe plan internațional, s-au desprins o serie de concluzii interesante cu privire la eficiența utilizării resurselor educaționale online, dintre care amintim:

- ✓ oferă informații organizate;
- ✓ chestionează pe cel ce învață;
- ✓ stimulează creativitatea;
- ✓ constituie un mijloc atractiv de a verifica, consolida și recapitula cunoștințele;
- ✓ ne determină să găsim soluții interactive și moderne de abordare a lecțiilor;
- ✓ diminuează factorul de stres;
- ✓ este prezent caracterul ludic;
- ✓ reduce timpul de studiu;
- ✓ se modifică pozitiv atitudinea față de computer;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- ✓ jocurile educative dezvoltă gândirea logică, memoria și atenția;
- ✓ activitățile digitale pot fi realizate în grupuri, promovând lucrul împreună;
- ✓ copiii pot explora teme diverse prin imagini, videoclipuri sau aplicații educaționale.

Tipuri de echipamente utilizate în grădiniță

Tablete și calculatoare/laptop: Utilizarea aplicațiilor educaționale pe tablete sau calculator ajută copiii să învețe prin joc.

Proiectoare: Proiectarea imaginilor și videoclipurilor ajută la captarea atenției și la învățarea prin observație.

Dispozitive audio: Acestea sunt utile pentru redarea poveștilor, cântecelor sau a altor materiale audio educative.

Aplicații utilizate în grădiniță:

Unul dintre acestea este *JINGSAW PLANET*- o platformă foarte ușor de utilizat de către cadrele didactice pentru a crea materiale pentru copii. Adresa web oficială este www.JigsawPlanet.com.

Dând un clic pe adresă, cadrul didactic are posibilitatea de a selecta jocuri-puzzle pentru copii după tema dorită sau poate crea propriul cont în vederea personalizării activității. Contul se crează prin completarea câtorva informații (alegerea unui nume de utilizator, parolă, adresă de email pentru confirmarea și finalizarea înscrierii/creării contului).

Apoi, prin alegerea opțiunii ”Crează”, se pot realiza puzzle-uri variate, cu grad diferit de dificultate, în funcție de vârsta copilului, de tema săptămânii etc.

Atunci când am abordat tema ”Ce fac animalele toamna”, de exemplu, le-am pregătit copiilor ghicitori despre viețuitoare, iar răspunsul nu a fost confirmat de către mine, ci a fost ”ascuns” în spatele pieselor de puzzle pe care copilul le-a poziționat corect în vederea reîntregirii imaginii. Jocul a fost atât instructiv cât și educativ.

ChatterPix Kids: Dezvoltă exprimarea orală prin crearea de personaje animate.

Toca Boca: Promovează jocul de rol și creativitatea prin aplicații distractive.

StoryJumper: Oferă posibilitatea copiilor să creeze povești digitale.

Boom Cards: Platformă online pentru jocuri educative interactive, adaptate diferitelor domenii de învățare.

Slow Motion: Este un editor video cu mișcare lentă care ajută la crearea unei povești utilizând diverse imagini și materiale din natură.

Este evident că aceste noi concepte în educație nu le pot înlocui pe cele tradiționale în mod

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

radical. Există domenii sau etape ale procesului de învățământ în care educația tradițională este de neînlocuit.

Utilizarea echipamentelor tehnice în actul educațional din grădiniță reprezintă o oportunitate de a moderniza și diversifica procesul de învățământ. Deși există provocări, beneficiile aduse de tehnologie în ceea ce privește stimularea învățării și dezvoltării copiilor, sunt incontestabile. Integrarea responsabilă și echilibrată a acestor echipamente este cheia pentru un act educațional de succes.

GHID DE BUNE PRACTICI

Prof. Grecu Maria-Elena

Școala Gimnazială Râu Alb De Jos, jud. Dâmbovița

Prof. Nae Liliana-Ștefania

Școala Gimnazială Râu Alb De Jos, jud. Dâmbovița

Despre puterea lui ÎMPREUNĂ...

Lucrul în echipă sau „puterea împreună” în educația interculturală, ca în orice altă situație, aduce multiple avantaje mediului organizațional, conducând la îmbunătățirea proceselor de lucru, așa cum este sugestiv și din citatul „Talentul câștigă meciuri, dar munca de echipă și inteligența câștigă campionate.” (Michael Jordan).

Educația interculturală corespunde celui de-al treilea stâlp al educației: deprinderea de a trăi împreună cu ceilalți. Educația interculturală este educația relațiilor interpersonale, care implică membrii unor culturi diferite. Scopul acestui tip de educație este de a facilita relațiile interculturale, de a contribui la formarea și intensificarea atitudinii de toleranță, de acceptare a celuilalt.

Referindu-ne la activitățile didactice, munca în echipă reprezintă un element esențial în procesul de învățare, aducând beneficii semnificative pentru dezvoltarea și succesul elevilor. Aceasta stimulează comunicarea, colaborarea și interacțiunea între elevi cu experiențe și perspective diferite, conducând astfel la generarea unor idei inovatoare și abordări creative în ceea ce privește anumite situații.

Așadar, școala este principalul spațiu al învățării și prețuirii diversității culturale, iar abordarea pedagogică corectă este aceea care face din diferențele între copii un avantaj, prin împărtășirea și asimilarea de cunoștințe, și nu un handicap, care generează complexe asupra elevilor.

Valorile noastre!

Educația interculturală promovează egalitatea și drepturile omului, lupta împotriva discriminării și totodată valorile pe care se bazează această egalitate între elevi. Printre aceste valori se pot enumera:

- ✓ *autenticitatea*: se acționează conform statutului și principiilor adevărate, se pune accent pe onestitate, sinceritate față de sine și față de ceilalți, transparență, se renunță la măști sau alte roluri și se vor accepta propriile vulnerabilități.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- ✓ *cooperarea activă*: a fi deschiși, flexibili, dornici de a împărtăși idei, opinii, se promovează lucrul în echipă pentru atingerea obiectivelor propuse.
- ✓ *dăruirea*: implicarea dincolo de cerințele profesionale, devotament, efort, consecvență și imaginație.
- ✓ *integritatea*: responsabilitatea pentru propriile acțiuni și efectele acestora la nivelul comunității/clasei/ școlii, cinste, demnitate, corectitudine în relația cu sine și cu ceilalți.
- ✓ *grija*: se acționează cu grijă, empatie, deschidere față de cei cu care se interacționează, există determinare pentru crearea unui impact pozitiv în viața elevilor.
- ✓ *respectul*: se acționează cu apreciere față de cei din jur, se acceptă părerile fiecăruia, fără a judeca, se vor trata oamenii cu stimă, se vor accepta diferențele, stilurile de învățare și ritmul propriu de creștere.

Eu și celălalt – dialogul identităților

Prin intermediul școlii și al cadrelor didactice ar trebui să se promoveze dialogul intercultural și respectul pentru diversitate. Chiar din primele zile ale intrării copilului în instituție, învățătorul trebuie să-l stimuleze să se simtă alături de colegi ca într-o familie, indiferent de etnie sau religie, să participe plener la activități etc. Prin toate demersurile școlare și extrașcolare, el va dezvolta o comunicare constructivă, creând o atmosferă prietenoasă în clasă.

Copilul trebuie sprijinit să-și formeze deprinderi de comunicare, de luare a deciziilor în cadrul grupului în mod democratic, de implicare în soluționarea problemelor interpersonale chiar din clasa întâi.

Dialogul intercultural are rolul de a ușura relațiile de colaborare, de înțelegere și de armonie socială, motivându-se pe nevoia de a identifica individul. Din punct de vedere psihologic, nevoia de identitate (etnică, culturală, lingvistică) este o condiție a echilibrului psihic uman, și, raportându-ne la celălalt, ne asigurăm posibilitatea dialogului intercultural.

Activitățile școlare se pot diversifica prin îmbinarea reușită a diferitelor forme de organizare cu mijloace didactice noi și chiar prin preluarea unor practici sau strategii specifice manifestărilor culturale la nivel local sau european:

- invitarea în școală a unor persoane competente în domeniu, din exterior; aceste contacte vor fi și mai benefice dacă sunt împărtășite diferite viziuni, iar persoanele respective fac parte din medii sociale și culturi diferite;
- utilizarea bibliotecilor, a unor centre de documentare audio-vizuale existente în instituție;
- utilizarea noilor tehnologii ale comunicării;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- participarea la evenimentele culturale și sărbătorile locale;
- studiul aportului reciproc al culturilor;
- organizarea unor întâlniri între persoane de culturi diferite;
- exprimarea unor păreri cu privire la evenimentele culturale locale și internaționale.

Gestionarea diversității la nivelul clasei de elevi. Recomandări pentru profesori

Se poate afirma că un profesor bine pregătit trebuie să dispună de competențe didactice și relaționare deschise adaptării și perfecționării continue, pentru a putea forma eficient aceeași capacitate de adaptare la ceilalți, la elevi și la mediu.

Iată ce poate face un profesor pentru a gestiona ușor și practic o activitate/situație la nivelul unei clase interculturale:

- ✓ alegerea unor discuții interesante în clasă, astfel încât acestea să fie de interes pentru elevi, discutarea lor fiind de asemenea utilă în rezolvarea unor probleme comune;
- ✓ elevii nu vor fi catalogați în funcție de disciplină, elocvență sau etnie;
- ✓ oferirea de șanse de participare și elevilor mai slabi sau cu probleme disciplinare;
- ✓ utilizarea de tehnici de predare interactive, care să nu plictisească elevii;
- ✓ discuții cu aceștia pe diverse teme, dar și cu părinții, fără a-i face să se simtă diferiți.

”Toți diferiți, toți egali!” - activități de educație interculturală destinate elevilor

Diversitatea înseamnă să acceptăm faptul că oamenii sunt diferiți în privința aspectului exterior și personalității. Modul în care fiecare dintre noi înțelege și respectă aceste lucruri contribuie la dezvoltarea și consolidarea societății civile.

Pentru a se cunoaște, pentru a interacționa și pentru a se accepta, elevii pot participa la activități precum:

- ✓ teatru interactiv (elevii colaborează pentru a crea și interpreta o scenetă sau o poveste interactivă specifică culturii lor sau altora);
- ✓ jocuri de echipă în aer liber;
- ✓ proiecte de cercetare în echipă, unde elevii pot investiga diverse culturi și apoi să le împărtășească cu ceilalți;
- ✓ jocuri didactice de învățare adaptate la nevoile elevilor;
- ✓ planificare de evenimente școlare, precum târguri ce promovează interculturalitatea, baluri în care pot etala ținute specifice altor culturi;
- ✓ excursii etc.

Reguli pentru o clasă ”interculturală”

Pentru a exista armonie și pentru a fi o comunicare eficientă la nivelul unei clase interculturale, este de dorit a se respecta anumite reguli, precum:

- ✓ trebuie să manifestăm respect reciproc, atât în relația elev-elev, cât și cea elev-profesor;
- ✓ trebuie să înțelegem și să acceptăm faptul că suntem diferiți;
- ✓ să acceptăm să ne educăm cultural, să vrem să cunoaștem și să învățăm lucruri despre culturile colegilor;
- ✓ să cunoaștem și să împărtășim convențiile propriei culturi;
- ✓ să nu judecăm un coleg după etnie/culoare/haine etc.
- ✓ să fim deschiși întotdeauna „noului” și să-l primim cu zâmbetul pe buze.

Profilul profesorului competent intercultural

A fi competent intercultural presupune o adaptare nu doar la nivel cognitiv, ci și la nivel emoțional, deci nu se promovează doar deschiderea față de ceilalți, ci și o sensibilitate pentru aceștia.

Un profesor pregătit pentru a îndruma o clasă interculturală trebuie să respecte următoarele caracteristici:

- ✓ cunoaște și respectă originea culturală diferită a elevilor săi;
- ✓ este receptiv față de persoanele care provin din alte medii culturale;
- ✓ creează momente de relaționare și apropiere între elevii care aparțin unor culturi diferite;
- ✓ discută deschis despre diferențe și asemănări, fără a face pe cineva să se simtă inconfortabil;
- ✓ încurajează elevii să prezinte elementele specifice culturii lor;
- ✓ utilizează modele didactice adecvate din perspectiva educației interculturale;
- ✓ se asigură că mediul de lucru reflectă diversitatea culturală a clasei
- ✓ acordă atenție deosebită evenimentelor reprezentative pentru cultura de origine a elevilor;
- ✓ cooperează cu părinți, instituții, organizații, care aparțin altor culturi, ceea ce le poate permite elevilor să intre în contact cu diversitatea culturală;
- ✓ reflectează asupra cunoștințelor, abilităților și atitudinilor sale;
- ✓ se formează continuu etc.

Așadar, diversitatea din spațiul școlii, formarea interculturală a profesorului a devenit un demers necesar pentru ca școala și clasa de elevi să nu mai fie un spațiu al violenței, al agresivității, al conflictelor și tensiunilor, ci unul al relaționării armonioase, ale cooperării și valorizării tuturor, indiferent de cine suntem, ce etnie, religie sau model cultural de apartenență avem.

FIȘĂ DE LUCRU
FUNCȚIA DE GRADUL I

Prof. Hrițcu Cristian

Liceul “Regina Maria” Dorohoi, jud. Botoșani

1. Determinați parametrul real m a.î. graficul funcției f să treacă prin punctul $A(3,3)$ și apoi reprezentați grafic funcția:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \begin{cases} x + 1, & \text{dacă } x \in (-\infty, 2] \\ mx - 3, & \text{dacă } x \in (2, +\infty) \end{cases}$$

2. Rezolvați ecuațiile: a) $\frac{x}{x-2} = \frac{5}{x-5}$; b) $\frac{\frac{x+1}{x-1} - \frac{x-1}{x+1}}{\frac{x+1}{x-1} + 1} = \frac{1}{2}$.

3. Rezolvați inecuațiile: a) $-2x + 5 \geq -x + 2$;

b) $-2(3x - 4) + 5 < (x + 7) - 1$;

c) $2x - (x + 3) \leq 3(x - 2) + 5$;

d) $(-7x + 5)(x + 4) \geq 0$.

4. Să se determine semnul funcției $f: \mathbb{R} - \{3\} \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{2x+5}{x-3}$

5. Rezolvați inecuațiile: a) $\frac{x-1}{2x+3} \leq 0$, b) $\left(1 + \frac{1}{x}\right)\left(1 + \frac{1}{x+1}\right)\left(1 + \frac{1}{x+2}\right) \leq 0$

6. Rezolvați ecuațiile următoare:

a) $m^2x + 2 = 4x + m$, unde parametru real b) $\frac{a}{x} + \frac{b}{x-1} = \frac{ax+b}{x^2-x}$.

7. Determinați parametrul real m astfel încât soluția ecuației următoare să verifice condiția indicată: $mx - m + m^2 = 0, 2 < x < 3$.

8. Determinați parametrul real m astfel încât ecuația: $\frac{m-1}{x-2} + \frac{m-5}{x-3} + \frac{m-6}{x-4} = 0$ să fie de gradul I. Rezolvați apoi ecuația.

9. Rezolvați sistemele și interpretați geometric rezultatele:

$$\text{a) } \begin{cases} 11x - 6y = 14 \\ -5x + 2y = -8 \end{cases}; \quad \text{b) } \begin{cases} 2x + y = 4 \\ -5x + 2y = -1 \end{cases}$$

10. Aflați intervalul în care se găsește x , dacă:

$$\text{a) } \frac{x+2}{2x} \in (1, \infty) \quad \text{b) } \frac{1}{x-2} \in (-2, 2) \quad \text{c) } \frac{2x-7}{-3} \in [-1, 1]$$

11. Studiați monotonia funcției $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, știind că punctul A indicat aparține graficului ei:

$$\text{a) } f(x) = m(x - 1) + 2, A(2, -1)$$

$$\text{b) } f(x) = \frac{m-2}{3}x + m, A(3, m)$$

$$\text{c) } f(x) = 3x - m, A(-m + 1, 2)$$

12. Rezolvați în $\mathbb{R}$ sistemele de inecuații:

$$\text{a) } \begin{cases} 2(x - 3) \leq x - 9 \\ 3(x - 2) \leq 2x - 1 \end{cases} \quad \text{b) } \begin{cases} x(x + 1) < (x - 3)^2 \\ 2x \geq 3x \end{cases} \quad \text{c) } \begin{cases} x(x + 1)(x - 1) < x^3 \\ x(x + 2)(x - 2) > x^3 \end{cases}$$

Bibliografie:

- Burtea Marius, Burtea Georgeta, *Culegere de matematică clasa a IX-a*, Editura Astro Impex, 2021;
- Ganga Mircea, *Matematică. Manual pentru clasa a 9-a*, Editura Mathpres, 2003.

GAMIFICAREA ÎN PREDAREA CHIMIEI: JOCURI EDUCATIVE CARE STIMULEAZĂ ÎNVĂȚAREA ACTIVĂ

Prof. Iacobescu Loredana Iuliana

Liceul Tehnologic „Spiru Haret” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Predarea chimiei, o disciplină complexă și esențială pentru înțelegerea lumii naturale, necesită metode inovatoare care să depășească abordările tradiționale. Schimbările rapide din societate și dezvoltarea tehnologică impun adaptarea procesului educațional la nevoile și așteptările generațiilor actuale de elevi.

Metodele tradiționale de predare, bazate pe lecții frontale și memorare mecanică, pot deveni monotone și demotivante. Inovațiile, precum utilizarea tehnologiilor digitale, gamificarea sau abordările experimentale interactive, fac lecțiile mai atractive și stimulează curiozitatea naturală a elevilor. Aceste metode îi ajută să vadă chimia ca pe o disciplină vie și relevantă pentru viața de zi cu zi.

Gamificarea reprezintă utilizarea elementelor de design specifice jocurilor și a mecanicilor acestora în contexte non-joc, cum ar fi educația, pentru a stimula implicarea, motivația și performanța. În educație, gamificarea are scopul de a transforma procesul de învățare într-o experiență captivantă, interactivă și plăcută, utilizând tehnici care împrumută caracteristici din lumea jocurilor.

Gamificarea în educație presupune integrarea unor elemente precum:

Puncte și recompense – Elevii primesc puncte, insigne sau alte recompense simbolice pentru realizarea unor sarcini educative, ceea ce stimulează sentimentul de progres și recunoaștere.

Niveluri și provocări – Materialele educaționale sunt structurate sub formă de niveluri sau misiuni care cresc gradual în dificultate, încurajând elevii să depășească obstacole și să își atingă obiectivele.

Clasamente – Competiția prietenoasă între colegi, prin clasamente și scoruri, poate stimula dorința de a învăța și de a excela.

Feedback imediat – Elevii primesc feedback rapid și concret în urma acțiunilor lor, ceea ce îi ajută să înțeleagă unde pot îmbunătăți și să își ajusteze strategiile de învățare.

Poveste și tematică – Integrarea unei povești captivante sau a unei teme (de exemplu, o

misiune spațială sau o aventură într-un laborator) face procesul de învățare mai memorabil și mai captivant.

Este important să se facă distincția între gamificare și utilizarea efectivă a jocurilor (game-based learning). În timp ce jocurile educative sunt concepute ca activități complete pentru a învăța anumite concepte, gamificarea aplică doar elemente de joc în structura și organizarea activităților existente.

Gamificarea nu presupune doar divertisment, ci este o strategie ce urmărește atingerea mai multor obiective: încurajarea elevilor să învețe pentru satisfacția personală și nu doar pentru notele finale, implicarea elevilor în activitățile de învățare, deoarece acestea sunt mai interactive și mai relevante, promovarea colaborării și competiției sănătoase. Activitățile gamificate pot fi structurate astfel încât să stimuleze atât lucrul în echipă, cât și dorința individuală de performanță.

Gamificarea în predarea chimiei reprezintă o oportunitate inovatoare de a transforma o disciplină considerată adesea dificilă într-o experiență captivantă, interactivă și accesibilă. Integrarea acestei strategii poate ajuta la consolidarea cunoștințelor, la dezvoltarea competențelor practice și la stimularea motivației elevilor. Mai jos sunt prezentate câteva modalități prin care gamificarea poate fi aplicată în predarea chimiei.

Jocuri educative pentru consolidarea conceptelor teoretice. Jocurile pot simplifica învățarea conceptelor teoretice complexe, cum ar fi tabelul periodic, legăturile chimice sau reacțiile chimice. Un prim exemplu pentru astfel de jocuri este **quiz-ul tematic** prin care elevii răspund la întrebări despre proprietățile elementelor sau formule chimice. Platforme precum Kahoot sau Quizizz sunt utile pentru acest tip de activitate. Al doilea exemplu îl reprezintă jocurile de memorie, prin care se pot realiza asocieri între simbolurile elementelor chimice și proprietățile lor (jocuri de tip matching pairs). Al treilea exemplu îl reprezintă utilizarea aplicațiilor care permit explorarea interactivă a tabelului periodic sub formă de joc, cu provocări legate de recunoașterea elementelor și utilizările lor.

Activități practice gamificate pentru laboratoarele de chimie. Laboratoarele sunt o parte esențială a predării chimiei, iar gamificarea poate îmbunătăți implicarea elevilor în aceste activități. Acest lucru se poate realiza prin **provocări experimentale**, unde elevii pot fi organizați în echipe și provocați să rezolve o problemă chimică printr-un experiment (de exemplu, determinarea pH-ului unei substanțe necunoscute). Câștigătorii pot primi puncte sau insigne.

Un alt exemplu de activitate ce face parte din această categorie este „**Chimia detectivilor**” în care elevii joacă rolul de detectivi chimici, având misiunea de a identifica substanțe misterioase pe baza unor indicii experimentale.

Competițiile de tip „speed-lab” în care echipele concurează pentru a finaliza corect și în siguranță un experiment într-un timp limitat este un ultim exemplu de activitate practică gamificată pentru laboratorul de chimie.

Platforme digitale și aplicații utile pentru predarea chimiei prin gamificare. Tehnologia joacă un rol esențial în integrarea gamificării în chimie. Există numeroase resurse digitale care pot fi utilizate. Platforme precum PhET oferă simulări interactive care permit elevilor să experimenteze virtual reacții chimice sau să înțeleagă principiile gazelor ideale.

Aplicațiile care utilizează jocuri de realitate augmentată (AR) pentru a vizualiza structuri moleculare sau procese chimice, transformând conceptele abstracte în experiențe tangibile reprezintă un alt exemplu din această categorie. La fel sunt și platformele de învățare gamificate (exemplu Classcraft) pentru a motiva elevii prin punctaje, insigne și clasamente bazate pe progresul lor în chimie.

Escape room-uri educative cu teme de chimie. Escape room-urile reprezintă o activitate gamificată populară care poate fi adaptată la chimie. Elevii sunt puși în situații fictive, precum o „evacuare de urgență” dintr-un laborator și trebuie să rezolve probleme de chimie (de exemplu, scrierea reacțiilor corecte sau identificarea substanțelor chimice) pentru a avansa. Această activitate promovează colaborarea, gândirea critică și aplicarea cunoștințelor în contexte reale.

Povestiri și aventuri chimice. Integrarea poveștilor captivante poate face chimia mai interesantă. Profesorii pot crea scenarii în care elevii sunt cercetători, chimiști celebri sau aventurieri ce explorează „lumea moleculară”. Fiecare lecție poate deveni un capitol din povestea lor, iar provocările didactice – misiuni pe care trebuie să le îndeplinească. De exemplu, elevii pot „salva planeta” rezolvând probleme legate de poluare sau descoperind noi substanțe chimice.

Gamificarea în predarea chimiei reprezintă o strategie modernă, eficientă și atractivă, care îmbină învățarea cu distracția, sporește implicarea elevilor și îmbunătățește rezultatele educaționale. Prin integrarea acestei abordări, profesorii pot transforma lecțiile de chimie într-o experiență captivantă, adaptată nevoilor și preferințelor elevilor din generațiile actuale.

Bibliografie:

- Kapp, Karl M. *The Gamification of Learning and Instruction: Game-Based Methods and Strategies for Training and Education*, „International Journal of Educational Technology”, 2012, vol. 3(5), pp. 12-20.
- Hamari, Juho, Koivisto, Jonna, Sarsa, Harri. *Does Gamification Work? A Literature Review of Empirical Studies on Gamification*, „Proceedings of the Annual Hawaii International Conference

on System Sciences”, 2014, vol. 47(2), pp. 3025-3034.

- Dicheva, Darina, Dichev, Christo, Agre, Gennady, Angelova, Galia. *Gamification in Education: A Systematic Mapping Study*, „Educational Technology & Society”, 2015, vol. 18(3), pp. 75-88.

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII LA NIVEL GIMNAZIAL

Prof. Ilina Elena

Școala Gimnazială Nr. 1 Valea Danului, jud. Argeș

În ultimii ani, atenția s-a îndreptat tot mai mult spre îmbunătățirea calității procesului educațional și a rezultatelor învățării în învățământul gimnazial, o perioadă crucială în dezvoltarea elevilor. Gimnaziul este o etapă esențială, în care elevii își formează abilitățile de gândire critică, capacitatea de auto-organizare și își conturează atitudinile față de învățare. Pentru a asigura o educație eficientă și de calitate, sunt necesare metode de predare inovatoare, evaluări formative și suport emoțional. În această lucrare, voi analiza *învățarea centrată pe elev*, factor care poate îmbunătăți procesul didactic la nivel gimnazial și voi ilustra câteva exemple de bune practici. Învățarea centrată pe elev este o abordare educațională care pune elevul în centrul procesului didactic, adaptând metodele de predare în funcție de nevoile, interesele și ritmul fiecărui elev. Această metodă s-a dovedit deosebit de eficientă în învățământul gimnazial, unde elevii trec printr-o perioadă de tranziție în dezvoltarea cognitivă și emoțională, iar motivația lor interioară și curiozitatea naturală sunt esențiale pentru învățare. În această etapă, elevii sunt adesea mai dispuși să exploreze și să-și exprime propriile interese, iar școala poate juca un rol major în susținerea acestui proces de descoperire personală și educațională.

Abordarea centrată pe elev recunoaște unicitatea fiecărui individ și pune accent pe implicarea activă a elevilor în propriul proces educațional. În loc să se concentreze doar pe transmiterea de informații de la profesor la elev, această metodă încurajează participarea elevilor în procesul de învățare, stimulându-i să fie activi, curioși și să dezvolte abilități esențiale, cum ar fi gândirea critică, creativitatea și capacitatea de a lua decizii informate. Acest model include următoarele aspecte-cheie:

În învățarea centrată pe elev, profesorii adaptează materialele și activitățile pentru a răspunde stilurilor individuale de învățare și nevoilor fiecărui elev. De exemplu, unii elevi pot avea un stil de învățare vizual, alții kinestezic sau auditiv, iar profesorii aleg metode și resurse care să faciliteze înțelegerea pentru fiecare tip de elev. Această personalizare face învățarea mai relevantă și eficientă.

Învățarea centrată pe elev încurajează elevii să își asume responsabilitatea pentru propriul parcurs educațional. Elevii sunt stimulați să exploreze în mod independent subiectele care îi

interesează, să identifice soluții la problemele cu care se confruntă și să își seteze obiective proprii de învățare. Autonomia are un impact semnificativ asupra dezvoltării încrederii și a motivației intrinseci de a învăța. În acest model, elevii nu sunt doar receptori pasivi de informație, ci sunt implicați în activități de explorare, investigare și rezolvare de probleme. Învățarea activă stimulează gândirea critică și capacitatea de a face conexiuni între informațiile noi și cunoștințele anterioare. De exemplu, elevii pot fi implicați în proiecte de grup, dezbateri, simulări sau activități de experimentare care le oferă ocazia să aplice ceea ce au învățat în contexte concrete.

Elevii sunt încurajați să colaboreze între ei, să lucreze în echipe și să împărtășească idei. În acest fel, învățarea centrată pe elev dezvoltă abilități sociale și emoționale esențiale, cum ar fi empatia, capacitatea de comunicare eficientă și rezolvarea conflictelor. Aceste abilități sunt cruciale pentru succesul viitor al elevilor în contexte profesionale și personale.

Exemple de bune practici ale învățării centrate pe elev

Învățarea bazată pe proiecte (Project - Based Learning - PBL) este o abordare educațională inovatoare care implică elevii în proiecte complexe, cu relevanță pentru lumea reală. Acest model de învățare îi motivează să se implice activ în rezolvarea unor probleme sau în explorarea unor subiecte de interes, aplicându-și cunoștințele într-un context practic și colaborativ. În loc să urmeze strict o lecție teoretică, elevii devin participanți activi, implicați în cercetare, colaborare, analiză și prezentare. În acest proces, profesorul devine un ghid și mentor, sprijinindu-i să își definească obiectivele, să descopere resurse și să ajungă la propriile concluzii.

Principii fundamentale ale învățării bazate pe proiecte

-Proiectele sunt selectate în funcție de relevanța lor pentru viața reală și de interesele elevilor, astfel încât aceștia să simtă că activitățile au un impact practic. Prin implicarea în proiecte, elevii au ocazia să înțeleagă cum cunoștințele dobândite pot fi aplicate în viața de zi cu zi sau pentru a rezolva probleme concrete.

-PBL pune un accent puternic pe autonomia elevilor, aceștia fiind responsabili de explorarea subiectului, colectarea de informații și de formularea propriilor concluzii. Această independență dezvoltă încrederea în sine și stimulează gândirea critică.

-PBL favorizează lucrul în echipă și dezvoltarea abilităților de colaborare. Elevii sunt încurajați să discute, să împărtășească idei, să negocieze și să ajungă la soluții comune, ceea ce contribuie la dezvoltarea abilităților sociale esențiale și a empatiei. Deoarece proiectele necesită cunoștințe și abilități din diferite domenii, elevii învață să îmbine elemente din științe, matematică, artă, comunicare sau tehnologie. Aceasta le oferă o perspectivă holistică și îi ajută să înțeleagă relațiile

dintre diverse discipline.

Avantajele învățării bazate pe proiecte

Prin proiecte, elevii sunt provocați să identifice probleme, să analizeze date și să găsească soluții inovative. Acest proces stimulează gândirea critică, capacitatea de a lua decizii și de a evalua efectele acțiunilor lor. Deoarece proiectele sunt atractive și legate de realitatea cotidiană, elevii sunt mai motivați să învețe. Curiozitatea și interesul sunt stimulate, iar elevii se simt mai implicați și responsabili pentru rezultatele lor. Lucrul în echipă și prezentarea rezultatelor presupun comunicare eficientă. Elevii își dezvoltă astfel abilități de exprimare clară, argumentare și capacitatea de a gestiona feedback-ul. Proiectele necesită o planificare adecvată și gestionarea timpului, astfel încât elevii să își organizeze eficient activitățile pentru a respecta termenele-limită.

Exemple de bune practici în învățarea bazată pe proiecte:

Un exemplu clasic de PBL este implicarea elevilor în proiecte ecologice cu impact local. De exemplu, elevii pot realiza un proiect care vizează creșterea gradului de reciclare într-un cartier sau la școală. Acest proiect implică mai multe etape: cercetare despre reciclare și impactul ei, planificarea campaniei de conștientizare, colectarea materialelor reciclabile și evaluarea impactului. Elevii învață astfel despre importanța protecției mediului, își dezvoltă abilități de colaborare și descoperă că acțiunile lor pot influența pozitiv comunitatea.

Proiectele de tip „experiment științific” permit elevilor să exploreze subiecte din domeniul științelor, cum ar fi biologia, chimia sau fizica. De exemplu, elevii pot concepe un proiect despre efectul poluării apei asupra mediului. După identificarea problemei, elevii fac experimente, analizează rezultatele și creează rapoarte sau prezentări. Astfel, nu numai că își aprofundează cunoștințele științifice, dar învață și să gândească analitic și să comunice date științifice în mod eficient.

Un proiect cultural poate presupune realizarea unui documentar despre istoria locală a orașului sau a unei comunități. Elevii pot intervieva persoane în vârstă, colecta informații din arhive și crea materiale vizuale. Acest tip de proiect încurajează cercetarea istorică, dezvoltă abilități de analiză și respectul pentru patrimoniul local. Totodată, îi învață pe elevi despre importanța conservării tradițiilor și a identității culturale.

Un proiect de antreprenoriat poate implica realizarea unui plan de afaceri pentru un mic magazin sau pentru o inițiativă socială. Elevii pot învăța cum să identifice o nevoie în comunitate, să planifice activitățile, să gestioneze un buget și să atragă clienți. Aceste proiecte contribuie la dezvoltarea abilităților financiare, a responsabilității și a încrederii în sine.

În cadrul PBL, profesorul devine un facilitator care oferă îndrumare și suport, fără a interveni

direct în soluționarea sarcinilor. Profesorul ajută elevii să își stabilească obiectivele, le sugerează surse de informație, îi îndrumă atunci când întâmpină dificultăți și oferă feedback pe parcurs. De asemenea, profesorul creează un cadru sigur și colaborativ, încurajând elevii să își exprime ideile, să își asume responsabilități și să gestioneze conflictele care pot apărea în echipă.

Evaluarea în PBL se axează pe procesul de învățare, nu doar pe produsul final. Evaluarea formativă, realizată pe parcursul derulării proiectului, le oferă elevilor ocazia de a învăța din greșeli și de a îmbunătăți rezultatele. Profesorii pot evalua abilitățile de colaborare, gândirea critică, capacitatea de a organiza și de a prezenta concluziile, iar feedback-ul trebuie să fie constructiv și orientat spre progres.

Învățarea bazată pe proiecte este o metodă eficientă pentru a pregăti elevii să facă față provocărilor reale, dezvoltându-le gândirea critică, capacitatea de colaborare și abilitățile de rezolvare a problemelor. Prin această abordare, elevii devin mai implicați, mai responsabili și mai autonomi, învățând nu doar teorie, ci și abilități de viață esențiale pentru succesul viitor. Abordarea PBL transformă educația într-un proces activ, dinamic și conectat la lumea reală, pregătind elevii să devină cetățeni implicați și creativi.

Într-un model de învățare centrat pe elev, rolul profesorului se transformă dintr-un transmițător de informații într-un facilitator și mentor. Profesorul creează un mediu de învățare deschis, oferind resursele și suportul necesar, dar lăsând elevilor libertatea de a explora. De asemenea, profesorul oferă feedback constructiv pe tot parcursul învățării, ghidând elevii să își dezvolte abilitățile de auto-evaluare și să înțeleagă unde mai pot aduce îmbunătățiri. Prin stabilirea unui mediu de învățare colaborativ și suportiv, profesorul contribuie la formarea unui climat educațional pozitiv, în care elevii se simt încurajați să își exprime ideile și să își exploreze pasiunile.

Învățarea centrată pe elev are un impact semnificativ asupra motivației și performanței elevilor. Aceasta îi ajută să devină mai responsabili și mai implicați în propriul proces educațional, le sporește încrederea în sine și le dezvoltă capacitatea de a lua decizii informate. Totodată, elevii își îmbunătățesc abilitățile de gândire critică, creativitate și capacitatea de rezolvare a problemelor, competențe esențiale într-o lume în continuă schimbare. Învățarea centrată pe elev reprezintă un model didactic care răspunde nevoilor unei educații moderne și adaptate dezvoltării complexe a elevilor de gimnaziu. Prin promovarea unei educații personalizate, active și colaborative, învățarea centrată pe elev nu doar că îmbunătățește rezultatele academice, ci și contribuie la formarea unor elevi autonomi, curioși și pregătiți pentru provocările viitoare. Numai printr-o astfel de abordare, educația poate deveni cu adevărat un proces de descoperire personală și dezvoltare armonioasă.

Bibliografie:

- BOCOȘ, Mușata, JUCAN, Dana, *Fundamentele Pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008;
- ILIE, Vali, *Pedagogie. Perspective teoretice și aplicative*, Editura Universitaria, Craiova 2007;
- ȚOCA, Ioan, SPUZĂ, Lorena Elena, *Managementul calității pentru învățământul preuniversitar*, Editura Didactică și Pedagogică București, 2010.

COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Prof. Ilie Anca-Irina

Liceul Teoretic „Mihai Viteazul” Vișina, jud. Dâmbovița

Comunicarea verbală poate îmbrăca două forme: orală și scrisă, iar în învățământ este, încă, principala modalitate de transmitere a informațiilor și cunoștințelor. Într-o organizație, cea mai mare parte a informațiilor interne (cam 70%) este transmisă oral. Acest tip de comunicare permite contactul nemijlocit.

Comunicarea orală are avantajul impactului și a reacției imediate, în așa fel încât se pot pune întrebări și se pot clarifica eventualele probleme; pot fi observate efectele mesajului asupra receptorului, iar cel aflat în relație de subordonare are sentimentul importanței care i se acordă. Spre deosebire de mesajul scris, cel verbal nu poate fi analizat mai târziu (conform proverbului latin „Verba volant, scripta manent”).

Acumularea unui număr mare de mesaje este adesea asociată cu birocrăția în sensul ei negativ. Reacția nu apare de regulă imediat.

Comunicare paraverbală, care se referă la caracteristicile vocii, particularitățile de pronunție, intensitatea rostirii, accentul, intonația, pauza, emfaza etc. Ceea ce vorbitorul consideră că trebuie subliniat, implicarea lui afectivă sau energia cu care comunică. Cu toate că nu sunt mesaje verbale, receptarea lor se face tot prin canalul auditiv, iar de decodificarea lor sunt responsabili centrii vorbirii din emisfera stângă a creierului. Cu alte cuvinte comunicarea paraverbală este vocală și în același timp neverbală. Același enunț, în funcție de implicarea paraverbalului, poate avea înțelesuri sau efecte diferite.

Ceea ce artiștii și sportivii reușesc să transmită este o acțiune conjugată a proceselor cognitive, senzoriale și motorii. Prezența gestului și a mimicii facilitează înțelegerea și exprimarea verbală.

Viteza cu care semnalele para- și nonverbale sunt decodificate este de patru ori și jumătate mai mare în comparație cu înțelegerea mesajelor verbale. Mai mult decât atât, s-a demonstrat științific că, într-o comunicare orală, informația propriu-zisă determină doar 25% din efectul final, în timp ce elementele neverbale (expresia feței, privirea, gesturile, poziția față de interlocutor) și cele paraverbale (tonul, volumul vocii, accentele) au efect de trei ori mai mare asupra receptorului (Pop, 2014).

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Comunicarea didactică apare ca formă particulară, necesară în transmiterea conținuturilor specifice materiilor de învățământ. Această formă de comunicare este o relație între doi interlocutori, cu roluri bine determinate și statuate inegale, profesorul și studentul, al cărei scop este predarea și asimilarea de cunoștințe. Comunicarea didactică are ca principal instrument cuvântul, în forma sa orală sau scrisă. Cuvântul cu aspectele sale fonetice, lexicale, morfologice și sintactice delimitează comunicarea verbală. Acest tip de comunicare este predominant în procesul didactic, cuvântul fiind purtătorul unor informații foarte diverse. În lecția de educație fizică, comunicarea orală este predominantă, dar ea nu poate exista neînsoțită de aspectele sale paraverbale și nonverbale. Comunicarea paraverbală se referă la caracteristicile vocii, particularitățile de pronunție, accentul, intensitatea rostirii, ritmul și debitul vorbirii, intonația, pauza, etc. Toate aceste informații sunt transmise odată cu vorbirea, iar receptarea lor se face prin canalul auditiv. Același enunț, în funcție de nuanțele paraverbale, poate avea înțelesuri diferite. Cu alte cuvinte, această supracodificare a vorbirii poate adăuga informații noi mesajului verbal sau îl poate schimba cu totul. Profesorul de educație fizică are nevoie de o voce care să facă față în situații și medii diferite și de multe ori solicitante. Vocea noastră nu sună pentru cei care ne ascultă așa cum ne auzim noi în timpul vorbirii, de aceea e bine să folosim o înregistrare pentru a aprecia sunetul real și calitățile propriei voci (Pop, 2014).

Variațiile din vocea profesorului sau a antrenorului au efecte diferite asupra elevilor și a sportivilor. Când încurajăm pe cineva vom vorbi cu voce tare și mai alert, iar o voce joasă, cu un ritm mai lent are un efect liniștitor. Ritmul rapid al vorbirii induce energie și entuziasm, determinând elevii să adopte și ei un ritm rapid de execuție. Un ritm mai lent induce siguranță și grijă și poate fi util pentru a conduce exercițiile de respirație și de stretching în partea de revenire a lecției.

Activitățile fizice au loc într-o mare diversitate ambientală și în condiții de mediu diferite. Vocea profesorului (a antrenorului, instructorului, etc.) trebuie să facă față în sala de sport, pe stadion, în bazinul de înot ori pe pârtia de schi. În spațiile deschise este nevoie de o voce puternică pentru a ne putea face auziți și înțelegeți. În interior e bine să ne adaptăm vocea la mărimea spațiului, a colectivului, la sarcinile pe care acesta le are, la vecinătăți (dacă în aceeași sală se desfășoară în paralel și alte activități) și la rezonanța sunetului în sala respectivă. În timpul activităților fizice, mai ales când acestea presupun cooperare, participării, indiferent de vârstă, comunică independent și uneori în paralel cu discursul profesorului. Fie că e vorba de încurajări, indicații tactice sau comentarii între coechipieri, ele abat atenția interlocutorilor de la informațiile pe care profesorul ar dori să le dea. Pauza în vorbire poate fi considerată ca o formă blândă de disciplinare a clasei. Un moment de liniște însoțit de o privire semnificativă a profesorului poate crea efectul dorit pentru a continua lecția în bune condiții de

comunicare. Profesorii trebuie să evite să vorbească tot timpul tare, în speranța că vor menține astfel atenția elevilor; de la un moment dat, tonul permanent ridicat devine intimidant și neplăcut. Volumul cu care vorbește un profesor de educație fizică este totuși important în condițiile activităților desfășurate în aer liber și mai ales când vocea sa concurează cu vântul sau cu zgomotul traficului. În astfel de condiții, este nevoie de o voce puternică pentru a vă face auzit și ascultat. Sublinierea informațiilor importante prin modularea vocii are rolul de a trage atenția elevilor. Oamenii decodifică mai ușor și mai repede modul în care o informație este comunicată decât informația în sine. E bine să scoatem în evidență informațiile legate de siguranță exersării sau elementele esențiale ale unei sarcini noi prin accentuarea lor. Importanța acestui gen de informații poate fi subliniată prin rostirea răspăcată a cuvintelor cheie. Înțelegerea mesajului este condiționată, printre altele, și de claritatea enunțului și a rostirii.

Printr-o rostire clară ne asigurăm că toate cuvintele au fost înțelese, iar mesajul nu ajunge la receptori trunchiat, confuz sau neinteligibil. Vorbirea în public, pe care o presupune profesia de dascăl, dezvoltă dicția și capacitatea de a folosi nuanțat calitățile vocii pentru un impact mărit al mesajului transmis. Un aspect al comunicării didactice, specific educației fizice, în care implicațiile paraverbale sunt determinante este *comanda*. Comanda este asociată unui stil de conducere ferm și provine din tradiția militară. Principalul scop al conducerii prin comenzi este acela de a disciplina colectivul. Esența constă în ordonare și subordonare, precum și într-o formă de conducere riguroasă într-un spațiu mic și clar definit de acțiune. Dacă această formă de conducere a lecției va fi folosită ca o modalitate generală și nu doar ocazională, subiecții se vor transforma într-o masă manevrabilă, dar disciplinată, cărora le este refuzată posibilitatea de exprimare a opiniilor.

Specifică educației fizice este manifestarea feedbackului sub formă nonverbală. Reacțiile vizibile ale organismului la efort (creșterea frecvenței respiratorii, transpirația, înroșirea pielii) sunt pentru profesor indicatori utili în dozarea efortului. Importanța gestului, a fluenței, direcției, vitezei și ritmului acestuia, a atitudinii corporale, a spațiului de joc și dintre jucători, al sunetelor și culorilor îmbogățesc infinit formele de comunicare în disciplina educație fizică. Acest avantaj față de celelalte discipline nu trebuie ignorat, ci dimpotrivă, exploatat pentru a face activitățile propuse atractive, iar disciplina în sine o preocupare plăcută și interesantă pentru cât mai mulți tineri.

Bibliografie:

- Amado, G., Guittet, A., *Psihologia comunicării în grupuri*, Polirom, București, 2007;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Cucos, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Editura Polirom, București, 2005;
- Dragu, A., Cristea, S., *Psihologie și pedagogie școlară*, Ovidius University Press, Constanța, 2003;
- Pop, C.L., *Comunicarea în educație fizică și sport*, Editura Pro Universitaria, București, 2014;
- Truța, E., Mardar, S., *Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje*, Editura Aramis, București, 2007;
- Ungureanu, D., *Rezonanța feedbackului și nivelul redundanței în optimizarea comunicării orale școlare, teză de doctorat*, Universitatea din București, București, 1994;
- Zajonc, R., *Psychologie sociale experimentale*, Dunod, Paris, 1972.

INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

EXEMPLE DE SUCCES DIDACTIC

Prof.Lungu Lidia Daniela

Liceul Tehnologic de Transporturi Auto Târgoviște, jud. Dâmbovița

Inovația în procesul didactic reprezintă o necesitate esențială pentru a răspunde cerințelor unei societăți în continuă schimbare și pentru a forma elevi pregătiți să înțeleagă complexitatea lumii contemporane. În domeniul geografiei, această nevoie este cu atât mai importantă, având în vedere caracterul dinamic al disciplinei, care integrează fenomene fizice, economice, sociale și culturale într-un context global.

Geografia este profund influențată de progresul tehnologic, de schimbările climatice, de globalizare și de noile metode de comunicare. Inovarea permite integrarea acestor tendințe în lecții, oferindu-le elevilor o înțelegere mai clară a realității. Utilizarea aplicațiilor GIS (Sisteme Informaționale Geografice), a simulărilor virtuale și a resurselor digitale aduce contextul actual în sala de clasă, făcând învățarea mai relevantă.

Metodele didactice inovative, precum învățarea bazată pe proiecte, activitățile interactive și utilizarea tehnologiei, captează interesul elevilor și le stimulează curiozitatea. Spre exemplu, utilizarea dronelor pentru analiza terenului sau explorarea hărților interactive contribuie la transformarea orelor de geografie în experiențe captivante.

Inovația în predarea geografiei nu vizează doar transmiterea de cunoștințe, ci și dezvoltarea unor competențe-cheie:

- Gândirea critică, prin analiza datelor geografice complexe;
- Luarea deciziilor, prin rezolvarea problemelor reale, cum ar fi gestionarea resurselor naturale;
- Colaborarea, prin proiecte de grup cu teme interdisciplinare.

Gândirea critică reprezintă o competență esențială în educația contemporană, iar geografia, prin natura sa interdisciplinară și aplicată, oferă un context ideal pentru a dezvolta această abilitate. Inovațiile în predarea geografiei facilitează analiza și interpretarea datelor complexe, pregătind elevii să înțeleagă și să abordeze provocările lumii reale.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Datele geografice complexe, cum ar fi hărțile digitale, imaginile satelitare, datele climatice și indicatorii socio-economici, oferă oportunități de analiză detaliată. Prin utilizarea acestora în activitățile didactice, elevii sunt provocați: să analizeze și interpreteze relații spațiale (exemplu: Cum influențează relieful densitatea populației sau activitățile economice?), să identifice modele și tendințe (exemplu: Care sunt efectele schimbărilor climatice asupra regiunilor vulnerabile?), să coreleze cauze și efecte (exemplu: De ce urbanizarea necontrolată conduce la probleme de mediu?).

Metodele didactice inovatoare, precum studiile de caz, jocurile de rol și proiectele bazate pe scenarii, stimulează gândirea critică. Elevii sunt puși în situații în care trebuie: să **analizeze informațiile contradictorii (exemplu: Cum pot fi gestionate conflictele legate de utilizarea resurselor naturale?)**, să **propună soluții (exemplu: Ce strategii ar putea reduce impactul negativ al turismului de masă asupra mediului?)**, să **justifice deciziile (exemplu: Care sunt prioritățile în alocarea fondurilor pentru gestionarea dezastrelor naturale?)**.

Luarea deciziilor este o competență fundamentală pentru a naviga complexitatea problemelor globale, iar geografia oferă contextul perfect pentru a dezvolta această abilitate. Prin abordări inovative, predarea geografiei îi ajută pe elevi să înțeleagă interdependențele dintre fenomenele naturale, sociale și economice și să propună soluții bine fundamentate pentru probleme reale, cum ar fi gestionarea resurselor naturale.

Inovația didactică în geografie pune accent pe învățarea bazată pe probleme reale, care obligă elevii să ia decizii în situații complexe. Un prim exemplu ar fi **gestionarea resurselor de apă**: elevii sunt provocați să analizeze conflictul dintre utilizarea apei pentru irigații, consumul urban și protecția ecosistemelor naturale. Aceștia trebuie să decidă cum poate fi alocat această resursă limitată pentru a satisface toate părțile implicate.

Un al doilea exemplu îl reprezintă **exploatarea resurselor naturale**: elevii evaluează beneficiile și riscurile exploatării resurselor (cum ar fi mineritul sau exploatarea petrolului) dintr-o anumită regiune, ținând cont de impactul economic, social și ecologic.

Astfel, elevii sunt puși în postura de factori de decizie, fiind încurajați să analizeze toate aspectele și să ofere soluții echilibrate.

Prin metode inovative, precum proiectele de grup, elevii colaborează pentru a rezolva probleme complexe. Acest proces le oferă ocazia să dezbată, să negocieze și să ia decizii colective, ceea ce reflectă realitățile proceselor decizionale din viața reală. De exemplu, pot juca roluri diferite (guvern, ONG-uri, companii) într-un scenariu despre utilizarea unei păduri pentru exploatare economică sau conservare.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Inovația în predarea geografiei creează contexte în care elevii pot simula și analiza problemele reale legate de gestionarea resurselor naturale. Această abordare îi ajută să își dezvolte abilități analitice, să cântărească opțiuni și să ia decizii informate. Astfel, geografia devine mai mult decât o disciplină teoretică – devine o platformă pentru pregătirea viitorilor decidenți responsabili și conștienți de impactul acțiunilor lor.

Colaborarea este o competență esențială în societatea modernă, caracterizată de interdependență și complexitate. Geografia, prin natura interdisciplinară și globală a subiectelor pe care le abordează, oferă un cadru ideal pentru dezvoltarea acestei abilități. Prin utilizarea metodelor inovative, proiectele de grup devin instrumente eficiente pentru a învăța elevii să lucreze împreună, să-și combine cunoștințele și să contribuie la rezolvarea unor probleme reale.

Prin utilizarea proiectelor de grup, elevii nu doar că învață să colaboreze, ci și să comunice eficient și să ia decizii colective. De exemplu într-un **proiect despre dezvoltarea urbană durabilă**, elevii colaborează pentru a proiecta un oraș care să respecte principiile de sustenabilitate. Unii se ocupă de planificarea infrastructurii, alții de gestionarea resurselor sau de protecția mediului.

Printr-un **studiu de caz privind defrișările**, elevii simulează o dezbatere între părțile implicate (guverne, ONG-uri, companii, comunități locale), analizând interesele și propunând soluții comune.

Astfel, proiectele creează un mediu sigur pentru a dezvolta abilități de colaborare necesare în viața reală.

Colaborarea în proiecte de grup încurajează elevii să asculte opiniile celorlalți, să negocieze și să rezolve eventualele conflicte. În cadrul proiectelor geografice, cum ar fi identificarea soluțiilor pentru migrațiile forțate sau schimbările climatice, elevii învață să: **respecte perspective diverse (de exemplu: să înțeleagă impactul migrațiilor atât asupra migrantilor, cât și asupra comunităților gazdă)**.

Inovația și creativitatea în predarea geografiei reprezintă piloni esențiali pentru transformarea procesului educațional într-un demers dinamic, relevant și atractiv. Prin integrarea noilor tehnologii, a metodelor interactive și a abordărilor interdisciplinare, geografia devine mai mult decât o disciplină teoretică – devine un instrument puternic pentru dezvoltarea competențelor-cheie necesare în societatea contemporană.

Exemplele de succes prezentate evidențiază faptul că inovația în geografie nu doar facilitează învățarea prin metode practice și captivante, ci contribuie și la formarea unor cetățeni responsabili, capabili să analizeze critic, să ia decizii fundamentate și să colaboreze eficient pentru rezolvarea problemelor globale.

Într-o lume aflată într-o continuă schimbare, educația geografică inovativă pregătește elevii să

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

înțeleagă complexitatea interconexiunilor planetare și să devină actori activi în gestionarea provocărilor globale, de la schimbările climatice la urbanizarea sustenabilă. Astfel, creativitatea și inovația în predarea geografiei nu doar îmbunătățesc rezultatele academice, ci deschid calea către o educație orientată spre viitor.

Bibliografie:

- Ianoș, Ioan, *Spațiul geografic și analiza geosistemică*, Editura Universitară, București, 2000.
- Moldovan, Alina, *Creativitatea în procesul didactic al geografiei*, „Revista de Geografie Didactică”, 2021, vol. 12(3), pp. 45-53.
- Dumitru, Ana-Maria, *Proiecte interdisciplinare în predarea geografiei*, „Revista Română de Pedagogie”, 2020, vol. 68(2), pp. 28-40.
- Pop, Andreea, *Dezvoltarea competențelor prin abordări interdisciplinare în geografie*, „Revista Științelor Educației”, 2022, vol. 15(4), pp. 67-80.

ROLUL EXPERIMENTULUI VIRTUAL ÎN ÎNVĂȚAREA CHIMIEI

Prof. Melinte Georgeta Louisa

Școala Gimnazială nr. 1 Slobozia Conachi, jud. Galați

Chimia este o disciplină științifică fundamentală care ajută la înțelegerea lumii naturale prin studiul proprietăților și interacțiunilor substanțelor. Cu toate acestea, predarea chimiei implică adesea provocări semnificative, mai ales în ceea ce privește realizarea experimentelor tradiționale. Costurile ridicate ale echipamentelor, riscurile asociate manipulării substanțelor periculoase și limitările logistice pot reduce accesibilitatea elevilor la aceste activități practice esențiale.

Pe măsură ce tehnologia devine tot mai integrată în educație, experimentele virtuale se dovedesc a fi o soluție inovatoare pentru aceste provocări. Ele oferă elevilor posibilitatea de a explora fenomene chimice într-un mediu digital sigur și accesibil, contribuind la învățarea eficientă a conceptelor teoretice și practice.

Ce este un experiment virtual?

Un experiment virtual reprezintă o simulare interactivă care reproduce fenomene chimice într-un mediu digital. Prin utilizarea unor platforme dedicate, cum ar fi PhET Interactive Simulations, ChemCollective sau Virtual Chemistry Lab, elevii pot vizualiza și manipula procese chimice similare celor realizate în laboratorul fizic.

Aceste experimente virtuale sunt proiectate pentru a fi accesibile, sigure și ușor de utilizat. Ele permit elevilor să observe și să controleze variabilele unei reacții chimice, oferind o înțelegere mai profundă a conceptelor fundamentale. De asemenea, ele pot fi adaptate pentru a aborda diverse niveluri de dificultate, de la învățământul gimnazial până la cel universitar.

Beneficiile experimentului virtual în învățarea chimiei

➤ Accesibilitate crescută

Experimentele virtuale pot fi realizate de oriunde și oricând, fiind disponibile pe dispozitive precum calculatoare, tablete sau telefoane mobile. Aceasta elimină limitările legate de disponibilitatea echipamentelor fizice sau a unui laborator specializat.

➤ Siguranța elevilor

Manipularea substanțelor chimice periculoase în laborator implică riscuri semnificative.

Experimentele virtuale elimină aceste pericole, oferind elevilor posibilitatea de a explora reacțiile chimice într-un mediu complet sigur.

➤ ***Flexibilitatea procesului educațional***

Experimentele virtuale permit repetarea unui proces ori de câte ori este necesar, fără costuri suplimentare sau consum de resurse. Aceasta este deosebit de utilă pentru elevii care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege un concept.

➤ ***Îmbunătățirea înțelegerii conceptelor abstracte***

Simulările digitale oferă vizualizări detaliate ale proceselor chimice, inclusiv ale mecanismelor moleculare. Acest lucru ajută elevii să înțeleagă mai bine fenomenele complexe care ar putea fi greu de observat în laboratorul fizic.

➤ ***Motivarea elevilor***

Experiențele interactive și captivante, susținute de designul atractiv al platformelor digitale, pot crește interesul elevilor pentru chimie. Integrarea elementelor de joc (gamification) stimulează curiozitatea și implicarea activă.

Limitări și provocări

Deși benefice, experimentele virtuale prezintă și unele limitări. Lipsa contactului direct cu echipamentele și substanțele chimice poate reduce oportunitățile elevilor de a dezvolta abilități practice esențiale. De asemenea, aceste simulări necesară accesul la tehnologie performantă și o conexiune stabilă la internet, ceea ce poate reprezenta o barieră pentru unele comunități.

Costurile licențelor pentru software-uri avansate pot fi, de asemenea, o problemă pentru instituțiile de învățământ cu bugete limitate.

Studiu de caz

Un exemplu de succes este utilizarea platformei ChemCollective în școlile din diverse țări europene. Studiile au arătat că elevii care folosesc simulări virtuale într-un mod complementar experimentelor tradiționale au obținut rezultate mai bune la testele de chimie. De asemenea, acești elevi s-au declarat mai interesați să exploreze chimia în profunzime, datorită experiențelor captivante oferite de aceste platforme.

În **concluzie**, experimentele virtuale reprezintă o soluție modernă și eficientă pentru predarea chimiei, oferind elevilor acces la activități practice sigure, accesibile și captivante. Deși nu pot înlocui complet laboratorul tradițional, ele constituie un instrument complementar valoros, capabil să transforme învățarea chimiei într-un proces mai atractiv și mai interactiv.

Integrarea experimentelor virtuale în curricula educațională este esențială pentru a moderniza

sistemul de învățământ și pentru a pregăti elevii să facă față cerințelor unei lumi tot mai tehnologizate.

Exemple de laboratoare virtuale:

<http://lectiigimnaziubiologiechimie.com>

<http://www.olabs.edu.in/?pg=topMenu&id=41>

<https://chemcollective.org/vlabs>

<https://phet.colorado.edu/>

<https://www.labster.com/>

<https://www.beyondlabz.com/>

<https://www.virtlab.com/chem.html>

<https://mw.concord.org/modeler/>

Bibliografie:

- Oprea Crenguța Lăcrămioara – *"Strategii didactice interactive"*, Editura didactică și pedagogică, 2009;
- Novak, G. – *"The Role of Virtual Experiments in Enhancing Conceptual Understanding."* *Chemistry Today*, 2020.

„21ST CENTURY SKILLS IN EDUCATION”

Prof. Mihai Cristina-Florina

Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Pucioasa, jud. Dâmbovița

Proiectul Erasmus+ „LIVE - Lucrez cu Inima Văd Elevii” a oferit ocazia unui grup de șapte cadre didactice de la Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” din Pucioasa să participe la un curs de formare internațională în Malaga, Spania. În cadrul acestei mobilități, desfășurată între 19 - 23 august 2024, profesorii au participat la cursul „21st Century Skills in Education”, organizat de centrul educațional **Plus Project European Academy**. Proiectul, parte din programul Erasmus+ KA120 (Educație școlară), a avut ca scop dezvoltarea competențelor pedagogice și interpersonale necesare pentru a adapta educația la cerințele secolului XXI.

Scopul și obiectivele principale ale cursului de formare au vizat:

REZULTATE: Pe parcursul celor cinci zile de activități, profesorii români au explorat o serie de concepte și tehnici educaționale esențiale pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, în conformitate cu cerințele actuale ale educației globale, precum și metode inovative, pe care le vor putea integra în activitățile zilnice cu elevii, contribuind astfel la crearea unui mediu educațional mai dinamic și mai adaptat nevoilor acestora. Ei au testat strategii de **Comunicare**, de **Colaborare**, de dezvoltare a **Creativității** și a **Gândirii Critice**, lucrând individual, în perechi, în grupuri mici și prezentând idei și rezultatele muncii în grupul mare, frontal. Prin intermediul acestor activități, cadrele didactice au dobândit o înțelegere mai profundă a modului în care pot sprijini elevii să își dezvolte competențele necesare pentru a reuși într-o lume în continuă schimbare.

Prima zi a cursului a debutat cu un exercițiu de spargere a gheții, conceput sub forma „**turului galeriei**” și a constituit cadrul optim de cunoaștere a tuturor participanților și a școlilor la cursul de formare (România, Italia, Ungaria), dar și de stabilire a unui mediu prietenos, propice formării și colaborării. De aceea, au fost stabilite regulile grupului și trucuri pentru o experiență de succes.

Participanții au fost provocați să numească o calitate definitorie a personalității lor prin intermediul unui adjectiv care începe cu inițiala numelui lor.

Un exercițiu eficient care facilitează cunoașterea între membrii grupului este „**Storytelling Exercise**”.

În grupe de 5 membri, fiecare participant are la dispoziție 5 minute să-și spună povestea care reprezintă răspunsul la următoarele întrebări:

- Ce profesori sau reprezentanți ai sistemului de educație te-au influențat în propria viață și de ce?*
- Împărtășește un exemplu de situație în care te-ai simțit mândru de ceva ce ai realizat și care a fost partea ta.*
- Care este moștenirea pe care vrei să o lași în urmă?*

Apoi, timp de 2 minute, membrii grupului care au ascultat povestea au ocazia să ofere feedback celui care a povestit răspunzând la întrebarea *Ce a învățat/a descoperit despre povestitor prin intermediul narațiunii relatate?*.

După exercițiul de relatare a poveștii, a urmat reflecția:

- Cum a fost să spui o poveste?*
- Cum te-ai simțit referitor la cele spuse de partenerii de grup că au învățat despre tine?*
- Care sunt asemănările dintre cele relatate?*

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Activitatea a fost urmată de prezentarea școlilor participante și a nivelurilor de școlarizare specifice fiecărei țări. Profesorii implicați în proiect au descoperit similitudini și deosebiri între sistemele de învățământ ale școlilor participante. Au împărtășit din activitățile școlare și extrașcolare realizate.

Cadrele didactice au fost apoi introduse în tematica cursului „**21st Century Skills in Education**”. Ele au descoperit care sunt „competențele ale secolului 21”, așa cum au fost stabilite de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică în *Viitorul educației și Competențelor 2030: Noul normal în educație*. Aceste competențe, necesare elevilor din prezent pentru viața lor de adulți, pot fi grupate în **competențe de învățare** (*learning skills*), **competențe digitale și informaționale/literare** (*digital & information literacy skills*) și a **competențe de viață** (*life skills*). Cursanții au înțeles, de asemenea, că dobândirea acestor competențe se reflectă ulterior în dezvoltarea *competențelor soft* (*soft skills*), în succesul în activitățile sau acțiunile ce urmează a fi întreprinse în viața personală, la școală sau la locul de muncă, în pregătirea elevilor pentru meserii variate sau care poate încă nu există, în interacțiunile umane și adaptarea la condițiile sau situațiile sociale. Dintre acestea, competențele de învățare, denumite și „**4C of education**” (comunicarea, gândirea critică, creativitatea și colaborarea), vor face subiectului cursului de formare Erasmus +.

Activitatea de spargere a gheții „**Two truths and a lie**” („două adevăruri și o minciună”) a reprezentat ocazia potrivită pentru participanți ca să se cunoască mai bine.

Fiecare participant notează despre sine 2 adevăruri și o minciună. Ceilalți membri trebuie să recunoască minciuna. Aceasta este o tehnică eficientă de intercunoaștere a tuturor participanților și de creare a stării de bine.

În echipe mixte, cursanții au revăzut competențele viitorului și au realizat portretul absolventului secolului 21 („**Portrait of a Graduate**”), respectând un design al procesului bine

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

structurat care a inclus următoarele etape:

1. așteptările, speranțele și aspirațiile pe care comunitatea le are pentru elevi;
2. competențele și mindset-urile de care elevii au nevoie pentru a reuși într-o lume complexă în continuă schimbare;

3. crearea experiențelor de învățare potrivite pentru formarea elevilor.

Cadrele didactice au utilizat diverse metode (motto-uri, desene, informații) și au conștientizat încă o dată că succesul se bazează pe valori, atitudini și comportamente esențiale și durabile, precum angajamentul față de învățare, implicarea, setarea unor obiective înalte, respectul și perseverența, dar în egală măsură pe acțiunea profesorilor în crearea situațiilor de învățare cele mai potrivite pentru elevi.

Pe parcursul acestei zile, cursanții au descoperit conceptul „**Critical Thinking**” ce constituie una dintre cele 4 competențe de învățare ale secolului XXI (4C's of education), alături de **creativitate**, **colaborare** și **comunicare**, ce îl face pe elev capabil să analizeze și să compare situații, noțiuni, idei, concepte, să găsească soluții și să rezolve probleme; precum și câteva exemple de activități sau situații de învățare prin care elevii își pot dezvolta gândirea critică (ex. conținuturi sau situații autentice care conduc spre reflecție, flexibilitate, implicare, etc.).

Au descoperit, de asemenea, și alte concepte importante precum:

- a) „**Learning Helplessness**” concept psihologic dezvoltat de Martin Seligman ce constituie o practică psihologică ce surprinde diferența dintre optimism și pesimism, despre cum ceea ce ne spunem

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

nouă înșine despre ceea ce facem, poate determina succesul sau insuccesul nostru. Ceea ce determină succesul unei persoane sunt aptitudinile, motivația și optimismul.

b) **„Nature vs Nurture”** ce marchează diferența dintre firea sau natura umană și competențele/skill-urile pe care le învățăm și ni le adaptăm în funcție de context. Această diferență explică, de asemenea, cum este stabilit gradul de fericire a unei persoane (50 % genetic set points, 40 % intenționat activity, 10 % circumstances). Din fericire, creierul nostru este capabil să reînvete, are neuroplasticitate. Atunci când facem ceva în mod constant, se creează, la nivelul creierului, o legătură neuronală foarte puternică. Dar când încercăm să schimbăm modul de a gândi sau când învățăm să facem ceva nou, creăm noi rețele neuronale, iar dacă parcurgem această cale suficient de des, creierul nostru utilizează această rețea mai mult, iar acest mod de a gândi, simți sau face devine a doua noastră natură.

c) **„Piramida lui Maslow”** care descrie ierarhia nevoilor umane și modul în care acestea influențează comportamentul, motivația și dezvoltarea personală.

Pornind de la această piramidă, cursanții au reflectat faptul că învățarea nu se poate produce dacă elevilor nu le sunt asigurate nevoile prezentate în diagrama de mai sus.

În alt element important este că, după ce elevului i s-au satisfăcut toate nevoile, acestea se află în zona lui de confort. Dar oare învățarea se produce când elevii se află în zona de confort?

Învățarea se produce în zona de stres și nu în cea de confort. Elevii simt frustrare și o stare

neplăcută când învață, de aceea, trebuie să-i obișnuim cu acest sentiment neplăcut, să-l accepte ca pe ceva firesc. Secretul este să alternăm cu zona de stres cu zona de confort, căci, dacă elevii stau prea mult în zona de stres, trec în zona de panică și atunci învățarea nu se mai produce.

Să greșească atunci când învață este parte a învățării. Elevilor trebuie să li se creeze un mod de a gândi în care să accepte greșeala în procesul de învățare prin:

- Încurajarea elevilor să experimenteze lucruri noi și să caute oportunități de învățare;
- Crearea unui spațiu de reflecție în care elevii să se construiască pe sine (să fie capabili să-și evalueze comportamente, aptitudini, obiective etc.);
- Construirea unui spațiu sigur, în care elevii se simt susținuți și nu se tem să greșească;
- Susținerea elevilor pentru ca aceștia să afle ce-i interesează și sprijinirea lor ca să-și dezvolte abilitățile;
- Încurajarea lor să fie curioși și să pună întrebări.

În cea de-a treia zi a cursului, cadrele didactice s-au distrat învățând jocul „How fascinating!”/ „Cât de fascinant!” Profesorii trebuiau să repete niște gesturi însoțite de anumite cuvinte, jocul se complica, iar cei care greșeau ieșeau din joc. La ieșirea din joc se striga: Cât de fascinant! Rolul jocului este acela de acceptare a greșelii. Astfel, pe parcursul zilelor rămase de curs, de câte ori cineva greșea, se făcea apel la *Cât de fascinant!*

Pentru a dezvolta ideea importanței ca elevii să pună întrebări, profesorii au căutat să pună cât mai multe întrebări unui copac. Apoi să pună 100 de întrebări generate de o imagine. poate și un exercițiu bun de dezvoltare a creativității sau de găsire a unor soluții pornind de la întrebări.

De asemenea, a fost explorată ideea că, **dacă se pune mereu accentul pe ce nu a fost făcut bine, pe greșală, progresul în învățare nu se face. Dar dacă accentul se pune pe ce a fost făcut bine, progresul se realizează.** Așadar, este necesară schimbarea percepției în evaluarea activității elevilor și anume accentul trebuie pus pe **evidențierea punctelor forte ale elevilor.**

Așadar, este necesar un proces de susținere și încurajare care ajută la dezvoltarea unei mentalități de creștere și la depășirea obstacolelor.

Prin urmare, cursanții au discutat despre „modelele mentale” (mental models), cadre conceptuale formate din percepții, credințe sau prejudecăți care influențează modul de a percepe lumea și de a acționa.

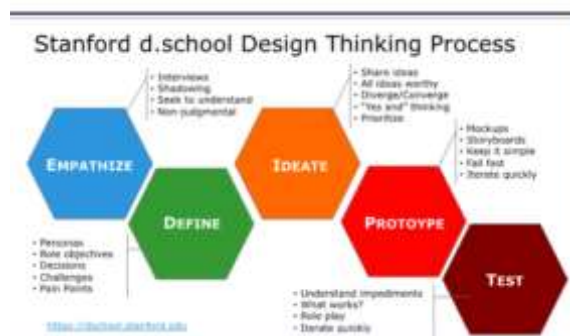
În grupuri mixte, aceștia au analizat modelele mentale din educație (*Ce prejudecăți au elevii, profesorii, părinții? Ce este necesar să schimbăm? Dar să păstrăm?*) și au constatat că acestea pot fi

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

uneori limitative sau chiar ireale, așa cum se întâmplă în cazul reprezentărilor imaginare despre extraterestri, care sunt pur și simplu creații ale imaginației.

Un alt concept discutat a fost „**Design Thinking**”, un proces de rezolvare a problemelor care

stimulează atât creativitatea, cât și rezolvarea de probleme.

În plus, cursanții au abordat creativitatea ca una dintre cele patru competențe esențiale ale secolului XXI, aceasta implicând imaginație, asumarea riscurilor și curiozitate.

Din păcate, în cazul creativității, o parte dintre cursanți aveau deja întipărită credința că nu sunt creativi. A fi creativ nu înseamnă doar a inventa, ci și a inova.

Am descoperit care sunt miturile legate de creativitate: *creativitatea este posibilă doar în arte, literatură etc., cu ea te naști, cere idei mărețe etc.* și am descoperit cum putem dezvolta creativitatea. Ne-am imaginat **cum am putea scoate un elefant din cameră**. Ideile, chiar și absurde, au fost copleșitoare ca număr.. Așadar, toți avem creativitate, iar ideea unuia declanșează o alta în mintea celuilalt.

Pentru ca totul să fie dus la extrem, cursanții au dărâmat lumea și am pus în practică jocul „**The Story Game**”, având ca temă „A New World”. Ei au imaginat și descris o lume nouă, cu reguli noi, cu tot ce ne-am putea dori. După ce lumile noi au fost create, a venit un vizitator de pe altă planetă

Responsabilitatea privind corectitudinea și originalitatea aparține autorului/autorilor articolului.

căruia trebuia să i le prezinte, dar care le atrăgea atenția asupra ideilor imposibil de pus în practică. Sosirea extraterestrului și identificarea absurdului, atrage atenția asupra faptului **că a fi creativ nu înseamnă doar imaginație fără limite, ci și rezolvarea reală a unor probleme.**

Activitatea a combinat creativitatea și distracția, stimulând colaborarea și inovația în echipă.

Creativitatea poate fi dezvoltată prin multiple metode:

- o polenizare încrucișată a ideilor în minte sau care iau altă formă;
- conectarea unor idei, obiecte, servicii, tehnologii și discipline extrem de diferite pentru a crea noi idei/inovații.

De cele mai multe ori nu este necesar să creăm ceva nou, ci doar să combinăm lucrurile existente în diferite moduri pentru a obține ceva inovator.

- atenția la detalii, pătrunderea în lumea minuscule a acestora, dar și drumul invers ieșirea la mare distanță pentru a vedea imaginea în ansamblu;

- colecționarea de idei, secretul este să ai cât mai multe idei;
- călătoriile sunt o oportunitate de a dezvolta creativitatea pentru că te fac să observi alte culturi, alte moduri de a rezolva o problemă, alte arhitecturi;

- crearea unui spațiu /timp pentru ca ideile să se conecteze.

O tehnică de a dezvolta creativitatea a fost tehnica Cuvinte pentru inspirație. Cu ajutorul a 3-4 cuvinte alese la întâmplare de pe un panou de cuvinte, cursanții trebuiau să formuleze o soluție la o problemă. De exemplu, problema - un elev întârzie mereu la prima oră, iar cuvintele: *confortabil, impuls, cremă. este*

O activitate amplă care a vizat atât rezolvarea de probleme, dezvoltarea creativității, cât și lucrul prin colaborare este **Brainstorming**.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Profesorii primesc mai întâi problema: *Care sunt provocările cu care vă confrunțați la școală?*

Se creează grupe de 5 profesori și sunt urmați următorii pași pentru a găsi soluția la problema numită anterior:

1. Runda 1 (7 minute). Individual, fiecare membru scrie cât mai multe probleme cu care se confruntă la școală și pe care ar dori să le soluționeze. Fiecare problemă pe câte un postit. În ultimele 2 minute din cele 7, fiecare trebuie să aleagă trei.
2. Runda 2 (7 minute). În perechi, se împărtășesc cele 6 probleme din runda anterioară, se combină ideile, se dezvoltă și din cele 6 se selectează trei.
3. Runda 3 (7 minute). În grupul de 6, se prezintă problemele selectate la runda a doua și se negociază selectarea a două probleme care pot fi soluționate.
4. Runda 4 (7 minute). Fiecare grup propune soluții pentru cele două probleme alese anterior (de exemplu, supraîncărcarea profesorilor, lipsa motivației elevilor, lipsa implicării din partea familiei).
5. Runda 5 (7 minute). Fiecare grupă prezintă tuturor problemele selectate și rezolvarea lor.

Pentru a dezvolta creativitatea sunt utile și câteva ponturi:

- ✓ Fii conștient de credințele tale limitative despre creativitate;
- ✓ Riscă și exprimă-ți latura creativă;
- ✓ Experimentează noi moduri de a preda la clasă;
- ✓ Tratează planificarea unei lecții ca pe un exercițiu creativ;
- ✓ Dezvoltă-ți ritualuri creative personale;
- ✓ Călătorește;
- ✓ Caută singurătatea;
- ✓ Încearcă practici de meditație care încurajează gândirea creativă.
- ✓ Îmbrățișează ambiguitatea.

Deși pare că ne este la îndemână **să comunicăm**, în fapt, **este cel mai dificil lucru** pe care trebuie să-l facă omenirea. Fără comunicare nu există colaborare, fără colaborare, nu există nici soluționare de probleme sau creativitate. Vă invităm să reflectați:

Cuvintele pe care le folosiți sunt punți către celălalt sau ziduri?

Cu certitudine viitorul omenirii depinde de abilitățile de comunicare ale actualilor noștri elevi și este unul din cei 4C.

Comunicarea este considerată, în mod general, drept acțiunea de a furniza și de a primi informații prin: ascultare, exprimare verbală orală și scrisă sau digitală. Plecând de la această

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

competență de bază, am descoperit alte noi concepte sau noțiuni ce derivă din comunicare:

- *nature and nurturing*- fiecare ființă umană are o stil de comunicare natural și preferințe de comunicare particulare (ex. scris, oral, față în față, să nu primească feedback negativ în public,etc.);

- *culture and communication* - ce cuvinte sau gesturi sunt acceptate la nivel social în anumite comunități și percepute diferit în altele;

- *digital communication* - ce are ca minus lipsa limbajului corporal, a emoțiilor (în scris) sau lipsa de cuvinte etc.);

- *non-violent communication* (comunicarea nonviolentă) este dezvoltată de Marshall B. Rosenberg. Prin conceptul de comunicare nonviolentă autorul creează un limbaj al vieții, un mod de comunicare care duce către dăruirea din inimă.

Pentru a practica acest tip de comunicare nonviolentă sunt necesari 4 pași:

1. **Observăm** = ascultarea nevoilor noastre profunde și pe ale celorlalți, percepem relațiile într-o lumină nouă. Observăm obiectiv, fără judecată, ce se întâmplă într-o situație (ce spun și fac ceilalți?).

2. **Exprimăm cum ne simțim** când observăm (bucuroși, răniți, speriați etc.).

3. **Identificăm ce nevoi ale noastre** sunt legate de sentimentele pe care le-am exprimat anterior.

(De exemplu, o mamă ar putea exprima acești trei pași, spunându-i fiului ei adolescent: *Andrei, când văd șosetele murdare făcute ghemotoc, sub masa de cafea și altele sub birou – observația -, mă simt iritată – exprimarea emoțiilor - pentru că am nevoie de mai multă ordine în camerele pe care le folosim în comun – exprimarea nevoii -.*

4. Al patrulea pas este **formularea unei cerințe foarte specifice**: *Vrei, te rog, să-ți pui șosetele în camera ta sau în mașina de spălat?* Acest ultim pas arată ce dorim de la cealaltă persoană, un lucru care să ne îmbogățească viața sau care să ne -o facă mai frumoasă.

Celălalt aspect al comunicării constă în permiterea acelorași patru pași și de la ceilalți.

Pe parcursul acestui curs, am descoperit, de asemenea, factorii care influențează sau afectează comunicarea, și anume: factorii culturali și sociali, rolurile ce țin de cele două genuri (femei versus bărbați),

emoții și percepții, mediul înconjurător, personalitate, dorința de evoluție (upbringing).

Dintre metodele de dezvoltare a competențelor de comunicare ale elevilor amintim:

- ✓ Conversation cafe (Cafeneaua de conversație);
- ✓ Uninterrupted Listening (Ascultarea continuă/neîntreruptă);

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- ✓ Seeing Eye to Eye (Privind ochi în ochi);
- ✓ You Don't Say, (Tu nu spui) – elevii trebuie să identifice semnificația elementelor

nonverbale pe care le fac partenerii de grup.

Impresionat a fost și un film în care se prezintă felul în care putem alege să comunicăm și implicit să relaționăm cu ceilalți prin intermediul a cinci scaune – metafore.

Cele 5 scaune: 1. Judging chair, 2. Self-doubt, 3. Wait chair, 4. The world of detect, 5. The connecting chair). Cele 5 scaune reprezintă cele 5 alegeri pe care oamenii le pot face în raport cu ceilalți (1. să judece, 2. să se teamă de respingere sau dezamăgire, 3. să-i observe pe ceilalți cu multă curiozitate, 4. să caute răspunsuri despre ceilalți într-un mod asertiv, 5. să se conecteze cu ceilalți). R

olul acestui exercițiu este de a afla poziția în care ne aflăm în raport cu o anumită persoană sau situație, să îmbunătățească comunicarea și să conducă spre colaborare.

<https://www.youtube.com/watch?v=4BZuWrdC-9Q>

Colaborarea

Învățarea prin colaborare presupune mai mult decât faptul că elevii care lucrează alături unul pe altul sau să se ajute unul pe altul. Pe măsură ce membrii echipei își identifică și își explorează propriile puncte forte, punctele slabe și abilitățile, ei dobândesc o înțelegere a modului în care se combină diferitele aptitudini ale mai multor indivizi contribuie la un succes mai mare decât poate fi realizat de o singură persoană. Pentru a atinge obiectivul echipei, studenții trebuie să valorifice punctele forte ale fiecărui membru și variațiile

perspective.

Lucrul în echipă pe probleme complexe necesită o varietate de abilități și expertiză (Gândire Critică, Comunicare, Creativitate).

Pentru o adevărată colaborare este necesar:

- ca elevii să se simtă în siguranță (vezi piramida lui Maslow);

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- să se simtă ascultați;
- să nu se simtă judecați;
- să poată greși fără teama de a fi pedepsiți pentru greșeală;
- să poată explora și să-și pună în valoare abilitățile.

Dezvoltarea încrederii în cadrul grupului de lucru se poate realiza printr-o serie de strategii:

- Inspirați-vă elevii să scrie un Jurnal: menținerea unui jurnal în care își pot exprima gândurile, emoțiile și experiențele îi ajută să identifice tipare recurente și să obțină perspective asupra sentimentelor;
- Găsiți o modalitate de a monitoriza realizările elevilor, indiferent cât de mici. Acest lucru creează sentimentul de mândrie, de realizare și de creștere a zonelor.
- Creați un mediu în care elevii se simt confortabil: găsiți idei. Acest lucru stimulează încrederea în propriile voci. Exprimându-și opiniile și ideile se creează încrederea în sine.
- Învățați elevii să accepte feedbackul pozitiv, constructiv, pentru că îi ajută să-și îmbunătățească abilitățile de îmbunătățire și de creștere.
- Încurajați elevii să-și recunoască deschis provocările.

Collaboration Techniques

Pentru a lucra în echipe elevii au nevoie de reguli pe care să și le stabilească și să le respecte toți, dar și de roluri pe care să le îndeplinească în cadrul grupului. Exemple de roluri: *leader*, *recorder* (cel care urmărește respectarea rolurilor de către toți, urmărește dacă s-au găsit soluții pentru toate problemele), *prezentator sau raportor* (cel care prezintă rezultatele muncii grupului), *observator* (cel care îi ajută pe membrii grupului să ajungă la o concluzie comună), *încurajatorul* (folosește întrebări de facilitare a gândirii în profunzime a problemelor), *questioner* (se asigură că grupul are multiple puncte de vedere pe care să le ia în calcul).

Este foarte important să le oferim elevilor rolurile și descrierea comportamentelor așteptate de la fiecare rol în parte. Mai mult este necesar să le precizăm elevilor de ce important ca fiecare membru să aibă un rol. La elevi cu vârste mai mari îi putem lăsa să-și stabilească singuri rolurile necesare pentru îndeplinirea unei sarcini.

Tehnici de lucru pentru dezvoltarea competenței de colaborare:

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Jigsaw;
- Gândește, în perechi, comunicați;
- Round Robin;
- Mai multe capete la un loc
- În echipă, în perechi, singur;
- Tehnica bulgărelui de zăpadă
- Triunghiul ascultării;

Participarea la acest curs de formare a fost o oportunitate valoroasă pentru noi, cadrele didactice ale Școlii Gimnaziale „Mihai Viteazul” Pucioasa. Pe parcursul celor cinci zile, am învățat concepte noi, am experimentat metode inovative și au colaborat cu colegi din alte țări, dobândind astfel abilități pe care le vor aplica în activitatea lor didactică. Activitățile desfășurate au avut un rol esențial în înțelegerea celor patru competențe cheie ale secolului al XXI-lea: gândirea critică, creativitatea, comunicarea și colaborarea. Prin explorarea acestor competențe, am câștigat claritate cu privire la aplicarea lor în clasă, învățând cum să le integrăm eficient în lecțiile noastre și să îmbunătățim astfel procesul educațional. Acest proces de învățare continuă ne-a oferit participanților nu doar cunoștințe noi, ci și motivația de a ne perfecționa constant abordările didactice.

Experiența mobilității Erasmus+ a reprezentat pentru noi, cadrele didactice, un periplu al cunoașterii, al dezvoltării culturale și spirituale, precum și al îmbogățirii cu deprinderi și cunoștințe valoroase. Am avut ocazia să explorăm obiective turistice importante în atmosfera tipic vibrantă a orașului Malaga.

***ELEVII CU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE ȘI ORA DE LIMBĂ
MODERNĂ - FOLOSIREA TEHNOLOGIEI ȘI A APLICAȚIILOR MOBILE***

Prof. limba franceză Mirică Florentina-Alina

Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu” Ploiești, jud. Prahova

Prof. limba engleză Bodeanu Adrian

Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu” Ploiești, jud. Prahova

Elevii cu CES sunt întotdeauna reticenți și speriați de studiul unei limbi străine. Faptul că nu au capacitatea să înțeleagă lucruri de bază ale limbii române sau nu posedă anumite abilități îi sperie. Cea mai bună abordare a acestora în cadrul orelor de limbi moderne este jocul de rol sau cu obiecte concrete din mediul înconjurător, listeningul, flashcard-urile, desenele, poeziile pe diferite teme, cântecele vesele și variate. Faptul că franceza este o limbă muzicală îi ajută foarte mult. Copiii sunt fascinați de muzică și învață mult mai repede, reproduc fidel și sunt motivați. Unii chiar ajung la performanțe mult mai mari decât elevii normali. În anumite momente aceștia colaborează greu cu clasa, refuză să scrie, nu urmează instrucțiunile, sunt total absenți, dar jocul și cântecul îi captează întotdeauna și îi aduc pe făgașul cel bun.

În timpul orelor de limbi moderne constatăm, poate mai mult decât la alte discipline, că unii elevi au aptitudini superioare la nivelul limbajului vorbit, dar prezintă deficiențe în limbajul scris. Astfel, unii elevi cu CES se fac remarcați când este vorba de exprimarea orală sau de înțelegerea mesajului oral, dar au dificultăți în înțelegerea mesajului scris sau, cel mai des, în exprimarea scrisă. De aceea, metodele și tehnicile folosite în timpul orei de limbă modernă trebuie adaptate astfel încât toți elevii din clasă să fie valorizați, să se implice și să reușească să atingă un nivel de bază de stăpânire a limbii moderne. Fiecare copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat de recuperare care să dezvolte la maximum potențialul său fizic și psihic.

Crearea unui climat favorabil, plăcut în colectivele de elevi contribuie la dezvoltarea motivației pentru învățare. Este bine ca acești elevi să se învețe cu ceilalți copii, să se integreze în colectiv și să colaboreze în toate activitățile, fiecare în funcție de abilitățile sale. Nu trebuie făcută o separare între elevii cu CES și cei fără CES. Pentru ca activitățile să fie profitabile pentru toți elevii, cadrul didactic trebuie să găsească calea de mijloc în care procesul de instruire să aibă caracter integrat, dar și

diferențiat, adaptat la particularitățile deficiențelor elevilor cu CES. Acești elevi au nevoie să dezvolte relații afective cu cei cu care intră în contact.

Învățarea asistată de tehnologie oferă profesorului posibilitatea de a personaliza întreg procesul educațional în funcție de nevoile fiecărui elev în parte, fie el tipic sau atipic, economisind timp și făcând activitățile mult mai atractive pentru elevi. În cazul elevilor cu CES, un mediu digital de învățare potrivit împreună cu metoda adecvată și/ sau un spațiu de învățare flexibil ne permite să lucrăm cu elevi care nu sunt la același nivel, nu fac același lucru sau în același timp, implicându-i în activități de învățare activă.

Utilizarea tehnologiei (RED-uri, programe online, site-uri educaționale, întâlniri live, studiu/ sarcini individuale etc.) aduce multiple avantaje precum: personalizarea învățării, încurajarea colaborării între elevi, a învățării reciproce (peer learning), dezvoltarea încrederii în sine a elevilor cu CES și diferențierea conținuturilor în cazul elevilor atipici. Dezavantajele folosirii tehnologiei includ: lipsa instrumentelor digitale, dificultăți în utilizarea acestora acasă, lipsa sprijinului în realizarea sarcinilor de lucru, frustrarea, probleme de conexiune la internet etc.

Tehnologia poate ajuta cu siguranță sistemul educațional să fie mai incluziv deoarece învățarea nu este aceeași pentru toți. Un mediu digital de învățare împreună cu metoda adecvată și/ sau un spațiu de învățare flexibil ne permite să lucrăm cu un grup de persoane care nu sunt la același nivel, nu fac același lucru sau în același timp, implicându-le în activități de învățare activă.

Evoluția aplicațiilor și a platformelor digitale a făcut posibilă utilizarea de către profesori a activităților diferențiate pentru elevii cu nevoi educaționale speciale. Resursele tehnologice disponibile online drept resursă educațională deschisă astăzi pot fi utilizate cu/ de către elevii cu cerințe educaționale speciale deoarece acestea nu sunt concepute în mod specific pentru un anumit nivel de clasă, ci mai degrabă de cunoaștere a limbii engleze, în efortul de a fi utile pentru profesorii de toate nivelurile de clasă și pentru elevii cu intelect diferit.

Multitudinea de resurse digitale existentă drept urmare a măsurilor restrictive impuse în timpul pandemiei de Covid-19 a dat naștere unui fenomen de ‘digitalizare’ a procesului educativ. Iar dacă înainte de această ‘explozie digitală’, elevii mai lenți sau mai rapizi decât profesorul se simțeau adesea excluși, plictisiți sau frustrați în cadrul orelor de limba engleză, iată că acum au șansa de a lucra, în ritmul lor, într-un mediu de învățare mai potrivit și mai atractiv pentru ei.

O altă modalitate utilă de a încuraja elevii cu CES este utilizarea curriculumului diferențiat pentru a diferenția instruirea în clasă. Nu toți elevii trebuie să atingă cel mai înalt nivel, ci fiecare elev trebuie să atingă nivelul de care este capabil în acel moment.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Dezavantajele utilizării resurselor digitale, în special atunci când se lucrează cu elevi cu nevoi educaționale speciale, apar mai ales atunci când este vorba de învățarea hibridă, învățarea online sau învățarea mixtă și pot include și: lipsa instrumentelor digitale, dificultăți în utilizarea instrumentelor digitale acasă, lipsa sprijinului din partea altor persoane în realizarea sarcinilor de lucru, presiunea timpului, frustrarea, probleme de conexiune la internet, etc.

Copiilor cu dificultăți de adaptare li se adresează educația non-formală, aceasta fiind pentru ei o cale prin care se pot dezvolta, pot îmbunătăți relațiile cu ceilalți colegi și își pot îmbogăți cunoștințele. Se dezvoltă încrederea în sine, capacitatea de organizare și coordonare, capacitatea de lucru în echipă, precum și responsabilitatea.

Trebuie pus accentul pe învățarea prin acțiune, pe descoperire, dar și pe învățarea de la ceilalți. Aceste câteva metode propuse pot duce la o îmbogățire a cunoștințelor și la o mai bună relaționare cu ceilalți, îl pot ajuta pe elev să dobândească abilități de comunicare cât mai bune într-o limbă străină.

În concluzie, în contextul actual, elevii cu cerințe educaționale speciale din liceele tehnologice și cele care urmează cursul de limbă modernă pot folosi tehnologia și aplicațiile mobile în diverse moduri, pentru a-și facilita accesul la educație. Tehnologia și aplicațiile mobile pot oferi elevilor informații vizuale și interactivități, precum video-clipuri, animații și jocuri educative, care pot ajuta la înțelegerea mai facilă a materiei.

Tehnologia și aplicațiile mobile pot fi folosite pentru a ajuta elevii cu cerințe educaționale speciale să se organizeze și să gestioneze mai bine munca lor de casă, prin intermediul calendarelor și planificatorilor virtuali.

De asemenea, aplicațiile mobile pot oferi acces la surse de informare și resurse educative, inclusiv cărți electronice și resurse educaționale online, care pot ajuta la dezvoltarea abilităților academice și a competențelor elevilor.

Bibliografie:

- Deng, L. J., & Hu, H. P. *Vocabulary acquisition in multimedia environment. US-China Foreign Language*, 5(8), 55-59, 2007
- Dunn RS, Dunn KJ. *Teaching secondary students through their individual learning styles: practical approaches for grades 7–12*, New Jersey: Prentice Hall, 1993
- Hoogeveen, M. *Toward a new multimedia paradigm: Is multimedia assisted instruction really effective?* System, 28, pdf, 113-115, 1995.
- Hussar Elena, Stan Gabriel, *Pedagogia diversității și dificultățile de învățare*, Ed. Casa Corpului

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Didactic, Bacău, 2011

- Siek-Piskozub, Teresa, Jocuri și activități distractive în învățarea limbilor străine, Ed. Polirom, Iași, 1997
- Rodica Ianache, Carmen Stănescu, Limba engleză pentru toți, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2020
- Șișova, L., Tatiana, Probleme și dificultăți în educarea copiilor, Ed. Sophia, București
- [unicef.org/press-releases/two-thirds-worlds-school-age-children-have-no-internet-access-home-new-unicef-itu](https://www.unicef.org/press-releases/two-thirds-worlds-school-age-children-have-no-internet-access-home-new-unicef-itu)

***EFICIENȚA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP ÎN COORDONAREA
EFORTURILOR INDIVIDUALE ALE COPILOR ȘI RECIPROCITATEA
INTERACȚIUNILOR***

Mîtu Lenuța – inspector școlar
Inspectoratul Școlar al Municipiului București

Motto: „Fiecare elev, în parte, este o problemă a cărei soluție nu poate fi găsită decât în el.”

HAROLD MITZEL

O direcție importantă în învățământul românesc, o constituie modernizarea strategiilor didactice care permit educatorilor să treacă din planul design-ului educațional al proiectului, în planul acțiunii de predare. Una dintre metodele de învățare participativ - activă este munca în grup.

În literatura pedagogică, noțiunea de grup sau echipă are mai multe semnificații:

✓ Uneori grupa este o subdiviziune a unei clase de elevi constituită din necesități organizatorice. Când la unele obiecte de învățământ munca didactică nu se poate organiza bine cu clasa întreagă, aceasta este împărțită pe grupe. Având de îndrumat un număr mai mic de elevi, cadrul didactic se poate ocupa mai îndeaproape de fiecare din ei.

✓ Mai există apoi grupele de nivel alcătuite de profesor în funcție de nivelul de învățură al elevilor la un obiect de învățământ: grupa elevilor buni, mijlocii, slabi. Diferențiat este și sprijinul pe care profesorul îl acordă grupelor de elevi. Munca pe care o desfășoară elevii este o muncă individuală, nu este colaborare, nu este în grup.

✓ În sistemul **TEAM TEACHING**, prin grupă se înțelege o reuniune de două-trei clase paralele. Pentru predarea unor obiecte de învățământ, se constituie așa numitele grupe mari iar profesorul predă o temă din programă acestei grupe. După aceea, elevii vor aprofunda tema cu grupe mai mici sub conducerea cadrului didactic sau în mod individual. Când activitatea este organizată cu grupe mari, ea se desfășoară frontal iar elevii nu vor coopera în vederea realizării unei sarcini comune.

✓ Prin grupă se înțelege și un colectiv care are de rezolvat o sarcină comună. Membrii grupei colaborează pe baza unui plan pentru a atinge obiectivul propus, se organizează în acest scop, iau decizii colective, rezultatul muncii fiind un rod al cooperării.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Metodele interactive de grup se impun a fi aplicate încă de la vârsta preșcolară deoarece copiii acum învață să inter-relaționeze, capătă sentimentul de apartenență la grup și de implicare în rezolvarea comună a unor sarcini ceea ce va duce la integrarea cu mai multă ușurință, mai târziu, în colectivul de muncă. Aceste forme de abordare a actului educațional presupun schimbarea mentalității cadrelor didactice, mai mult tact și interes în pregătirea activităților și conștientizarea faptului că aplicarea lor:

- promovează inițiativa, activitatea liberă, spontană;
- permite adaptarea procesului de instruire și educare la particularitățile copiilor;
- amplifică posibilitatea de informare;
- valorifică cunoștințele și aptitudinile fiecărui copil;
- asigură participarea afectivă;
- stimulează încrederea în forțele proprii;
- crește productivitatea creativității individuale;
- stimulează participarea activă, spiritul competitiv.

Metodele interactive de grup pot fi aplicate separat sau combinate, în toate tipurile de activități din grădiniță, alături de cele tradiționale.

Vom descrie activitatea de evaluare cu tema „Păsările” în care am aplicat metodele: **„Metoda piramidei”, „Diagrama Venn”, „Brainwriting”, „Brainstorming”**.

Copiii sunt „micii ornitologi” care se împart în trei grupe ce vor studia: păsări de curte, de baltă, de pădure. Gruparea se face prin alegerea unor jetoane colorate care sunt folosite la realizarea unor puzzle-uri reprezentând cele trei medii de viață. În clasă sunt amenajate trei cadre corespunzătoare celor trei medii. Fiecare grup lucrează în zona aleasă. Se aplică **„Metoda piramidei”**. Materiale folosite: trei cartoane pe care sunt desenate piramide în trepte, simboluri pentru fiecare treaptă care sugerează locul unde trebuie să fie așezate jetoanele(pană-păsări, farfurie - hrană, căsuță-cuib, pui - înmulțire), jetoane cu păsări, hrană, adăposturi, ouă. Sarcinile sunt comune pentru toate grupurile:

1. Alegeți și așezați la locul potrivit de pe piramidă păsările care trăiesc în locul în care vă aflați(de exemplu: la baza piramidei, în dreptul simbolului pană, sunt așezate toate păsările de curte, baltă, pădure);
2. Alegeți și așezați la locul potrivit de pe piramidă hrana păsărilor voastre;
3. Alegeți și așezați la locul potrivit de pe piramidă adăposturile păsărilor voastre;
4. Așezați în vârful piramidei imaginea care arată prin ce se înmulțesc păsările.

După construirea piramidei copiii pot fi antrenați în scurte discuții care vizează și alte cunoștințe(de exemplu: ce alte păsări mai trăiesc în..., cu ce sunet începe..., găsește păsările ale căror

nume este format din două silabe, care sunt păsările care își strigă numele, etc.).

În continuarea activității, fiecare grup își alege câte trei reprezentanți pentru a lucra în sectorul artă. Se aplică metoda **„Brainwriting”** - fiecare copil își aduce aportul individual în realizarea temei:

Grupul 1- aplicație „În ogradă”. Material: fișă suport pe care este desenată o casă, siluete de păsări și alte elemente din care să aleagă pentru a realiza tabloul, adeziv.

Grupul 2- desen „La baltă”. Material: fișă suport, carioca.

Grupul 3- desen sugerat de audierea unui text. Material: fișă suport, carioca, casetă audio.

Ceilați copii lucrează, simultan, în metoda **„Diagrama Venn”**. Material: două cercuri de culori diferite, intersectate, jetoane cu păsări, cuiburi, ouă.

Sarcini de lucru:

1. Așezați în cercul roșu păsările călătoare;
2. Așezați în cercul verde păsările care rămân în țară;
3. Așezați în spațiul de la mijloc jetoanele care arată prin ce se aseamănă.

Se pot folosi și alte criterii de grupare.

Lucrările realizate la sectorul artă sunt analizate de toți copiii, apoi se aplică metoda **„Brainstorming”**. Material: lucrările realizate de copii, o bandă colorată în cele trei culori după care s-au grupat copiii la începutul activității. Fiecare grup își așează lucrarea pe culoarea sa (verde, albastru, galben). Toți copiii participă la crearea unei povești. Se pot crea povești diferite prin schimbarea ordinii în care sunt așezate lucrările.

Prin exemplul oferit de noi am demonstrat, încă o dată, că aplicarea acestor metode este din ce în ce mai necesară pentru că activează copiii la maxim, îi fac conștienți de performanțele obținute și în același timp îi mobilizează în rezolvarea altor sarcini de lucru.

Ce au făcut copiii în această activitate?

- Au cooperat;
- Au identificat;
- Au analizat;
- Au comparat;
- Au selectat;
- Au explicat;
- Au desenat;
- Au completat;
- Au creat.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Aplicarea metodelor interactive este la îndemâna oricărui cadru didactic pentru că nu necesită decât studierea lor, material didactic ușor de procurat sau de confecționat și multă deschidere.

Bibliografie:

- Breben Silvia, Congea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela, „*Metode interactive de grup*”- *Ghid metodic*, Editura Arves, 2002
- Revista „Învățământul preșcolar”, nr.1-2/2008, MECT.

POETIZAREA CUNOAȘTERII PRIN EXPERIENȚA SACRULUI

Prof. Motocu Cristina

Colegiul Național „George Barițiu” Cluj-Napoca, jud Cluj

Aportul fiecărei discipline de studiu, la nivelul ciclului liceal, nu trebuie să se constituie în ceea ce este specific disciplinelor, ci prin ceea ce au acestea în comun, elemente transferabile. Educația trebuie să formeze competențele specifice, transferabile, necesare dezvoltării personale a elevului. În urma învățării transdisciplinare elevul este capabil să interpreteze, să analizeze, să formuleze, să exprime opinii personale, să utilizeze informația în scopul rezolvării unei probleme date, să identifice și soluționeze probleme.

Omul se află în miezul experienței cognitive, corp-emoții/minte-spirit, ca întreg. Relația empatică pe care strămoșii noștri o aveau cu universul este plină de atenție, afectivitate și sensibilitate. Elementele naturii (apa, focul, pământul, vântul) sunt vii ca și persoanele, prin urmare, relația cu aceste elemente are implicații profunde în modul în care elevii înțeleg procesele naturale, biologice, literare în care își asumă actul de cunoaștere. În acest act, omul comunică cu natura într-o experiență senzitivă, iar experiența cognitivă este întruchipată în viața lui cotidiană și rituală.

Mitologia și sacrul sunt întotdeauna prezente în sistemele tradiționale de cunoaștere. Urmând aceste tradiții și într-un dialog permanent cu ele, în special cu tradiția populară care este încă vie, descoperim că procesul de cunoaștere este legat de experiența somatică (Keleman, 1987).

Existența și evoluția **mitului jerfei creatoare** ca fiind un concept transdisciplinar, a pornit de la jerfa omenească, pentru ca, în timp, să se ajungă la substituirii succesive cu ofrande și daruri. Referitor la funcția obiceiului, jertfa reprezintă compensația cerută de spiritul locului pentru încălcare. La geto-daci întâlnim, în ansamblul riturilor de sacrificiu, atât jertfele umane, cât și sacrificarea de animale și ofrande, acestea din urmă devenind preponderente și astăzi. Devenind mit de fundare a unor cetăți, poduri, clădiri, mitul jertfei atinge apogeul în literatura română, prin opera dramatică ***Meșterul Manole*** de Lucian Blaga.

Mitul estetic al creației suscită și va suscita mereu reinterpretări și chiar reconsiderări de ordin estetic, literar și istoric. Reflecțiile despre evoluția miturilor ale unor cercetători români, precum: Mihai Coman, Marcel Olinescu, Romulus Vulcănescu, Mircea Eliade, Lucian Blaga și ale altor cercetători

străini, denotă faptul că mitul jertfei pentru creație are ca arhetip mitul cosmogonic.

Studiul vechiilor mitologii ne ajută să desprindem argumentul că fiecare dintre ele oglindesc concepția arhaică despre zonele obscure din om și din univers, având propria personalitate, dar contribuind la definirea notelor caracteristice ale culturii unui popor.

Mitului creației în cele două dimensiuni ale literaturii, cea populară și cea cultă a confirmat condiția artistului, care descoperă pasional legile artei dincolo de limitele propriei vieți, pe care o sacrifică în temeiul nemuririi, al durabilității operei. Condiția artistului este legată de esența fenomenului tragic dat de neputința ființei sale de a cunoaște lumea dincolo de limitele sale, de a avea viață veșnică în paralel cu opera sa dăinuitoare.

Deoarece în programele școlare se pune accentul pe contextualizarea operei literare, este necesar ca profesorul să formeze elevilor deprinderea de a se identifica în complexitatea culturală din care fac parte. Toate aceste deprinderi pot fi dobândite prin intermediul abordării integrate transdisciplinare a operei, abordare care poate reprezenta o provocare atât pentru elev, cât și pentru profesor. Elevul este inițiat într-o gândire antropologică presupunând o atitudine, un demers și un limbaj antropologic. Competențele obținute dezvoltă elevului o conștiință culturală, un spirit critic accentuat. Descoperind mitul fondator al propriei culturi, elevul descoperă și variantele naționale, sociale sau ideologice și legătura lui cu alte mituri fondatoare.

Abordarea transdisciplinară a textului literar, devine o metodă complexă de analiză și interpretare și presupune mai multe abordări: structurală (urmărește structura internă a textului), semiotică (urmărește textul ca semn), sociocritică (urmărește modul în care realitatea se reflectă în text), psihocritică (urmărește textul din punct de vedere simbolic) și mitocritică (urmărește să descopere modelul mitic anterior creării operei). Descoperind miturile, credințele, limbajul, cultura, reprezentările, elevul are în final capacitatea de a numi, de a reprezenta, de a analiza diferite realități antropologice specifice culturii, cu care opera literară intră în relație.

Am ales spre exemplificare opera dramatică a lui Lucian Blaga, unul dintre autorii canonici incluși în programa școlară, clasa a XI-a, Unitatea de învățare: Perioada modernă și anume: Descoperirea literaturii populare: ***Monastirea Argeșului*** (baladă populară) și Lucian Blaga, drama ***Meșterul Manole***.

Prin interpretarea progresivă propusă de profesor, elevul a reușit să-și însușească nu doar modalitățile de abordare diferită a unui text, cu grad diferit de dificultate, ci și să realizeze o sinteză prin care să ajungă la recunoașterea miturilor fondatoare ale operei blagiene și ale culturii române. Elevul a reușit să își însușiască limbajul specific fiecărei abordări, a reușit să integreze valorile propriei

sale culturi, dezvoltând o atitudine culturală universală. Metoda a avut în centrul activității elevul, care trebuie să explice, să justifice, să folosească textul, să citeze, să se raporteze la părerile celorlalți, să intre în conexiune cu diferite interpretări.

Careul semiotic propus de elevi, la sfârșitul activității, este reprezentat mai jos.

I. Mitul creației - între legendă, istorie, artă

- Gândirea mitică – recrează o legendă
- Motivul sacrificiului uman – dezvăluie poetic drama omului cuprins de patima frumosului
- *Mănăstirea - un centru cosmic, legat de cele trei nivele ale universului: lumea subterană (fântâna), solul și lumea cerească (cruce).*

II. Sacrificiul - condiție a creației

- Universul primordial al Creatorului este dominat de socoteli, de cifre (3, 7, 6, 9), de Rațiune
- Eșecurile succesive sunt provocate de încălcările unor cutume străvechi, care țineau cosmosul în armonie.
- Creația are ca punct de plecare tehnica, dar nu devine operă vie fără factorul irațional – jertfa.

III. Creația - premisă existențială

- Meșterul nu e binecuvântat de harul divin, simte doar pasiunea de a zămislii frumusețe - tragismului uman.
- Ritul zidirii se realizează sub forma jocului, a jocului tragic pentru Manole
- Patima de zămislire se împlinește ridicând din suferința morții lăcașul

IV. Mitul creației - metamorfoze literare și plastice

- Zborului și mitul lui Icar amintește că înălțarea omului spre soare sau spre libertate duce la prăbușire.
- Singura moartea violentă îi îngăduie lui Manole să existe pe același nivel cosmic cu Mira, sub forma izvorului.
- Creatorul dorește întoarcerea în haosul primordial, în Universalitate
- Receptarea operei de artă este diferită în funcție de nivelul de cultură, de preocupări, mentalități, epoci.

La final s-a propus elevilor o temă de creație liberă pornind de la câteva repere redată mai jos:

La începutul dramei, Manole credea că jertfa e necesară și că Dumnezeu îl va ierta, spunând:

„Dacă numai unul din noi ar săvârși-o, ar fi păcat de moarte, cum însă prin noi toți se va face, va fi o jertfă dătătoare de viață. Învoiala ni se va ierta, și jurământul nu se va arde.”(Actul al II-lea, Scena II).

De asemenea cum bine se știe și în credința populară există un „ritual al construcției”. Un bătrân din Caraș Severin, interogat în legătură cu cauza surpării zidurilor casei afirmă: *„poate din pricina ploii dar nu numai de aia, îți spun eu de ce: când am săpat de fundament, a ieșit un șarpe și Pătru n-a avut ce lucra și l-a omorât cu arșeul (sapa), mama s-a năcăjit și-a zis că de ce a omorât șarpele ăla că el e talpa casei și nimic în lumea asta nu ține dacă n-are la talpă viață pe care să se sprijine.”*

Adaug, un exemplu din creațiile libere ale elevilor clasei a XI-a A, care s-au dovedit a fi: eseuri, texte lirice, desene, scurte narațiuni, scurte dramatizări - oarecum în completarea semioticii textului literar:

Cheia literaturizării legendei *Meșterului Manole* ne introduce într-un univers folcloric, mitologic, în care casele și bisericile sunt ființe vii și ele nu pot dura dacă o viață omenească nu le e jertfită, ca din sângele și sufletul lor ele să trăiască în veci. Omul contemporan nu cunoaște acea renaștere prin mit, acea reîntoarcere la arhetipul care l-ar salva de la căderea în neant.

Experiența educațională transdisciplinară include dimensiunea spirituală ca bază pentru crearea unei cunoașteri pertinente în cadrul procesului educativ, oferă instrumentele esențiale pentru a îmbunătăți gândirea critică, în marea provocare de a crea un viitor durabil.

Bibliografie:

- Bateson Gregory și Bateson Mary Catherine, *Teama îngerilor. Epistemologia sacrului*, Ed. Gedisa, Barcelona, 1989.
- Keleman, Stanley, *Realitatea somatică, Procesul persoanei*. Ed. Narcea, S.A., Madrid, 1987.
- Nicolescu, Basarab, *Transdisciplinaritatea - Manifest*, Ed. Polirom, București, 1999.
- Nicolescu, Basarab, *Antagonism sau complementaritate, Eonul Dogmatic*, „New World Paradigm series”, București, 2003.

ETAPELE ÎNVĂȚĂRII PE COMPETENȚE ÎN ȘCOALA INCLUZIVĂ

Munteanu Oana

Școala Gimnazială Iedera de Jos, jud. Dâmbovița

„Școala trebuie să cuprindă toți copiii, și pe cei provenind din cadrul minorităților lingvistice, etnice sau culturale, copiii din grupuri îndepărtate sau nomade, copiii străzii sau care lucrează, copiii cu deficiențe sau talentați”.

Nr.crt	Competența	Etapele învățării
1.	Comunicare în limba română și maternă	→ capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații variate; → capacitatea de a citi și înțelege diferite texte adoptând strategia potrivită scopului citirii (informare / instruire / de plăcere) și diferitelor tipuri de text; → capacitatea de a scrie texte pentru o varietate de scopuri; monitorizarea procesului de scriere, de la „draft” până la „bun de tipar”; → capacitatea de a distinge informația relevantă de cea nerelevantă; → capacitatea de a-ți formula propriile argumente într-o manieră convingătoare și a lua în considerare alte puncte de vedere exprimate atât verbal cât și în scris.
2.	Comunicare în limbi străine	→ capacitatea de a comunica în scris și verbal, de a înțelege și a-i face pe alții să înțeleagă diferite mesaje în situații variate; → capacitatea de a iniția și susține conversații pe subiecte familiare; → capacitatea de a citi și înțelege texte scrise de nespecialiști într-o gamă variată de subiecte sau texte specializate într-un domeniu familiar; → capacitatea de a utiliza elemente ajutătoare (diagrame, hărți, notițe) pentru a înțelege sau produce texte scrise sau mesaje verbale (conversații, instrucțiuni, interviuri, discursuri).
3.	Competențe matematice (A) și competențe de bază în științe și	→ capacitatea de a urmări și evalua argumentele oferite de ceilalți și de a descoperi ideile de bază în aceste argumente; → capacitatea de a gândi și raționa matematic, de a înțelege și utiliza diferite reprezentări ale obiectelor, fenomenelor și situațiilor matematice;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

	tehnologii (B)	→ capacitatea de a distinge între concepte matematice (de exemplu: distincția între afirmație și supoziție); → capacitatea de a utiliza elemente și instrumente ajutătoare (inclusiv tehnologii informaționale);
4.	Competență digital	→ utilizarea în învățare a unor funcții și aplicații simple ale dispozitivelor digitale din mediul apropiat, cu sprijin din partea adulților; → dezvoltarea unor conținuturi digitale simple în contextul unor activități de învățare; → respectarea unor norme de bază privind siguranța în utilizarea a dispozitivelor, aplicațiilor, conținuturilor digitale și pe internet.
5.	A învăța să înveți	→ capacitatea de a alocă timp învățatului, autonomie, disciplină, perseverență în procesul de învățare; → capacitatea de concentrare pe termen scurt și pe termen lung; → capacitatea de a reflecta critic asupra obiectului și scopului învățării; → capacitatea de a comunica, ca parte a procesului de învățare, utilizând mijloacele potrivite (intonație, gestică, mimica etc.)
6.	Competențe sociale și civice	→ capacitatea de a manifesta solidaritate în a rezolva problemele care afectează comunitatea locală sau comunitatea largă; → capacitatea de a relaționa eficient cu instituții din domeniul public → capacitatea de a profita de oportunitățile oferite de UE; → capacitatea de a comunica constructiv în situații sociale diferite (a tolera alte puncte de vedere, nu a conștientiza responsabilitatea individuală și colectivă); → capacitatea de a crea încredere și empatie în alți indivizi; → capacitatea de a separa între viața personală și cea profesională; → capacitatea de a conștientiza și înțelege identitatea culturală națională în interacțiune cu identitatea culturală a Europei și a restului lumii - capacitatea de a observa și înțelege puncte de vedere care țin de contexte culturale diferite.
7.	Spirit de inițiativă și antreprenoriat	→ aptitudini și competențe antreprenoriale; → capacitatea de a elabora și implementa un proiect; → capacitatea de a lucra în mod cooperant și flexibil în cadrul unei echipe; → capacitatea de inițiativă și capacitatea de a răspunde pozitiv la schimbări; → abilitatea de a-și identifica punctele slabe și punctele forte; → capacitatea de a evalua și a-și asuma riscuri în diverse situații
8.	Sensibilizare și exprimare	→ identificarea utilității unor meserii/profesii pentru membrii comunității

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

	culturală	→ recunoașterea unor elemente ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal → exprimarea bucuriei de a crea prin realizarea de lucrări simple și prin explorarea mai multor medii și forme de expresivitate → recunoașterea unor elemente ale contextului cultural local și ale patrimoniului național și universal → participarea la proiecte culturale (artistice, sportive, de popularizare) organizate în școală și în comunitatea locală
--	-----------	---

Omul are dreptul la educație, sub orice formă a sa. Din această perspectivă, și celor cuprinși în programul A DOUA ȘANSĂ trebuie să li se asigure formarea competențelor pentru a deveni cetățeni liberi, motivați social și intelectual, oameni cu personalitate.

Școala incluzivă este deschisă oricui, indiferent de vârstă, etnie, gen, stare de sănătate.

Curriculumul trebuie respectat și în cazul școlii inclusive, dar aici profesorul are un rol esențial, căci el face posibilă schimbarea.

Ce face profesorul pentru a transforma clasa tradițională într-o clasă diferențiată?

- Respectă curriculumul, dar gândește independent la ceea ce este specific claselor la care predă și ajustează demersul didactic în consecință.
- Face transferul de la complexitatea informației la simplitatea abordării ei.
- Selectează materialul de lucru în funcție de elevi.
- Este atent la nevoile comune precum și la nevoile individuale ale elevilor.
- Știe să lucreze creativ cu conținutul, procesul și produsul învățării.
- Creează un climat de respect reciproc.
- Asumă roluri noi ca cel de consultant, facilitator, moderator chiar de participant activ al procesului de învățare.
- Promovează învățarea prin cooperare.
- Echilibrează norma individuală cu cea de grup.
- Se preocupă de realizarea unui management al clasei care respectă principiile diferențierii.
- Evaluează continuu.

Bibliografie:

- Forumul Mondial pentru Educație, Dakar, 2000

STRATEGII MODERNE DE ÎNVĂȚARE

Prof. Nicolae Mihaela Corina

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Duță Marilena Simona

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Activitățile din cadrul disciplinei Limba și literatura română contribuie nu doar la dezvoltarea cognitivă și socio-emoțională a elevilor noștri, ci și la dezvoltarea competențelor-cheie, așa cum sunt ele detaliate în Profilul de formare al absolventului.

Iată un exemplu de astfel de activitate, pe baza căreia au fost îmbunătățite anumite competențe ale elevilor din ciclul gimnazial:

Activitate didactică

Text suport: „Platanos”, de Doina Ruști

Clasa: a VIII-a

Conținuturi: *Textul epic*

Competențe generale:

2. Receptarea textului scris de diverse tipuri

3. Redactarea textului scris de diverse tipuri

Competențe specifice:

2.1 Evaluarea informațiilor și a intențiilor de comunicare din texte literare, nonliterare, continue, discontinue și multimodale

- interpretarea temei, a motivelor și a ideilor principale dintr-un text

- dezvoltarea și evaluarea unor informații din diverse tipuri de texte prin emiterea de opinii și idei, în contexte școlare sau extrașcolare

3.2 Redactarea, individual și/sau în echipă, a unor texte pentru a fi prezentate în fața unui public

- exerciții de elaborare a unui text de tip explicativ

Competențe-cheie vizate:

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

1. Comunicare în limba maternă;
2. Sensibilizare și comunicare culturală;
4. Competențe digitale.

Demersul didactic vizează competența de receptare a textului scris, competența de lectură și interpretare a textului literar. Profesorul prezintă elevilor tema lecției, subliniind semnificația simbolică a textului. Elevii sunt împărțiți în 5 grupe și primesc fișe care conțin fragmente din „Platanos”. Fiecare grupă analizează temele principale, personajele și simbolurile prezente în text, pe baza unor întrebări și a unor sarcini, precum: Care sunt principalele teme ale operei? Cum sunt construite personajele și ce trăsături dominante au? Ce simboluri identifiți în „Platanos” și ce semnificație au? Identifică un fragment semnificativ și explică impactul acestuia asupra întregului text.

Pentru dezvoltarea competenței de comunicare în limba maternă și a competențelor matematice, fiecare grupă prezintă concluziile analizei și discută despre impactul temelor abordate de Doina Ruști în contextul actual și face reprezentarea grafică a informațiilor acumulate, prin exerciții de tip table. Apoi, în echipe, creează o continuare alternativă a poveștii sau o reinterpretare a unui moment cheie sub formă de scenetă, jurnal sau prezentare vizuală.

Fiecare grupă își prezintă creația, activitate ce vizează îmbunătățirea competenței de comunicare în limba maternă, iar colegii oferă feedback constructiv asupra originalității și coerenței textului. Sunt vizate și competențele de sensibilizare, elevii putându-și exprima opinia: Ce părere ai despre mesajul transmis de Doina Ruști prin această operă? În ce măsură te regăsești în situațiile sau personajele prezentate? Prin intermediul activităților creative, se apelează la imaginația elevilor și se dezvoltă competența personală, socială: 1. Imaginează-ți că ești unul dintre personaje. Scrie un jurnal din perspectiva acestuia. 2. Creează un dialog între două personaje care nu interacționează direct în text. 3. Realizează un afiș de promovare a operei, evidențiind elementele esențiale ale poveștii. Aceste competențe se dezvoltă și prin intermediul autoevaluării: Ce am învățat din această activitate? Ce dificultăți am întâmpinat și cum le-am depășit? Cum mi-am folosit creativitatea și gândirea critică în această activitate? Ce pot îmbunătăți în modul meu de analiză și exprimare a ideilor? Această activitate le oferă elevilor oportunitatea de a explora un text literar contemporan, de a înțelege simbolurile și temele acestuia și de a dezvolta competențe de comunicare, gândire critică și creativitate, contribuind astfel la atingerea obiectivelor de învățare stabilite în profilul de formare al absolventului.

Există numeroase alte modalități, tehnici, metode, prin intermediul cărora, profesorul de limba română le oferă elevilor posibilitatea de a-și îmbunătăți abilitățile, de a-și dezvolta competențele și de

a-și pune în valoare creativitatea. Câteva exemple, în acest sens:

COMPETENȚA DE COMUNICARE ORALĂ

- **Jocul de rol** este o metodă bazată pe explorarea experienței participanților.
- **Brainstormingul/ asaltul de idei** permite participarea activă a tuturor participanților.
- **Dramatizarea** facilitează comunicarea intra- și interpersonală, reflecția și comunicarea cu ceilalți, contribuie la realizarea unor situații autentice de comunicare, valorificând celelalte metode folosite - conversația, povestirea, prezentarea orală.

- **Mozaicul** dezvoltă capacitățile de ascultare, dar și de exprimare liberă, fiecare elev din clasă trebuind să fie mai întâi capabil să asculte activ, apoi să le transmită verbal colegilor ceea ce a învățat, într-o formă adecvată, accesibilă, atractivă.

COMPETENȚA DE LECTURĂ

- **Metoda termenilor predictivi** (predicțiile nu înseamnă a ghici, ci a utiliza indiciile pe care le conțin coperta, numele autorului, titlul, o imagine, primul enunț al textului pentru a anticipa ceea ce urmează să se întâmple) le solicită elevilor gândirea și imaginația și le stârnește elevilor interesul pentru ceea ce prezintă textul.

- **SINELG** este potrivită pentru textele nonliterare, permite elevilor să-și urmărească activ înțelegerea a ceea ce citesc.

- **Harta sau rețeaua personajelor** oglindește înțelegerea unui text și modul de gândire al celor care o elaborează.

- **Jurnalul cu dublă intrare** este o metodă prin care cititorii stabilesc o legătură strânsă între text și propria lor experiență.

COMPETENȚA INTERCULTURALĂ

- **Știu - Vreau să știu – Am învățat** este eficientă pentru ca elevii să conștientizeze ce știu și ce au învățat prin studierea textului.

- **Proiectul** (afișe, broșuri, postere, ppt-uri, prezentări orale/ scrise etc.) individual/ în grupe îi solicită pe elevi să realizeze microcercetări pe teme atractive, care să constituie o punte între preocupările lor școlare și cele de zi cu zi.

- **Jocurile de rol și simulările** le oferă elevilor posibilitatea de a înțelege ce înseamnă să întâlnești oameni aparținând altor culturi.

PROVOCĂRI METODICE ȘI PEDAGOGICE ÎN PREDAREA LIMBII ROMÂNE

Prof. Nicolae Mihaela Corina

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Toader Denisa-Marinela

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

În cadrul orelor de limba și literatura română, în încercarea de a selecta metode, strategii didactice specifice aplicării competențelor elevilor în contexte reale de viață, deseori utilizăm proiectul, atât în ciclul gimnazial, cât și în ciclul liceal.

Proiectul la limba română și disciplinele conexe are un dublu rol: el poate fi folosit cu elevii din ciclul liceal, pentru învățarea unor teme mai complexe, care se pretează la abordări pluridisciplinare, interdisciplinare și transdisciplinare sau ca metodă de evaluare sumativă. Cu ajutorul lui, elevii pot face dovada că au capacitatea de a investiga un subiect dat, cu metode și instrumente diferite, folosind cunoștințe din diverse domenii.

Proiectul este o excelentă metodă alternativă de evaluare pentru orele de limbă română, având câteva avantaje, al căror merit nu poate fi contestat: necesită muncă de cercetare din partea elevilor, centrul de greutate îl constituie munca în echipă, ceea ce favorizează dezvoltarea unor relații de colaborare între elevi și are o mare valoare educativă. De asemenea, proiectul pune în evidență calitățile și abilitățile tuturor elevilor, nu doar ale celor cu un potențial intelectual ridicat și cu ample cunoștințe în toate domeniile.

Această metodă reușește să-i motiveze pe elevi, să-i activeze și să le ofere posibilitatea de a acumula cunoștințe, într-un mod plăcut și relaxant. Ei pot demonstra nu doar ceea ce știu, ci, mai ales, ceea ce știu să facă, punându-și în valoare deprinderile, priceperile și abilitățile.

Elevii învață pentru viață, se pregătesc pentru activitatea lor din viitor, descoperind lucruri utile despre munca în echipă, despre responsabilitate, dăruire, talent, contribuție la efortul comun.

Înainte de a demara un proiect, profesorului de limba română îi revine sarcina de a răspunde la câteva întrebări: Demersul evaluativ se va centra pe proces, pe produsul final sau pe ambele elemente? Profesorul va fi evaluatorul final, coordonatorul întregii activități sau consilierul permanent al elevilor pe parcursul realizării proiectului? Structura proiectului este propusă de către profesor sau aparține în

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

exclusivitate elevilor? Resursele sunt puse la dispoziția elevilor încă de la începutul activității sau trebuie identificate și utilizate adecvat de către aceștia?

Utilizarea proiectului ca metodă de evaluare alternativă în orele de limbă maternă are și dezavantaje, deoarece: presupune un volum de muncă sporit și necesită cercetare continuă; nu toți elevii sunt stimulați de ideea lucrului în grup; uneori există o inechitate referitoare la contribuțiile inegale ale membrilor echipei; alteori poate apărea riscul ca evaluarea făcută de către profesorul de limba română să fie globală, urmărindu-se produsul final al întregii grupe, iar notarea individuală să aibă erori, în detrimentul sau în favoarea unora dintre membrii grupe respective.

Deseori, în liceul nostru, cu specific vocațional, am realizat proiecte, care au valorizat elevii receptivi la nou, sensibili, preocupați de artă și dornici de a se descoperi pe ei înșiși.

Mulți dintre ei au preocupări ce dovedesc un potențial intelectual ridicat și o dorință permanentă de autoperfecționare, ceea ce îi determină să caute în artă modalitatea de a-și descoperi calitățile și abilitățile, în profesia pentru care vor opta după terminarea studiilor liceale.

Un exemplu de bună practică este realizarea, în fiecare an școlar a unui proiect, intitulat „Basmul cult”, care vizează dezvoltarea competențelor elevilor de la clasa a X-a B, profil Arte plastice și ale elevilor de la clasa a X-a C, profil Arhitectură. Pe baza textului-suport: „Povestea lui Harap-Alb”, de Ion Creangă, pornind de la obiectivele: stimularea interesului pentru literatură; dezvoltarea deprinderilor de a lucra în grup;

dezvoltarea unor competențe privind comunicarea orală și comunicarea scrisă, elevii au avut de ilustrat trăsăturile basmului cult, motivele literare specifice, acțiunea, scene semnificative, simboluri, personaje.

Evaluarea proiectului s-a realizat pe baza obiectivelor stabilite inițial și a descriptorilor de performanță cunoscuți anterior de către elevi.

Criteriile/Nivelurile	Foarte bun	Mediu	Insuficient
1. Claritatea textului	Proiectul este scris corect, textul este ușor de înțeles, informațiile sunt bine organizate	Scris corect, uneori mod de exprimare ambiguu, organizare deficitară	Greșeli de scriere, incoerență în exprimare, lipsă de organizare a informațiilor
2. Conținutul proiectului	Adecvat cerinței, realizat conform secțiunilor cerute (istoric, geografic, cultural, beletristic, jurnalistic), cu date corecte	Adecvat cerinței, abordând trei din cinci secțiuni	Adecvat cerinței, realizat conform unei singure secțiuni

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

3. Grafica proiectului	Așezare corectă în pagină, originalitate, fotografii	Așezare corectă în pagină, fotografii, lipsă de originalitate	Așezare corectă în pagină, lipsa fotografiilor, lipsă de originalitate
4. Cooperarea între membrii echipei	Elevii cooperează permanent, își asumă responsabilitatea îndeplinirii sarcinilor, rezolvă toate aceste sarcini, aduc noi idei în cadrul grupului	Elevii cooperează numai uneori, rezolvă o parte din sarcini, dar nu au noi idei, ci le acceptă pe ale celorlalți	Elevii nu cooperează, nu își îndeplinesc sarcinile, nu au idei noi

Autoevaluarea:

Autoevaluarea s-a realizat prin completarea de către elevi a unei fișe, pe care aceștia au primit-o după prezentarea produselor finale:

1. Tema proiectului mi-a plăcut pentru că.....
2. Tema proiectului nu mi-a plăcut pentru că.....
3. În echipă m-am simțit valorizat pentru că.....
4. Cel mai greu la acest proiect a fost să.....
5. Contribuția mea la acest proiect a constat în.....

Feedbackul:

Feedbackul în acest proiect a fost reprezentat de completarea, de către elevi, a unor fișe cu întrebări:

- Ce ai învățat lucrând împreună cu ceilalți colegi?
- Ce a fost cel mai bine făcut în acest proiect?
- Care sunt, după părerea ta, dezavantajele lucrului în echipă?
- Care a fost cel mai plăcut aspect al realizării proiectului?
- Ce puncte slabe a avut proiectul din grupul tău?
- Care crezi că sunt avantajele muncii în echipă?
- Ce ai face diferit, dacă ar trebui să reconstruiești proiectul?

Prelucrarea răspunsurilor ne-a permis să înțelegem dacă metoda aleasă de noi a fost cea mai potrivită sau dacă va trebui modificată ori doar adaptată pentru colaborările viitoare.

Totodată, feedbackul a fost reprezentat de identificarea, în paginile jurnalelor de proiect, a unor aspecte plăcute sau mai puțin plăcute, ale muncii susținute a elevilor. Cea mai dureroasă problemă observată de către aceștia a fost că nu toți membrii grupelor formate s-au implicat în realizarea proiectului, unii dintre ei neîndeplinindu-și sarcinile, ceea ce a atras după sine excluderea acestora din Responsabilitatea privind corectitudinea și originalitatea aparține autorului/autorilor articolului.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

grup. Totodată, în jurnale s-au menționat importanța fiecărui membru al echipei, stabilirea unor legături de prietenie, precum și descoperirea unui uriaș potențial în ei înșiși și a unor calități de care au fost mândri.

Iată câteva din produsele finale ale acestora, constând în: postere, desene, picturi, benzi desenate:

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Bibliografie:

- SNEE, *Ghid de Evaluare limba și literatura română*, Editura Aramis, București, 2001.

MUZICĂ ȘI MIȘCARE PRIN UTILIZAREA TUBURILOR MUZICALE

Oprea Florica

Școala Gimnazială „Coresi” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Vasile Liliana

Școala Gimnazială „Coresi” Târgoviște, jud. Dâmbovița

A-l face pe copil să treacă din ipostaza de ascultător în aceea de interpret și chiar în cea de creator, acesta este scopul educației prin și pentru muzică.

Dacă știi să vezi dincolo de versuri și note muzicale, îți poți da seama că muzica joacă un rol esențial în viața fiecărui om, din copilărie până la maturitate. Modul în care rolul muzicii evoluează de-a lungul vieții este fascinant. Dacă în copilărie muzica ajută la dezvoltarea cognitivă a bebelușului, în adolescență aceasta devine o modalitate de comunicare a emoțiilor și de întreținere a relațiilor sociale. În maturitate, muzica începe să devină un mijloc de gestionare a stresului și a tensiunilor din viața de zi cu zi, o parte importantă a stilului de viață.

În prezent dispunem de o mare gamă de posibilități pentru a realiza o oră de Muzică și mișcare captivantă, interesantă și plină de emoții pozitive. Educația muzicală începe cu formarea priceperii de a audia, de a însuși limbajul muzical, de a-i desluși sensurile.

Deprinderile de interpretare la instrument amplifică posibilitățile de realizare a scopului lecției. Muzica vie interpretată sub ochii copiilor îi va impresiona mult mai puternic decât imprimările tehnice. Comunicarea vizuală cu muzica pe lângă cea auditivă duce la aprofundarea percepției.

Ora de muzică nu are o schemă fixă, o structură adoptată unanim și recomandată doar pentru a fi plină de conținuturi. Lecția de muzică este un proces viu, o creație originală a profesorului, de fiecare dată concepută și făurită din nou. Plăsmuirea ei se află în mâinile profesorului, conform competenței, experienței și fanteziei sale.

De la bun început, copiii sunt expuși muzicii. Pe măsură ce cresc, introducerea instrumentelor muzicale în jocul lor este o progresie naturală. Capacitatea de a se juca, de a atinge și de a face zgomot cu o varietate de instrumente muzicale ajută copiii să învețe în foarte multe moduri. Copiii devin incredibil de entuziasmați atunci când sunt familiarizați cu instrumentele muzicale. Multe studii arată că muzica are un efect profund asupra creierului celor mici. Acesta

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

este unul dintre motivele pentru care este atât de benefic pentru copii să experimenteze instrumente muzicale. Mai precis, încurajarea micuților să cânte la instrumente de percuție – cele care sunt lovite, zgâriate, palmuite sau bătute (gândiți-vă la tobe, maracas sau un xilofon) poate fi incredibil de valoroasă pentru dezvoltarea lor.

Iată cum îi ajută instrumentele muzicale pe micuți:

- Dezvoltată abilitățile motorii fine și brute
- Sprijină dezvoltarea senzorială
- Îmbunătățește coordonarea mână-ochi
- Învăță răbdarea și perseverența.
- Accelerează dezvoltarea creierului
- Îmbunătățește abilitățile de ascultare

Introducerea muzicii în rutina și joacă lor, încă din primii ani de viață ai copilului, are o influență pozitivă asupra dezvoltării timpurii. Îi ajută să se miște, să gândească și să fie creativi.

Ce sunt boomwhackers?

Un set de tuburi muzicale create pentru a cânta și a învăța despre muzică într-un mod complet distractiv și spectaculos.

Copiii învață mult mai ușor cu ajutorul acestora noțiunile fundamentale ale muzicii:

- Ritmul
- Notele
- Armonia
- Melodia

Avantajele utilizării Boomwhackers

- Apropie mai mult copiii de muzică prin asocierea acestora cu jocul;
- Dezvoltă abilitățile muzicale: de a recunoaște și de a ține ritmul, de a recunoaște și de a folosi notele, etc;
- Dezvoltă abilități cognitive și sociale: lucrul în echipă, competitivitatea, integrarea în grup, tehnici de învățare, etc.
- Înțelegerea importanței fiecărui membru al “orchestrei” și a “dirijorului”

Cum funcționează?

Tuburile sunt asociate cu notele prin intermediul culorilor. Prin lovirea ușoară de palmă, de corp sau de o suprafață, tuburile scot sunetele muzicale. Cântarea unei melodii în formație devine un

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

joc interactiv și distractiv: fiecare primește una sau mai multe note și trebuie să țină ritmul și să lovească tuburile corespunzătoare la momentul potrivit!

Ora de muzica și mișcare cu boomwhackers este distractivă și educativă. O combinație între joc, educație muzicală și cântat la aceste instrumente inovative. Fiecare copil învață atât din experiența proprie, cât și din urmărirea întregului joc/cântec.

Bibliografie:

- Goga Maria, Bocăneanu Adriana Alia, *Metodica predării educației muzicale în învățământul primar și preșcolar. Curs introductiv*, Editura Universitară, 2014

ÎMBUNĂTĂȚIREA PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII LA FIZICĂ

Rainea Elena

Fizica este una dintre cele mai fundamentale științe ale naturii, explicând legile care guvernează Universul, de la mișcarea obiectelor, la interacțiunile particulelor subatomice. Cu toate acestea, deși fizica are o aplicabilitate largă și poate fi fascinantă, mulți elevi o percep ca fiind dificilă și abstractă. Acesta este un obstacol semnificativ pentru profesori, care trebuie să găsească modalități de a face materia mai accesibilă și mai interesantă, în același timp îmbunătățind rezultatele învățării. Îmbunătățirea procesului didactic la fizică presupune nu doar o actualizare a metodologiilor și a materialelor didactice, dar și o schimbare a mentalităților privind rolul elevilor în procesul educativ. În acest sens, există numeroase metode și strategii care pot transforma învățarea fizicii într-o experiență captivantă și relevantă. În acest eseu, vom explora cum profesorii pot îmbunătăți procesul didactic și rezultatele învățării la fizică prin utilizarea unor metode moderne, interactive și participative.

1. Utilizarea învățării active

Unul dintre cele mai eficiente moduri de a îmbunătăți procesul didactic la fizică este prin promovarea învățării active. În loc ca elevii să fie simple persoane pasive care ascultă lecțiile, învățarea activă îi implică direct în procesul educațional. Acesta este un mod de învățare care pune accentul pe participarea activă a elevilor în activități care îi ajută să înțeleagă și să aplice concepte fizice.

Un exemplu foarte eficient de învățare activă este organizarea unor experimente simple în clasă. Experimentele permit elevilor să observe fenomenul fizic în mod direct și să formuleze ipoteze despre modul în care se desfășoară acestea. De exemplu, în cadrul unui capitol despre legea lui Newton a mișcării, profesorul poate organiza un experiment în care elevii să măsoare cum se mișcă un obiect pe o rampă în funcție de unghiul acesteia. Aceasta le permite elevilor să aplice teoriei legii forței și mișcării într-un mod concret, observând în timp real cum obiectele reacționează în fața forțelor.

O altă formă de învățare activă poate fi discuția de grup. În loc ca profesorul să transmită unilateral informațiile, elevii pot împărtăși conceptele fizice și pot analiza împreună fenomenele naturale. De exemplu, în cadrul unui subiect despre energie și lucrul mecanic, elevii pot dezbate exemple din viața reală în care aceste concepte sunt aplicate, cum ar fi funcționarea unui sistem de energie solară.

Astfel, învățarea devine mai interactivă și elevii sunt mult mai motivați să participe activ.

2. Integrarea tehnologiei în învățare

O altă practică importantă în îmbunătățirea predării fizicii este integrarea tehnologiei. În era digitală, tehnologia a devenit un instrument esențial în educație, iar utilizarea acesteia poate transforma învățarea fizicii într-o experiență mult mai captivantă și ușor de înțeles. Tehnologia poate oferi elevilor acces la resurse interactive, simulatoare și platforme educaționale care fac învățarea mai atractivă și mai relevantă.

De exemplu, utilizarea de simulatoare online pentru experimentele de fizică poate face învățarea mult mai dinamică. Platforme precum PhET Interactive Simulations oferă simulări vizuale ale diferitelor fenomene fizice, de la mișcarea particulelor la fenomenele de electricitate și magnetism. Aceste simulări permit elevilor să modifice variabilele și să observe cum schimbările influențează rezultatele, fără riscul unor experimente costisitoare sau periculoase în laborator. Astfel, elevii pot învăța prin experimentare directă, dezvoltându-și gândirea critică și capacitatea de a rezolva probleme.

Pe lângă simulatoarele, folosirea aplicațiilor educaționale pentru fizică poate ajuta elevii să învețe și să exerseze în mod independent. Aplicațiile de pe telefon sau tabletă, precum Wolfram Alpha, pot fi folosite pentru a rezolva ecuații complexe sau pentru a vizualiza grafic diferite funcții fizice, oferind elevilor un feedback imediat. Acest lucru le permite să își consolideze cunoștințele, să verifice corectitudinea răspunsurilor și să își măsoare progresul în timp real.

3. Învățarea prin colaborare

Promovarea colaborării între elevi este o altă metodă esențială pentru îmbunătățirea învățării la fizică. În loc ca elevii să învețe izolat, învățarea colaborativă îi ajută să împărtășească idei, să colaboreze pentru rezolvarea problemelor și să dezvolte abilități sociale. În fizică, acest tip de învățare poate fi extrem de eficient, deoarece permite elevilor să își explice unii altora concepte dificile și să învețe de la colegii lor.

De exemplu, în timpul unui proiect de grup despre energie, elevii pot lucra împreună pentru a construi un model de turbină eoliană sau un sistem de reciclare a energiei solare. Fiecare elev poate contribui cu idei diferite, iar colaborarea îi ajută să înțeleagă mai bine cum să aplice conceptele teoretice în practică. În plus, acest tip de activități dezvoltă abilități importante, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea de probleme și abilități de comunicare.

Colaborarea nu se limitează doar la activitățile din clasă. Utilizarea platformelor online pentru lucrul în echipă, cum ar fi Google Docs sau alte platforme educaționale, poate permite elevilor să colaboreze pe proiecte de fizică și să își împărtășească ideile într-un mod eficient. Aceste platforme

permit elevilor să lucreze în mod sincron sau asincron, îmbunătățind accesul la resursele educaționale și facilitând colaborarea în afacerea unui proiect.

4. Evaluarea continuă și feedback-ul constructiv

Evaluarea este o componentă cheie a oricărui proces educativ. În învățarea fizicii, evaluarea continuă joacă un rol important în monitorizarea progresului elevilor și în adaptarea procesului didactic. Evaluarea nu trebuie să se rezume doar la testele de final de semestru, ci trebuie să fie un proces constant, prin care profesorul să poată observa și ajusta nevoile fiecărui elev.

Evaluările formative sunt extrem de utile în acest sens. Acestea sunt evaluări realizate pe parcursul procesului de învățare și oferă elevilor feedback continuu, ajutându-i să înțeleagă ce aspecte ale învățării trebuie îmbunătățite. De exemplu, la fiecare lecție, profesorul poate organiza teste rapide pentru a evalua înțelegerea unui concept sau poate solicita elevilor să rezolve exerciții practice. Acest feedback constant permite elevilor să își corecteze greșelile și să aprofundeze cunoștințele înainte de a ajunge la evaluarea finală.

De asemenea, feedback-ul constructiv este esențial pentru îmbunătățirea rezultatelor învățării. Profesorii trebuie să ofere elevilor feedback clar și detaliat, nu doar puncte sau note. Un feedback eficient ar trebui să includă atât ceea ce a fost realizat corect, cât și ce trebuie îmbunătățit, oferind sugestii clare pentru progres. De exemplu, dacă un elev nu a reușit să aplice corect legea lui Ohm într-un exercițiu, profesorul poate explica pas cu pas unde a greșit și cum poate corecta greșelile.

5. Adoptarea unui stil de predare diferențiat

Într-o clasă, elevii au nivele de pregătire și stiluri de învățare diferite, iar un stil de predare unic nu poate satisface toți elevii. Învățarea diferențiată reprezintă o practică didactică esențială pentru a răspunde acestor diferențe. Aceasta presupune personalizarea predării pentru a răspunde nevoilor individuale ale fiecărui elev. De exemplu, profesorul poate oferi sarcini suplimentare celor care înțeleg rapid conceptele sau poate oferi activități mai detaliate pentru elevii care au nevoie de mai mult timp pentru a înțelege materialul.

Prin implementarea învățării diferențiate, profesorii pot crea un mediu de învățare în care toți elevii au șansa de a reuși și pot înțelege fizica la un nivel profund și personalizat.

Concluzie

Îmbunătățirea procesului didactic la fizică nu înseamnă doar o schimbare a metodologiilor de predare, ci și un angajament continuu de a adapta metodele și materialele educaționale pentru a răspunde diversității nevoilor elevilor. Prin utilizarea învățării active, integrarea tehnologiei, promovarea colaborării între elevi, evaluarea continuă și adoptarea unui stil de predare diferențiat,

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

profesorii pot crea un mediu educativ care nu doar că îmbunătățește înțelegerea fizicii, dar și crește motivația și interesul elevilor pentru această disciplină. Astfel, învățarea fizicii devine o experiență mai interesantă, mai relevantă și mai accesibilă, contribuind la rezultate mai bune și la dezvoltarea abilităților esențiale pentru viitorul lor.

MODALITĂȚI DE IMPLICARE A ELEVILOR

Safta Mariana Alina

Școala Gimnazială Tudor Vladimirescu Târgoviște, jud. Dâmbovița

Modul în care sunt transmise informațiile poate determina elevul să dorească să afle mai mult sau să își pună întrebări care să îl determine să aprofundeze anumite conținuturi. Elevul este captat de aspecte variate din viață și fiecare are o înclinație spre un anumit domeniu sau spre o disciplină școlară. Dacă interesul elevului este corelat cu anumite conținuturi din programa școlară, interesul elevului este deja captat. Fiecare elev are o pasiune: unul spre desen, altul spre muzică, altul scrie creativ, compune poezii, altul este pasionat de informatică...

Profesorul trebuie să abordeze creativ conținuturile sau în cadrul unor proiecte transdisciplinare să observe spre ce se îndreaptă elevul, iar sarcina de lucru să îl intereseze, să îl motiveze spre învățare. Sarcina profesorului este dificilă, deoarece trebuie să acorde atenție potrivită fiecărui elev. Fiecare elev este o piatră prețioasă brută ce necesită modelare. Acest lucru nu este ușor, dar produsul este unul deosebit de plăcut. Fiecare progres al elevului este o treaptă spre succes. Lectura și literatura îl pot determina pe elev să se regăsească în variate aspecte din viață, să își proiecteze visuri sau să caute informații. Se pot aborda texte literare sau nonliterare variate în funcție de competențele urmărite și conținuturi.

În ora de literatură profesorul poate aplica chestionare pentru a afla ce gândesc anumite personaje dintr-un text literar, de exemplu: cum ar răspunde personajul....la întrebarea?

Lectura trebuie să fie interesantă și să provoace gândirea în raport cu afirmațiile din chestionar, dar și să le ofere noi informații de luat în considerare. După lectură este indicat să continuați discuția pe tema propusă. Elevii trebuie încurajați să folosească dovezi din text pentru a-și susține argumentele. După dezbateri este indicat să se dea oportunitatea de a-și revedea opiniile, cerând argumente. Se poate utiliza procesul literar sau dezbateri pe teme variate. Elevii pot asocia texte citite cu informațiile prezentate.

Cititul cu voce tare ajută procesul de înțelegere a unor texte dificile. Prin citit se pot transmite informații importante, accentuând anumite idei și altfel, profesorul poate capta atenția.

Fisher, Flood, Lap și Frey au studiat metodele profesorilor care au fost dați exemplu de citit de

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

elevi, concluzionând că profesorii trebuie: să realizeze o selecție bună de texte; să previzualizeze și să exerseze textele; să stabilească un obiectiv clar pentru ascultare; să realizeze o lectură fluentă; să citească cu multă expresivitate; să faciliteze a discuție a textului; să se asigure că după cititul cu voce tare urmează lectura și scrierea independentă ale elevului.

Trebuie să se capteze atenția elevului pentru a-i face să înțeleagă și să se implice, dar și să asimileze ușor informații sau să asocieze conținuturi. Se recomandă:

- să se capteze atenția, iar elevii trebuie să aibă un motiv să asculte, ceea ce presupune informații anterioare date sau experiențe de viață. Trebuie stârnită curiozitatea, prin întrebări: Despre ce credeți că este cartea cu titlul...? Ce știți despre...?;

- să se respecte semnele de punctuație, intonația variată, adecvată mesajului; mesajul textului trebuie descifrat împreună cu elevii. Se recomandă redarea unor reacții față de text, precum: nu înțeleg..., acest lucru vă va surprinde..., e o noutate..., știam că acest fapt se va întâmpla..., bănuiam...;

- să se implice elevii- se fac pauze pentru a-i întreba ce cred că urmează, se pun întrebări care să anticipeze ce urmează...;

- să se implice elevii în deslușirea conceptelor neclare, terminologiei- sensul poate fi extras din context;

- să îi determine pe elevi să gândească dincolo de text, făcându-i pe elevi să gândească critic.

De exemplu: Există asemănări între acest text și altul...? Ce v-a surprins? V-ați lămurit o nedumerire? Aveți o altă opinie acum?

Bilețelele de ieșire- este o altă abordare, care are scopul de a fixa cunoștințele, dar și să implice elevii prin scrierea unor întrebări pe foi, iar alți elevi trebuie să răspundă. Astfel, elevii sunt antrenați în prezentarea unor informații sau să caute informații din surse variate.

Este recomandabil scrisul la sfârșitul orei de curs, deoarece îi ajută pe elevi să reflecteze asupra celor învățate, să realizeze legături între cunoștințe și să formeze competența de a învăța să înveți. Cu ajutorul bilețelelor de ieșire elevii pot rămâne implicați în oră și după terminarea ei, după ce au notat ideile despre lecție. Modul de gândire al elevului se reflectă în aceste bilețele de ieșire. Profesorul poate utiliza această metodă pentru a evalua procesul de predare și a decide ce trebuie recapitulat, elaborat sau încheiat.

Etapele realizării evaluării sunt:

Primul pas în folosirea biletului de ieșire este stabilirea tipului de informație necesară verificării înțelegerii elevilor. Printre cele mai frecvente tipuri de bilete de ieșire sunt:

- reflecții care sprijină învățarea: acestea pot fi formulate: Cele mai importante trei lucruri pe

care le-am învățat astăzi sunt...

- astăzi m-am răzgândit cu privire la...

- Ceea ce aș dori să-i spun cuiva despre ceea ce am învățat astăzi este...

Reflecții care accentuează procesul de învățare: Cele două întrebări referitoare la ce am făcut astăzi la lecție sunt...Sunt confuz...Ceea ce aș dori să învăț în continuare este...

Reflecții pentru evaluarea eficienței predării

Lucrul care m-a ajutat cel mai mult să fiu atent astăzi a fost...

Lucrul care m-a ajutat cel mai mult să înțeleg astăzi a fost...

Ceea ce m-a împiedicat să învăț astăzi a fost...

Trebuie lăsat suficient timp la sfârșitul orei pentru ca elevii să răspundă la aceste reflecții.

Notițele elevilor se strâng la sfârșitul orei. Se recomandă să fie citite pentru a se stabili ce au asimilat, ceea ce nu s-a înțeles sau ce necesită revizuire ora următoare.

Elevii pot primi note, dar cel mai important este să înțeleagă profesorul modul de gândire, de înțelegere al elevilor.

Chiar dacă aceste modalități de evaluare necesită timp și atenție au rolul de a-l face pe elev conștient de actul învățării.

Elevii pot primi foi pe care să noteze ideile, dar acestea pot fi realizate creativ, astfel încât să atragă atenția. Ar fi bine să conțină imagini simbol legate de lecția predată. Profesorul poate selecta din întrebările date sau poate adapta în funcție de ceea ce dorește să afle despre modul de învățare. Întrebările nu trebuie să fie multe și pot fi din cele de mai jos:

Cele mai importante trei lucruri pe care le-am învățat astăzi sunt...

Cele două întrebări referitoare la ce am făcut astăzi la lecție sunt...

Sunt confuz...

Ceea ce aș dori să învăț în continuare este...

Lucrul care m-a ajutat cel mai mult să fiu atent astăzi a fost...

Lucrul care m-a ajutat cel mai mult să înțeleg astăzi a fost...

Ceea ce m-a împiedicat să învăț astăzi a fost...

Lectura este soluția care duce spre cunoaștere, spre imaginație și creativitate, adică îl formează pe elev pentru viață. J H Muller (The Uses of English; guidelines for teaching of English from Anglo-American conference at Dartmouth College, 1967), consideră că prin lectură, elevul învață cum să trăiască, își dezvoltă judecățile sensibile și ale gustului estetic, identifică unele calități, pentru a se forma ca cetățean critic, literat și cu capacitate de judecată. Prin lectura textelor variate și prin abordări

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

creative, putem să creștem cultural și să ne integrăm în societate.

Bibliografie:

- Douglas Fisher, William G., Brozo Nancy Frey, Gay Ivey, *50 de metode de instruire pentru a facilita înțelegerea unui text*, Științele Educației, POLIROM, 2021.
- Bogdan Rațiu, Cristina Cergan, Anca Vlaicu, Natalia Leu, *Concursul de titularizare și examenul de definitivat*, Limba și literatura română, Editura PARALELA 45 EDUCAȚIONAL, 2022.

**OPTIMIZAREA REZULTATELOR OBTINUTE LA EVALUAREA NAȚIONALĂ
PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A LA DISCIPLINA LIMBA ȘI
LITERATURA ROMÂNĂ**

Savu Ecaterina

Școala Gimnazială nr. 1 Moreni, jud. Dâmbovița

În calitate de profesor de limba și literatura română am ca scop și optimizarea rezultatelor obținute de elevii mei la *Evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a* la disciplina limba și literatura română, care are statut de disciplină obligatorie.

Actuala programă (an școlar 2024-2025) a *Evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a* este realizată în conformitate cu prevederile din *Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasele a V-a – a VIII-a*, aprobată prin OMEN nr. 3393/28.02.2017. Variantele de subiecte pentru *Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a* evaluează competențele și conținuturile din această programă, iar baremele de evaluare și de notare prevăd acordarea punctajelor pentru orice modalitate corectă de rezolvare a cerințelor. Astfel, subiectele de limba și literatura română de la *Evaluarea națională pentru absolvenții clasei a VIII-a* evaluează competențele de receptare a mesajului scris de diverse tipuri, în scopuri diverse; de exprimare scrisă și de utilizare corectă, adecvată și eficientă a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse, precum și exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional. De asemenea, se precizează faptul că în evaluarea competențelor și a conținuturilor se vor urmări permanent aspectele normative ortografice, ortoepice, morfologice și de punctuație, utilizându-se constant *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (Editura Univers Enciclopedic Gold, ediția a III-a revăzută și adăugită, 2021 – DOOM 3), *Dicționarul explicativ al limbii române* etc.

Programa școlară în vigoare cuprinde etapele intermediare ale formării competențelor specifice pe care le conține programa de evaluare și detalierea conținuturilor.

În primul rând, citesc în fiecare an cu atenție programa *Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII-a* pentru a observa dacă sunt modificări față de anul anterior și mă informez în legătură cu cadrul normativ în vigoare: Ordinul M.E. privind organizarea și desfășurarea *Evaluării Naționale pentru*

absolvenții clasei a VIII-a, Metodologia de organizare și desfășurare a *Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII-a*, Procedura M.E. cu privire la asigurarea condițiilor de egalizare a șanselor pentru elevii cu deficiențe de vedere, deficiențe de auz și tulburări de neurodezvoltare care susțin examenele naționale.

Încep să lucrez cu elevii încă din clasa a V-a teste care să conțină itemi asemănători celor de la EN8, având în vedere și programa *Evaluării Naționale pentru elevii clasei a VIII-a* a anului respectiv și completez cu tipuri de itemi care corespund noilor modele, pe parcurs, dacă apar schimbări, continuând în mod asemănător în clasele a VI-a și a VII-a.

Astfel, pe măsură ce parcurgem materia, o parte din exerciții și texte corespunzătoare subiectului al II-lea (rezumate, texte argumentative, reflexive, imaginative le rezolvăm după modelul celor de la *Evaluarea Națională pentru elevii clasei a VIII-a*, iar portofoliul elevului conține și fișe de lectură adaptate pentru a veni în sprijinul elevilor la itemii semiobiectivi (subiectul I.A.9) și la itemii subiectivi (subiectul al II-lea) atât la simularea EN8, cât și la EN8.

Ajunși în clasa a VIII-a, ne familiarizăm cu pașii pe care îi vom urma pentru a avea niște rezultate bune și foarte bune la EN8: prezentarea programei EN8 și a simulării EN8, a calendarului EN8 și a calendarului simulării EN8; parcurgerea materiei conform programei clasei a VIII-a; recapitularea materiei claselor a V-a – a VII-a; rezolvarea modelului de subiect pentru Evaluarea Națională a anului respectiv pentru disciplina limba și literatura română publicat de Centrul de Politici și Evaluare în Educație, din subordinea Ministerului Educației și a altor modele asemănătoare; participarea la orele de pregătire suplimentară EN8 conform graficului stabilit; realizarea portofoliului elevului EN8; vizionarea unor lecții-resurse educaționale deschise EN8; participarea la examenul de simulare, după familiarizarea elevilor cu informațiile oferite de Ministerul Educației (*Informații organizatorice* - se aplică aceleași reguli valabile în cazul examenelor propriu-zise - proba începe la ora 9; timpul destinat elaborării unei lucrări scrise este de două ore; la prima probă susținută, elevilor le vor fi distribuite, pe bază de semnătură de primire, codurile individuale care înlocuiesc numele și prenumele. Pe baza acestor coduri vor afla ulterior rezultatele obținute; *Obiectivele simulării*: familiarizarea elevilor cu rigorile unui examen real și optimizarea rezultatelor obținute de către elevii din învățământul preuniversitar la finalul studiilor gimnaziale.), precum și recapitularea conform planului propus inițial și completat în urma analizei situației de la simulare (realizate la nivelul unității de învățământ prin discuții individuale cu elevii, dezbateri la nivelul clasei, ședințe cu părinții, precum și la nivelul consiliului profesoral, în vederea adoptării unor măsuri pentru îmbunătățirea performanțelor școlare în perspectiva examenelor din vară).

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Lucrând cât mai multe teste de antrenament, elevii se obișnuiesc cu tipurile de itemi ale EN8, având ca scop optimizarea rezultatelor obținute atât la simulare EN8, cât și la EN8. Având în vedere tipurile de itemi care se regăsesc în modelul actual EN8 (an școlar 2024-2025): I.A.1 – item semiobiectiv, de tip răspuns scurt; I.A.2 - item obiectiv, de tip alegere multiplă; I.A.3 - item obiectiv, de tip alegere multiplă; I.A.4 - I.A.2 - item obiectiv, de tip alegere multiplă; I.A.5 – item obiectiv, de tip alegere duală; I.A.6 – item semiobiectiv, de tip răspuns scurt; I.A.7 – item semiobiectiv; I.A.8 – item semiobiectiv; I.A.9 – item semiobiectiv; I.B.1 – 4 – item obiectiv, de tip alegere multiplă; I.B. – 5 – item semiobiectiv, de tip completare; I.B.6 – item semiobiectiv, de tip răspuns scurt; I.B.7 – item semiobiectiv, de tip răspuns scurt; I.B. 8 – item obiectiv, de tip alegere duală; Subiectul al II lea – item subiectiv, propun o serie de activități care se pot desfășura pe tot parcursul celor patru ani de gimnaziu pentru fiecare tip de item în parte, cu scopul obținerii punctajului maxim. Printre acestea pot fi: diversificarea tipurilor de texte date spre lectură; exerciții de identificare a informațiilor, pornind de la cerințe diverse, inițial pe fragmente de text mai scurte și apoi pe texte sau fragmente de text mai lungi; exerciții cu itemi de tip adevărat/fals, exerciții cu alegere multiplă, exerciții de completare cu informații din text; exerciții de discriminare a informațiilor corecte de cele incorecte, de realizare de inferențe; realizarea de organizatori grafici; rezumat, povestire; identificarea trăsăturilor personajului; identificarea modului în care este structurat un text; fișa personajului; exerciții, aplicate pe texte diverse, prin care elevii să identifice informații, teme, idei principale și secundare, fapte sau opinii; exerciții de asociere a unor texte pornind de la diferite criterii; exerciții de corelare a faptelor sau opiniilor identificate cu aspecte din viața de zi cu zi; exerciții de justificare a unor opinii cu privire la diferite teme de interes pentru elevi și la diferite texte; recapitularea și sistematizarea noțiunilor; realizarea unor hărți mentale care să cuprindă sistematizarea informațiilor; exerciții dedicate fiecărui domeniu de conținut, de identificare a diferitelor părți de vorbire, de conjugare sau declinare; exerciții de construire de enunțuri, pornind de la cerințe diferite; exerciții dedicate fiecărui domeniu de conținut, de identificare a diferitelor tipuri de propoziții, a relațiilor dintre acestea; exerciții de construire de enunțuri, pornind de la cerințe diferite; recapitularea și sistematizarea elementelor care țin de ortografie; exersarea scrierii corecte prin diferite tipuri de exerciții, diversificarea acestora; evaluări între colegi; exerciții de interogare a textului sau acordarea de feedback descriptiv elevilor.

Este important ca elevii să respecte programul zilnic, mărind treptat timpul alocat studiului, înțelegând că de rezultatul lor depinde viitorul parcurs educațional, dar fără să renunțe la odihnă, alimentație și activități recreative. Tot de reușită ține și gestionarea emoțiilor provocate de examene, prin discuții cu profesorul diriginte, cu psihologul școlar, cu părinții și cu prietenii.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

În concluzie, cu cât rezolvarea de modele asemănătoare celor de la EN8 și discutarea baremelor aferente începe mai devreme, cu atât elevii vor fi mai pregătiți și mai încrezători în forțele proprii, lucru care va duce la obținerea unui punctaj pe măsura muncii depuse.

Bibliografie:

- Monitorul oficial al României, partea I, nr. 842 bis/29.VIII.2022, *Programa pentru Evaluarea Națională pentru absolvenții clasei a VIII-a, disciplina Limba și literatura română*, București 2022
- https://www.edu.ro/sites/default/files/2024_Analiza_itemi_ENVIII_simulare_LRO.pdf

PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Spirea Elena Laura
Școala Gimnazială Râu Alb de Jos, jud. Dâmbovița

DATA: UNITATEA DE INVATAMANT: Școala Gimnazială Râu Alb de Jos CLASA: I PROF. ÎNVATAMANT PRIMAR: Spirea Elena Laura ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare DISCIPLINA: Comunicarea în limba română UNITATEA TEMATICA: Cum ne comportăm SUBIECTUL LECTIEI: Biletul FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată TIPUL LECTIEI: Comunicare- însușire de noi cunoștințe SCOPUL LECTIEI: Însușirea cunoștințelor legate de scrierea unui bilet COMPETENTE SPECIFICE:	DATA: UNITATEA DE INVATAMANT: Școala Gimnazială Râu Alb de Jos CLASA: a IV-a PROF. ÎNVATAMANT PRIMAR: Spirea Elena Laura ARIA CURRICULARA: Limbă și comunicare DISCIPLINA: Limba și literatura română UNITATEA TEMATICA: Învățăm cum să învățăm SUBIECTUL LECTIEI: Proiect de documentare: <i>La pas prin localitate.</i> Cartea poștală FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată TIPUL LECTIEI: Consolidarea SCOPUL LECTIEI: Consolidarea cunoștințelor legate realizarea unei cărți poștale
---	---

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Comunicare în limba română 3.1. Citirea unor cuvinte și propoziții scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână 4.1. Scrierea literelor de mână Arte vizuale și abilități practice 1.2. Identificarea liniei, a punctului, a culorii și a formei în contexte cunoscute OBIECTIVE OPERATIONALE: 1.3.1 – să identifice elementele specifice unui bilet; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev identifică două elemente din patru, singur sau, cu sprijin din partea propunătoarei;</i> 1.3.2. -Să ordoneze logic un bilet, respectând structura acestuia; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev ordonează corect un bilet, singur sau cu sprijin din partea propunătoarei;</i> 4.1.1- să redacteze un bilet adresat mamei. <i>Obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev un bilet ,singur sau cu sprijin din partea propunătoarei</i> 1.2.1 AVAP- să coloreze elementele specifice biletului <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev colorează cel puțin două elemente specifice biletului,, singur sau cu sprijin;</i> STRATEGII DIDACTICE: METODEE SI PROCEDEE: conversația, explicația, exercițiul,	COMPETENTE SPECIFICE: Limba și literatura română 2.3. Prezentarea ordonată logic și cronologic a unui proiect/a unei activități derulate în școală sau extrașcolar 4.2. Redactarea unor texte funcționale scurte pe suport de hârtie sau digital 4.5. manifestarea interesului pentru scrierea creativă și pentru redactarea de texte informative Arte vizuale și abilități practice 2.3. Realizarea de produse unicate, personalizate și utilizabile, în urma desfășurării unor activități dominante manuale, creative și ludice OBIECTIVE OPERATIONALE: 2.3.1- să realizeze o carte poștală ,respectând structura acesteia. <i>Obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev realizează o carte, respectând structura acesteia, singur sau, cu sprijin din partea propunătoarei;</i> 4.2.1- să redacteze textul funcțional, respectând elementele caracteristice acestuia; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev respectă cel puțin două elemente caracteristice acestuia</i> 4.2.2 să aplice regulile de scriere corectă și de punctuație în redactarea unui text funcțional; <i>obiectivul se consideră atins dacă elevii folosesc cel puțin două semne de punctuație specifice textului funcțional;</i>
--	---

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

problematizarea, jocul didactic MIJLOACE DE INVATAMANT: suport flipchartl, laptop, fișe de lucru, creioane colorate, plicuri colorate, coli colorate. clip educațional Moduri de organizare: individual, frontal, în perechi Durata 35' Bibliografie: 1. Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a, Ordinul Ministrului Educației Naționale nr. 3418/19.03.2013 2. Manual digital și printat de Comunicare în limba română pentru clasa a II-a, Editura Intuitext, autori Mirela Mihăescu, Ștefan Pacearcă, Anița Dulman, Crenguța Alexe, Otilia Brebenel	<i>4.5.1 să completeze textele funcționale cu elementele care lipsesc; obiectivul se consideră atins dacă elevii completează cu cel puțin două elemente textul lacunar prezentat;</i> <i>2.3.1-AVAP- să realizeze o carte poștală reprezentativă localității natale; obiectivul se consideră atins dacă fiecare elev realizează o carte poștală, respectând cel puțin două elemente caracteristice acesteia.</i> STRATEGII DIDACTICE: METODEE SI PROCEDEE: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea MIJLOACE DE INVATAMANT: manual ,laptop,, fișe de lucru, coli colorate, imagini, coli cartonate Moduri de organizare: individual, frontal, pe echipe Durata; 45' Bibliografie: Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a III-a și clasa a IV-a, București, 2014; MOLAN, Vasile, 2016, Didactica disciplinelor „Comunicare în limba română” și „Limba și literatura română” din învățământul primar, București, Editura MINIPED; MIHĂESCU, Mirela, PACERACĂ, Ștefan, DULMAN, Anița, ALEXE, Crenguța, BREBENEL, Otilia, Manual pentru clasa a IV-a, Limba și literatura română, Editura INTUITEXT;
--	---

Demers didactic

Nr. crt.	Etapale lecției/ timp	Ob. Op.	Eșalonarea conținutului	Strategia didactică			Evaluare	Etapale lecției/ timp	Ob. Op.	Eșalonarea conținutului	Strategia didactică			Evaluare
				Metode, procedee și tehnici didactice	Mijloace de învăț.	Forme de organizare					Metode, procedee și tehnici didactice	Mijloace de învăț.	Forme de organizare	
1.	MOMENT ORGANIZATORIC		Se asigură condițiile necesare desfășurării orei de comunicare în limba română.					1.MOMENT ORGANIZATORIC		Se asigură condițiile necesare desfășurării orei de limba română.				
2.	CAPTAREA ATENȚIEI			Conversația	bilet	frontal		2.REACTUALIZAREA CUNOȘTINȚELOR ȘI DEPRINDERILOR		Se verifică tema pentru acasă. Propun elevilor să discutăm despre lecția anterioară.	conversația			
3.	ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR		Anunț elevii că astăzi la ora de comunicare în	Conversația Explicația				3.ACTIVITATE/ DISCUȚIE INTRODUCȚIVĂ		Le adresez elevilor întrebări plecând de la	Conversația Explicația			

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

			limba română vor învăța să scrie un bilet ca cel lăsat de Omul de Zăpadă. Se prezintă obiectivele lecției.							noțiune de cartea poștală și localitatea natală.				
4.	PREZENTAREA OPTIMĂ A CONȚINUTULUI ȘI DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII		Activitate indirectă Propun elevilor să urmărească un clip educațional despre bilet de pe EDUBOOM. Pe parcursul clipului se pun pauze și se vor adresa întrebări și se vor oferi explicații suplimentare. Afisez la tablă biletul lăsat de Omul de	Explica-ția Conversa-ția	Clip educațional Laptop Foaie flipchart Bilete colorate Creioane colorate	Frontal Frontal Indivi-dual	Observare a sistematică Oral Observare	4.ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR		Activitate directă Anunț elevii că astăzi vor învăța să realizeze o carte poștală specifică localității natale.	Conversația			

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

			Zăpadă și distribui fiecărui elev fișa cu biletul afișat. Propun elevilor să marcheze prin colorare elementele specifice biletului. Activitate indirectă Distribui fiecarei perechi un plic cu elementele unui bilet. Elevii vor lucra în perechi și vor așeza în ordine părțile componente ale unui bilet. Activitate direct Solicit elevilor să		Lipici Coli colorate	Frontal Individ u-al În perechi Frontal Individ u-al	a sistematică								
--	--	--	--	--	-------------------------------------	---	--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

			citească biletul rezultat.											
5.	FIXAREA CUNOȘTIN- ȚELOR		Activitate indirectă Le propun elevilor să își imagineze ca pleacă de acasă și trebuie să redacteze un bilet mamei.	Explicația Joc didactic	Caiet tip1	Indivi- dual	Probă scrisă	5.DIRIJARE A ÎNVĂȚĂRII		Activitate directă Se reamintește tema proiectului documentar „La pas prin localitatea mea”. Propun elevilor ca la această activitate să realizeze o carte poștală reprezentativă localității noastre. Discutăm despre elementele specifice cărții poștale si importanța acesteia. Le distribui elevilor	Conversa- ția Explicația Problemati- zarea	Coli cartona- te Imagini Culori		Observare a sistematic ă

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

									materialele necesare realizării unei cărți poștale: coli cartonate, imagini cu personaje/ instituții importante, cu obiceiurile și tradițiile satului Râu Alb. Activitate indirectă În timp ce elevii realizează cartea poștală, îi urmăresc și ofer sprijin elevilor care se află în dificultate.				
6.	ASIGURAREA RETENȚIEI ȘI A TRANSFERULUI		Transmit tema pentru acasă: <i>Redactează un bilet pentru un coleg de clasă</i>	Conversația Explicația				FIXAREA CUNOȘTINȚELOR	Activitate directă Fiecare echipă primește grila de evaluare pentru a putea				

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

										emite aprecierile și recomandările pentru celelalte echipe.				
	ACTIVITAT E RECREATI VĂ		Elevii realizează puzzle-uri cu oameni de zăpadă.					ASIGURA- REA RETENȚIEI ȘI A TRANSFER U-LUI		Transmit tema pentru acasă				
7.	APRECIERI ȘI RECOMAN- DĂRI		Emit aprecieri verbale, individuale și colective legate de modul cum s- a desfășurat ora de comunicare în limba română.	Conversa- ția										

FOLOSIREA APLICAȚIILOR DE NOTAȚIE MUZICALĂ ÎN CADRUL ORELOR DE PRELUCRARE AUDIO-VIDEO

Prof. Stan Daniela

Liceul de Arte "Bălașa Doamna" Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Vasile Gheorghița

Liceul de Arte "Bălașa Doamna" Târgoviște, jud. Dâmbovița

Transformările societății românești din ultimii ani, dezvoltarea și răspândirea informaticii, pătrunderea elementelor moderne de comunicații și tehnologii informatice în țara noastră, impun o pregătire diversificată a tinerilor în acest domeniu. Indiferent de profesia pe care o va alege un tânăr, la viitorul lui loc de muncă, cu siguranță va avea nevoie de cunoașterea modului de utilizare a unor instrumente informatice.

Disciplinele muzicale, fiind discipline aplicative, pot fi înțelese de către elevi prin intermediul exercițiilor și al observațiilor personale desprinse în urma acestora, dar acum în era tehnologiei, de mare ajutor și chiar imperios necesară este utilizarea unor aplicații digitale specializate.

Profesorii care predau discipline pentru specializarea muzică (fie muzică instrumentală, educație muzicală, teorie muzicală sau prelucrare audio-video) trebuie să găsească noi modalități de a integra tehnologia în repertoriul lor de predare fără a pierde esența rolului lor. Instrumentele digitale sunt utilizate nu ca înlocuitori, ci ca extensii ale pedagogiei profesorilor prin folosirea unor aplicații pentru antrenamentul ritmic sau software pentru editarea, redarea și tipărirea partiturilor muzicale, păstrând în același timp atingerea umană de neînlocuit.

Cu mare succes, la clasele cu specializarea muzică din ciclul superior al liceului, am utilizat aplicația MuseScore pentru disciplina TIC – Prelucrare audio-video.

Cu o interfață ușor de utilizat, suport pentru un număr mare de instrumente, import și export de mai multe formate și multe altele, MuseScore îndeplinește toate cerințele pentru un pachet software de notație muzicală profesională și răspunde nevoilor profesorilor și elevilor din instituțiile de învățământ de toate nivelurile (primar, gimnazial, liceal). În plus, MuseScore este un program open-source și poate fi descărcat, utilizat și distribuit fără restricții. MuseScore este, de asemenea, o platformă ideală pentru crearea de materiale didactice și fișe de lucru.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Pentru elevii cu vârste mici, MuseScore formează o platformă ideală de predare pentru abilitățile de bază de alfabetizare muzicală. Elevii mai mari pot folosi MuseScore pentru a trimite teme de compoziție.

Deci ce este MuseScore:

- Este un program foarte popular dezvoltat pentru editarea, redarea și tipărirea partiturilor muzicale creat pentru prima dată în 2008.
- Este un program open-source ce este disponibil pentru descărcare pentru Windows, Linux și Mac OS X pe <https://musescore.org/ro/download>
- Conține șabloane pentru peste 128 de instrumente, efecte sonore și diverse kituri de baterie / percuție.
- Are o interfață intuitivă care permite lucrul eficient cu facilitățile programului.
- Dispune de instrumente care permit modificarea cu ușurință a sunetelor folosind diferite efecte.
- Oferă posibilitatea de a crea un număr nelimitat de portative, de a utiliza fiecare notă, instrumente personalizate, respirații și pauze, cu posibilități fără sfârșit.
- În comparație cu alte programe asemănătoare, în afară de o mare diversitate de instrumente, puteți exporta creația în diferite formate precum MIDI, WAV, FLAC, OGG, MP3, dar și PDF sau PNG pentru prelucrarea aspectului final al paginii.

În plus, aplicația mobilă MuseScore pentru iOS și Android ajută muzicienii să studieze și să execute partiturile digitale oriunde. MuseScore a format de asemenea o comunitate online unde muzicienii pot împărtăși creațiile lor, în mod privat sau public, prin descărcări, aducând o componentă socială adițională partiturilor muzicale.

Interfața aplicației:

Etape în scrierea unei partituri:

- stabilirea informațiilor cu privire la titlul, subtitlul, compozitorul, textierul, dar și drepturile de autor;
- alegerea tipului de partitură/instrument folosind șabloane existente;
- selectarea armurii;
- stabilirea măsurii, numărului de măsuri, tempoului;
- inserarea notelor muzicale, a pauzelor etc.
- adăugarea/ modificarea de elemente precum: chei, armuri, măsură, articulații, linii, bare de măsură etc.
- stabilirea formatului de pagină;
- inserare text: titlu, compozitor, text pentru portativ, versuri etc.
- salvarea fișierului (se poate realiza în formatele predefinite. mscz sau. mscx);
- exportarea fișierelor sub diferite formate: pdf, mp3, png, svg, mp3, wav, flac, ogg, midi etc.

Așa cum am arătat MuseScore este un software pentru notație muzicală gratuit, puternic și ușor de folosit pentru crearea de partituri de calitate superioară, cu redare audio, pentru rezultate care arată și sună excelent.

Pentru elevii care nu au calculator personal sau care din diferite motive singurul device electronic pe care îl au la dispoziție este un telefon smart, am utilizat aplicația **Maestro Composer**.

Această aplicație am folosit-o cu succes, în special în perioada pandemiei, când, așa cum știm, cursurile se efectuau online și orele de procesare audio nu se puteau desfășura în laboratorul de informatică.

Maestro Composer permite transformarea ideilor muzicale în fișiere de notație muzicală clare, redabile și ușor de citit, utilizând unul dintre cele mai puternice și configurabile sisteme de notare a muzicii de pe piață, astăzi.

Pentru o stare de spirit creativă sau un termen limită, Maestro Composer oferă posibilitatea de a vă descărca ideile muzicale rapid, ușor și precis, cu diferite opțiuni de prezentare.

După instalarea aplicației, prima dată când este rulată, veți primi și un ghid de utilizare detaliat. Cu el, veți învăța rapid avantajele programului.

Aplicația Maestro Composer:

- Oferă o multitudine de moduri diferite de a introduce note într-o partitură, făcând posibilă și ascultarea muzicii pe măsură ce o scrieți;

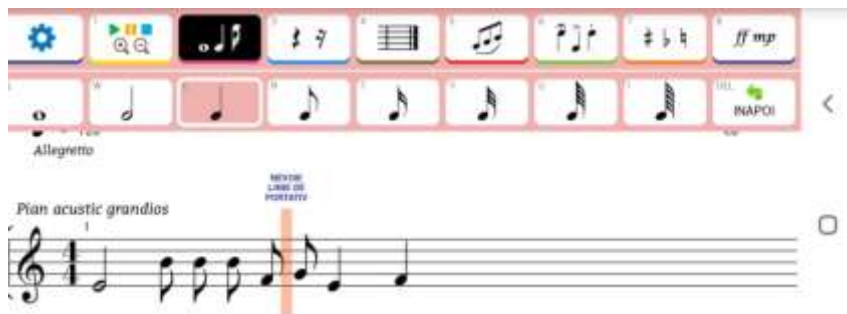
METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Permite control muzical total asupra fiecărei note din întreaga compoziție;
- Suportă instrumente multiple:
- ✓ Peste 100 de instrumente;
- ✓ Pian, orgă, vioară, violoncel și alte corzi, chitară, aramă, stuf, pipă, tobe și percuție;
- ✓ Există, de asemenea, unele efecte sonore distractive, cum ar fi ciripit de pasăre, elicopter, foc de arma, malul mării, sonerie de telefon, țipăt și multe altele;
- Lungimea muzicii nelimitată:
- ✓ Nicio limită în ceea ce privește numărul de măsuri și lungimea muzicii;
- Suportă salvarea partiturilor în format JPG, PNG și PDF;
- Export în fișier audio:
- ✓ Fișierul muzical poate fi distribuit;
- ✓ Vă puteți salva compoziția ca ton de apel;
- ✓ Suportă salvarea în format MIDI și MP3;
- Toate caracteristicile sunt gratuite!
- Aplicația poate fi descărcată de pe GooglePlay

Interfața aplicației Maestro Composer este intuitivă dar în același timp oferă multe funcții.

Pentru crearea unei melodii se parcurg pașii:

- Se completează numele fișierului, titlul, autorul etc.
- Se setează tempo-ul, masura și se alege instrumentul dorit (acest lucru este posibil în orice moment) ținând apăsat pe numele instrumentului sau pe titlul melodiei
- Se adaugă note pe portativ (butonul selectat)

- Se poate modifica orice notă, se pot lega notele, copia una sau mai multe note prin operațiile cunoscute: selectare + copiere + lipire sau se poate reda melodia;

- Melodia creată poate fi exportată în diferite formate: .png, .jpg, .pdf, .mp3, .mid

Educarea elevilor pentru realizarea unor produse utilizabile, dezvoltarea spiritului inventiv și creator apare ca un obiectiv impus de societatea în care trăim. Indiferent de conținutul aplicațiilor

digitale folosite, ceea ce realizează elevul trebuie să fie utilizabil; altfel spus, trebuie să aibă toate calitățile unui produs.

Bibliografie:

- <https://musescore.org/en/why-music-teachers-should-use-musescore>
- <https://musescore.org/ro/tutorials>
- <https://mundobytes.com/ro/aplicatii-de-notatie-muzicala-pentru-Android-si-ios/>

PERFORMANȚE ÎN PREDAREA ȘI EVALUAREA ELEVILOR DE LICEU

Stănciulescu Florentina Cristina

Colegiul Național Ecaterina Teodoroiu Târgu Jiu, jud. Gorj

Stănciulescu Neofit Cătălin

Școala Gimnazială Voievod Litovoi Târgu Jiu, jud. Gorj

Într-o societate aflată într-o continuă schimbare, procesul educațional joacă un rol esențial în dezvoltarea elevilor, iar performanțele în predare și evaluare devin criterii fundamentale pentru măsurarea succesului unui sistem de învățământ. Performanța nu se referă doar la notele elevilor, ci și la felul în care învățământul reușește să dezvolte competențe, să stimuleze gândirea critică și să formeze tineri capabili să se adapteze cerințelor unei lumi în continuă transformare. În acest context, este important să analizăm câteva bune practici în predarea și evaluarea elevilor de liceu, care să reflecte nevoile actuale ale elevilor și să favorizeze învățarea activă și profundă.

În cadrul liceului, predarea trebuie să depășească simpla transmitere de informații și să vizeze formarea unor abilități de gândire critică, autonomie și aplicabilitate a cunoștințelor în contexte reale. Este esențial ca elevii să învețe nu doar pentru a răspunde corect la examene, ci pentru a dobândi competențe care le vor fi utile pe termen lung.

Într-o altă ordine de idei, învățarea activă presupune implicarea elevilor în procesul de învățare prin metode care încurajează participarea lor activă. Printre acestea se numără discuțiile de grup, proiectele, studiile de caz și simulările. De exemplu, în cadrul unei lecții de literatură, profesorul poate organiza un grup de dezbateri în care elevii să analizeze o temă centrală dintr-o operă literară și să își exprime opiniile argumentativ. Această metodă contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a abilității de argumentare și a respectului pentru diversitatea opiniilor.

Așadar, în loc să se concentreze exclusiv pe învățarea individuală, profesorii pot promova activități care să stimuleze colaborarea între elevi. De exemplu, în cadrul unei lecții de istorie, elevii pot fi împărțiți în echipe care să investigheze și să prezinte un anumit eveniment istoric. Aceste activități stimulează cooperarea, îmbunătățesc abilitățile de comunicare și dezvoltă spiritul de echipă.

Putem spune că utilizarea tehnologiilor moderne în educație este o practică din ce în ce mai răspândită. Platformele online, instrumentele interactive și aplicațiile educaționale pot transforma

predarea într-o experiență mai dinamică și atractivă. De exemplu, profesorii pot folosi platforme educaționale precum Google Classroom sau Kahoot pentru a realiza teste interactive, pentru a partaja resurse sau pentru a organiza sesiuni de feedback în timp real.

Pe lângă cunoștințele specifice disciplinelor, este esențial ca profesorii să formeze și competențe transversale, cum ar fi gândirea critică, rezolvarea problemelor, creativitatea și capacitatea de a lucra în echipă. Aceste competențe sunt deosebit de importante pentru succesul viitor al elevilor, fie că vor alege să urmeze o carieră academică sau una profesională.

Evaluarea este un proces complex și esențial în învățământul liceal. Ea trebuie să reflecte nu doar acumularea de cunoștințe, ci și dezvoltarea abilităților și competențelor elevilor. În acest sens, o evaluare autentică va integra mai multe forme de evaluare, care să permită o apreciere corectă a progresului elevilor.

De asemenea, evaluarea formativă reprezintă procesul continuu de monitorizare a progresului elevilor pe parcursul unui modul. Spre deosebire de evaluarea sumativă, evaluarea formativă are rolul de a oferi feedback constant elevilor. Exemple de evaluare formativă includ testele de autoevaluare, portofoliile de învățare sau prezentările individuale. Profesorii pot utiliza aceste metode pentru a monitoriza evoluția elevilor și pentru a oferi recomandări pentru îmbunătățirea performanței lor.

Evaluarea bazată pe competențe se concentrează pe abilitatea elevilor de a aplica ceea ce au învățat în contexte reale. De exemplu, un profesor de matematică poate evalua nu doar capacitatea elevilor de a rezolva probleme, ci și abilitatea acestora de a justifica pașii prin care au ajuns la soluție, demonstrând astfel o înțelegere profundă a conceptelor. În acest fel, elevii sunt evaluați holistic, iar profesorii au o imagine mai clară asupra capacităților lor.

Un alt aspect important în evaluare este oferirea unui feedback constructiv. Evaluările nu trebuie să fie doar un mijloc de a acorda note, ci și o oportunitate de a ajuta elevii să înțeleagă unde au greșit și cum pot să îmbunătățească performanțele viitoare. Feedback-ul detaliat, care subliniază atât punctele forte, cât și ariile ce necesită îmbunătățiri, poate motiva elevii și îi poate ajuta să își corecteze greșelile.

Utilizarea unor metode de evaluare diverse poate stimula diferitele stiluri de învățare ale elevilor. Pe lângă examenele tradiționale, profesorii pot utiliza evaluări bazate pe proiecte, prezentări orale, eseuri, jocuri de rol sau simulări. Aceste metode sunt mai atractive și permit elevilor să demonstreze competențele dobândite într-un mod mai creativ și aplicat.

Performanțele în predarea și evaluarea elevilor de liceu sunt direct legate de capacitatea profesorilor de a adopta metode inovative și eficiente care să răspundă nevoilor și cerințelor actuale ale

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

elevilor. Predarea activă, colaborarea, utilizarea tehnologiei și dezvoltarea competențelor transversale sunt esențiale pentru formarea unei educații de calitate. În ceea ce privește evaluarea, aceasta trebuie să fie diversă și să pună accent pe competențele elevilor, nu doar pe acumularea de cunoștințe teoretice.

În final, un sistem educațional eficient este unul care reușește să dezvolte nu doar performanțe școlare, ci și competențe esențiale pentru viața profesională și personală a tinerilor.

Bibliografie:

- Marzano, R. J., & Kendall, J. S., The New Taxonomy of Educational Objectives. Corwin Press, 2007
- Wiggins, G., & McTighe, J., Understanding by Design. Association for Supervision and Curriculum Development, 2005
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R., A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. Longman, 2001
- Hattie, J., & Timperley, H., The Power of Feedback. Review of Educational Research, 2007, 77(1), p. 81-112.
- Gagne, R. M., Briggs, L. J., & Wager, W. W., Principles of Instructional Design. Harcourt Brace Jovanovich., 1992

MODEL DE ACTIVITATE-POVESTEA URSULUI CAFENIU, DUPĂ VLADIMIR COLIN, CLASA A II-A

Suciu Florina-Marieta

Școala Gimnazială „Aurel Mosora” Sighișoara, jud. Mureș

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR:

ARIA CURRICULARĂ: *Limbă și comunicare*

DISCIPLINA DOMINANTĂ: *Comunicare în limba română*

DISCIPLINE INTEGRATE: *Dezvoltare personală, Arte vizuale și activități plastice*

UNITATEA TEMATICĂ: *Animalele de la Polul Nord și Polul Sud*

SUBIECTUL: *Povestea ursului cafeniu – după Vladimir Colin*

TIPUL LECȚIEI: *Lecție mixtă*

FORMA DE REALIZARE: *Activitate integrată*

SCOPUL: *organizarea competențelor de comunicare orală și scrisă ale elevilor într-un sistem comunicativ funcțional și asigurarea utilizării acestor achiziții în cadrul situațiilor concrete de comunicare;*

COMPETENȚE SPECIFICE PE DISCIPLINE:

COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ:

1.1. *Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate;*

1.2 *Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat;*

1.4. *Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute;*

2.2 *Transmiterea unor informații printr-o suită de enunțuri înlănțuite logic;*

2.3. *Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare.*

DEZVOLTARE PERSONALĂ:

1.1. *Stabilirea unor asemănări și deosebiri între sine și ceilalți, după criterii simple;*

2.1. *Exprimarea emoțiilor de bază în situații variate;*

ARTE VIZUALE ȘI ABILITĂȚI PRACTICE:

1.2. *Identificarea semnificației liniei, punctului, culorii și formei în opere de artă;*

1.3. *Manifestarea curiozității față de explorarea de mesaje artistice simple, exprimate vizual.*

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O₁ – să rezolve sarcinile individual, în raport cu cerința dată;

O₂ – să citească corect și expresiv textul;

O₃ – să răspundă întrebărilor vizând conținutul textului;

O₄ – să recepteze mesajul textului literar;

O₅ – să exprime păreri despre personaje din text;

O₆ – să facă predicții referitoare la textul citit;

O₇ – să manifeste interes pentru lecție.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

- **RESURSE PROCEDURALE:** metoda globală, conversația, explicația, demonstrația, observația, munca independentă, problematizarea, banca de cuvinte, tabelul predicțiilor, joc – puzzle, exercițiul;

- **RESURSE MATERIALE:** caiete, puzzle, laptop, videoproiector, imagini reprezentând personajele din poveste, fișe de lucru.

- **FORME DE ORGANIZARE:** - activitate frontală, individuală și pe echipe;

EVALUARE: continuă și formativă

RESURSE:

- **UMANE:** 25 elevi

- **TEMPORALE:** 45 minute

- **SPAȚIALE:** sala de clasă

La această lecție am urmărit următorul scenariu didactic:

1. Moment organizatoric: Am asigurat condițiile necesare unei bune desfășurări a lecției, am pregătit materialul didactic și am aerisit sala de clasă.

2. Verificarea temei: s-a realizat frontal cu întreaga clasă.

3. Reactualizarea cunoștințelor anterioare: S-a folosit metoda „exploziei stelare”. Elevii au fost împărțiți în cinci grupe și au formulat întrebări referitoare la pasajele parcurse în lecția anterioară.

4. Captarea atenției: Am utilizat un Puzzle cu imagini din textul „Povestea ursului cafeniu” după Vladimir Colin

5. Anunțarea temei și a obiectivelor: S-a anunțat titlul lecției ”Povestea ursului cafeniu” după Victor Eftimiu și obiectivele pe înțelesul copiilor, apoi am scris data, titlul și autorul pe tablă.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

6. Dirijarea învățării: Elevii au primit fișa de lectură, decupată în mici pasaje pe care au reconstruit-o în timp ce au completat Tabelul predicțiilor. (ANEXA 1). Apoi au făcut previziuni și au citit textul ca să vadă dacă previziunile lor s-au confirmat. Au răspuns la întrebările: Ce credeți că se va întâmpla ? De ce credeți asta? Au notat răspunsurile în caiet, iar apoi au lipit pasajul citit în rubrica „Ce s-a întâmplat de fapt?” Elevii au prezis ce cred ei că se va întâmpla în următoarea parte de text și au făcut noi predicții, împreună cu motivul care a determinat ca respectiva predicție să fie introdusă în tabel. Elevii au continuat să citească, să își verifice predicția, au făcut o nouă predicție, au explicat motivele pentru care cred că se va întâmpla așa și au citit ultima secțiune. La final, au desprins mesajul textului. Cuvintele necunoscute au fost explicate oral și le-am scris pe bilețele, care au fost adunate în Banca de cuvinte (o cutie cu cuvinte necunoscute).

7. Obținerea performanței: S-au extras din Banca de cuvinte 2, 3 bilețele pe care au fost scrise cuvintele necunoscute din text și s-au alcătuit propoziții. S-a citit textul integral, iar apoi s-a citit textul folosind diverse variante: citirea de la sfârșit la început, citirea enunțurilor care au linie de dialog, citirea enunțurilor care au semnul exclamării, citirea plictisită, citirea prin imitarea unei voci de bărbat, de soprană, citirea grăbită, citirea cu voce de copil, citirea pe roluri. Elevii și-au ales un personaj preferat, pe care l-au desenat în caiet

8. Tema pentru acasă: Elevii au primit o fișă de lucru.

Încheierea activității: Am făcut aprecieri generale și individuale asupra desfășurării lecției, modului în care au participat elevii și au răspuns la solicitări. Elevii și-au autoevaluat activitatea.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

	Ce credeți că se va întâmpla?	De ce credeți asta?	Ce s-a întâmplat de fapt ?
După citirea titlului			Urșii care trăiesc la Polul Nord sunt albi. Dar iată că printre urșii cei albi s-a rătăcit într-o bună zi, nu știu cum, un urs cafeniu. - Ia te uită!... Un urs murdar! strigă o focă, și toate surorile ei începură să râdă. - Eu sunt curat. M-am spălat chiar azi- dimineață, spuse ursul nostru. Sunt frate cu urșii cei albi. - Cine-i urâtul ăsta care se crede frate cu noi? spuse cu dispreț un urs alb.
După parcurgerea primului pasaj			Și toți urșii albi îi întoarseră spatele. Ursul cafeniu se așează pe un sloi și începu să plângă. Auzindu-l, un pinguin se apropie de el și îi spuse: - Nu fi supărat! Vino cu mine! Îl duse pinguinul într-un loc ferit, îi dădu o bucată de săpun și îl îndemnă să se săpunească. Bombănind, ursul se frecă bine. Curând, blana s-a umplut de clăbuci strălucitori Pinguinul nu-l lăsă să se clătească cu apă și-l trimise în mijlocul urșilor albi.
După parcurgerea celui de-al doilea pasaj			- Ce blană albă! strigă un urs alb. - Și ce mândru strălucește în soare! șopti altul. Bietul urs cafeniu nu mai înțelegea nimic. Dar era atât de bucuros de primirea pe care i-o făcuseră urșii albi, că nici nu-și bătu capul să-i înțeleagă. Deodată însă, un munte de gheață se apropie de gheața pe care se jucau. Toți urșii albi săriră în apă, cu excepția ursului cafeniu, care rămase să salveze un pui.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Înainte de a citi până la sfârșit			Când ajunse la malul de gheață se apropie de sloiul de gheață, clăbucii de săpun dispăruseră și ursul nostru era din nou cafeniu... - Ești un urs bun și viteaz, spuse mama ursulețului salvat. Crezi că-mi pasă că te știu negru, alb sau cafeniu? Inima să-ți fie dreaptă, eu te judec după faptă. De la acea întâmplare, ursul cafeniu s-a bucurat de primirea tuturor urșilor albi.
--	--	--	---

Bibliografie:

- *Programa școlară pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a – Comunicare în limba română, 2013;*
- www.didactic.ro

CALITATEA ȘI EFICIENȚA ÎN EDUCAȚIE

Prof. Tudor Ionica-Angelica

Grădinița Nr. 236, București

Politicile educaționale de azi vizează îmbunătățirea calității și eficienței în educație și prin urmare asigurarea satisfacției beneficiarilor educaționali (elevii) și îmbunătățirea sistemului de învățământ raportat la standardele Uniunii Europene.

Calitatea este dependentă de societatea în care funcționează procesul de învățământ și se realizează raportat la beneficiarii ei și la interesele acestora.

Valorile calității în educație: democrația, umanismul, echitatea, autonomia intelectuală și morală, calitatea relațiilor interpersonale, comunicarea, îmbogățirea comunității, inserția optimă socială și profesională, educarea individului ca membru critic și responsabil.

Îmbunătățirea managementului resurselor umane în învățământ printr-o planificare strategică și oferirea de stimulente pentru performanță poate contribui semnificativ la îmbunătățirea rezultatelor în educație.

Importante în comunicare sunt și semnalele de tranziție, care indică faptul că o idee este terminată și alta începe. În timpul lecției, elevii se află, mental, în poziții diferite și la niveluri diferite și fără semnale de tranziție, multe lucruri nu vor fi realizate când se trece la un nou subiect.

Un alt aspect important al comunicării este accentuarea. Ea sensibilizează elevii față de informația importantă din lecție și se poate produce prin conduita și prin repetiție. Discuția despre limbaj are două mari implicații pentru profesor: a fi sigur că prezentarea făcută este clară și fluentă logic; a fi sigur că înțelege complet conținutul celor ce vor fi predate.

Pentru ca aceste elemente să influențeze învățarea, elevii trebuie să fie angajați în lecție. Aceasta este focalizarea sau concentrarea, o altă abilitate a instruirii eficiente. Concentrarea propulsează elevul în lecție și-l menține alături de noi de la începutul până la sfârșitul activității de învățare. Aceasta, în virtutea legității psihologice că procesarea informației începe cu atenția, iar atenția trebuie menținută pentru ca procesarea să continue. Ceea ce furnizează profesorul prin focalizare este un sistem de stimuli de orientare. Aceștia pot să identifice motivația, prin activarea curiozității, făcând conținutul lecției atractiv.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Însă aici apare problema politicilor educaționale în învățământul românesc, ne dorim învățământ eficient și de calitate dar oferim profesorului acel suport obiectual de care are nevoie pentru a-și desfășura lecțiile? Au profesorii și educatoarele cu ce să capteze atenția copiilor?

Pentru a ne alinia învățământului și exigențelor Uniunii Europene trebuie mai întâi să le oferim cadrelor didactice suportul material, mijloacele de învățământ necesare pentru o educație de calitate și eficientă. Un alt punct de plecare în educația de calitate este și calitatea spațiilor de învățare, starea în care se află școlile din țara noastră și nu în ultimul rând trebuie să avem în vedere satisfacțiile materiale ale cadrelor didactice.

Fiecare personaj implicat în actul de învățare are rolul său:

Cadrele didactice prin:

- Activitate didactică în conformitate cu documentele normative și bazate pe o metodologie centrată pe elev;
- Formare continuă;
- Adecvarea întregii activități la nevoile elevilor și ale comunității;
- Evaluare și autoevaluare permanentă;

Elevii prin:

- Pregătire continuă;
- Implicare activă și responsabilă în propria educație;

Conducerea unității de învățământ:

- Prin asigurarea resurselor, a bazei materiale și a condițiilor pentru o educație de calitate;
- Realizarea comunicării interne și externe la nivelul școlii;
- Conducerea proceselor de dezvoltare instituțională;

Părinții:

- Comunicare permanentă cu copilul și cu cadrele didactice;
- Implicare în viața școlii și răspuns prompt la solicitările acesteia;

„Evaluarea calității educației se face pe baza valorii adăugate, adică în funcție de ceea ce are școala, educația adaugă la „zestrea” de cunoaștere, deprinderi, atitudini, competențe generale existente deja la nivelul indivizilor, grupurilor și comunităților.”(Simona Josan,2005,pag.9)

Un standard specific de calitate (acreditare) cuprinde domenii, subdomenii, criterii, indicatori de performanță, descriptori, descriptori specifici, dovezi/evidențe și ponderea alocată descriptorului specific în cadrul indicatorului.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Standardele specifice de calitate (acreditare) sunt definite în funcție de nivelul de învățământ, filieră, profil, specializare/calificare profesională.

Un standard specific de calitate (acreditare) cuprinde domenii, subdomenii, criterii, indicatori de performanță, descriptori, descriptori specifici, dovezi/evidențe și ponderea alocată descriptorului specific în cadrul indicatorului.

Standardele specifice de calitate sunt definite în funcție de nivelul de învățământ, filieră, profil, specializare/calificare profesională.

O privire de ansamblu, orientată spre evoluția curriculumului în alte state, relevă dinamica politicilor în domeniu, exprimată prin schimbări, mai mult sau mai puțin periodice, prin actualizări și reforme, în funcție de mai multe variabile – idealul educațional, rezultatele unor cercetări, experimente sau studii, evoluția societăților respective, natura și amploarea schimbărilor urmărite.

În România, atât politicile educaționale cât și curriculumul național elaborat și aplicat în decursul ultimului deceniu exprimă o ritmicizare a schimbărilor și a ajustărilor, fapt care a condus la o evoluție în domeniu și, implicit, la o racordare a politicilor educaționale ale României cu politicile la nivel european. („Curriculum pentru educația timpurie”-Copii da la naștere la 6 ani-(2018) Ministerul Educației Naționale)

În concluzie, calitatea reprezintă nivelul de satisfacție pe care îl oferă eficacitatea ofertei educaționale din domeniul învățământului și formării profesionale, stabilit prin atingerea unor standarde cerute și a unor rezultate excelente care sunt solicitate și la care contribuie participanții la procesul de învățare și ceilalți factori interesați.

Bibliografie:

- „Curriculum pentru educația timpurie”-Copii da la naștere la 6 ani-(2018) Ministerul Educației Naționale
- Josan, Simona, „Lecții de management și calitatea educației”, „Tribuna Învățământului” nr.649, 2005
- „Perspective interdisciplinare în învățământul românesc”(studii de specialitate), Botoșani, 2004

UTILIZAREA ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ A UNOR METODE ȘI TEHNICI, CARE AU CA SCOP CREȘTEREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof. Tudor Ionica-Angelica
Grădinița Nr. 236, București

În grupa mare la nivel preșcolar copilul va învăța prin metode adecvate vârstei tot ceea ce îi este necesar pentru a face față cu succes clasei pregătitoare. De exemplu, copiii își vor dezvolta capacitatea de a comunica, vor învăța să observe mediul înconjurător și să interacționeze cu ceilalți copii și cu adulți prin jocuri didactice, activități în grup, activități de descoperire, prin activități de educație plastică și educație muzicală. Nu în ultimul rând, copiii vor participa la activități de educație fizică destinată unei pregătiri fizice armonioase.

De exemplu o metodă activă folosită în grupa mare este jocul de rol, care solicită creativitate și participare intensă, mobilizarea competențelor și a cunoștințelor anterioare și, în egală măsură, improvizație. Jocul de rol este o strategie prin care copiii școlari imită personaje din povești sau acțiuni, de exemplu: „De-a bucătarii”, „De-a doctorul”, „La piață”, „La florărie”, „Capra cu trei iezi”. Simularea constă în punerea în scenă a unor situații similare celor din viața reală, copiii își păstrează atitudinile, valorile și nu joacă un personaj, ci interpretează o situație. Un alt exemplu pentru a stimula creativitatea este povestea cu început dat sau povești libere, după un șir de ilustrații, o jucărie, o siluetă, după o machetă sau planșe. Cu ajutorul acestei metode antrenăm capacitatea de elaborare verbal-expresivă, a imaginației, a inovației, a creativității. Desenele libere antrenează creativitatea preșcolarului, folosind metode și materiale diverse. Modelarea cu ajutorul plastilinei, lutului stimulează creativitatea preșcolarului, jocurile de tip puzzle, precum și desenul liber.

Metoda ciorchinului este folosită individual sau în grup și constă în evidențierea de către preșcolari a legăturilor dintre idei, pe baza găsirii altor sensuri ale acestora și a relevării unor noi asociații de idei. Are o multitudine de efecte formative:

La nivel cognitiv: stimulează valorificarea cunoștințelor și convingerilor personale, captează atenția preșcolarilor, dezvoltă gândirea liberă, stimulează creativitatea.

La nivel atitudinal: stimulează o atmosferă de emulație între participanți, stimulează motivația preșcolarilor pentru a participa la activitate, contribuie la formarea capacității de autocunoaștere și

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

autoevaluare, prin comparația cu ceilalți participanți

Definiție:

➤ Ciorchinele este o tehnică care exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme și facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces și actualizând cunoștințele anterioare.

Obiectiv:

➤ Integrarea informațiilor dobândite pe parcursul învățării în ciorchinele realizat inițial și completarea acestuia cu noi informații.

➤ Tehnica contribuie la organizarea reprezentărilor.

➤ Exersează capacitatea copiilor de a înțelege un anumit conținut.

Etapele metodei:

➤ Se scrie un cuvânt sau se desemnează un obiect în mijlocul sau în partea de sus a tablei sau a planșei de carton;

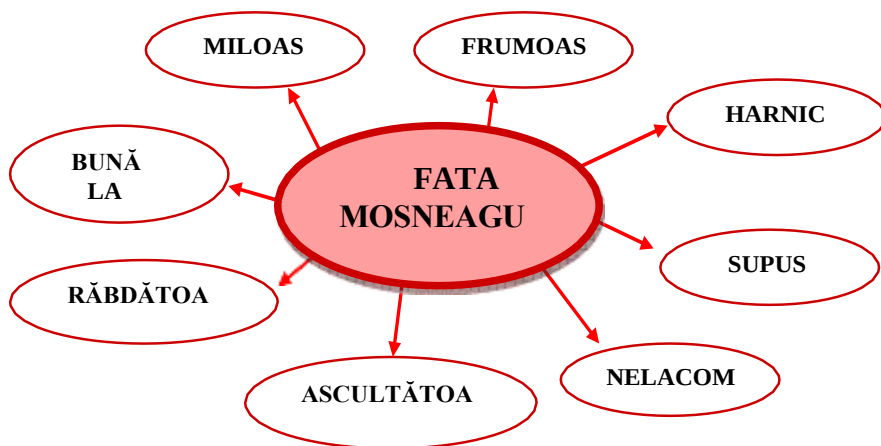
➤ Copiii, individual sau în grupuri mici, emit idei prin cuvinte sau desene legate de tema dată; o Se fac conexiuni, de la titlu la lucrările copiilor; acestea se pot face cu linii trase de la nucleu la contribuțiile copiilor sau a grupurilor;

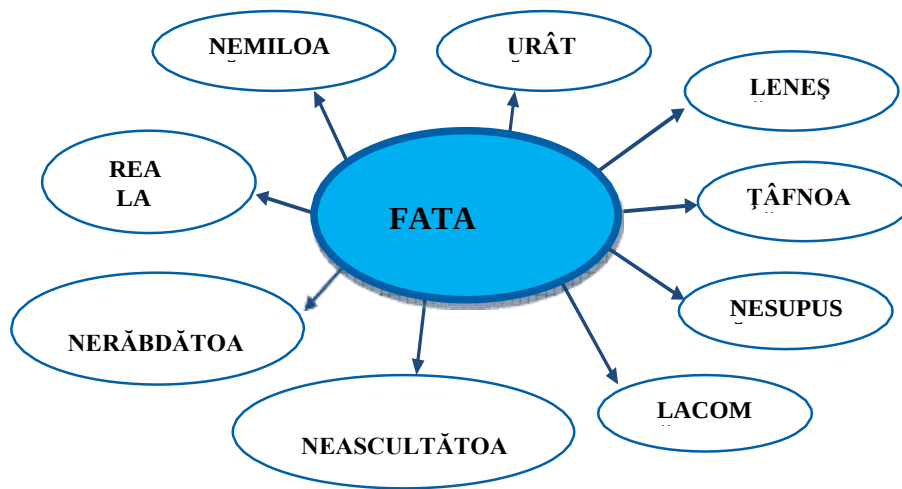
➤ Este bine ca tema propusă să fie cunoscută copiilor, mai ales când se realizează individual.

Exemplu: Povestirea „Fata babei și fata moșneagului”

Caracterizare:

- Personaj pozitiv: fata moșneagului,
- Personaj negativ: fata babei.

Evaluarea eficienței strategiilor de predare -învățare

Strategiile de evaluare permit atât cadrului didactic cât și elevului cunoașterea gradului și a măsurii în care au fost îndeplinite finalitățile propuse. Eficiența proceselor de predare și învățare depind de corectitudinea și de promptitudinea cu care se realizează actele evaluative.

Concluzii:

Cadrul didactic are nevoie de: „competență relațională, capacitate de a promova relații de cooperare și competiție, un stil de lucru cooperant pentru a asigura unitatea clasei, pentru a obține un înalt grad de coeziune al acesteia, pentru a stimula tendințele centripete în locul celor centrifuge, pentru a forma conștiința comunitară, de grup a copiilor de care se ocupă.

Bibliografie:

- Bocoș, M., *Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist*, Ed. Paralela 45, București, 2007
- Clegg Brian, Birch Paul, *Creativitatea*, Editura Polirom, Iași, 2003;
- Roșca Al., Zorgo B., *Aptitudinile*, Editura Științifică, București 1972;
- Roșca Alexandru, *Psihologia copilului preșcolar*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1968

SECȚIUNEA 2

RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE – PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

TEST DE EVALUARE CLR - CLASA A II-A

Prof. Alexe Luminița Erna

Școala Gimnazială „Mareșal Al. Averescu” Adjud, jud. Vrancea

Citește cu atenție textul, apoi răspunde cerințelor.

Toamna și ariciul politicos

de Claudia Badiu

Într-o toamnă aurie, un arici se plimba liniștit prin pădure. Tot mergând el printre frunzele uscate, s-a întâlnit cu o veveriță. Ariciul nici n-a stat pe gânduri și a salutat-o:

- Bună dimineața, vecină veveriță!
- Bună dimineața, ariciule! a răspuns aceasta.

Mergând mai departe, țeposul s-a întâlnit cu o vulpe, doi bursuci și trei căprioare. Pe toate le-a salutat politicos, vorbind frumos și tare.

Văzând Zâna Toamna cât de frumos vorbește și cât de atent îi salută pe cei din jurul lui, i-a spus:

- De acum înainte vei fi numit “Ariciul politicos” fiindcă știi să-i bucuri pe cei din jurul tău.

1. **Formulează** răspunsuri la următoarele întrebări:

a) Când se petrece întâmplarea?

b) Ce a făcut ariciul când s-a întâlnit cu veverița?

c) Cine l-a numit pe țepos “Ariciul politicos”?

2. Scrie în ordine **alfabetică** cuvintele din propoziția: *Un arici se plimba liniștit prin pădure.*

3. Care sunt elementele componente ale unei cărți?

4. Scrie cuvinte cu **sens asemănător** pentru:

țanțoș

o zbughește

mecanism

vocație

mirată

grozavă

5. Scrie cuvinte cu **sens opus** pentru:

liniștit

dimineăța

uscate

atent

departe

noroc

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

6. Alcătuieste **propoziții** cu următoarele cuvinte: *evadează, cotor, hoinar*.

7. Alcătuieste un **dialog** între *un copil și o carte*, format din patru replici.

EXEMPLU DE BUNA PRACTICA PRIVIND UTILIZAREA RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE

Prof. Cîrcotă Roxana

Liceul Tehnologic "General de Marină Nicolae Dumitrescu Maican" Galați, jud. Galați

Resursele educaționale deschise sunt mijloace de învățare adaptate la nevoile specifice ale procesului instructiv-educativ, disponibile gratuit.

Din această categorie fac parte diferite tipuri de materiale de învățare, suporturi de curs, proiecte, experimente și demonstrații, dar și programe școlare, ghiduri pentru profesori sau alte materiale educaționale (articole, module, prezentări ce acoperă atât sfera curriculară, cât și cea extracurriculară etc.).

Utilizarea resurselor educaționale deschise (RED) și a practicilor educaționale deschise (PED) obligă la re proiectarea activităților de învățare și evaluare, la inovare didactică și lucru colaborativ, prin depășirea abordărilor convenționale, prin adecvarea situațiilor educaționale din mediul școlar la cerințele și nevoile concrete ale beneficiarilor. Acestea ajută la stimularea creativității și inovației, contribuind la o educație accesibilă și de calitate, demonstrând faptul că învățarea poate fi plăcută, antrenantă și utilă elevilor. Alt avantaj al RED constă în faptul că multe RED sunt actualizate la perioade scurte de timp cu informații actuale despre un anumit domeniu, deci ele rămân actualizate mult mai ușor decât manualele publicate în mod tradițional.

Există și dezavantajul de a nu ști dacă materialul accesat exact și de încredere, de aceea este nevoie de o verificare atentă înainte de a include orice resursă în activitatea de învățare. Din acest motiv în noiembrie 2017, Ministerul Educației a solicitat Inspectoratelor Școlare Județene (ISJ) să ofere pe paginile web proprii secțiuni de resurse educaționale produse de profesori. Definiția acceptată, preluată din directivele Comisiei Europene, a fost : „**tipuri de materiale de învățare, suporturi de curs, proiecte, experimente și demonstrații, dar și programe școlare, ghiduri pentru profesori, alte materiale educaționale cum ar fi articole, module, prezentări ce acoperă atât sfera curriculară cât și cea extracurriculară**”.

Cadrele didactice pot propune materiale educaționale proprii, în format electronic, cu respectarea legislației în vigoare privind proprietatea intelectuală/dreptul de autor. Evaluarea și selecția

resurselor se desfășoară la nivelul inspectoratelor școlare, în consiliile consultative de specialitate. Procesul de publicare constă într-o etapă de filtrare sau de control al calității. Ideea constă în faptul că profesorii pot comunica diverse resurse educaționale către ISJ, și doar cele care îndeplinesc condițiile minim în urma filtrului, sunt publicate.

Inspectoratul Școlar Județene au creat biblioteci de Resurse Educaționale Deschise, ce pot fi accesate atât de către profesori, dar și de către elevi (București: <http://red.ismb.ro/index.php>).

O platformă recomandată de Ministerul Educației și Cercetării să facă parte din soluțiile de eLearning este LIVRESQ, ca urmare a feedback-ului foarte bun primit de la comunitatea profesorală din România. LIVRESQ este o platformă de creare de lecții interactive și cursuri online ce pot fi descărcate și apoi încărcate în alte platforme. Conține și cea mai mare Bibliotecă de resurse educaționale din România.

În LIVRESQ se pune accentul pe interactivitate, oferire de feedback și raportare. Profesorii creează lecții în care personaje pot să converseze între ele, plasează chestionare variate – de exemplu reordonare, plasare, cu un singur răspuns corect, cu răspunsuri multiple, cu răspuns unic, selectare din lista și răspuns liber. Profesorii pot să plaseze și bariere de conținut, elevul putând să avanseze doar dacă a rezolvat activitățile expuse până la acel punct.

Pentru fiecare răspuns ales de către elev, se poate oferi feedback automat, indiferent dacă a răspuns corect sau greșit.

Fiecare lecție publicată în Bibliotecă, poate fi îmbunătățită ușor. În LIVRESQ **funcția** poartă numele **de suprascriere**. În momentul în care ai o nouă variantă a lecției, mai bună, mai adaptată unui grup specific, acea variantă se poate suprascrie peste cea veche, păstrând linkul original.

Platforma LIVRESQ este intuitivă, atractivă, ușor de utilizat și explorat, iar lecțiile create pot fi utilizate atât în cadrul orelor în format fizic, cât și în format on-line, caracteristicile platformei oferind posibilitatea cadrelor didactice de a se asigura că elevii vor parcurge lecțiile și vor rezolva sarcinile de lucru.

Lecțiile create de mine sunt adresate profesorilor și elevilor ce studiază profilul servicii, domeniul economic/comeț, contabilitatea unității economice.

Pentru clasa a-IX-a, modulul „**Bazele contabilității**”

1. Structuri patrimoniale de activ - active circulante, adresa:

<https://library.livresq.com/details/620df9aff25bb3000a4ce2a4>

2. Pasivul patrimonial- datorii, adresa:

<https://library.livresq.com/details/632c07c8ca8a7e0008260255>

Pentru clasa a-X-a, modulul „**Contabilitate generală**”

3. Balanța de verificare, adresa:

<https://library.livresq.com/details/61cb2e5b48d68f00099c80ea>

4. Organizarea și desfășurarea inventarierii, adresa:

<https://library.livresq.com/details/61a891099a6fc40009819cf1>

În concluzie, beneficiile aduse de Resursele Educaționale Deschise sunt nelimitate, atât pentru profesori cât și pentru elevi având în vedere că oferă oportunitatea de a crea și colabora, de a prezenta informații utile și actualizate, la care oricine, indiferent de locul în care se află, poate avea acces. Pentru atingerea obiectivelor și rezultatelor educaționale dorite RED pot fi ajustate în funcție de nivelul de studiu al elevilor, al preferințelor acestora, pot fi personalizate pentru a se potrivi nevoilor individuale ale elevilor ținând cont de factori precum stilurile de învățare ale elevilor și cât timp petrece fiecare elev pentru a înțelege o noțiune, pentru a rezolva un exercițiu. RED individualizează procesul de învățare, deoarece cu ajutorul lor fiecare elev poate parcurge materia în ritm propriu și poate relua o anumită secvență de lecție.

Bibliografie:

- Gardner H., Davies K., *Generația APP - Cum navighează tinerii prin universul digital al identității, intimității și imaginației*, Editura Sigma, București, 2015
- Mara, D., *Rolul parteneriatului în educația incluzivă*, Editura Didactică și Pedagogică R. A., București, 2014
- Pânișoară, I.O., *Enciclopedia metodelor de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2022

INTEGRAREA CU SUCCES A RESURSELOR EDUCATIONALE DESCHISE ÎN ACTUL DIDACTIC

Prof. Cocu Mihaela

Liceul Tehnologic „General de Marină Nicolae Dumitrescu Maican” Galați, jud. Galați

În ultimii ani, progresul în domeniul inteligenței artificiale (IA) a început să revoluționeze diverse aspecte ale vieții noastre, inclusiv educația. În era transformării digitale, platformele educaționale valorifică puterea tehnologiilor avansate pentru a îmbunătăți experiența de învățare, astfel inteligența artificială transformă modul în care este furnizat conținutul educațional.

Predarea cu ajutorul inteligenței artificiale a devenit o tendință în creștere, având potențialul de a aduce îmbunătățiri semnificative în procesul de predare- învățare, atât în rândul profesorilor, cât și în rândul elevilor. Prin folosirea la clasă a inteligenței artificiale ne dorim să dezvoltăm la elevi competențele de comunicare, competențele digitale, competența “a învăța să înveți”. Platformele și aplicațiile folosite la ore motivează elevii să învețe, să-și îmbogățească cultura generală, îi ajută să-și dezvolte imaginația, creativitatea, gândirea critică și sporesc randamentul școlar. Utilizarea IA are un impact semnificativ în promovarea tendințelor de modernizare și tehnologizare a procesului de predare- învățare-evaluare.

Mediul tehnologic, atât de familiar elevilor, facilitează astăzi includerea de instrumente digitale și resurse multimedia în activitățile de învățare propuse de profesori. Sala de clasă se transformă continuu, se deschide pentru situații variate, bogate în resurse, iar activitățile didactice devin niște experiențe de învățare special construite pentru a susține dezvoltarea de competențe pentru viața reală, pentru a atrage și pentru a motiva elevii. Strategiile didactice gândite de profesor pot fi proiectate combinând, într-o logică unitară și în parcursuri individualizate, activități „convenționale” și situații educative cu suport digital.

O resursă educațională digitală poate fi concepută pentru a fi utilizată într-o activitate de învățare independentă sau pentru a susține activitatea cadrului didactic, într-o abordare frontală. Poate consta într-o resursă simplă, cu funcții limitate, care susține o activitate scurtă, sau poate fi complexă, colaborativă, cu multe deschideri, care poate fi utilizată și valorificată în diferite moduri. Aceasta din urmă este un veritabil „mijloc de educație”, expresia unei strategii didactice adaptate și adaptabile,

depășind rolul de instrument de suport.

Adesea definite prin comparație cu resursele și mijloacele didactice tradiționale, clasice, convenționale, cele mai importante atribute ale unei resurse educaționale deschise în format digital sunt oferite de noile tehnologii: integrare multimedia (text, imagini, audio, clipuri), interacțiune cu conținutul, integrarea de jocuri educative, colaborarea cu colegii sau profesorul, legătura inter și intradisciplinară, oferirea unui portofoliu cu rezultatele activității elevilor ce oferă o imagine de ansamblu asupra parcursului învățării și realizarea de predicții asupra performanței ulterioare, posibilitatea de adaptare, corectare, actualizare, completare, versionare facilă.

Din experiența mea personală, pot să împărtășesc că am început să creez propriile resurse pe care le-am aplicat în activitatea cu elevii cu ajutorul platformei educaționale Wordwall. Jocurile digitale reprezintă un mediu potrivit de promovare a învățării active și de îmbunătățire a competențelor de rezolvare a problemelor. În proiectarea activităților de învățare bazate pe jocuri am ținut cont de faptul că elevii învață diferit, în funcție de aptitudinile personale, de situația în care se produce învățarea și de conținutul ce urmează a fi învățat.

Cea mai îndrăgită de către elevii mei a fost aplicația Kahoot!, pe care au accesat-o de pe tabletă și de pe telefon în sala de clasă, în cadrul lecțiilor. Foarte important este faptul că elevii percep utilizarea acestei aplicații ca pe un joc, ei nu simt că sunt evaluați, sunt relaxați și dornici de a interacționa și mai mult cu tehnologia digitală în mediul școlar. Avantajul aplicației Kahoot! este că antrenează elevii în activități rapide de evaluare de cunoștințe: test, quiz, trivia. Învățarea prin joc promovează discuția și impactul pedagogic, chiar dacă jucătorii sunt în aceeași clasă sau în părți diferite ale lumii.

Avantajele utilizării resurselor educaționale deschise (RED) sunt mai mari decât costurile asociate riscurilor potențiale. Printre avantajele cele mai mari se numără: accesul la educație de calitate pentru un număr mai mare de persoane, creșterea calității educației prin evaluarea de către colegi (peer-evaluation), creșterea interesului comunității față de educație, stimularea inovației, costul scăzut, etc.

Predarea cu ajutorul inteligenței artificiale, folosind resurse educaționale deschise, are un potențial enorm în transformarea educației, facilitând personalizarea învățării, evaluarea automată, sprijinul în luarea deciziilor și promovarea accesibilității. Cu toate acestea, este important să se păstreze un echilibru între utilizarea inteligenței artificiale și interacțiunea umană, astfel încât profesorii să joace un rol esențial în ghidarea și susținerea elevilor pe parcursul procesului de învățare.

În concluzie, chiar dacă inteligența artificială poate îmbunătăți experiențele de învățare, este esențial să se găsească un echilibru între instruirea bazată pe IA și interacțiunea umană. Învățarea

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

limbilor străine, spre exemplu, este un proces complex și social, care trebuie să beneficieze de interacțiunea umană, de nuanțele culturale și de comunicarea în lumea reală. IA poate susține și completa instruirea lingvistică, dar nu ar trebui să înlocuiască rolul profesorilor deoarece este mult mai benefic ca ambele, IA și profesorul uman, să lucreze împreună într-o strânsă colaborare.

Implementarea cu succes a tehnologiilor IA, a resurselor deschise, în educație necesită o abordare profesionistă, echilibrată și atentă pentru a maximiza beneficiile și a minimiza potențialele dezavantaje sau riscuri asociate.

Bibliografie:

- Istrate Olimpiuș, *Profesori și roboți. Cum și cât ajută agenții cu inteligență artificială?*, Educația digitală
- *Educația viitorului: Provocările și beneficiile IA în educație*, <https://www.intel.space/blog/2023/februarie-2023/inteligenta-artificiala-in-educatie>

RESURSE EDUCATIONALE ȘI ÎNVĂȚARE INTERACTIVĂ LA GEOGRAFIE

Dir. Adj. Prof. Dinu Mariana

Școala Gimnazială „Petre Ghelmez” Sector 2, București

Prof. Iancu Aurelia

Școala Gimnazială „Petre Ghelmez” Sector 2, București

Motto: „Mintea copiilor noștri s-a schimbat; avem de-a face cu o nouă generație, care a crescut interacționând permanent cu mijloacele digitale. O astfel de interacțiune digitală schimbă mintea, prin urmare în școli avem o minte diferită de mintea copilului de dinainte.”

Prof. Mircea Miclea

Resursele educaționale deschise (RED) sunt accesibile pentru orice persoană interesată (profesori, elevi, părinți), resurse liber licențiate (CC BY), au un caracter transferabil deci pot fi organizate și reorganizate în variate scopuri și modalități, sunt centrate pe competențe.

RED-urile pot fi împărțite în mai multe categorii în funcție de momentul curricular sau destinatarul care le utilizează. Am enumerat câteva criterii posibile de luat în considerare atunci când implementăm cu succes RED:

- Alinierea la programa școlară;
- Accent pe dezvoltarea abilităților;
- Vizează activitățile de învățare prevăzute de programa școlară actuală sau activitățile suplimentare identificate de personalul didactic;
- Ușor de înțeles și adaptabil la nivelul de dezvoltare intelectuală al subiectului;
- Sunt interactive, oferind momente de reflecție și fișe de autoevaluare;
- Durată scurtă;
- Se integrează cu ușurință în scenele de predare;
- Poate fi adaptat de alți profesori și transformat într-o altă resursă educațională deschisă;
- Cu suport grafic și cartografic (de exemplu, necesar pentru geografie), imagini etc.

Trăind în secolul tehnologiei informației, avem elevi în fața noastră „Deveniți digital”, rolul

nostru de profesori s-a schimbat dramatic. Elevii sunt foarte motivați să învețe, cu ajutorul tehnologiilor, iar profesorul stând în fața metodei clasice de predare nu mai dă rezultate și este nevoit să folosească metode moderne. La cursuri și prelegeri, elevii iau notițe iar această metodă nu mai dă rezultate, elevii învață mai multe cu ușurință, atunci când sunt implicați direct în activitate, când pot descoperi sau construi ceva, pot învăța din experiența lor în acest fel.

Cum altfel poți motiva elevii mai eficient, dacă nu prin tehnologia digitală? De ce resurse digitale? Pentru că oferă un set de instrumente și metode care facilitează tranziția de la un mediu de învățare centrat pe profesor și materiale de instruire tipărite la un mediu colaborativ, interactiv centrat pe elev și pe procesul de învățare.

Resursele digitale folosite la clasă sunt: softurile educaționale, resurse Web 2, resurse video, testele, prezentările electronice, ppt și altele.

Criterii de clasificarea a resurselor educaționale după:

I. Momentele lecției:

1) Resurse de predare-învățare:

a) lecții video (ex. Youtube)

b) suporturi vizuale (ex. https://digitaledu.ro/resurse-educationale-deschise/?_sfm_tip_resursa=Suport%20vizual)

c) materiale drive

2) Resurse pentru consolidarea cunoștințelor: Platforma Quizziz, platforma Liveworksheets, LearningApps, Platforma Wordwall, Platforma Kahoot

3) Resurse pentru evaluare-teste:

a) teste în Googelforms;

b) teste interactive din diferite platforme;

c) teste în format word/pdf.

II. Destinatarul resurselor:

1) Resurse pentru cadrele didactice:

a) tutoriale care explică diferite platforme educaționale;

b) tutoriale care realizează diferite resurse educaționale.

2) Resurse care se adresează elevilor:

a) pentru realizarea unor proiecte;

b) lecții video;

c) pentru înțelegerea diferitelor procese din natură.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Sfaturi privind utilizarea resurselor digitale:

- Selecția riguroasă a materialelor și a surselor de informații din mediile online;
- Efectuarea unei analize beneficiu/risc înainte de a decide să utilizăm RED;
- Pregătirea alternativelor în cazul în care materialul nu mai există din motive tehnice;
- După utilizarea materialelor produse, conținutul și metodă pot fi optimizate;
- Tipul de interacțiune a elevilor trebuie să fie diferit cu materialele/tehnologia digitală.

Concluzii:

Profesorii combină cunoștințele profesionale cu cunoștințele tehnice, oportunități de promovare a experiențelor de îmbunătățire a învățării, creativitatea și abilitățile de inovare ale elevilor în medii virtuale pentru a asigura o educație de calitate. Resursele digitale sunt utile atât pentru elevi, cât și pentru profesori, dar trebuie utilizate într-un mod care să îmbunătățească calitatea procesului de predare educațională, mai degrabă decât să-l complice.

Bibliografie:

- Gabriela Grosseck (coord.) și Dana Crăciun, *Ghid practic de resurse educaționale și digitale pentru instruirea online*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2020;
- Istrate, O. & Ștefănescu, D., *Resurse educaționale deschise: o posibilă grilă de evaluare*. În iTeach: ”Experiențe didactice”, 2021, Nr.3 Online: iteach.ro/experientedidactice/resurse-educationale-deschise-o-posibila-grila-de-evaluare;
- Istrate, O., *Resurse educaționale deschise*, în Revista Profesorului, 2021, Nr. 2 Online: revistaprofesorului.ro/resurse-educationale-deschise/;
- Noveanu N. G., Vlădoiu D., *Folosirea TIC în procesul de predare-învățare.*, Educația 2000, București, 2009;
- Voicu O., *Resurse educationale deschise: Oportunitati pentru Romania*, 2014;
- *Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului Național, Document de politici educaționale*, Resurse educaționale deschise [online]. <https://www.apti.ro/resurseeducationale-deschise-foarte-pe-scurt>

DEZVOLTAREA ÎNCREDERII ELEVILOR ÎN PROPRIILE CAPACITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Prof. Dragomir Marioara

Școala Gimnazială Făcăeni, jud. Ialomița

Disciplina: Consiliere și dezvoltare personală

Tema: „*Cine învață câștigă!*”

Clasa: a VII-a

Competența generală:

Reflectarea asupra motivației și eficacității strategiilor pentru progres în învățare

Competențe specifice:

3.1. Integrarea în programul zilnic a unor rutine privind autodisciplina și stilul de viață sănătos

3.2. Raportarea reflexivă și constructivă asupra reușitelor și nereușitelor în învățare

Resurse procedurale:

- **metode și procedee:** conversația, problematizarea, exemplul, expunerea, exercițiul;
- **forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe.

Resurse materiale: manual, calculator, CD, videoproiector, manual digital.

Etapele activității:

Activitate 1:

Citiți cu atenție și exprimați-vă propriile păreri în legătură cu citatul următor:

„Simțindu-ne liberi să fim imperfecti ne asumăm riscuri care, paradoxal, încurajează trecerea spre perfecțiune.” (Brenda Schaeffer)

Activitate 2:

În drumul nostru către atingerea perfecțiunii avem nevoie să învățăm.

Gândiți-vă la cuvinte sau idei care au legătură cu reușita în învățare.

<https://wordart.com/create>

Activitate 3:

Citiți cu atenție despre situațiile în care s-au aflat adolescenți ca și voi și stabiliți dacă este vorba despre reușită sau eșec.

Emil:

Eu am numai note de 9 și 10. Sunt olimpic la matematică. N-aș putea spune că am o materie preferată și învăț la fel pentru toate orele. Pentru mine, a fi primul în clasă este o dovadă că am reușit.

Maria:

Uneori, nu iau chiar notele pe care mi-aș dori să le am. Dar întotdeauna mă pregătesc conștiincios: citesc lecția din caiet și din manual, învăț definițiile și teoremele, rezolv tema scrisă. Îmi place să citesc în plus și să caut informații suplimentare. Încerc să folosesc ceea ce învăț pentru a rezolva situații de viață.

Sebi:

Acum o lună mi-am rupt piciorul și am fost nevoit să lipsesc de la școală vreo trei săptămâni, așa că am învățat singur la toate materiile. Colegii mi-au trimis pe WhatsApp notițele din clasă și le-am studiat cu atenție. La întoarcere, mi-am dat seama că nu am rămas în urmă cu materia. Pentru mine, acesta este un succes!

Gabi:

Eu sunt foarte bun la sport. Fac atletism de mic și sunt campion național la categoria mea de vârstă. Uneori, nu prea înțeleg lecțiile de matematică ori de fizică, dar mă străduiesc să fac cât pot și nu mă dau bătut. Știu că important este să încerc.

Maria

La testul de data trecută, la istorie, am luat o notă mică, deși eram convinsă că am învățat bine. Împreună cu mama, m-am gândit la cum mă pregătisem pentru test. Am descoperit că învățatul meu însemnase memorarea unor date și fapte. De atunci, îmi caut cuvintele-cheie, îmi fac fișe de studiu pentru fiecare lecție nouă, caut legături logice între fapte. Rezultatul s-a văzut azi. Am luat 10 la test! E o reușită, nu?

Activitate 4:

Completează **enunțurile**:

Simt că pot avea succes atunci când

Aș avea mai multe reușite școlare dacă

Atunci când greșesc, eu

Activitate 5:

Vizionare: Pași către succes!

<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20VII->

<a/Consiliere%20si%20dezvoltare%20 personala/U0MgR1JVUCBFREIUT1JJ/>

Asociați termenii dați cu semnificația lor:

Recunoașterea	Pui în practică noile metode de învățare.
Asumarea	Identifici ce ai greșit, ce nu a mers bine.
Învățarea	Găsești situațiile/faptele care ți se datorează.
Aplicarea	Alegi metode/strategii de lucru viitoare.

Activitate 5:

Concluzie:

„Simțindu-ne liberi ...”

Atunci când vorbești despre **reușită în învățare** trebuie să ai în vedere totalitatea rezultatelor tale, atât în ceea ce privește nivelul de pregătire științifică (acumularea cunoștințelor și formarea abilităților de aplicare a acestora), cât și dezvoltarea capacității intelectuale, formarea unor trăsături de personalitate, a interesului și motivației față de învățatură, a capacității de a te instrui, de a te dezvolta.

„...să fim imperfecti....”

Eșecul în învățare se definește prin rămânerea în urmă la învățătură a unor elevi, care nu reușesc să obțină un randament școlar la nivelul cerințelor programelor.

Rămânerea în urmă la învățătură este cauzată de incapacitatea de a face față activităților școlare, de refuzul de a învăța ori de starea de disconfort determinată de efortul mare depus în comparație cu rezultatele obținute. Uneori, nereușita școlară poate avea drept cauză oboseala, starea de sănătate, evenimentele stresante din viața de familie. În toate aceste cazuri, situația se poate îndrepta dacă soliciți ajutor de la persoane competente: profesori, consilier școlar, părinți etc.

A accepta regulile vieții de elev și străduința de a răspunde exigențelor școlii sunt condiții importante pentru a ține pasul cu programa școlară.

„ ... ne asumăm riscuri ...”

Specialiștii au dovedit că învățarea se face mai ales din eșecuri. Nu doar că învățăm din eșec, dar și uităm mai greu. Există, însă, un ingredient necesar pentru ca un eșec să ducă la reușită în învățare: **asumarea responsabilității**. Să gândești „nu e vina mea”, „nu a ieșit bine din cauza altcuiva” sau „a fost ceasul rău”, „am avut ghinion” dăunează învățării.

„ ... care, paradoxal, încurajează trecerea spre perfecțiune:”

Reușita în învățare include cunoștințe, capacități intelectuale formate, abilități de aplicare a cunoștințelor, trăsături de personalitate, dar înglobează și reușita ta în activitatea extrașcolară. Pentru a avea succes în învățare, ai nevoie, înainte de orice, **să ai o stare de bine**.

Proiect: Realizați un poster cu tema „Ingredientele reușitei în învățare”.

Evaluare:

- exprimarea propriilor opinii în legătură cu afirmații și situații date;
- înțelegerea legăturii dintre eșec și reușită;
- alegerea acțiunilor și modalităților de sprijin pentru a avea succes în învățare.

Bibliografie:

- *Programa școlară pentru disciplina CONSILIERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ CLASELE a V-a – a VIII-a*, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017;
- Gabriela Bărbulescu, Daniela Beșliu, Cristina Maria Gunea, Angelica Sima, Elena-Cristina Sima, *Consiliere și dezvoltare personală, Manual pentru clasa a VII-a*, Editura Litera, București, 2019.

DIGITALIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV – EDUCATIV
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. înv. primar Ghiță Carmen – Georgiana
Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița
Prof. înv. primar Păunescu Oana – Ionela
Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

¹ Fotografie preluată de pe site-ul *Nabu.org/ro*. Disponibilă la adresa: <https://www.nabu.org/ro/romania>. Accesat la data de 26 noiembrie 2024.

² *Ibidem*.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Nabu, aplicația de citit pentru copii, a fost lansată oficial în România, de către NABU, UiPath Foundation și OvidiuRO, țara noastră fiind a cincea care beneficiază de avantajele ei de doi ani. Aplicația este gratuită și funcționează chiar și cu o viteză mică a internetului. Cărțile digitale pot fi descărcate în biblioteca virtuală și apoi citite fără conexiune la internet.

Cărțile disponibile în aplicație, de la texte și până la ilustrații, sunt special concepute pentru copiii cu vârste cuprinse între 2 și 10 ani. După descărcarea aplicației, aceștia au acces la peste 100 de cărți bilingve română – engleză, organizate pe niveluri de fluentă la citit, ce conțin subiecte actuale și relevante într-o societate multiculturală. Aplicația permite crearea de profiluri pentru elevi, părinți, profesori.

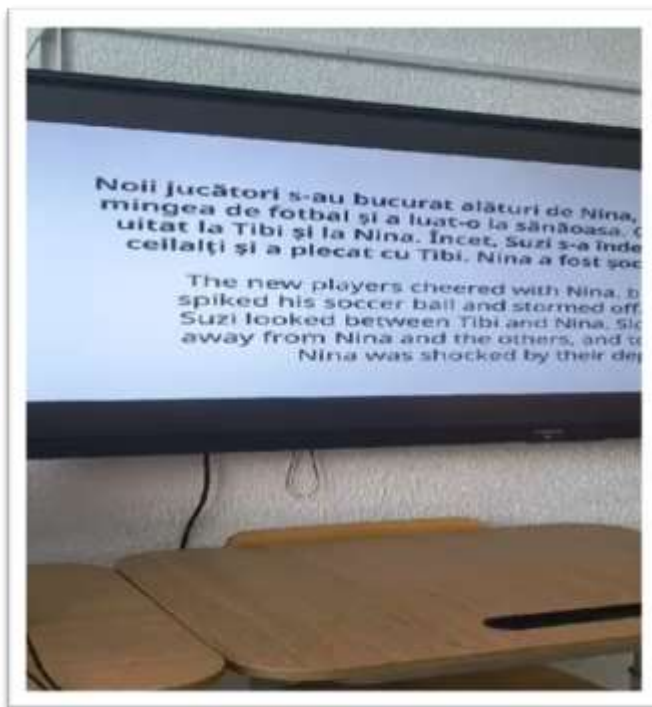
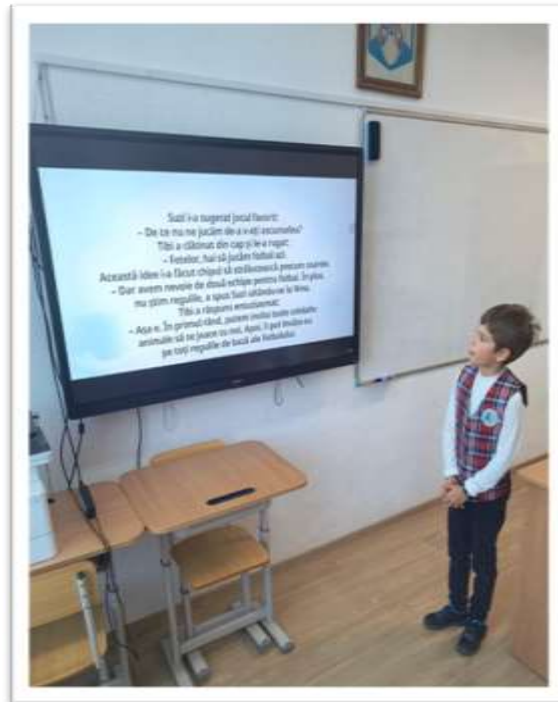
Utilizarea AI în educație necesită prudență și supraveghere atentă din partea părinților și a profesorilor. Deși tehnologia aduce beneficii semnificative, gestionarea atentă a impactului său este esențială pentru a asigura o integrare etică, echilibrată și responsabilă în procesul de învățare. Tehnologia, deși un instrument util, nu trebuie să devină un substitut al metodelor tradiționale de predare.

Utilizarea *Nabu* în cadrul lecțiilor de lectură, la școală³:

³ Aceste fotografii au fost realizate personal, în momentul desfășurării lecțiilor de lectură, la data de 28 noiembrie 2024.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

„Profesorii iubesc trei lucruri: iubesc învățarea, iubesc pe cei ce învață și iubesc să aducă împreună învățarea cu cei care învață.”⁴ (Scott Hayden)

Bibliografie:

Site-uri web

- REDACȚIA Post Modern, „*Top 75 citate despre profesori și învățători*”, pe *postmodern.ro*, martie 2022, <https://www.postmodern.ro/articol/citate-despre-profesori/>
- SITE-UL <https://www.nabu.org/ro/romania>.
- APLICAȚIA NABU: *Multilingual kids books*. Disponibilă pentru descărcare la adresa: <https://apps.apple.com/us/app/nabu-multilingual-kids-books/id1483607930>

⁴ Redacția Post Modern, „*Top 75 citate despre profesori și învățători*”, pe *postmodern.ro*, martie 2022. Disponibil la adresa: <https://www.postmodern.ro/articol/citate-despre-profesori/>. Accesat la data de 26 noiembrie 2024.

PROIECT DE LECȚIE

Prof. Hrițcu Gabriela Loredana

Liceul „Regina Maria” Dorohoi, jud. Botoșani

I. Date de identificare:

Instituția: Liceul „Regina Maria” Dorohoi

Domeniul de pregătire: **comerț**

Modulul: **Oferta de mărfuri**

Clasa: a XII-a

Data: 13.02.2024

Unitatea de învățare: **Caracteristici de calitate ale mărfurilor**

Titlul lecției: **Verificarea caracteristicilor de calitate ale principalelor grupe de mărfuri alimentare**

Tipul lecției: **formare de priceperi și deprinderi**

Durata lecției: 50 de minute

Locul de desfășurare: sala de clasă

II. Unitatea de rezultate ale învățării - tehnice generale:

URÎ 14: Administrarea ofertei de mărfuri

III. Rezultatele învățării:

Cunoștințe:

14.1.1 Precizarea grupelor de mărfuri alimentare;

14.1.2. Descrierea sortimentului de mărfuri alimentare;

14.1.6 Precizarea caracteristicilor de calitate ale mărfurilor alimentare.

Abilități:

14.2.5. Verificarea caracteristicilor de calitate ale mărfurilor alimentare

Atitudini:

14.3.2. Asumarea cu responsabilitate a operațiilor de verificare a caracteristicilor de calitate ale mărfurilor alimentare

IV. Obiectivul fundamental: verificarea caracteristicilor de calitate ale mărfurilor alimentare

V. Obiective operaționale:

- să cunoască principalele metode de verificare a calității produselor alimentare;
- să descrie metodele de verificare a calității produselor alimentare;
- să realizeze verificarea organoleptică a produselor alimentare.

VI. Resurse educaționale

Forma de organizare a activității: frontal, individual, echipă

Metode și procedee de instruire: conversația, explicația, observația, exercițiul, brainstorming, joc didactic (rebus), proiectul

Materiale: prezentare power –point, fișe de lucru, caiete, calculator, video-proiector, pixuri, manual, platforma padlet, platforma didactic, produse alimentare, fișe de verificare a calității produselor alimentare.

Desfășurarea lecției (secvențelor didactice)

1. Momentul organizatoric (2 minute)

Se stabilește prezența și se verifică dacă sunt asigurate condițiile didactico -materiale utile desfășurării lecției. Profesorul strigă catalogul și notează eventualii absenți nominalizați de către elevi.

2. Precizarea temei și a obiectivelor activității (2 minute)

”În lecția de astăzi ne vom reaminti câteva noțiuni teoretice despre mărfurile alimentare: importanța, sortimentul, caracteristicile lor de calitate și apoi vom realiza activități de verificare a caracteristicilor de calitate ale principalelor grupe de mărfuri alimentare. Cu ajutorul unor fișe de lucru, veți lucra individual un test grilă și un rebus de pe platforma didactic. Ulterior veți lucra pe echipe ”Fișa de verificare a calității”, în care va trebui să încadrați merceologic un produs alimentar, să-i verificați ambalajul și elementele de marcare, să-i verificați caracteristicile organoleptice și să formulați câteva concluzii (produsul poate fi sau nu comercializat).”

3. Reactualizarea cunoștințelor necesare realizării activității practice-captarea atenției (8 minute)

Se verifică tema dată elevilor pentru acasă și care a fost încărcată pe https://padlet.com/lory_hritcu/proiect-alimenta-ia-s-n-toas-mvai0v1x704yi8nv (proiect cu tema Alimentația sănătoasă). Se prezintă una din teme pentru a evidenția importanța produselor alimentare și a alimentației sănătoase, celelalte urmând a fi prezentate în orele care urmează.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Profesorul solicită, în mod aleatoriu, unor elevi să răspundă la câteva întrebări privind sortimentul mărfurilor alimentare și caracteristicile aferente acestora:

- Care sunt principalele grupe de mărfuri alimentare?
- Ce caracteristici de calitate are un produs alimentar?
- Cum credeți că poate fi verificată calitatea produselor alimentare? etc.

Apoi, elevii împreună cu profesorul rezolvă exercițiul I și II din fișa de lucru despre sortimentul și caracteristicile de calitate ale mărfurilor alimentare (exercițiul II este un rebus de pe

<https://www.didactic.ro/r/qgwtlp>.

4. Demonstrația de către profesor (exemplificări în sprijinul rezolvării de către elevi a itemurilor enunțate în fișa de lucru) (3 minute)

Profesorul prezintă elevilor metodele de verificare a caracteristicilor de calitate ale principalelor grupe de mărfuri alimentare, insistând asupra celor organoleptice; demonstrează/exemplifică în sprijinul rezolvării de către elevi a itemurilor enunțate în fișa de lucru.

Elevii ascultă, eventual notează unele lucruri care să-i ajute la lucru.

5. Antrenarea elevilor în realizarea activităților (17 minute)

Profesorul solicită elevilor, grupați în echipe, să realizeze sarcinile de lucru propuse, în vederea dobândirii priceperilor și deprinderilor specifice temei. Prezintă elevilor modul de desfășurare a lecției, modul de utilizare a fișelor de documentare din portofolii și modul de completare a fișei de verificare a calității. Elevii, grupați în 4 echipe, extrag câte un bilețel cu numărul echipei, respectiv pentru stabilirea ordinii în care își vor prezenta rezultatele activității. Fiecare dintre cele 4 echipe va primi fișa de lucru aferentă pentru Verificarea calității și un produs alimentar.

6. Evaluarea activității (16 minute)

După terminarea timpului alocat realizării activității, elevii expun rezultatele muncii în echipă și fiecare dintre echipe ascultă ce au realizat celelalte echipe. Sunt analizate și discutate împreună cu echipele produsele activității lor, sunt formulate concluzii. Pentru discuție și analiză, fiecare echipă își desemnează un reprezentant și are alocat un timp de aproximativ 4 minute.

Profesorul evidențiază aspectele pozitive și negative constatate în activitatea elevilor, operativitatea cu care au lucrat, modul în care au îndeplinit sarcinile primite, comunicarea și colaborarea în cadrul grupului. Elevii care s-au evidențiat vor fi evaluați și notați.

7. Tema pentru acasă (2min)

Pentru asigurarea continuității în învățare, elevii vor avea de rezolvat ca temă un exercițiu de tip eseu pornind de la aforismul „Clientul uită repede prețul produsului, dar își amintește mult timp

calitatea acestuia”.

VII. Bibliografie:

- Petre T., *Manual Studiul calității produselor și serviciilor*, Editura Niculescu, 2004
- *Curriculum pentru clasa a XII-a*, Învățământ liceal, Domeniul de pregătire profesională: Comerț

FIȘELE INTERACTIVE

- INSTRUMENTE DE LUCRU PENTRU ELEVII CU CES

Profesor psihopedagog: Iacob Oana Elena

Școala Profesională Specială „Sfântul Stelian” Botoșani, jud. Botoșani

Educația constituie un drept fundamental al fiecărui copil și aceasta trebuie să se adreseze tuturor copiilor, valorizând diferențele care există între ei: diferențe culturale, economice, rasiale, religioase și diferențe ce țin de stilul și ritmul propriu de învățare, de dificultățile posibile, de tulburările de învățare și dezvoltare individuale. Indiferent de particularitățile și diferențele individuale, toți copiii au dreptul să se bucure de educație și instruire. O resursă utilă în contextul educației digitale, permițând interacțiunea elevilor cu materialele didactice într-un mod dinamic și captivant este platforma <https://www.liveworksheets.com/>

LiveWorksheets este o platformă online care mi-a permis să creez și să partajez fișe de lucru interactive. Această platformă oferă posibilitatea de a crea activități personalizate, precum exerciții, jocuri și teste, care pot fi completate și evaluate online. Elevii pot interacționa direct cu conținutul printr-un dispozitiv digital, ceea ce adaugă un aspect practic și atrăgător procesului de terapeutic. Fișele de lucru interactive le utilizez adesea în cabinet, cu ajutorul tehnologiei pentru a spori angajamentul și înțelegerea elevilor.

Pe această platformă am creat și am personalizat fișe de lucru interactive cu diverse activități și exerciții în funcție de obiectivele de învățare. Unele fișe au fost realizate de mine, altele au fost luate/preluate de pe internet și transformate în fișe interactive, ținând cont de particularitățile elevilor cu care lucrez.

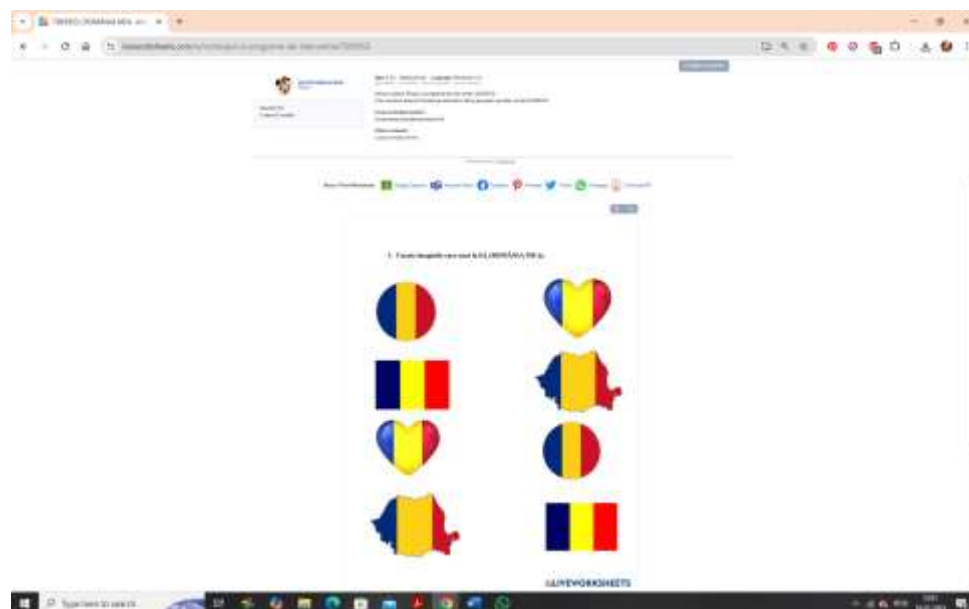
În continuare vă prezint câteva fișe create de mine. Ele au fost realizate în doc., salvate apoi în pdf., după care le-am încărcat pe platformă <https://www.liveworksheets.com/> și le-am transformat în fișe interactive pe această platformă. Acestea le-am utilizat în activitatea terapeutică desfășurată la cabinet cu copii cu CES (majoritatea sunt copii cu deficiență mintală severă):

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

<https://www.liveworksheets.com/w/ro/terapii-si-programe-de-interventie/8000282>

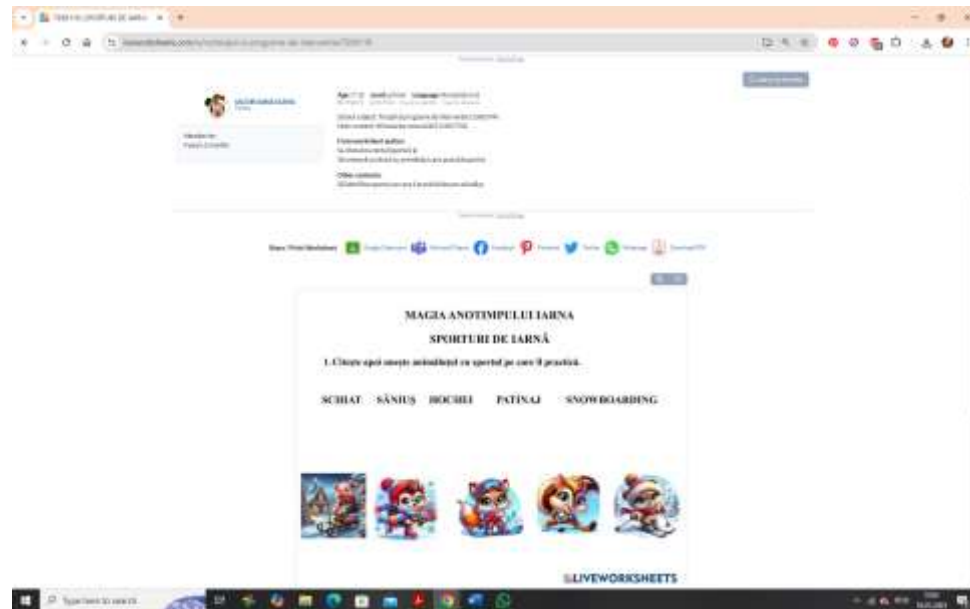

<https://www.liveworksheets.com/w/ro/terapii-si-programe-de-interventie/7993953>

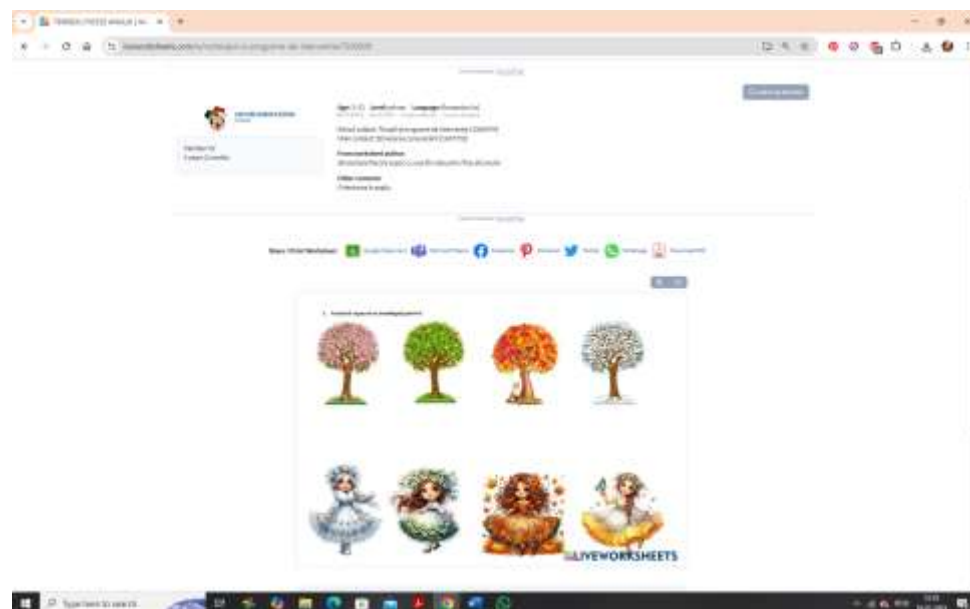

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

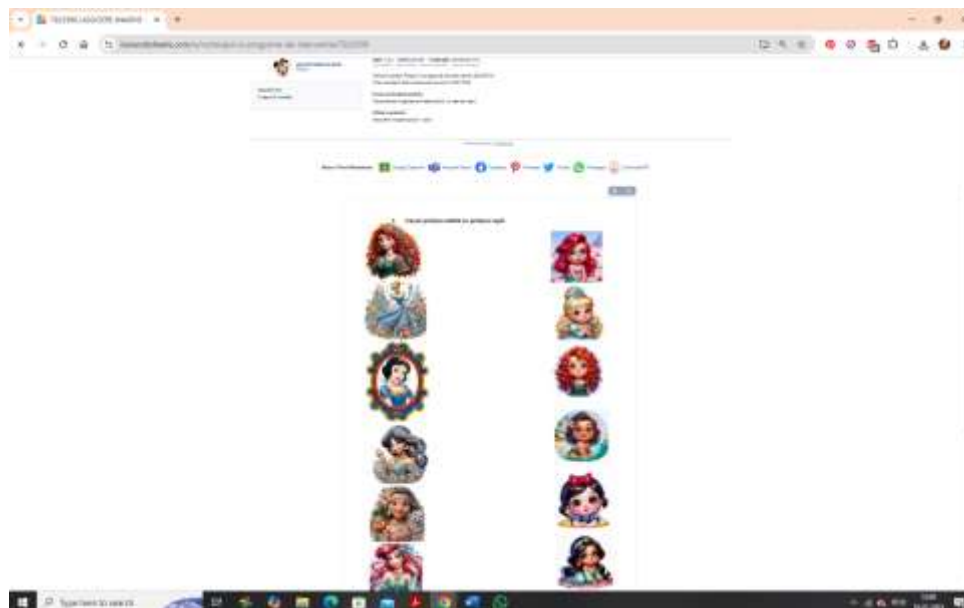
<https://www.liveworksheets.com/w/ro/terapii-si-programe-de-interventie/7938119>

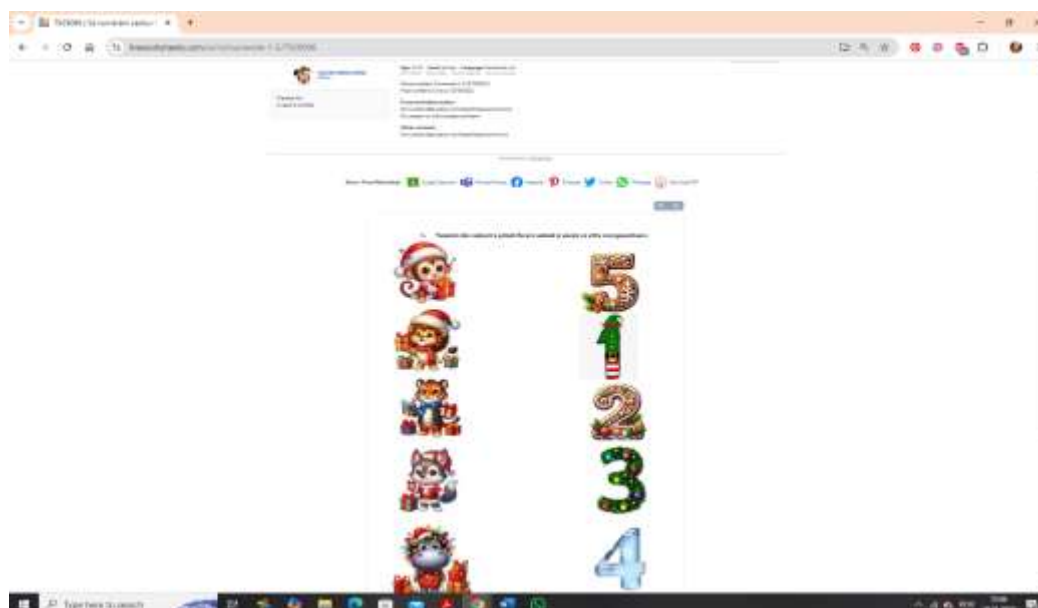
<https://www.liveworksheets.com/w/ro/terapii-si-programe-de-interventie/7930920>

<https://www.liveworksheets.com/w/ro/terapii-si-programe-de-interventie/7923599>

<https://www.liveworksheets.com/w/ro/numerele-1-5/7929096>

Bibliografie:

- <https://www.liveworksheets.com/>
- <https://scienceandliteracy.org/special-education-teaching-resources/>
- Teodora Pantazi.(coord.), *Ghid practic - Cum să creezi o resursă educațională digitală?*, Editura Didactica Militans - Casa Corpului Didactic Oradea, 2023.

***PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL – MIJLOC IMPORTANT PENTRU
CREAREA OPORTUNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE ȘI COOPERARE***

Prof. Iuga Anca

Școala Gimnazială „I.Al. Brătescu – Voinești,, Târgoviște, jud. Dâmbovița

Copilul râde:

„Înțelepciunea și iubirea mea e jocul!”

Tânărul cântă:

“Jocul și-nțelepciunea mea-i iubirea!”

Bătrânul tace:

“Iubirea si jocul meu e-nțelepciunea!”

Lucian Blaga- „Trei fețe”

Parteneriatele educaționale au scopul de a sprijini dezvoltarea, transferul și punerea în aplicare a practicilor inovatoare, precum și punerea în aplicare a inițiativelor comune de promovare a cooperării, a activităților de învățare reciprocă și a schimburilor de experiență la nivel european.

Indiferent de domeniul în care are impact proiectul, parteneriatele educaționale sunt deschise pentru orice tip de organizație activă în orice domeniu al educației, al formării și al tineretului sau în alte sectoare socioeconomice, precum și pentru organizațiile care desfășoară activități care sunt transversale pentru diferite domenii. În funcție de prioritatea și de obiectivele abordate de proiect, parteneriatele strategice ar trebui să implice cea mai adecvată și mai diversificată gamă de parteneri, pentru a beneficia de experiențele și profilurile diferite și de expertiza specifică a acestora și pentru a produce rezultate relevante și de înaltă calitate în cadrul proiectului.

În cadrul acestor parteneriate se pot parcurge următoarele conținuturi: transmiterea unor informații despre ecologie, dobândirea unor cunoștințe despre relația om-mediul, educarea unor comportamente și conduite civilizate, îmbogățirea vocabularului activ cu termeni din diferite domenii, cultivarea unor atitudini de investigare, cercetare, voluntariat etc .

O resursă și un sprijin permanent în educarea și dezvoltarea copiilor este constituită de implicarea familiei, a părinților ca parteneri în educație. Părinții sunt încurajați să ia parte la

planificarea și derularea programelor educative, ceea ce implică o responsabilizare și o eficiență sporită.

Parteneriatele încheiate cu familia, în special cele încheiate în cadrul unităților educaționale în care activăm ca profesori, vizează dezvoltarea și implementarea unor programe de formare pentru părinți, inclusiv formare pentru creșterea implicării taților. De asemenea, formarea trebuie să garanteze faptul că părinții vor deveni mai sensibili la problemele sociale și psihologice, precum și la probleme de orice gen atunci când își cresc copiii. Astfel, părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, pot înțelege mai bine rolul lor educativ.

Printre obiectivele pe care tind să le atingă acest gen de parteneriate în dezvoltarea copilului amintim: înlăturarea factorilor perturbatori în cadrul comunicării școală – familie; creșterea gradului de implicare a părinților în toate activitățile școlare și extrașcolare; schimbarea mentalității neadecvate a unor părinți față de școală; cunoașterea de către părinți a posibilităților și nevoilor psiho-fizice ale copiilor; învățarea unor deprinderi și tehnici de muncă intelectuală sub formă de activități comune elevi – părinți – cadre didactice. Rezultate așteptate: consolidarea abilităților de comunicare părinte – cadru didactic, îmbunătățirea situației școlare a copiilor. Prin acest tip de parteneriate se stabilesc relații mai apropiate și mai deschise între educatoare și părinți, iar părinții, cunoscându-se mai bine între ei, pot colabora mai ușor în luarea unor decizii importante pentru școală.

Dezvoltarea fizică, psihică, spirituală, socială, afectivă, cognitivă și culturală a copiilor constituie o prioritate națională și globală.

Parteneriatele cu instituții care pot contribui în mod deosebit la dezvoltarea copilului pot include implicarea directă (pe lângă familie) a autorităților locale, a parlamentarilor, a organizațiilor neguvernamentale, a sectorului privat și a agenților economici, a conducătorilor religioși, spirituali, culturali, ai liderilor și ai membrilor comunităților.

Acest gen de parteneriate vizează stimularea mentală, antrenarea fizică și dezvoltarea amplă a abilităților copiilor prin diferite activități, cum ar fi: muzica, abilitatea manuală; formarea unor deprinderi de colaborare; desfășurarea unor activități didactice cu teme istorice și creștine etc.

Proiectele de parteneriat educațional cu Comunitatea Locală - Primărie, Poliție – au ca argument educația elevilor pentru cetățenie democratică în vederea formării unor cetățeni activi și responsabili. Prin acțiunile desfășurate în acest sens copiii își însușesc concepte cheie – libertate, justiție, egalitate, solidaritate, cunosc modul de funcționare a instituțiilor democratice, sunt puși în diferite situații de a

Voi exemplifica activități desfășurate în cadrul parteneriatului, la care au participat elevii,

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

părinții și alți parteneri din comunitate (Primăria Municipiului Târgoviște, Consiliul Județean, Colegiul Național *Ienăchiță Văcărescu* Târgoviște, Biblioteca Județeană *Ion Heliade Rădulescu* Târgoviște, Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, Muzeul de Istorie, Muzeul Poliției, Azilul de bătrâni *Sfântul Ioan* Târgoviște, Școala Specială): 1 Decembrie, 8 Martie, 1 Iunie, Obiceiuri și tradiții de sărbători.

Am organizat acțiuni comune cu biserica, cu Prefectura Municipiului Târgoviște, cu Primăria Municipiului Târgoviște, cu școli din județul Dâmbovița, coordonând **Proiectul Educațional Județean Tradiții și obiceiuri dâmbovițene la Sărbătoarea Nașterii Domnului** prin care am promovat tradițiile populare și folclorul românesc din diferite zone ale județului Dâmbovița, prin realizarea unei SERBĂRI:

- cu expoziții de vânzare a decorațiunilor de diverse tipuri – felicitări, picturi, colaje, origami, quilling - confecționate manual de către elevii școlilor participante;

- cu dramatizarea unor piese de teatru având ca temă Nașterea Mântuitorului și colinde.

Într-o lume tot mai mult guvernată de înalta tehnologie, de transmitere a informației pe căi rapide, într-o societate bazată și legată tot mai mult de calculator, internet și alte mijloace, aproape că s-a uitat complet cartea, acest obiect de preț pentru mintea și sufletul nostru, această bogăție de culoare. Tot mai mult sunt neglijate. Stau pe un raft în bibliotecă așteptând să fie deschise. Pentru a-i apropia pe elevi de carte, de cultură, am încheiat un parteneriat cu Biblioteca Județeană *Ion Heliade Rădulescu*, coordonând **Proiectul educațional Pe urmele lui Caragiale**, în cadrul căruia elevii au descoperit universul

bibliotecii și au pășit în lumea mirifică a ficțiunii. Proiectul a fost finalizat cu interpretarea piesei *Două loturi*, de I.L. Caragiale

Datorită frumuseților pe care țara noastră ni le oferă în fiecare anotimp, ne-am gândit să valorificăm aceste minunății într-o sărbătoare a toamnei în cadrul **Proiectul Național Tezaurul toamnei** – având ca parteneri instituții de învățământ din întreaga țară. Elevii, din mai multe județe, și-au arătat măiestria în arta decorațiunii și a gătitului, amenajând standuri

cu picturi, felicitări, colaje, origami, quilling, dar și cu produse tradiționale culinare (murături, zacuscă, plăcinte și compoturi) pentru a putea fi jurizate, degustate, apoi premiate.

Proiectul Educațional Județean *Copilăria, tărâm de poveste, Campania „Împărțim zâmbete,* în care s-au implicat instituții partenere: **Inspectoratul Școlar Județean Dâmbovița, CJRAE, Clubul de voluntari Kiwanis Târgoviște Kindia** a reprezentat, printr-o *campanie a zâmbetelor* un mijloc de a aduce un strop de fericire în sufletul oamenilor. Fără a minimaliza importanța altor surse de informație în formarea personalității elevului, proiectul a reînviat în elevii noștri dorința de a ajuta, de a fi solidari, de a fi mesagerii fericirii, ai zâmbetului, ai veseliei, promovând starea de bine, în centrul orașului, îmbrăcați cu tricouri galbene, cu zâmbetul pe față, cu baloane *zâmbitoare* și cu postit-uri sau bucăți de hârtie pe care au fost desenate zâmbete și a fost scris sloganul "Un zâmbet pentru tine!".

Prin aceste proiecte educaționale, elevii se implică direct în activități literare (descoperirea și atragerea în proiect a unui număr cât mai mare de elevi și cadre didactice, cu evidențierea și promovarea unor personaje literare) și activități de voluntariat (sprijinirea materială a elevilor defavorizați care au rezultate bune la învățătură, cu ajutorul sponsorilor și a donațiilor).

Schimbul de experiență dintre participanți este momentul de neuitat din viața elevilor și a cadrelor didactice implicate care au avut același scop:colaborarea metodică și realizarea unui schimb de experiență între cadrele didactice în vederea stimulării interesului pentru lectură al elevilor.

Prin parteneriatul educativ putem orienta elevii spre: punctualitate, adevăr, disciplină, respect față de aproapele nostru, ajutorarea celui aflat în dificultate, inițiativă, efort. Le-am înmănat aproape după fiecare activitate desfășurată pliante cu sfaturi și îndemnuri.

Parteneriatele se bazează pe metoda învățării prin cooperare. Munca în echipă dezvoltă capacitatea copiilor de a lucra împreună, o competență importantă pentru viața și activitatea viitorilor cetățeni. Învățarea prin cooperare solicită toleranță față de moduri diferite de gândire și simțire, valorizând nevoia copiilor de a lucra împreună, într-un climat prietenos, de susținere reciprocă.

Buna desfășurare a parteneriatului presupune existența unor competențe din partea coordonatorului sau dobândirea unora noi, prin experiență proprie pe parcursul activităților. Nu ne naștem gata învățați, toți dobândim pe parcursul vieții prin diferite experiențe, noi calități, abilități, competențe. Chiar dacă ele nu sunt bine stăpânite de la început, prin exercițiu și studiu pot fi aprofundate și însușite.

Reușita parteneriatului nu se datorează în exclusivitate coordonatorilor sau numai participanților, ci este rezultatul muncii fiecărei părți, rezultatul muncii partenerilor care comunică

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

permanent și învață unul de la celălalt. Într-un parteneriat membrii participanți au personalități diferite, studii diferite, competențe și experiențe diferite. Este foarte important ca pentru reușita desfășurării parteneriatului toți să se concentreze asupra scopului propus, să manifeste solidaritate și camaraderie. Partenerii trebuie să înțeleagă că randamentul și calitatea muncii fiecăruia influențează rezultatul final.

Bibliografie:

- Miron, I., 2003, *Instrucție și educație*, Editura Copyright, București;
- Stănciulescu, E., 2003, *Sociologia educației familiale*, Ed. Polirom, Iași;
- Vrasmas, E., 2004, *Educația și consilierea părinților*, Ed. Aramis, București.

RELAȚIA DINTRE ȘTIINȚĂ ȘI RELIGIE

Prof. Mihai Simona-Maria

Școala Gimnazială „Coresi” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Relația dintre știință și religie a fost una complexă de-a lungul istoriei umane, oscilând între cooperare, tensiune și, uneori, conflict deschis. Deși cele două domenii par a funcționa pe baze diferite - știința mizând pe rațiune, observație și experiment, iar religia, pe credință, revelație și tradiție - ele nu sunt neapărat incompatibile. De-a lungul timpului, numeroși gânditori au încercat să găsească un echilibru între aceste două moduri de a înțelege lumea. În acest articol, vom explora cum s-au raportat una la cealaltă, în ce puncte intră în tensiune, dar și cum pot coexista în mod armonios.

1. Fundamentele științei și ale religiei

Știința este un sistem de cunoaștere bazat pe rațiune, experiment și observație. Scopul său este de a descoperi legile care guvernează universul, de la mișcarea planetelor până la structura atomului. Este caracterizată de o metodologie clară: ipoteză, testare, analiză și concluzie. Este, de asemenea, un domeniu deschis la revizuire — teoriile științifice pot fi respinse sau modificate pe baza noilor dovezi.

Religia, în schimb, este un sistem de credințe și practici care exprimă relația omului cu divinitatea. Ea oferă răspunsuri la întrebările fundamentale ale existenței: „De ce existăm?”, „Ce este binele?”, „Ce se întâmplă după moarte?”. Spre deosebire de știință, religia nu se bazează pe experimente, ci pe revelație, scripturi și tradiție.

2. Istoricul relației: de la armonie la conflict

În Antichitate, știința și religia erau adesea interconectate. Mari filosofi precum Platon și Aristotel nu vedeau o opoziție între credința în zei și cercetarea naturii. În lumea islamică medievală, savanți precum Avicenna și Averroes studiau medicina, matematica și astronomia în timp ce păstrau o viziune religioasă profundă.

În Evul Mediu european, Biserica a fost, paradoxal, atât promotoare, cât și cenzor al cunoașterii științifice. Universitățile medievale erau susținute de Biserică, iar mulți savanți - ca Toma d'Aquino - erau clerici. Totuși, când teoriile științifice păreau să contrazică Scriptura, apărea conflictul.

Celebrul caz al lui Galileo Galilei, care a susținut modelul heliocentric al lui Copernic, a dus la confruntarea cu Inchiziția.

În Epoca Modernă, Iluminismul a consolidat o separare între religie și știință. Secolele XVIII-XIX au adus avansuri științifice spectaculoase (în fizică, biologie, chimie), ceea ce a dus la o viziune mai sceptică asupra religiei. Teoria evoluției propusă de Charles Darwin în secolul al XIX-lea a fost percepută de mulți ca o amenințare directă la adresa creației divine din *Biblie*.

3. Puncte de conflict și dezbateri

Originea universului și a vieții este poate cel mai sensibil punct în care știința și religia par să se ciocnească. Religia, în special cea creștină, vorbește despre creația lumii de către Dumnezeu într-un interval de șase zile. Știința, însă, propune modelul Big Bang-ului și evoluția speciilor în milioane de ani.

Moralitatea este un alt domeniu unde cele două domenii se întâlnesc, dar din perspective diferite. Religia oferă coduri morale clare (de exemplu, cele zece porunci), în timp ce știința nu stabilește ce este „bine” sau „rău”, ci doar explică consecințele anumitor acțiuni. De aici apar dileme etice în domenii ca ingineria genetică, inteligența artificială sau eutanasia.

Statutul adevărului: Religia susține adevăruri absolute, imuabile, în timp ce știința admite că toate teoriile pot fi contestate. Aici apare o tensiune fundamentală: poate fi acceptată o revelație divină într-o lume dominată de relativism științific?

4. Puncte de întâlnire și dialog

În ciuda diferențelor, există și puncte de convergență. Mulți oameni de știință celebri au fost profund religioși. Isaac Newton considera că legile fizicii descoperite de el sunt expresia voinței divine. Albert Einstein, deși nu era religios în sens tradițional, afirma: „Dumnezeu nu joacă zaruri cu universul”, recunoscând astfel o ordine profundă a realității.

Există, de asemenea, curente contemporane care caută armonia între știință și religie. Teologi ca John Polkinghorne (fizician și preot anglican) sau Francis Collins (genetician și creștin declarat, fost director al Proiectului Genomului Uman) susțin că știința și religia nu trebuie să fie adversare, ci pot colabora în căutarea adevărului.

Un exemplu este conceptul de „neconflictualitate metodologică”: știința și religia se ocupă de întrebări diferite și nu ar trebui să se invalideze reciproc. Știința răspunde la întrebarea „Cum?”, iar religia la „De ce?”.

5. Concluzie

Relația dintre știință și religie nu este una simplă. Ele pot intra în conflict atunci când una încearcă să preia teritoriul celeilalte. Însă, atunci când fiecare își păstrează domeniul propriu și dialoghează cu respect, pot contribui împreună la o înțelegere mai profundă a lumii și a locului omului în univers. Într-o epocă în care tehnologia avansează rapid, iar întrebările etice și existențiale revin în forță, este mai important ca niciodată să cultivăm acest dialog între rațiune și credință.

Bibliografie:

- Barbour, Ian, *When Science Meets Religion*, Harper One, 2000.
- Gould, Stephen Jay, *Rocks of Ages: Science and Religion in the Fullness of Life*, Ballantine Books, 1999.
- Collins, Francis S, *The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief*, Free Press, 2006.
- Russell, Robert J. et al. (eds.), *Science and Theology: The New Consonance*, Fortress Press, 1998.
- McGrath, Alister E *Science and Religion: A New Introduction*, Wiley-Blackwell, 2010.
- Galilei, Galileo, *Dialog asupra celor două sisteme principale ale lumii*, (ediții multiple).

METODE INTERACTIVE DE GRUP FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRESCOLAR

Prof. învă. preșc. Nistor Ileana

Școala Gimnazială Nr. 2 Caracal, jud. Olt

Învățământul preșcolar joacă un rol esențial în dezvoltarea timpurie a copiilor, pregătindu-i pentru învățătura formală și pentru viața socială. În acest context, metodele interactive de grup reprezintă un instrument valoros, având în vedere că ele contribuie la dezvoltarea abilităților sociale, cognitive și emoționale ale celor mici. Aceste metode sunt adaptate vârstei și caracteristicilor dezvoltării preșcolare, stimulând colaborarea, comunicarea și gândirea critică.

Metodele interactive de grup sunt modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

Voi prezenta câteva metode moderne pe care le-am folosit în procesul instructiv educativ în funcție de obiectivele urmărite la fiecare activitate.

Bula dublă - este o metodă de predare-învățare, ușor de aplicat, care grupează asemănările și deosebiriile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se așează câte o imagine care denumește subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaționate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularitățile sau deosebiriile.

La activitatea DLC-convorbire „Ce știm despre anotimpuri?” în cercurile mari am așezat imagini reprezentative despre anotimpurile toamna și iarna. Copiii au completat două caracteristici ale anotimpului toamna (cad frunzele, pleacă păsările călătoare), două caracteristici ale anotimpului iarna (ninge, îngheață apa) în cercurile exterioare și două asemănări (anotimp, 3 luni) în cercurile mici din

mijloc. O altă activitate la care am folosit metoda Bula dublă a fost o activitate DLC-joc didactic „În curând voi fi școlar,„. În acest joc în cele două cercuri mari am așezat imagini cu preșcolari și școlari, iar copiii au completat cercurile mici din mijloc cu asemănările existente între preșcolari și școlari (sunt copii, se hrănesc și cresc), iar în cercurile exterioare au completat cu caracteristicile acestora (preșcolarii se joacă, merg la grădiniță, școlarii merg la școală, învață).

„Schimbă perechea” este o altă metodă interactivă pe care am folosit-o în activitățile cu preșcolarii. Această metodă are ca obiectiv stimularea comunicării și rezolvarea de probleme prin lucru în pereche. Metoda „Schimbă perechea,„ am folosit-o în activități de observare, activități de convorbire, activități practice, etc.

La activitatea de observare cu tema „Fructe de toamnă”, am urmărit ca prin lucru în pereche, copiii să descopere cât mai multe caracteristici ale fructelor care se coc în anotimpul toamna. Am organizat copiii în două cercuri concentrice după ecusoanele pe care le aveau în piept, în interior copiii cu frunze galbene, în exterior copiii cu frunze verzi. La îndemnul educatoarei, copiii au luat din coș un fruct la alegere pe care l-au observat, l-au analizat pentru a spune totul despre el. Perechea a analizat fructul timp de 3-5 minute. La comanda educatoarei „Schimbă perechea” copiii din interior s-au deplasat și au format o nouă pereche. Copiii din cercul exterior au făcut o sinteză a observațiilor anterioare și au continuat analiza cu noua pereche pentru descoperirea caracteristicilor fructului prin câți mai mulți analizatori. Perechile s-au schimbat atunci când s-au epuizat toate ideile copiilor și când fiecare copil a făcut pereche cu toți membrii grupei.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier, sau „asalt de idei,„ este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activitățile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginației copiilor și a le dezvolta capacitățile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un șir de ilustrații, în lecturile după imagini, convorbiri și jocuri didactice.

În activitatea DLC-convorbire cu tema „De ce îmi place anotimpul vara?” la începutul activității copiii au stabilit împreună caracteristicile anotimpului vara pornind de la întrebarea „Ce știți despre anotimpul vara?”. Fiecare copil a răspuns printr-un enunț scurt în ordinea stabilită fără a repeta ideile colegilor. Ideile emise sunt direct proporționale cu numărul membrilor grupului. După enunțarea ideilor, copiii au fost rugați să reflecteze asupra lor și să se pronunțe care sunt cele mai aproape de adevăr.

Au fost subliniate ideile care se încadrau în sarcina didactică și care conturau ideea finală.

Aceste caracteristici sunt împărțite în 3 categorii:

- caracteristici care țin de evoluția naturii;
- caracteristici care țin de relația omului cu mediul în anotimpul vara;
- caracteristici care nu se încadrează în nici o categorie și care vor fi eliminate.

”Explozia stelară” este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativității și o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activitățile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeți roșii și jetoane. Pe steluța mare am așezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci stelute mici am scris câte o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE?, DE CE ?, CÂND ?

Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacității acestora de a alcătui propoziții interogative pe baza conținutului unor imagini și nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Din multitudinea de metode interactive, am prezentat pe scurt doar câteva pe care le-am aplicat la grupă, metode prin care noul și căutarea de idei conferă activității ”un mister didactic” în care copilul e participant activ la propria formare.

Pe lângă metodele interactive prezentate mai sus, cu rezultate bune am mai folosit și alte metode cum sunt: metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele, tehnica blazonului, pălăriile gânditoare, studiu de caz etc.

Metodele interactive de grup reprezintă o abordare eficientă și atractivă pentru învățământul preșcolar, fiind esențiale în formarea abilităților sociale și cognitive ale copiilor. Acestea contribuie la dezvoltarea unei atmosfere de învățare cooperativă, în care copiii învață unii de la alții și își dezvoltă empatia, comunicarea și gândirea critică. Implementarea acestor metode necesită o pregătire adecvată din partea educatorilor, dar beneficiile pe termen lung sunt considerabile în formarea unei baze solide pentru învățătura ulterioară.

Bibliografie:

- Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, București, 2002;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
- Crenguța-Lăcrămioara Oprea - *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universitatea București, București, 2003.
- Gluiga Lucia, Spiro Jodi - *Învățarea activă, Ghid pentru formatori și cadre didactice*, București, 2001.
- *** - Revista *Învățământul preșcolar*, București, Nr. 1/2007.

***PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT
LA EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT***

prof. Olteanu Dorina-Mariana
Liceul Teoretic Videle, jud. Teleorman

Numele și prenumele elevei : R M-D

Data nașterii:

Domiciliul:

Liceul Teoretic Videle, jud. Teleorman

Clasa a XII a

Data aplicării: septembrie 2024

Echipa de intervenție: OLTEANU DORINA MARIANA, profesor Educație fizică și sport

Psihodiagnostic: intelect de limită, dificultăți de cunoaștere și învățare

Starea de sănătate : bună

Domeniul de intervenție: educațional

Informații educaționale

Comportament cognitiv:

- limbajul – vocabular sărac, structuri gramaticale deficitare;
- scrie și citește pe litere;
- exprimarea este rudimentară;
- gândirea se manifestă doar în cazuri concrete, intuitive;
- atenția este slab dezvoltată;
- recunoaște/denumeste obiecte;
- grupează obiectele după criterii simple;
- identifică culorile;
- are capacitate limitată de a-și organiza timpul propriu în desfășurarea programului zilnic;
- are capacitatea de a finaliza o sarcină simplă, dar cu ajutor;
- știe să numere singură;

Comportament psihomotric:

- dezvoltare fizică corespunzătoare vârstei;
- nu are deficiențe de echilibru, de coordonare, de deplasare;
- are deprinderi de igienă personală ;
- manipulare bilaterală.

Relații sociale:

- este sociabilă, în general, colaborează cu colegii de clasă;
- dezvoltarea limbajului ;
- dezvoltarea operațiilor gândirii și a calității acesteia;
- dezvoltarea capacității de orientare spațială și temporală;

Domenii de intervenție recomandate:

Limbaj și comunicare

Cognitiv

Psihomotor

Structura programului de intervenție personalizat

Domeniul psihomotric

Obiective	Metode și mijloace de recuperare	Perioada	Criterii minimale de apreciere a progresului	Metode de evaluare
Formarea schemei corporale și a lateralității	1.Exerciții de cunoaștere a schemei corporale proprii/a partenerului; 2.Exerciții-joc de identificare și numire a elementelor principale și de detaliu ale schemei corporale proprii și ale partenerului; 3.Executare de comenzi verbale după model/fără model :,, puneți mâinile la spate,,/,,închideți pumnii,,.	Septembrie Octombrie Noiembrie Decembrie	Corectitudinea și rapiditatea reacțiilor la comenzi; -identificarea segmentelor corpului; -recunoașterea și denumirea segmentelor la comenzi verbale;	Observarea sistematică a comportamentului;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Formarea conduitelor perceptiv-motrice de bază	1.Exerciții de identificare în plan obiectual, după 1-2 criterii(culoare, mărime, formă), ex. „Colturile colorate,,, „sortează după mărime,, ; 2.Exerciții de ordonare după criteriul mărimii: „Alinierea după înălțime,,...	Noiembrie Decembrie	Răspunde corect motric la următoarele comenzi: -să identifice culorile unor obiecte cunoscute din mediul apropiat sau din imagini; -să recunoască, în contexte diferite, patru culori uzuale (roșu, galben, albastru, verde); -să grupeze obiecte cunoscute după culoare; -să grupeze obiecte cunoscute după înălțime;	Observarea sistematică a comportamentului;
Formarea și dezvoltarea orientării și organizării și structurii spațio-temporale	1.Exerciții de localizare a obiectelor prin raportare la schema corporală; 2.Exerciții de recunoaștere a pozițiilor spațiale simple(pe, sub, în față, în spate, deasupra-dedesubt); 3.Executarea unor comenzi simple de deplasare în spațiu; 4.Exerciții de identificare a momentelor unei zile/a zilelor săptămânii/anotimpurilor.	Ianuarie Martie Aprilie	-să identifice diverse poziții ale unor obiecte în raport cu propria persoană (pe-sub, sus-jos ; -să execute corect deplasarea în spații la comandă sonoră ;	Observarea sistematică a comportamentului;
Educarea și reeducarea mersului	1.Exerciții de învățare a mersului corect: 2.Exerciții de plantare a mersului pe un culoar; 3.Exerciții de mers înainte-	Permanent	-să reușească să meargă pe un culoar 1m; -să realizeze mersul înainte și	Observarea sistematică a comportamentului;

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

	înapoi, lateral, șerpuit; Variante de mers: pe vârfuri, pe călcâie;		înapoi; -să realizeze mersul lateral și șerpuit; -să realizeze mersul pe vârfuri și pe călcâie.	
Dezvoltarea îndemânării	Exerciții pentru dezvoltarea coordonării(complex de exerciții cu obiecte portative).	Aprilie Mai Iunie	-să reușească să realizeze mișcări de coordonare a segmentelor corpului	Observarea sistematică a comportament ului;
Dezvoltarea forței	1.Exerciții cu gantere; 2.Exerciții cu mingea medicinală; 3.Exerciții cu partener.	Februarie Martie	-să reușească să realizeze 10 exerciții cu gantera, pentru dezvoltarea forței -să reușească să realizeze 10 exerciții cu mingea medicinală, pentru dezvoltarea forței	Observarea sistematică a comportament ului;
Formarea deprinderilor de practicare a unor sporturi adaptate posibilităților psihologice individuale ale elevilor	1.Minibaschet; 2.Structuri minimale de prindere-pasare-aruncare; 3.Aruncarea la coș de pe loc.	Februarie Martie Aprilie Iunie	-să reușească să execute prinderea mingii de baschet; -să reușească să execute corect pasarea mingii de baschet; -să reușească să execute corect aruncarea și aruncarea la coș.	Observarea sistematică a comportament ului

PROIECTELE EDUCAȚIONALE

Păcurar Alina

Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Satu Mare, jud. Satu Mare

Schimbările din societate, rapiditatea informațiilor care trebuie implementate în sistemul educațional, ne fac pe noi, cadrele didactice să căutăm noi modalități, care să asigure o mai mare adaptare la realitățile sociale. În ideea de a obișnui copiii să trăiască în relație cu cei din jur, să-și dezvolte stări afective pozitive, să manifeste interes, să-și formeze atitudini, să-și completeze aria de preocupare, cadrele didactice și-au lărgit sfera de activități prin proiecte educaționale desfășurate la nivelul comunității locale, cât și prin implicarea în programe și proiecte pe plan național și internațional. Proiectul ca metodă a fost inițiat de John Dewey, care, la sfârșitul secolului al XIX-lea, bazându-se pe teoria interesului, a elaborat o programă fundamentată pe necesitățile și posibilitățile copilului.

În al doilea deceniu al secolului XX, W. Kilpatrick popularizează ideile lui Dewey –aplicând în școlile americane metoda proiectelor, al cărei scop principal era armonizarea școlii cu societatea. Metoda răspundea cerințelor educației pragmatice americane, punând accent pe acțiune, eficiență și independență în gândire. Așadar, planificarea activității pe teme sau metoda proiectelor la copiii de vârstă școlară mică este prezentă și înainte de 1960, popularizată în anii 1960 – 1970 (Smith 1972; Haggit 1975), și cunoaște o revenire (Baskwill & Whitman 1986; Gambert 1988; Katz & Chard 1989; Walmsley & Walp 1990).

Teoriile privind învățarea sau dezvoltarea copilului la vârstele timpurii promovează conceptul de profesor cu rol de ghid. În acest context proiectul stimulează și, în același timp satisface curiozitatea firească a copiilor, implicându-i în propriul proces de dezvoltare, în care învățătorul nu este decât un ghid atent, o persoană – resursă care sprijină respectarea rutei individuale a învățării, a copilului și a ritmului propriu al acestuia.

Proiectul este o strategie de învățare și evaluare a cărei caracteristică se concentrează pe efortul deliberat de cercetare, pe căutarea și găsirea răspunsurilor legate de tema propusă.

Un proiect reprezintă o activitate pe termen scurt sau lung, ce urmărește realizarea unor competențe educaționale clare. Acesta constă dintr-o serie de sarcini concrete și uneori are și un buget.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Proiectul poate fi inițiat și coordonat de un cadru didactic sau de o echipă de cadre didactice. Ei trebuie să definească strategia de lucru, data de începere și cea de terminare a activităților.

Un proiect educațional oferă oportunitatea de a face inovații în educație, de a aduce ceva în plus orelor petrecute pentru activitățile planificate, de a-i motiva pe elevi mult mai bine pentru utilitatea timpului liber petrecut în folosul dezvoltării personalității ce presupun: învățarea și practicarea deprinderilor complexe de comunicare, implicarea creativității și a imaginației, canalizarea atenției spre o afinitate sau o deprindere ce pun individul în valoare, îi descoperă afinități, aptitudini, talente ce se merită a fi prelucrate și scoase în adevăratele valori.

Proiectul reprezintă primul pas spre descoperirea de sine, spre acceptarea propriilor limite, făcându-se remarcată o motivație foarte puternică pe plan afectiv: elevii sunt mulțumiți, fericiți, satisfăcuți...

Probleme fundamentale ce trebuie urmărite în design-ul proiectului educațional:

- De ce se inițiază proiectul?
- Cine sunt beneficiarii?
- Care sunt rezultatele pe care le produce proiectul?
- Proiectul este parte componentă a planului strategic de dezvoltare a organizației școlare?
- Exista resurse umane necesare pentru realizarea proiectului?
- Sunt necesare relații de parteneriat?
- Se pot dezvolta strategii alternative de intervenție?
- Care sunt costurile proiectului raportate la resurse?
- Ce proceduri de monitorizare și evaluare pot fi prevăzute?
- Care este contextul realizării proiectului – oportunități, constrângeri, riscuri?
- Care este durata de desfășurare a proiectului?

STRUCTURA PROIECTULUI

- *Denumirea proiectului* – asigură identitatea acestuia; este o formulare scurtă, ușor de reținut care să descrie în esență rezultatele proiectului;
- *Misiunea și obiective* – obiectivele prezintă sub formă de enunțuri sintetice, operationale, măsurabile, avantajele specifice;
- *Motivația* – justificarea care-l fondează și îi conferă legitimitate;
- *Stabilirea grupului țintă și a beneficiarilor proiectului* – beneficiarii direcți sunt destinatarii obiectivelor și activităților (elevi și cadre didactice), iar beneficiarii indirecti sunt cei din

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

afara mediului educațional asupra cărora se răsfrâng influențe ale proiectului (familii, colegi, comunitate)

- *Locul și durata proiectului*
- *Strategia propusă* – descrierea detaliată a activităților și metodelor alese, în concordanță cu tema și obiectivele proiectului;
- *Rezultatele proiectului* – proiectul este apreciat prin prisma rezultatelor produse; acestea trebuie prevăzute cât mai exact posibil, chiar dacă pe parcursul derulării intervin modificări;
- *Resurse angajate în proiect:* resurse umane, resurse valorice, materiale, financiare, temporale;
- *Stabilirea parteneriatelor și a colaborărilor*
- *Evaluarea* - proces de măsurare și apreciere a *eficacității și a eficienței* unui proiect prin care orice organizație școlară primește răspuns la întrebarea: „Cum ne dăm seama dacă am reușit și la ce nivel s-au produs schimbările dorite?”; criteriile specifice avute în vedere de evaluare sunt *coerența și pertinența, eficacitatea, eficiența, conformitatea*.

Iată un set de întrebări care se pot folosi în discuțiile cu colegi din grupa de proiect:

Cât de inovativă a fost munca dumneavoastră?

În ce mod a îmbunătățit munca dumneavoastră comunicarea și colaborarea dintre elevi?

A adus utilizarea noilor tehnologii beneficii actului educațional, atât la clasă, cât și în exteriorul ei?

În ce mod a înzestrat proiectul dumneavoastră pe elevi cu competențe pentru viață?

A fost proiectul dumneavoastră o motivație pentru ca alții să se implice? (cadre didactice, elevi, părinți, comunitatea locală)

În ce mod a stimulat proiectul utilizarea noilor tehnologii în scopul dezvoltării educaționale și culturale a elevilor?

Ce pot învăța alții din acest proiect?

Care este cel mai important mesaj al muncii dumneavoastră?

Actualele orientări în învățământul românesc, dar mai ales schimbarea abordării de la curriculum centrat pe disciplină la unul centrat pe elev, care este situat în centrul organizării procesului de predare – învățare, au atras după sine necesitatea găsirii acelor soluții didactice care să stimuleze performanța elevului cel puțin la nivelul descris de potențialul său.

Un mod de a conferi deschidere și viață muncii de la catedră este și acesta al exercițiului transdisciplinar prin folosirea proiectului ca metodă didactică interactivă, cu rol instructiv – educativ.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Văzut, în plan teoretic, ca o metodă globală, cu un puternic caracter transdisciplinar, ca o metodă care stimulează și dezvoltă multilateral personalitatea în curs de formare a copilului, în planul practic el se definește ca un efort deliberat de cercetare al copiilor, concentrat pe depistarea detaliilor și înțelegerea subiectului în întreaga sa amploare și nu pe găsirea de răspunsuri corecte la întrebările puse de adult.

Bibliografie:

- Simona Alecu, *Dezvoltarea organizației școlare*, E.D.P, București, 2007
- Venera Cojocariu, Liliana Sacară, *Managementul proiectelor pedagogice*, E.D.P, București, 2005

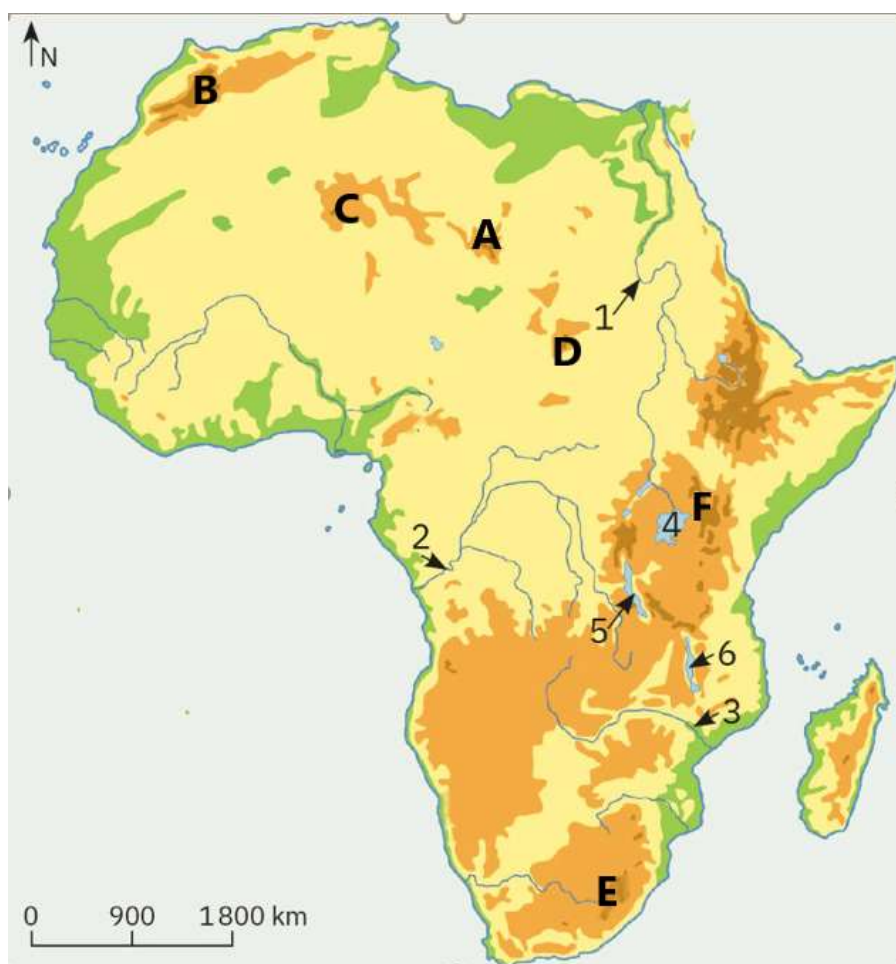
TEST DE PREGĂTIRE – GEOGRAFIE CLASA A VII-A

Prof. Păunaș Nicoleta Cristina

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

SUBIECTUL I (27 puncte)

A. Pe Harta fizică a Africii sunt marcate cu litere de la **1** la **6** elemente de hidrografie, iar cu litere de la **A** la **F**, unități de relief.

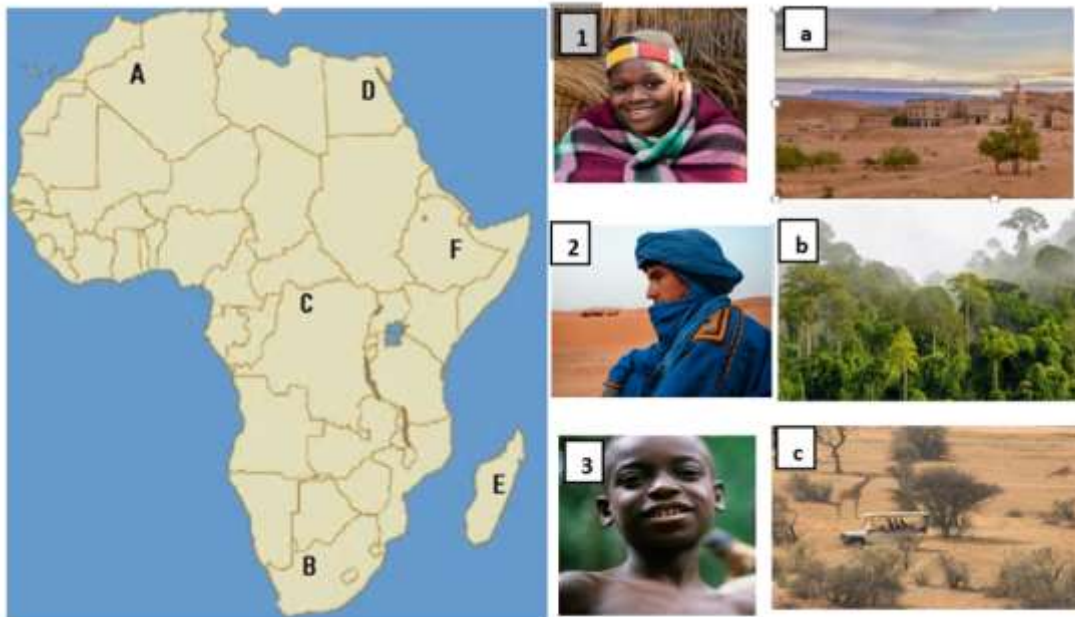
Precizează:

1. Numele fluviilor marcate, pe hartă, cu cifrele **1** și **2**, precum și tipul de gură de vărsare a acestora.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

2. Numele lacului marcat, pe hartă, cu cifra **6**, precum și tipul genetic de lac.
3. Numele a două state traversate de fluviul marcat, pe hartă, cu cifra **3**, precum și a capitalelor acestora.
4. Denumirea munților marcați, pe hartă, cu literele **A**, **D** și **F**.
5. Modul de formare pentru munții marcați, pe hartă, cu literele **B**, **E** și **F**.
6. Denumirea regiunii tectonice în care sunt amplasate lacurile marcate, pe hartă, cu cifrele **4** și **5**.

18 puncte

B. Scrieți, pe foaia de concurs, asocierea corectă dintre imaginile notate cu cifrele **1**, **2** și **3**, care reprezintă tipuri specifice de grupuri etnice din Africa, statele în care acestea sunt caracteristice, dintre cele marcate pe hartă cu litere de la **A** la **F** și tipurile de medii geografice caracteristice, din imaginile marcate cu literele **a**, **b** și **c**, după modelul **4 – G – d**.

9 puncte

SUBIECTUL II (20 puncte)

Scie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre afirmațiile de mai jos:

1. Cel mai lung fluviu din Asia este:

a. Chang Jiang	b. Huang He	c. Obi	d. Amur
----------------	-------------	--------	---------
2. Cel mai nordic punct extrem continental al Asiei este Capul:

a. Baba	b. Celiuskin	c. Dejnev	d. Tanjung Piai
---------	--------------	-----------	-----------------
3. Cel mai extins tip de climă din Africa este climatul:

a. tropical arid	b. subtropical	c. tropical musonic	d. ecuatorial
------------------	----------------	---------------------	---------------
4. Cele mai vorbite limbi din Asia sunt limbile :

a. indo-europene	b. uralo-altaice	c. sino-tibetane	d. hamito-semitice
------------------	------------------	------------------	--------------------
5. După modul de guvernare este o monarhie:

a. Turcia	b. India	c. Arabia Saudită	d. China
-----------	----------	-------------------	----------
6. S-au format prin încrețirea scoarței munții:

a. Atlas	b. Ahaggar	c. Camerun	d. Kenia
----------	------------	------------	----------
7. Străbate Câmpia Mesopotamiei fluvial:

a. Enisei	b. Gange	c. Amur	d. Eufrat
-----------	----------	---------	-----------
8. Cea mai întinsă deltă din Asia este situată pe țărmul:

a. Mării Roșii	b. Golfului Bengal	c. Golful Persic	d. Mării Arabiei
----------------	--------------------	------------------	------------------
9. Cel mai înalt vârf din Himalaya se află la limita statului :

a. Pakistan	b. India	c. Nepal	d. Bhutan
-------------	----------	----------	-----------
10. Tanganyika este un lac:

a. de podis	b. sărat	c. tectonic	d. glaciar
-------------	----------	-------------	------------

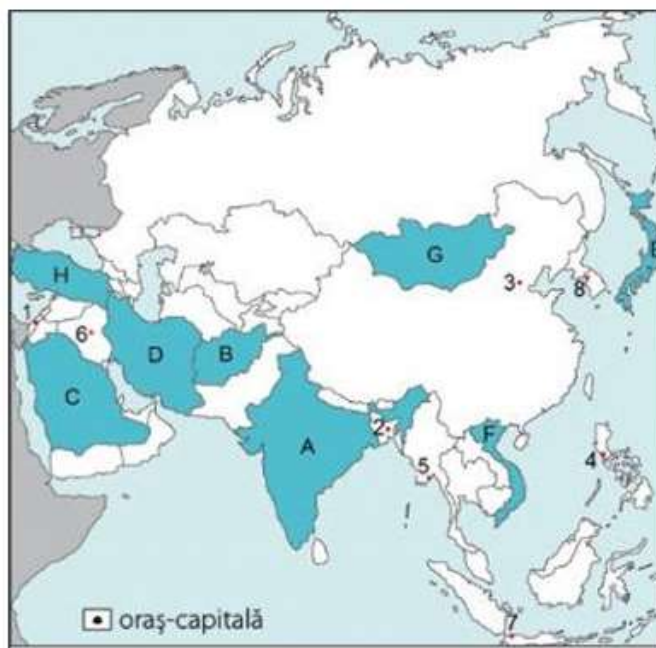
SUBIECTUL III (14 puncte)

Pe harta politică a Asiei sunt marcate cu litere de la **A** la **H** state și cu numere de la **1** la **8** orașe-capitală.

Precizează:

1. Numărul cu care este marcat orașul-capitală al statului care a construit cea mai mare centrală mareomotrică din lume.
2. Litera cu care este marcat statul pe teritoriul căruia se află cea mai complexă formă de urbanizare din Asia.
3. Litera cu care este marcat statul pe teritoriu căruia se află munții Taurus.
4. Litera cu care este marcat statul pe teritoriul căruia se află Deșertul Thar.
5. Numărul cu care este marcat orașul-capitală al statului Irak.
6. Numele orașelor-capitală marcate cu numerele **4** și **7**.

14 puncte

SUBIECTUL IV (21 puncte)

Pe harta de mai jos sunt marcate, cinci zone biogeografice specifice Asiei.

A. Precizează:

1. Numele zonelor biogeografice marcate, pe hartă, cu litere de la A la E.
2. Câte un tip de vegetație și câte un element al faunei pentru zonele biogeografice marcate, pe hartă, cu literele A și D.
3. Denumirea a două regiuni geografice cărora le este caracteristică zona biogeografică marcată, pe hartă, cu litera E.
4. Un tip de sol specific zonei biogeografice marcată, pe hartă, cu litera B.

12 puncte

B. Analizează imaginile de mai jos, care sunt reprezentative pentru un stat din Asia.

Scrie pe foaia de concurs:

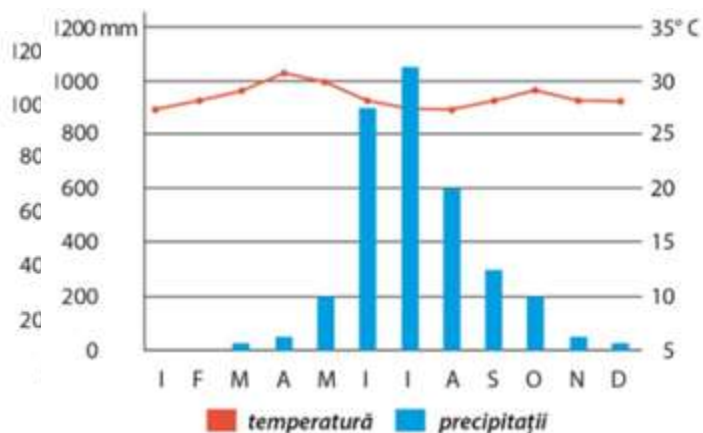
1. Numele statului căruia îi sunt caracteristice elementele prezentate în imagini;
2. Forma de guvernământ a acestui stat;
3. Trei elemente de identitate ale acestui stat, ilustrate în imaginile de mai sus;
4. Numele orașului cu cel mai mare număr de locuitori ;
5. Numele a două fluvii care străbat nordul acestui stat;
6. Un tip de climă ce caracterizează acest stat;

9 puncte

SUBIECTUL IV (8 puncte)

Analizează graficul de mai jos și precizează:

1. Zona de căldură, urmărind valorile lunare ale temperaturii;
2. Anotimpul în care se înregistrează cea mai mare valoare a precipitațiilor;
3. Numele tipului de climă, urmărind distribuția precipitațiilor de-a lungul anului;
4. Valoarea, cu aproximație, a temperaturii medii din luna aprilie;
5. Valoarea, cu aproximație, a precipitațiilor din luna iulie;
6. Un factor geografic care determină această distribuție a precipitațiilor;
7. Numele unui stat pe teritoriul căruia se manifestă tipul de climă ilustrat în climograma de mai jos;
8. Denumirea localității supranumită ”polul precipitațiilor pe Glob”.

INTEGRAREA TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. Popescu Anca

Liceul Tehnologic „General de Marină Nicolae Dumitrescu Maican” Galați, județul Galați

Metodologia procesului de învățământ reprezintă “teoria” care asigură orientarea practică, eficientă, a modalităților de realizare a activității de instruire prin intermediul metodelor, procedeele (tehnici) și a mijloacelor didactice, selectate și valorificate în conformitate cu obiectivele propuse. Pentru a asigura dezvoltarea capacităților și aptitudinilor fiecărui elev, în raport cu propriile posibilități, se vizează flexibilitatea instrucției și educației. Astfel, se cere o regândire a modului de organizare a procesului de predare-învățare-evaluare.

În acest sens, educația s-a folosit de oportunitatea oferită de tehnologia digitală pentru a regândi modalitatea de furnizare a conținuturilor educaționale într-o manieră care să îmbunătățească performanțele elevilor. Mijloacele informatice reprezintă instrumente complementare, care incluse în procesul de predare – învățare, permit vizualizări ale realității studiate de natură iconică, grafică, audio-vizuală etc., pot oferi simulări de procese, chiar ale realității virtuale în spațiu tridimensional, pot favoriza prelucrarea, sistematizarea și stocarea informațiilor.

Mediul online poate fi considerat ca fiind cea mai vastă bibliotecă a lumii, iar perioada învățământului online a impus profesorilor să se familiarizeze cu un alt mod de predare, să studieze individual, să utilizeze instrumente digitale multiple, pentru a putea realiza activități cât mai accesibile și interesante pentru elevi.

Integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică este de folos și predarea disciplinelor tehnice. În această situație, pentru a crea situații de învățare cât mai atractive, am apelat la resursele educaționale deschise, încercând integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare, ca o completare și extindere a metodelor clasice.

Astfel, pentru tema „Echipamente de protecție și de lucru”, introducerea se poate realiza printr-un videoclip <https://www.youtube.com/watch?v=PDY96pFcOyI> pentru a evidenția necesitatea utilizării echipamentelor de protecție și de lucru. Resursa se poate utiliza ca material –stimul în cadrul design-ului didactic, se poate reutiliza de pe canalul Youtube, poate fi remixată prin inserarea de întrebări în diferite momente din film și oferă posibilitatea de a putea fi reluată și aprofundată în ritm

propriu de către elev.

În etapa de transmitere a noilor cunoștințe pentru această temă, se poate folosi ca resursă un videoclip <https://www.youtube.com/watch?v=i7BJ8NMeE6A>, care explică ce sunt echipamentele de protecție și de lucru, cine are obligația de a le furniza și se arată câteva echipamente de protecție și de lucru. Resursa propusă se poate relua pentru a fi aprofundată de către elevi, în ritmul propriu. De asemenea, elevii pot consulta fișa de documentare, iar prin întrebări, sunt dirijați spre învățare.

În etapa de consolidare a cunoștințelor, se poate utiliza resursa educațională accesată prin link: <https://learningapps.org/view16586325> în aplicația Learning Apps.org. Se propune un exercițiu prin care elevii trebuie să asocieze echipamentul individual de protecție cu zona corpului protejată. La răspuns corect se dezvăluie o parte din imaginea finală, iar la răspuns incorect, elevul are posibilitatea de a reîncerca.

Fixarea cunoștințelor se poate realiza printr-un joc de tip căutare de cuvinte (denumiri ale echipamentelor de protecție și de lucru), în aplicația Learning Apps.org. Resursa poate fi distribuită și redistribuită elevilor prin link-ul: <https://learningapps.org/view16565159>

În etapa de obținere a performanței sau în secvența de reactualizare a cunoștințelor din următoarea lecție se propune de pe platforma Wordwall, ca resursă educațională deschisă, testul cu alegere multiplă pentru care am folosit șablonul „deschide caseta”. Resursa crește interesul elevilor pentru activitate și poate fi accesată și reluată în orice moment prin link-ul: <https://wordwall.net/play/57903/210/581>. La finalul jocului, elevul poate vizualiza răspunsurile corecte, dar și scorul obținut și poziția în clasament. După ce toți elevii au finalizat chestionarul, în etapa de asigurare a feed-back-ului, se discută întrebările care au pus probleme în rezolvare, se dau informații pentru clarificarea unor aspecte, se apreciază răspunsurile corecte. Elevii sunt încurajați să participe la discuții, să ofere răspunsuri și să se autoevalueze.

În concluzie, utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică creează premisele pentru realizarea învățării diferențiate, lecția devine mai interesantă și permite individualizarea procesului de învățare – fiecare elev are un ritm și stil propriu de asimilare și se bazează pe un anumit tip de memorie în procesul de învățare (auditivă, practică sau vizuală). Rolul profesorului, de transmițător al informației, se transformă în cel de facilitator al învățării prin regândirea propriei misiuni: crearea unui ambient (scop, informații, resurse, strategie) care să-i permită elevului să-și construiască/ dezvolte complexul de cunoștințe și înțelegere, competențe și atitudini.

Consider că, în contextul actual, este necesar ca profesorul să fie în pas cu tehnica, iar aplicațiile și platformele educaționale contribuie la creșterea calității procesului instructiv-educativ, dar

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

cu anumite limite. Resursele informatice vor fi prezente permanent în activitatea didactică, combinate cu metodele pedagogice tradiționale, iar cadrului didactic îi revine sarcina de a le îmbina corect și coerent, în funcție de obiectivele lecției, conținutul disciplinar și cerințele instruirii centrate pe elev.

Bibliografie :

- Cucoș, C.(coord.), *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2005
- Nicola I., *Tratat de pedagogie școlară*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
- **** Suport de curs, *PROF IV – Coaching în procesul de predare-învățare-evaluare în context blended-learning*

RESURSE EDUCATIONALE DESCHISE (RED)
DIN CADRUL PROGRAMULUI DE FORMARE CONTINUĂ PENTRU CADRELE
DIDACTICE „EDUMAGIC”

Prof. înv. primar Popescu Rodica

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

VALORI MORALE. CINSTE – NECINSTE

Ciclul primar

Clasa a IV-a

Educație civică

45 minute

Autor: Popescu Rodica

Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște, Dâmbovița

1. OBIECTIV PRINCIPAL

Învățarea unor deprinderi de comportament moral-civic în contexte de viață din mediul cunoscut.

2. INTRODUCERE

Scurtă descriere

Prin această activitate se urmărește ca elevii să identifice comportamente care au la baza valorile morale studiate (cinste – necinste), să recunoască termenii cinste, demnitate din viața cotidiană, să recunoască comportamente prosociale/antisociale în diferite contexte de viață.

Competențe/ Comportamente vizate

Explorarea unor valori morale care stau la baza relațiilor cu ceilalți oameni.

Recunoașterea unor comportamente moral-civice din viața cotidiană.

Deosebirea comportamentelor prosociale de cele antisociale.

Resurse necesare

Manual digital (<https://manuale.edu.ro/manuale/Clasa%20a%20IV-a/Educatie%20Civica/QXJ0IEtsZXR0/#book/u02-30-31>), tablă interactivă, videoproiector.

3. DESFĂȘURARE

Pași desfășurare pentru profesor

Pas 1: Reactualizarea cunoștințelor și deprinderilor

Profesorul le cere elevilor să-și realizeze blazonul, completându-l cu valorile și normele morale în care cred și le solicită să-și reamintească ce valori morale au învățat în lecțiile anterioare (bine-rău, altruism – egoism)

Pas 2: Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării

Profesorul solicită citirea textului „Sâmburele” de Lev Tolstoi și va purta cu elevii discuții pe marginea textului despre cinste și necinste.

Profesorul va ghida discuțiile despre ce înseamnă cinste / necinste

Solicită găsirea de sinonime pentru cuvântul cinste: onestitate, corectitudine, dreptate, sinceritate, devotament, loialitate

Profesorul solicită elevilor formarea de echipe pentru următorul exercițiu:

Amintește-ți din poveștile, basmele, poeziile pe care le-ai citit, următoarele categorii de personaje:

Personaje cinstite: spun adevărul, nu fură

Personaje necinstite: mint, păcălesc

Pas 3: Fixarea cunoștințelor

Profesorul propune o dezbatere despre comportamentul a trei prieteni.

Pas 4: Asigurarea retenției și transferului

Profesorul solicită fiecărui elev să noteze două propoziții despre sine, dintre care una adevărată și una falsă.

Pas 5: Prezentarea concluziilor și discuții finale

Profesorul solicită elevilor să prezinte concluzii despre valorile morale învățate.

Profesorul va modera discuțiile finale, comparând concluziile elevilor și subliniind lecțiile învățate.

Se va face o recapitulare a conceptelor învățate.

Metoda de evaluare

Subiect 1: Imaginați-vă că un coleg de clasă i-a luat un creion colegului de bancă. Încercând să afle adevărul, doamna învățătoare este informată de elevul vinovat că un alt coleg se face vinovat de această faptă. În urma anchetei a fost descoperit vinovatul.

Ce greșeli a făcut elevul?

Răspunsuri

Subiect 1: Elevul a greșit că a luat creionul fără să ceară voie, că a învinovățit pe altul, că a mințit-o pe învățătoare.

Instrucțiuni pentru elevi

Pas 1: Reactualizarea cunoștințelor și deprinderilor

Completează blazonul cu valorile morale care vă caracterizează.

Pas 2: Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării

Ascultați citirea textului „Sâmburele” de Lev Tolstoi și analizați textul prin prisma valorilor morale cinstite și necinstite.

Identificați sinonime pentru cuvântul cinstite

Fiecare echipă își alege un reprezentant care va citi rezolvarea exercițiului

Pas 3: Fixarea cunoștințelor

Formați perechi pro și contra și discutați despre comportamentul celor trei

Pas 4: Asigurarea retenției și transferului

Formați perechi și încercați să identificați propoziția falsă scrisă de parteneri.

Pas 5: Prezentarea concluziilor și discuții finale

Prezentați concluziile despre valorile morale învățate.

4. CONCLUZII

Reflecție

Ce ați învățat despre valorile morale: cinstite – necinstite.

Cum crezi că pot valorile morale cinstite – necinstite să influențeze comportamentul moral-civic în contexte de viață.

Feedback

Ce ți-a plăcut cel mai mult la această activitate?

Ai întâmpinat dificultăți în înțelegerea conceptelor prezentate? Dacă da, care au fost acestea?

Ce ai îmbunătății la această activitate pentru a o face mai interesantă sau mai ușor de înțeles?

Acest RED a fost creat în cadrul Programului de formare continuă pentru cadrele didactice „EduMagic”.

Descoperă gratuit și alte resurse similare pe platforma educațională www.edumagic.eu

Autorul este responsabil în totalitate de originalitatea și corectitudinea conținutului.

Cod identificare: EMS1650/18/09/2024

Sitografie:

- <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1P52ltb3cujjlfO4aqgLA1gEZAt9egQWSnd78TAjzctY/edit?gid=0#gid=0&fvid=1368769552>
- https://drive.google.com/file/d/194U5D2i4BEYK_1n3ZP6PInZlq1RHeJL8/view

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

ADJECTIVUL

PRONUMELE

Prof. inv. primar Praja Daniela

Școala Gimnazială „Alexandru Vlahuță” Gugești, jud. Vrancea

Metoda Exploziei stelare

Clasa a IV-a

Tema: Adjectivul

Tipul lecției: consolidare de cunoștințe

Pentru a realiza acest moment din lecție am folosit metoda Exploziei solare cu ajutorul platformei WORWALL, <https://wordwall.net/ro/resource/4924006/explozia-stelar%C4%83-formulare-de-%C3%AEntreb%C4%83ri>. Elevii aveau de formulat întrebări care începeau cu: Cine? Unde? Când? De ce? Ce?, Cum? și le-au dat și răspunsurile.

Ei au formulat următoarele întrebări:

Î: - **Cine** stă pe lângă un adjectiv?

R: - Pe lângă un adjectiv stă un substantiv.

Î: - **Unde** se află în propoziție?

R: - Se află înaintea sau după un substantiv.

Î: - **Când** își schimbă forma?

R: - Își schimbă forma după genul și numărul substantivului determinat

Î: - **De ce** sunt folosite?

R: - Sunt folosite să determine substantivele.

Î: - **Ce** este adjectivul?

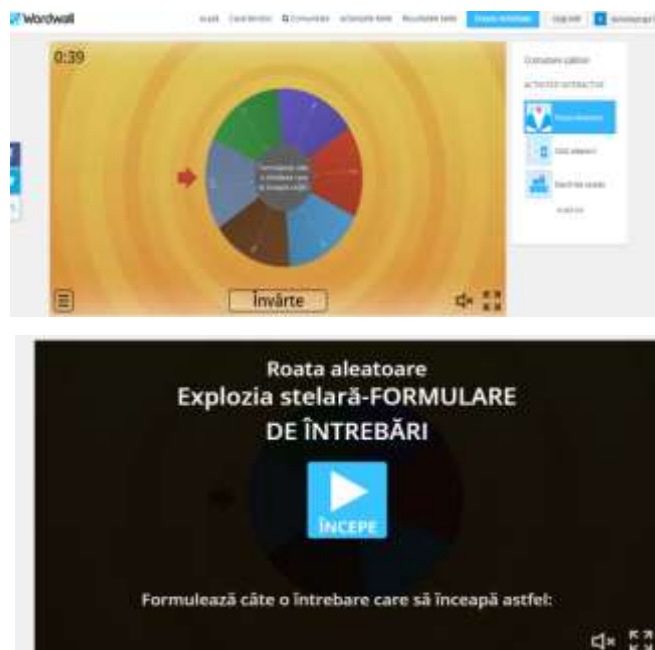
R: -Adjectivul este partea de vorbire care determină un substantiv.

Î: -**Cum** se analizează un adjectiv dintr-un enunț?

R: Mărul **roșu** a căzut în grădină.

roșu=adjectiv, care se acordă în gen și număr cu substantivul „mărul”,genul neutru, numărul singular.

Explozia stelară- WORDWALL

Tema: Pronumele

Tipul lecției: Predare de noi cunoștințe

În fixarea și sistematizarea cunoștințelor am introdus exercițiul de pe platforma

WORDWALL, <https://wordwall.net/ro/resource/1005040/pronumele>, elevii având tabletele au putut rezolva exercițiul cu ușurință.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Cu ajutorul platformei LEARNINGAPPS am consolidat cunoștințele la tema „verbul”.

<https://learningapps.org/9991573>.

RESURSA EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Profesor de psihopedagogie specială Stănica Ion
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău, jud. Buzău

Aria curriculară: Consiliere și orientare

Disciplina: Consiliere și dezvoltare personală

Clasa: a VII-a

Tema: *Stop bullying!*

Forme de organizare: individuală, frontală, lucrul pe grupe.

Metode utilizate: conversația, explicația, expunerea, demonstrația, discuția dirijată.

Scop:

Activitatea își propune să identifice în situații normale ale existenței lor elementele de bullying, prevenirea acestuia și măsurile pentru a depăși această acțiune.

Competența specifică vizată

1.2. Identificarea alternativelor de soluționare a unor situații de stres pentru asigurarea stării de bine

Metode: dezbaterea, lucrul în echipă, explicația, brainstorming-ul.

Condiții necesare activității:

- Sala de clasă;
- Climat de siguranță și armonie;
- Diminuarea factorilor perturbatori;
- Conexiune la Internet;
- Materiale audio-video.

Contextul învățării:

Necesitatea acceptării diferențelor dintre elevi și crearea unui climat socio afectiv normal în cadrul clasei.

Activitate

Activitatea 1

„Foaia de hârtie! / ”Hârtia mototolită” (<https://youtu.be/Zhwe48Qb4hA>)

Elevii sunt rugați să scoată o foaie de hârtie din caiet și să mototolească cât mai mult foaia, să calce pe ea, să-i facă orice, cu o singură condiție: să nu se rupă. Odată ce toți copiii au făcut tot posibilul să mototolească foaia de hârtie, profesorul îi roagă să o despătorească și să încerce să o întindă cât mai bine. Să o aducă cât mai aproape de forma inițială. Să fie cât mai netedă posibil!

Ați făcut asta vreodată? Atunci știți cu siguranță cât e de greu să întinzi o foaie și s-o faci iarăși netedă. E imposibil! Oricât ai încerca, foaia rămâne cu urme și îndoituri, ce nu mai pot dispărea odată ce foaia a fost mototolită.

Același lucru realizează și elevii pe măsură ce-și dau silința să readucă foaia la forma inițială. Oricât ar încerca, orice efort ar face, chiar dacă și-ar cere scuze cuiva pentru ce au făcut, sau și-ar da toată silința, **tot ar rămâne urme și cute ce nu-și mai revin.**

Exact la fel se întâmplă și cu BULLYING-ul. Urmele unei violențe rămân PE VIAȚĂ.

Sigur, e foarte bine să încerci să repara, să-ți pară rău, să vrei să te schimbi, să vrei să repara, dar **pentru victimele BULLYING-ului este imposibil să uite total și să repare toate rănila deschise, ce vor lăsa semne pe viață!**

După realizarea activității practice și a vizionării filmului pe youtube, vor avea loc discuții pe marginea acesteia. Se vor adresa întrebări:

- Care este părerea voastră?
- Vă regăsiți în aceste situații ?
- Știți colegi de-ai voștri/prieteni care s-au confruntat cu aceste situații ?
- Cum se manifestă?
- Care sunt cauzele?
- Ce soluții puteți găsi?

Activitatea 2

Are loc o dezbatere privind bullying-ul, manifestările acestuia: etichetarea, tachinarea, batjocorirea, caracteristicile sale: intenționate, repetate, dezechilibrul de forțe, tipurile de bullying : fizic, verbal, psihic, social, cyberbullying și cauzele acestuia/acestora.

Activitatea 3

Împărțiți pe grupe elevii vor evidenția cauzele apariției bullyingului, precum și măsuri ce pot contracara acest fenomen.

Activitatea 4

Elevii vor elabora recomandări pentru prevenirea și combaterea fenomenului de bullying.

Modalități de evaluare: jurnalul personal, autoevaluarea, inter-evaluare

Ca urmare a acestei activități, la următoarea oră consiliere, se propune elevilor o lecție despre emoții pozitive și emoții negative, calitățile și defectele oamenilor.

Bibliografie:

- *Programa Consiliere și dezvoltare personală – Învățământ special gimnazial– Dizabilități intelectuale ușoare și moderate*

PROIECT DIDACTIC

Prof. Vintilă Naomi Denisa

Școala Gimnazială Râu Alb de Jos, jud. Dâmbovița

DATA: 09.12.2024 UNITATEA DE INVATAMANT: Școala Gimnazială Râu Alb de Jos CLASA: Pregătitoare PROF. ÎNVATAMANT PRIMAR: Vintilă Naomi Denisa ARIA CURRICULARA: Matematică și științe DISCIPLINA: Matematică și explorarea mediului UNITATEA TEMATICA: <i>Despre univers</i> SUBIECTUL LECTIEI: <i>Colectarea și gruparea datelor</i> FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată(M.E.M+ A.V.A.P) TIPUL LECTIEI: Comunicare – însușire de noi cunoștințe SCOPUL LECTIEI: Însușirea cunoștințelor privind colectarea și	DATA: 09.12.2024 UNITATEA DE INVATAMANT: Școala Gimnazială Râu Alb de Jos CLASA: a II-a PROF. ÎNVATAMANT PRIMAR: Vintilă Naomi Denisa ARIA CURRICULARA: Matematică și științe DISCIPLINA: Matematică și explorarea mediului UNITATEA TEMATICA: <i>Descoperim natura</i> SUBIECTUL LECTIEI: <i>Medii de viață: deșertul</i> TIPUL LECTIEI: Comunicare – însușire de noi cunoștințe SCOPUL LECTIEI: Însușirea cunoștințelor despre deșert, ca mediu de viață.	DATA: 09.12.2024 UNITATEA DE INVATAMANT: Școala Gimnazială Râu Alb de Jos CLASA: a III-a PROF. ÎNVATAMANT PRIMAR: Vintilă Naomi Denisa ARIA CURRICULARA: Matematică și științe DISCIPLINA: Matematică UNITATEA TEMATICA: <i>În lumea plantelor. Împărțirea numerelor naturale 0-100</i> SUBIECTUL LECTIEI: <i>Împărțirea numerelor naturale 0-100. Legătura dintre înmulțire și împărțire</i> TIPUL LECTIEI: Comunicare – însușire de noi cunoștințe SCOPUL LECTIEI: Însușirea cunoștințelor despre împărțirea
---	---	--

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

gruparea datelor într-un tabel dat COMPETENTE SPECIFICE: Matematică și explorarea mediului 5.1 Sortarea/clasificarea unor obiecte/ materiale etc., pe baza unui criteriu dat Arte vizuale si abilitati practice 2.2 Exprimarea ideilor și trăirilor personale, în aplicații simple, specifice artelor vizuale OBIECTIVE OPERATIONALE: 5.1.1 -să grupeze obiectele/corpurile după un anumit criteriu; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev grupează obiectele după criteriul dat, cel puțin cu sprijin;</i> 5.1.2. –să colecteze datele și să completeze informațiile într-un tabel dat; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev colectează datele și completează informațiile din tabel, cel puțin cu sprijin;</i> 2.2.1 AVAP- să realizeze un desen în care să se regasească elementele din tabel; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev realizează un desen în care să se</i>	COMPETENȚE SPECIFICE: 1.6. Utilizarea unor denumiri și simboluri matematice (sumă, total, termenii unei sume, diferență, rest, descăzut, scăzător, produs, factorii unui produs, cât, deîmpărțit, împărțitor, =, +, -, ·, :) în rezolvarea și/sau compunerea de probleme; 3.1. Rezolvarea de probleme în cadrul unor investigații, prin observarea și generalizarea unor modele sau regularități din mediul apropiat; 4.2. Formularea unor consecințe rezultate în urma observării unor relații, fenomene, procese simple; OBIECTIVE OPERATIONALE: 1.6.1- să rezolve probleme în care sunt necesare operații de înmulțire; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev rezolvă cel puțin 5 operații din 8 date;</i> 3.1.1-să recunoască în machetă prezentarea unor viețuitoare din deșert; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev recunoaște cel puțin 5 viețuitoare din cele 8 prezentate în machetă;</i> 3.1.2-să inspecteze nevoile unor organisme vii folosind secvențe de film în scopul generalizării caracteristicilor viețuitoarelor	numerelor naturale 0-100 și a legăturii pe care înmulțirea o are cu împărțirea. COMPETENȚE SPECIFICE: 2.5. Efectuarea de înmulțiri de numere în centrul 0 - 10 000 și de împărțiri folosind tabla înmulțirii, respectiv tabla împărțirii; 5.1. Utilizarea terminologiei specifice și a unor simboluri matematice în rezolvarea și/sau compunerea de probleme cu raționamente simple; OBIECTIVE OPERATIONALE: 2.5.1.-să identifice cuvintele care sugerează operația de împărțire; <i>obiectivul se consideră realizat dacă toți elevii identifică termeni ce sugerează operația de împărțire;</i> 2.5.2. –să efectueze împărțiri folosind scăderea repetată; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev efectuează împărțiri folosind scăderea repetată, cel puțin cu sprijin;</i> 2.5.3 – să transforme scăderi repetate în împărțiri și invers; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev transformă scăderi repetate în împărțiri și invers, cel puțin cu sprijin;</i> 2.5.4- efectuarea unor împărțiri prin
---	--	--

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

<i>regasească elementele din tabel; cel puțin cu sprijin;</i> STRATEGII DIDACTICE: METODEE SI PROCEDEE: conversatia, explicatia, demonstratia, jocul, exercitiul. MIJLOACE DE INVATAMANT: videoproiector, fișe de lucru, jetoane diverse, pisică de pluș Moduri de organizare: individual,frontal, în perechi Bibliografie: Programa pentru Clasa pregătitoare ,București,2013	din deșert; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev inspectează nevoile unor organisme vii folosind secvențe de film în scopul generalizării caracteristicilor viețuitoarelor din deșert;</i> 3.1.3-să identifice animalele care trăiesc în deșert a condițiilor de viață și adaptării lor la mediu; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev identifică animalele care trăiesc în deșert a condițiilor de viață și adaptării lor la mediu;</i> 4.2.1- să descrie condițiile pentru supraviețuirea viețuitoarelor din deșert; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev descrie cel puțin parțial condițiile pentru supraviețuirea viețuitoarelor din deșert;</i> STRATEGII DIDACTICE: METODE SI PROCEDEE: conversatia,explicatia, exercitiul, exercitiul MIJLOACE DE INVATAMANT: videoproiector, laptop, fișe de lucru, machetă, filmuleț, manual, caiete, pix, plastilină MODUL DE ORGANIZARE:frontal, individual, în perechi Bibliografie:	utilizarea legăturii cu înmulțirea; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev efectuează împărțiri prin utilizarea legăturii cu înmulțirea, cel puțin cu sprijin;</i> 5.1.1. –să utilizeze terminologia specifică în rezolvarea de probleme de împărțire prin părți egale; <i>obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev utilizează terminologia specifică în rezolvarea de probleme de împărțire prin părți egale;</i> STRATEGII DIDACTICE: METODE SI PROCEDEE: conversatia,explicatia,demonstratia, exercitiul, jocul wordwell,problematizarea, metoda brainstorming, exercitiul MIJLOACE DE INVATAMANT: videoproiector, laptop, fișe de lucru, manual, caiete, pix, filmuleț MODUL DE ORGANIZARE: frontal, individual, în grup Bibliografie: Programa scolara pentru disciplina matematica; Savulescu Dumitru-prof.dr.coordonator,Gheorghe Alexandru,Mihaescu Mirela,Mandru Elena,Matei Coralia-,,Metodica predarii
---	---	--

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

	Programa scolara pentru disciplina matematica; Savulescu Dumitru- prof.dr.coordonator,Gheorghe Alexandru,Mihaescu Mirela,Mandru Elena,Matei Coralia-„Metodica predarii matematicii în ciclul primar”,editura Gheorghe Alexandru,Craiova,2008; Mirela Mihăescu,Ștefan Pacearcă, Anița Dulman - „Matematică-manual pentru clasa a II-a,Editura Intuitext	matematicii în ciclul primar”,editura Gheorghe Alexandru,Craiova,2008; Mirela Mihăescu,Ștefan Pacearcă, Anița Dulman - „Matematică-manual pentru clasa a III-a,Editura Intuitext
--	---	--

DESĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

CLASA PREGĂTITOARE				CLASA A II-A				CLASA A III-A			
Etapele lectiei	Ob. Op.	Continuturi si sarcini de invatare	Strategii didactice	Etapele lectiei	Ob. op.	Continuturi si sarcini de invatare	Strategii didactice	Etapele lectiei	Ob. Op.	Continuturi si sarcini de invatare	Strategii didactice
1.Moment organizatoric		Creez condițiile necesare bunei desfășurări a lecției de matematică.	Conversația Explicatia	1.Moment organizatoric		Creez condițiile necesare bunei desfășurări a lecției de matematică.	Conversația Explicatia	1.Moment organizatoric		Creez condițiile necesare bunei desfășurări a lecției de matematică.	Conversația Explicatia
2.Captarea atenției		Activitate directă Le-o prezint	Conversația Fișă de	2.Reactualizarea cunoștințelor		Activitate directă (Anexa 1) Distribui elevilor o	Explicatia Conversația Exercițiul	2.Reactualizarea cunoștințelor	2.5.1	Activitate directă Realizez	Conversația Brainstorming

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

	5.1.2	elevilor pe Mimi, o pisicuță de pluș. Vor primi câte o fișă cu un tabel în care vor nota date despre pisicuță, așa cum cere tabelul dat. (Anexa 1)	lucru Pisică de pluș frontal			fișă de lucru pe care o vor lucra individual, cu privire la ultima lecție, <i>Medii de viață: Delta Dunării, Marea Neagră. Activitate directă</i> Verific modul cum au lucrat exercițiile.	Fișă de lucru Individual Conversația Explicația			reactualizarea cu ajutorul metodei brainstorming (furtună de idei), plecând de la termenul <i>impărțire</i> .	Frontal
3. Anunțarea temei și a obiectivelor		Îi anunț pe elevi că în cadrul orei de matematică și explorarea mediului ne vom învăța despre colectarea și gruparea datelor. Se prezintă obiectivele lecției într-o manieră accesibilă elevilor. Activitate indirectă Elevii vor deschide caiete auxiliare la pagina 58 și vor rezolva cele 2 exerciții, după ce le voi explica sarcinile. Activitate directă Verific modul în	Conversația Explicația	3. Activitate/discuție introductivă	3.1. 1.	Activitate indirectă Le prezint elevilor macheta <i>deșertului</i> . Elevii vor primi câte o fișă de observație pe care o vor completa și vor citi ceea ce au notat. (Anexa 2) Îi anunț pe elevi că în această oră vom descoperi și vom afla lucruri noi și interesante despre un alt mediu de viață, și anume, deșertul.	Conversația Observația Macheta Fișă de observație Individual	3. Activitate/discuție introductivă		Activitate indirectă Elevii vor urmări un filmuleț despre <i>împărțirea numerelor naturale 0-100</i> . Îi anunț pe elevi că în această oră de matematică vom vorbi despre <i>împărțirea numerelor naturale 0-100</i> . Prezint obiectivele lecției într-o manieră accesibilă elevilor. Voi scrie pe tablă titlul lecției: <i>Împărțirea numerelor</i>	Filmuleț Frontal Conversația Tablă Caiet Pix
4. Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării	5.1.1		Conversația Explicația Exercițiul Caiet Pix Individual	4. Anunțarea temei și a obiectivelor	3.1. 2 3.1. 3 4.2. 1	Se prezintă obiectivele lecției într-o manieră accesibilă elevilor. Se scrie pe tablă titlul lecției:	Conversația Conversația				

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

		care elevii au lucrat cele 2 exerciții.	Conversația Explicația			<i>Medii de viață: deșertul</i> Elevii notează în caiete data și titlul.	Caiet Pix			<i>naturale 0-100. Legătura dintre înmulțire și împărțire.</i> Le cer elevilor să-și noteze în caiete data și titlul lecției.	
5.1.1		Activitate indirectă (Anexa 2)-în perechi Elevii vor primi o fișă de lucru și 6 categorii de jetoane cu ornamente pentru bradul reprezentat. Aceștia vor decora bradul din fișă cu numărul de ornamente indicate în tabelul alăturat, prin lipirea jetoanelor (ornamentelor).	Exercițiul Fișă de lucru Jetoane În perechi	5.Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării	1.6. 1	Activitate indirectă (Anexa 3) Le prezint elevilor un filmuleț educativ despre deșert, prin platforma <i>eduboom</i> . După parcurgerea filmulețului, copiii primesc câte o fișă de lucru pe baza materialului vizionat pe care o vor lucra în pereche.	Conversația Explicația Filmuleț Frontal	5.Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării	5.1.1	Activitate directă Voi arăta și explica pașii rezolvării exercițiului 2 de la pagina 60 din manual, folosind scăderea repetată. Elevii vor viziona un scurt filmuleț privind terminologia împărțirii, folosindu-se exemplul rezolvat de mai sus, cu ajutorul manualului digital.	Conversația Explicația Manual digital Filmuleț Frontal
5.1.2		Activitate directă Verific dacă elevii au selectat și lipit jetoanele pe brăduț conform tabelului dat.	Conversația		3.1. 3	Activitate directă Verific fișa de lucru.	Fișă de lucru În perechi		2.5.2 2.5.3 5.1.1	Activitate indirectă (Anexa 1) – în grup Elevii vor lucra în grup pentru a rezolva	Exercițiul Fișă de lucru În grup Explicația Exercițiul Manual Caiet
		Activitate directă			3.1.	Activitate indirectă Elevii vor rezolva individual exercițiul 3 de la pagina 58 pe caietele de clasă.	Conversația Explicația				

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

		Joc wordwall „Colectarea și gruparea datelor,, https://wordwall.net/ro/resources/7995183/colectarea-si-gruparea-datelor Scopul: formarea deprinderii de a stabili corespondența dintre anumite obiecte și reprezentarea acestora într-un tabel Sarcină didactică: să determine varianta corectă de tabel reprezentativ pentru numărul de obiecte dintr-o imagine dată Material didactic: laptop, videoproiector Desfășurarea jocului: fiecare elev va ieși la laptop și va deschide o casetă din cele opt, numerotate, apoi va ralege varianta corectă	Jocul didactic Conversația Explicația Individual		3	Activitate directă Verific modul în care au rezolvat exercițiul. Activitate practică indirectă Fiecare elev va modela din plastilină câte un animal din deșert, după care îl va prezenta în fața colegilor. Activitate directă Elevii vor prezenta animalele realizate din plastilină.	Exercițiul Manual Caiet Pix Individual Conversația Explicația Modelare Plastilină Individual Conversația		2.5.4 2.5.4 2.5.4 2.5.3. 2.5.4	exercițiile din fișa de lucru. Activitate directă Se verifică felul în care au lucrat elevii. Activitate indirectă Elevii vor rezolva exercițiile 3 și 4 de la pagina 60 din manual, pe caietele de clasă. Activitate directă Se verifică felul în care au lucrat elevii. Activitate directă Pentru a înțelege legătura dintre înmulțire și împărțire, elevii vor viziona filmulețul de la pagina 62 din manualul digital. Activitate directă Vom rezolva exercițiul 3 din manual, de la	individual Explicația Conversația Explicația Filmuleț Manual digital frontal Exercițiul Explicația Manual Frontal Conversația Explicația Manual Caiet individual
--	--	---	--	--	---	---	---	--	--	--	---

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

		de tabel corespunzător imaginii date. Se efectuează jocul de probă.					Frontal			pagina 62, frontal. Elevii vor nota în caiete rezolvarea. Activitate indirectă Elevii vor rezolva exercițiul 5 a) de la pagina 62 din manual, pe caietele de clasă. Activitate indirectă	
5.Obținerea performanței	5.1.1	Activitate indirectă Elevii vor rezolva exercițiul 3 de la pagina 59, după ce explic sarcina de lucru, unde va trebui să coloreze stelute respectând indicațiile din tabel. Activitate directă Verific modul în care elevii au lucrat exercițiul. Activitate indirectă (Anexa 3)	Explicația Exercițiul Observația Caiet auxiliar Pix Individual Explicația Exercițiul	6.Fixarea cunoștințelor	1.6.1	Activitate indirectă Elevii vor rezolva individual exercițiul 4 de la pagina 58 pe caietele de clasă. Activitate directă Verific modul în care au rezolvat exercițiul.	Explicația Exercițiul Observația Manual Caiet Pix Individual Explicația Observația	6.Fixarea cunoștințelor	2.5.2 2.5.3	Activitate directă Se realizează printr-un joc wordwall. 	Conversația Explicația Joc wordwall Frontal

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

6. Asigurarea retenției și a transferului	2.2.1	Realizează un desen conform indicațiilor din tabel.	Explicația Fișă cu tabel Individual								
7.Activitate recreativă		Activitate directă (Anexa 4) Unește punctele în ordine descrescătoare și vezi ce ai obținut. Colorează imaginea.	Explicația Exercițiul Desen Individual	7. Asigurarea retenției și a transferului		Transmit tema pentru acasă: exercițiile 1 și 2 din caietul special, pagina 46.	Conversația Caiet auxiliar	7. Asigurarea retenției și a transferului		Transmit tema pentru acasă: exercițiul 5 de la pagina 60 și exercițiul 4 de la pagina 62, din manual.	Conversația Exercițiul
8.Aprecieri si recomandari		Se fac aprecieri legate de modul cum s-a desfasurat ora de matematică și explorarea mediului.	Conversatia	8.Aprecieri si recomandari		Se fac aprecieri legate de modul cum s-a desfasurat ora de matematică și explorarea mediului.	Conversația	8.Aprecieri si recomandari		Se fac aprecieri legate de modul cum s-a desfasurat ora de matematica.	Conversatia

SECȚIUNEA 3

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL CURENT. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ, UN FACTOR IMPORTANT ÎN ȘCOALA CONTEMPORANĂ

Prof. Chifu Georgeta Pompilia

Colegiul Național „Al. Cuza” Galați, jud. Galați

În societatea contemporană suntem puși în fața unor transformări atât pe plan social, cât și educativ, economic și politic, toate acestea contribuind la răsturnarea unor sisteme de valori, la instaurarea unor noi criterii de valorizare și de raportare la realitate.

În acest context, în cadrul școlii scopul proiectelor internaționale este de a determina integrarea grupurilor etnoculturale minoritare și, în egală măsură, acomodarea și deschiderea societății majoritare la modelele culturale specifice grupurilor minoritare.

Acesta este un proces continuu și alert ce implică o paradigmă educativă - schimbare permanentă : dacă educația până în prezent era una națională, în contextul actual, european și mondial va fi necesară promovarea unei educații interculturale. De fapt, aici intervine rolul educației ca factor de schimbare și, mai ales, de adaptare la aceasta; astfel, putem vorbi chiar de o revigorare a teoriei și practicii educative, de modificare a idealurilor educaționale.

Educația interculturală este un concept integrator care poate fi efectiv aplicat în practica educativă, mai puțin ca disciplină specifică și mai mult ca infuzii de cunoștințe, dar, mai ales, de atitudini în cadrul altor discipline căci poate să depășească cadrul instituțional, formal, regăsindu-se în cel social. De aceea, putem afirma că o școală interculturală nu reprezintă doar existența unor clase cu elevi ce aparțin diferitelor etnii și prezența unor elevi minoritari, ci este un cadru pătruns în toate articulațiile sale de diversitate și de modalitățile adecvate de respectare a acesteia.

O modalitate modernă, eficientă și atractivă în același timp, pentru promovarea interculturalității în rândul tinerilor, este schimbul cultural indiferent ce formă îmbracă acesta: proiect internațional (de tip *Erasmus+* sau *eTwinning*), schimburi bilaterale etc. Trebuie menționat faptul că un schimb cultural nu este doar o excursie, ci o modalitate de a lua contact cu un alt mod de a gândi, cu o altă lume pe care ești invitat să o explorezi, în detaliu, cu multă curiozitate, mai ales atunci când te afli la vârsta minunată a adolescenței. Schimbul cultural dintre tineri influențează dezvoltarea personală a elevilor, aceștia îmbunătățindu-și, pe parcursul activităților, abilitățile de lucru în echipă, de

comunicare, capacitatea de a argumenta, respectul și toleranța față de opiniile celorlalți. Putem remarca faptul că un schimb cultural reprezintă un mod neconvențional, dar eficient de a învăța și de a aplica într-o manieră constructivă cunoștințele dobândite în cadrul orelor de limbi străine și nu numai. Acest tip de activitate are mare succes în rândul elevilor și este o șansă unică de a lua contact cu alte culturi europene, dar și de a promova valorile societății noastre peste hotare.

Educația interculturală acționează pentru: promovarea unor atitudini tolerante, deschise, de acceptare și înțelegere firească a raportului eu – celălalt și a noțiunii de străin; recunoașterea și respectarea diferențelor culturale prin valorificarea pozitivă a relațiilor de egalitate între oameni și nu prin aplicarea polarității superior – inferior; promovarea unor politici școlare care să promoveze egalizarea șanselor în educație; strategii de valorificare a diferențelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Putem trage concluzia că, în societatea actuală, realitățile sociale, culturale și politice impun studiul susținut al limbilor, căci Uniunea Europeană se construiește cu ajutorul mai multor țări. În această mare familie, fiecare popor trebuie să vină cu tradițiile sale, cu valorile sale culturale, rămânându-ne să găsim mijloacele de a ne înțelege. Și iată că elevii noștri au înțeles acest lucru și mai ales sunt conștienți că atât italienii, cât și englezii sau francezii, spaniolii își aduc contribuția pentru a construi acest vis de a ne găsi într-o Europă unită, trăind, lucrând și respectându-ne pentru ceea ce suntem.

Bibliografie:

- Beacco, Jean-Claude, *Les dimensions culturelles des enseignements de langues*, ed. Hachette Livre, Paris, 2000
- Cunningham, F., „*Theories of Democracy. A Critical Introduction*”, London–New York: Routledge, 2002
- Giddens, Anthony, *Sociologie*, ed. Big All, București, 2000
- Lévi-Strausse, Claude, *L’homme sage*, în *Le français dans le monde*, nr. 325, 2003, p.8-9.

***DINCOLO DE MANUALE:
ÎMBINAREA EDUCAȚIEI FORMALE ȘI INFORMALE PENTRU O ÎNVĂȚARE
AUTENTICA***

Prof. Ciupercă Lăcrămioara
Grădinița Nr. 236, Sector 2, București

Într-o eră marcată de o accelerare vertiginoasă a schimbărilor tehnologice și sociale, educația se confruntă cu noi provocări și oportunități. Modelul tradițional, centrat pe transmiterea de cunoștințe într-un cadru strict formal, devine din ce în ce mai puțin adecvat pentru a pregăti tinerii pentru un viitor incert. În acest context, o abordare integrată, care să îmbine armonios educația formală cu cea informală, se impune ca o necesitate stringentă.

Educația formală, cu structura sa bine definită și obiectivele clare, oferă un fundament solid pentru dezvoltarea cognitivă și socială. Însă, pentru a asigura o învățare autentică și durabilă, este esențial să ieșim din limitele sălii de clasă și să explorăm experiențe de învățare mai variate și mai semnificative. Educația informală, cu caracterul său spontan și flexibil, poate completa și îmbogăți semnificativ procesul de învățare, oferind oportunități de explorare, descoperire și aplicare a cunoștințelor în contexte reale.

Teoriile constructiviste ale învățării, cu accent pe rolul activ al elevului în construirea propriilor cunoștințe, oferă un cadru teoretic solid pentru înțelegerea importanței educației informale. Conform acestor teorii, învățarea nu este un proces pasiv de absorbție a informațiilor, ci o activitate complexă care implică experiențe directe, interacțiune socială și reflecție. Prin urmare, activitățile de învățare informală, care oferă oportunități de explorare, descoperire și colaborare, pot facilita o înțelegere mai profundă a conceptelor învățate la școală.

De asemenea, conceptul de inteligențe multiple, dezvoltat de Howard Gardner, subliniază faptul că fiecare individ posedă un set unic de talente și abilități. Educația informală poate contribui la identificarea și dezvoltarea acestor inteligențe multiple, oferind, astfel, elevilor oportunități de a-și exprima creativitatea și de a-și descoperi propriile pasiuni.

În cadrul procesului educațional, interacționează și se completează reciproc trei tipuri principale de educație: formală, non-formală și informală.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Educația formală este cea mai structurată și instituționalizată formă de învățare, desfășurându-se în cadrul școlilor și universităților. Ea este caracterizată printr-un curriculum bine definit, de evaluări standardizate și de un rol bine stabilit al profesorului. În timp ce educația formală oferă un fundament solid de cunoștințe și abilități, ea poate fi uneori percepută ca fiind rigidă și deconectată de realitatea cotidiană.

Educația non-formală se desfășoară în afara sistemului educațional formal, dar este organizată și structurată într-o anumită măsură. Exemple de educație non-formală includ cursurile extrașcolare, cercurile, taberele tematice și programele de voluntariat. Acest tip de educație oferă oportunități de dezvoltare a unor abilități specifice și poate completa și aprofunda cunoștințele dobândite în cadrul educației formale.

Educația informală este cea mai puțin structurată formă de învățare, desfășurându-se în mod spontan și neintenționat în viața de zi cu zi. Ea include învățarea prin experiență directă, interacțiunea cu mediul social, citirea, călătoriile și multe alte activități. Educația informală joacă un rol esențial în dezvoltarea personală și socială, contribuind la formarea valorilor, atitudinilor și comportamentelor.

În contextul actual, o abordare integrată a celor trei tipuri de educație este esențială pentru a asigura o învățare eficientă și relevantă. Prin combinarea educației formale cu cea non-formală și informală, putem crea experiențe de învățare mai bogate și mai semnificative, care să răspundă nevoilor și intereselor individuale ale fiecărui elev. Această propunere combină elementele puternice din ambele răspunsuri inițiale, oferind o introducere mai captivantă și un cadru teoretic mai solid. De asemenea, partea despre tipuri de educație este prezentată într-un mod mai fluid și mai coerent, evitând fragmentarea în puncte.

Pentru a concretiza importanța integrării educației formale cu cea informală, am pus în aplicare diverse proiecte care au adus un plus de valoare procesului de învățare. Am organizat o serie de activități care au scos elevii din sălile de clasă și i-au conectat cu lumea reală, stimulându-le curiozitatea și creativitatea. Am început prin a organiza o excursie la o fabrică de globulețe. Aici, copiii au fost martori la procesul magic de transformare a sticlei într-un obiect decorativ. Au aflat despre istoria producției de globulețe, despre tehnicile tradiționale și despre importanța acestui meșteșug. Atmosfera festivă a unui târg de Crăciun a completat această experiență, oferindu-le elevilor ocazia să se cufunde într-un mediu plin de culoare și tradiții.

Însă, cea mai deosebită experiență a fost atelierul de creație de ornamente de Crăciun, realizat împreună cu părinții. Cu mâinile în aluat și pensulele în mână, copiii și părinții au creat împreună adevărate opere de artă. Această activitate a fost o ocazie minunată de a petrece timp de calitate în

familie și de a consolida legăturile dintre școală și comunitate.

De asemenea, am colaborat cu o organizație non-guvernamentală pentru a implica elevii într-un proiect de voluntariat în comunitate. Această inițiativă a fost o oportunitate excelentă pentru ei de a interacționa cu oameni din diferite medii sociale și de a contribui la rezolvarea unor probleme locale. Proiectul a dezvoltat simțul responsabilității sociale, empatia și spiritul de echipă, demonstrând că învățarea poate avea un impact pozitiv asupra comunității.

Cum se leagă aceste exemple de teoriile prezentate anterior ? Toate aceste proiecte au în comun faptul că se bazează pe principiile teoriilor constructiviste ale învățării. Elevii au fost implicați activ în construirea propriilor cunoștințe, prin explorare, descoperire și reflecție. De asemenea, aceste activități au valorificat conceptul de inteligențe multiple, oferind oportunități de a-și exprima creativitatea și de a-și dezvolta abilități diverse.

Excursia la fabrica de globulete și proiectul de voluntariat se aliniază perfect teoriei lui Dewey privind învățarea experiențială, care subliniază importanța conectării învățării cu viața reală. În plus, toate aceste activități au ținut cont de zona de dezvoltare proximală, oferind elevilor provocări adecvate nivelului lor de cunoștințe și abilități.

Prin implementarea acestor proiecte, am demonstrat că integrarea educației formale și informale poate transforma procesul de învățare într-o experiență mai captivantă, mai relevantă și mai durabilă. Elevii devin astfel actori activi în propriul proces de învățare, iar școala se transformă într-un spațiu deschis și dinamic, care stimulează creativitatea, curiozitatea și dezvoltarea personală.

În concluzie, integrarea educației formale cu cea informală nu este doar o opțiune, ci o necesitate pentru a crea un proces de învățare autentic și durabil. Experiențele prezentate demonstrează că elevii pot deveni actori activi în propriul proces de învățare, iar școala poate deveni un spațiu deschis și dinamic, care stimulează creativitatea, curiozitatea și dezvoltarea personală.

Reflectând asupra acestor idei, este esențial să ne întrebăm : cum putem continua să îmbinăm aceste tipuri de educație pentru a răspunde nevoilor fiecărui elev ? Ce alte proiecte și activități ar putea fi implementate pentru a valorifica potențialul fiecărui individ ? Următorii pași ar putea include pentru început identificarea și dezvoltarea unor noi proiecte care să implice elevii în activități practice și relevante pentru viața reală, promovarea colaborării între profesori, părinți și comunitate pentru a crea un mediu educațional integrat și suportiv, precum și evaluarea continuă a impactului acestor inițiative asupra dezvoltării elevilor și ajustarea strategiilor în funcție de rezultate. Prin adoptarea unei abordări integrate și flexibile, putem transforma educația într-o experiență mai captivantă și mai relevantă pentru toți elevii.

Bibliografie:

- Dewey, John. *Experiența și educația*. Editura Humanitas, București, 2002.
- Gardner, Howard. *Inteligențele multiple*. Editura Trei, București, 2007.
- Piaget, Jean. *Psihologia copilului*. Editura Humanitas, București, 1994.
- Vygotsky, Lev S. *Gândirea și limbajul*. Editura Polirom, Iași, 2002.

IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU CES

Profesor de psihopedagogie specială: Coman Adriana
Centrul Școlar de Educație Incluzivă Buzău, jud. Buzău

Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare ce au numeroase valențe formative. Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative. În acest cadru, și cadrul didactic își poate afirma spiritul inovator, creativitatea didactică.

Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag individul la viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, orientează elevii către activități utile care să întregască educația școlară, contribuind la formarea personalității. De aceea, școala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme. Realizarea acestor activități presupune alegerea din timp a materialului de către cadrul didactic, abordarea creatoare a temelor de către acesta și, nu în ultimul rând, măiestrie pedagogică și dragoste pentru copii.

Astfel de activități se deosebesc de cele școlare prin varietatea formelor și a conținutului, prin durata lor, prin metodele folosite, prin utilizarea unei forme specifice de verificare și apreciere a rezultatelor și prin raporturile de colaborare, de apropiere, de încredere și de prietenie dintre cadrele didactice și elevi.

Accepțiunea termenului are un sens foarte larg. În sens restrâns, termenul se referă la toate manifestările organizate de școală, cu obiective educative și recreative, care se desfășoară în afara programului școlar. Pot fi și activități extrașcolare de masă - excursii, concursuri, spectacole, serbări etc.- sau activități extrașcolare în cercuri de elevi. În acest sens, termenul este echivalent cu educație extradidactică. Activitățile extracurriculare se desfășoară sub forme variate, ca de exemplu: activități artistice, științifice, activități sportive, obștești, turistice ș.a.m.d. Astfel de activități oferă numeroase prilejuri de afirmare a elevilor, de dezvoltare a personalității acestora, întrucât lumea actuală este stăpânită de televizor sau de calculator.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Lectura în afara clasei constituie prin tematica ei variată și bogăția conținutului un mijloc de largire a orizontului cultural al elevilor și de formare a unor sentimente adânci de dragoste de patrie. După ce au citit lecturile recomandate, se impune interpretarea conținutului lor. De aceea, este necesară organizarea unor discuții pe marginea cărților citite. În aceste discuții se vor sublinia, printre altele, acele părți care pot fi valorificate pentru educația patriotică a elevilor.

În activitatea extracurriculară, pe lângă mijloacele de mai sus, care capătă forme adecvate activității extracurriculare, sunt folosite și alte variate mijloace de educație patriotică a elevilor. Vizionarea filmelor și a spectacolelor de teatru cu conținut patriotic și activitățile desfășurate în cercuri și tabere școlare, exercită o influență pozitivă asupra elevilor, contribuind la formarea convingerilor patriotice și la trezirea unor stări emoționale complexe.

În practica educației este necesar să fie folosite toate mijloacele de educație patriotică a elevilor. Dar eficiența educativă a folosirii lor depinde de măiestria pedagogică a cadrelor didactice, de respectarea particularităților de vârstă și de cunoașterea metodicii folosirii lor. Pentru a forma convingeri patriotice la elevi este necesar ca învățătorii să fie exemple de urmat. Convingerile lor patriotice și conduita lor patriotică manifestată în activități cât mai diferite îi influențează profund pe elevi constituind un motiv stimulator pentru activitatea lor.

Ținând seama de rolul important pe care-l joacă emoțiile estetice în viața spirituală a copiilor de vârstă școlară mică și mijlocie, am urmărit nu numai vizionarea, ci chiar punerea în scenă a unor piese pentru copii. Aceste spectacole constituie încercări destul de grele la care elevii trebuie să se prezinte la un înalt nivel artistic și de disciplină, dar contribuie foarte mult la stimulare.

Activitățile turistice sunt activități extracurriculare cu o deosebită valoare formativă. Ele se pot realiza sub forma plimbărilor, excursiilor sau taberelor.

Astfel de activități asigură un contact direct cu obiectele și fenomenele în condiții naturale, ceea ce ușurează procesul formării reprezentărilor despre acestea și ajută copiii în cadrul activităților organizate în școală.

Se observă că astfel de activități îmbogățesc cunoștințele elevilor despre viața plantelor și a animalelor, dar încurajează și exprimarea liberă a copiilor în afara clasei.

Serbarea este o manifestare festivă, cu program complex, prilejuită de sărbătorirea diferitelor evenimente de însemnătate națională sau internațională, de tradițiile și obiceiurile statornicite în școală.

Serbarea școlară este o activitate extracurriculară tradițională, care are mari valențe educative. Această activitate permite exprimarea activă nu numai a câtorva elevi mai talentați într-un domeniu sau altul, ci a unui număr cât mai mare de elevi, fiecare contribuind, în felul lui, la reușita comună.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Carnavalul este o manifestare veselă, antrenantă, plină de mișcare și surprize. Am organizat carnavaluri cu ocazia sărbătorilor de iarnă, cu ocazia Zilei Pământului sau cu ocazia zilei de 1 Iunie. Participanții au purtat costume întruchipând diverse personaje, iar jocul de rol a stimulat imaginația elevilor. Elementul dominant al carnavalului a fost dansul, intercalat cu diverse forme de manifestări artistice.

Concursurile sunt forme competiționale de activitate extrașcolară, organizate pe diferite teme. Am organizat la nivel de școală concursuri de dans, de creații artistice, de desen.

Activitățile extrașcolare au o mare valoare educativă întrucât realizarea lor se face și din punct de vedere interdisciplinar.

Aceste acțiuni au determinat dezvoltarea creativității civice, artistice și a responsabilității față de problemele comunității.

Împreună cu profesorul de educație fizică s-au realizat și activități extracurriculare sportive care să fie bazate pe practicarea liberă a unor forme de mișcare și s-a constatat că elevii au fost interesați de aceste activități, manifestând o atitudine pozitivă pentru practicarea liberă a exercițiilor de mișcare.

Cred că în orice școală cadrele didactice trebuie să promoveze activitățile extracurriculare, stimulând astfel inventivitatea și creativitatea elevului.

Activitatea extracurriculară e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el, în primul rând, o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu elevii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a elevilor.

În concluzie, cadrul didactic poate face multe pentru educarea spiritului creativ în cadrul activităților extracurriculare. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire, să evite critica, în astfel de activități, să încurajeze elevii și să realizeze un feedback pozitiv. Școala trebuie să stimuleze exprimarea potențialului creativ al fiecărui copil, să încurajeze inițiativele lui, ingeniozitatea și curiozitatea, să favorizeze stabilirea unor relații care să nu exagereze prin autoritate, să ofere ocazii elevului de a lua singur decizii și să stimuleze încrederea în sine, într-o atmosferă de comunicare liberă.

Activitățile școlare, chiar dacă urmăresc însușirea de către elevi a unor cunoștințe temeinice, a unor priceperi și deprinderi, implicând în ansamblu o concepție științifică despre lume și viață și chiar dacă duc la formarea și dezvoltarea unei personalități creatoare, nu pot răspunde suficient dorinței de cunoaștere și de creație - însușiri caracteristice copiilor.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Modernizarea și perfecționarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activității școlare cu activități extracurriculare ce au numeroase valențe formative. Desfășurarea activităților școlare și extrașcolare permite și manifestarea creativității de grup, a relațiilor creative. În acest cadru, și educatorul își poate afirma spiritul inovator, creativitatea didactică.

Activitățile extracurriculare sunt activități complementare activității de învățare realizată la clasă, urmăresc lărgirea și adâncirea informației, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale științei, atrag individul la viața socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut și util, orientează elevii către activități utile care să întregescă educația școlară, contribuind la formarea personalității. De aceea, școala trebuie să fie deschisă spre acest tip de activitate care îmbracă cele mai variate forme.

Bibliografie:

- Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița coord., *Psihologie școlară*, Ed. Polirom, Iași, 2008
- Manolache, Anghel - coord. general, *Dicționar de pedagogie*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1979
- Ștefan, Mircea, *Lexicon pedagogic*, Ed. Aramis, București, 2006

PE URMELE LUI TUDOR VLADIMIRESCU.

PANDURII DE IERI, PANDURII DE AZI

Prof. Horjea Claudia-Loredana

Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Târgoviște, jud. Dâmbovița

După venirea lui Nicolae Ceaușescu la putere în anul 1964 ca secretar de stat al Partidului Comunist Român și președinte al Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, în anul 1968, Marea Adunare Națională adoptă legea de organizare administrativ-teritorială a României. Astfel, este reînființat județul Dâmbovița cu capitala la Târgoviște. În urma unei vizite de lucru, la Târgoviște, în iulie 1969, Nicolae Ceaușescu anunța că ”Se va dezvolta și vechea Cetate de Scaun Târgoviștea”. Și astfel începe transformarea fostei Cetăți de Scaun, dintr-un oraș cu nici 20000 de locuitori, într-un centru industrial puternic.

După anul 1970, orașul Târgoviște a trecut printr-un proces de transformare semnificativă, influențat de politica de urbanizare și industrializare promovată în perioada comunistă din România. Această transformare a avut efecte asupra infrastructurii urbane, dezvoltării economice și sociale, precum și asupra sistemului de educație. În anul 1970 încep lucrările la Întreprinderea de Strunguri ”SARO” (inaugurat în anul 1972), Întreprinderea de becuri și surse de iluminat ”Romlux” (inaugurată în anul 1972) și la Combinatul de Oțeluri Speciale (inaugurat în 1973). Este dată în folosință Fabrica de produse lactate. Apariția acestor fabrici și uzine a atras un flux migrator de populație din mediul rural către oraș. Iau naștere cartiere de blocuri pentru a face față creșterii populației urbane (ex. Micro VI, Micro IX). În anul 1974 este inaugurat și Spitalul Județean. Dezvoltarea industrială a orașului, construirea de noi cartiere au contribuit la creșterea demografică, ceea ce impunea construirea de noi unități școlare. În deceniile șapte-opt sunt construite noi unități școlare: ”Școala generală, nr. 6 ”Tudor Vladimirescu” în 1974, Școala generală, nr. 9 ”Grigore Alexandrescu” în 1977, Școala generală, nr. 10, ”Radu cel Mare”, Școala generală, nr. 11 în 1980 și Școala generală, nr. 12 în 1986.” Noile instituții de învățământ au contribuit la creșterea nivelului de educație în rândul populației. Apariția lor a fost un răspuns direct la nevoile generate de migrarea internă și de dezvoltarea economică.

Școala nr. 6 din Târgoviște a fost înființată într-o perioadă în care educația în România era într-un proces continuu de modernizare. De-a lungul decadelor, aceasta a suferit mai multe schimbări,

atât în ceea ce privește structura organizatorică, cât și în ceea ce privește denumirea. Inițial, instituția a fost cunoscută sub denumirea de "Școala nr. 6", fiind o școală de cartier destinată educației copiilor din zona respectivă.

La împlinirea unui sfert de veac de existență instituția de învățământ a fost redenumită Școala "Tudor Vladimirescu", alegându-l pe marele lider revoluționar ca patron spiritual. De asemenea, pandurii de ieri au organizat o serie de manifestări culturale sub genericul "Zilele Școlii Tudor Vladimirescu" (simpozionul județean "*Tudor Vladimirescu – redeșteptorul simțului național*", dezbaterile "*Revistele școlare – instrumente de formare a tinerei generații*", Cupa "*Tudor Vladimirescu*" la fotbal, baschet, atletism și șah și Carnavalul veseliei). Tradiția a fost continuată de pandurii de azi și cu prilejul aniversării a cinci decenii de existență care au lansat două proiecte educative: *Phoenix 50 – Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” la semicentenar* și *Pe urmele lui Tudor. Pandurii de ieri, pandurii de azi*.

La ceas aniversar, pandurii de azi ai Școlii Gimnaziale "Tudor Vladimirescu" au desfășurat mai multe activități în cadrul proiectului *Pe urmele lui Tudor. Pandurii de ieri, pandurii de azi*. Elevii, însoțiți de cadre didactice, au realizat un tur ghidat pe urmele patronului spiritual al școlii prin muzee, parcuri și biserici din Târgoviște, unde au descoperit informații despre faptele de vitejie ale lui Tudor Vladimirescu, liderul revoluției de la 1821 care a luptat pentru drepturile și libertățile poporului român. La Muzeul de Istorie elevii au vizitat sala dedicată revoluției de la 1821 și conducătorului acesteia, Tudor Vladimirescu, unde au descoperit artefacte, imagini și informații despre conducătorul pandurilor. Următoarea oprire a fost la Muzeul Vasile Blendea, aflat în incinta casei monument de arhitectură "Angela Georgescu", casă de tip culă (specifică zonei Olteniei), construită la sfârșitul secolului al XVIII-lea pe beciuri din secolul al XVII-lea. Aici este expusă una dintre cele mai interesante colecții de artă - colecția Vasile Blendea- care surprinde o întreagă pleiadă de eroi ai istoriei și culturii naționale. Vasile Blendea, originar din Gorj, precum liderul revoluției de la 1821, a creat câteva opere dedicate acestuia (statuia și bustul lui Tudor Vladimirescu), precum și acțiunilor sale (basorelieful intitulat Trecerea Oltului de către pandurii lui Tudor Vladimirescu). După ce și-au încheiat turul prin muzee, elevii au ajuns la Biserica Geartoglu unde au aflat de legătura dintre Tudor Vladimirescu și căminarul Gheorghe Geanolu (Geartoglu), unul din ctitorii bisericii, "înfocat susținător al Eteriei" care "și-a pus casele la dispoziția comandantului suprem al mișcării, Alexandru Ipsilanti, primind în schimb isprăvnicia districtului Dâmbovița. La 21 mai 1821 Tudor Vladimirescu este arestat la Golești de Iordache Olimpiotul și predat arnăuților care, pe 26 mai, îl vor aduce la Târgoviște. În primele ceasuri de la aducerea sa a fost închis chiar în biserica Geartoglu, fiind mai apoi ucis lângă Mitropolie." Ultima

oprire a fost în fața Mitropoliei unde se află Crucea lui Tudor Vladimirescu ridicată cu ocazia sărbătoririi Centenarului. ”În memoria conducătorului revoluției din 1821, cu sprijinul Primăriei orașului Târgoviște și din inițiativa Smarandei Gheorghiu, la 20 august 1911, a fost inaugurat în timpul desfășurării celui de-al VIII-lea Congres al învățătorilor din Regatul României și din Bucovina, monumentul lui Tudor Vladimirescu, care a fost amplasat în fața Mitropoliei din Târgoviște.” De aceea, nu este întâmplătoare poziționarea bustului ”eroului martir al redșteptării naționale” și a bustului Smarandei Gheorghiu sau Maica Smara, așa cum a numit-o Veronica Micle, vis-a-vis unul față de celălalt în Parcul Mitropoliei. Smaranda Gheorghiu a și scris o poezie intitulată ”Lui Tudor Vladimirescu”.

Am numit proiectul *Pe urmele lui Tudor. Pandurii de ieri, pandurii de azi*, deoarece printre elevii din școală am descoperit că există părinți și chiar bunici absolvenți ai școlii noastre. Pornind de la cercetarea istorică a ocrotitorului școlii, ne-am îndreptat atenția și asupra experiențelor trăite în Școala nr. 6 sau Școala Gimnazială ”Tudor Vladimirescu” de unii bunici, părinți, frați mai mari. Sub titlurile *Povestea unei fotografii* sau *Un gând pentru școala mea dragă* elevii le-au luat interviuri foștilor absolvenți și, astfel, au descoperit unele experiențe asemănătoare cu ale lor (doamne și domni profesori comuni, materii preferate, metode și mijloace de învățare asemănătoare, prietenii etc.), dar și elemente noi (existența unui laborator de chimie de care ei momentan nu beneficiază fiind relocați într-o clădire care nu dispune de laboratoare, uniforma școlară cu cravata de pionier, băieții tunși scurt, fetele cu părul prins cu bentițe etc.). Toată această documentare care cuprinde prezentările din timpul turului, interviurile, fotografiile a fost prezentată colegilor, cadrelor didactice și invitaților într-un cadru festiv în preajma Zilei Naționale a României.

Bibliografie

➤ Cărți și studii de specialitate

- Coandă, George, *Istoria Târgoviște. Cronologie enciclopedică*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2005
- Deftu, Florica, *Învățământul târgoviștean între 1948 și până în anul 2003*, vol. III, Ed. LVS Crespusul, Târgoviște, 2003
- Deftu, Florica, *Interviuri și amintiri despre școală*, vol. IV, Ed. Macarie, Târgovite, 2004
- Oproiu, Mihai și Curculescu, Marian, *Școala Târgovișteană din secolul al XVIII-lea până la 1948*, Ed. Transversal, Târgoviște, 2020
- Radu, Ioan. *Strategii metacognitive în procesul învățării la elevi, în " Studii de didactica aplicată"*, (coord. I. Radu, M. Ionescu, D. Salade), Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

➤ Enciclopedii și ghiduri locale

- *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2022
- *Promovarea turistică a bisericilor medievale secolele XIV-XV din Târgoviște, Ghid turistic, Biserica Geartoglu*

➤ Surse multimedia

- <https://chindiamedia.ro/casele-vechi-ale-targovistei/editorial-vasile-blendea-1895-1987-pentalogii-monumentale-dambovitene/>
- <https://chindiamedia.ro/editorial/editorial-crucea-lui-tudor-vladimirescu-din-targoviste/>

EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI PROIECTELE ERASMUS+

Prof. Nicolae Mihaela Corina

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Gavrilă Sorina Nicoleta

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

În Liceul de Arte „Bălașa Doamna”, Târgoviște, s-au derulat, în ultimii 4 ani, proiecte Erasmus+, de tip KA1 - Mobilități școlare, în cadrul acreditării obținute în anul 2020. Două dintre obiective au fost: „Îmbunătățirea competențelor pedagogice ale cadrelor didactice, pentru a dezvolta elevilor proveniți din medii defavorizate, atât competențe sociale, civice, de comunicare, cât și abilități de viață” și „Dezvoltarea competențelor de comunicare a cadrelor didactice, în scopul creșterii motivației învățării elevilor ce au domiciliu departe de școală, a celor din familii cu o situație financiară precară.”

În anul al III-lea de acreditare, în proiectul cu nr. 2023-1-RO01-KA121-SCH-000122735, am participat cu elevii la mobilități, în „Stredná Odborná Škola Elektrotechnická Trnava”, Slovacia, dar și la activități de job-shadowing în Liceo Scientifico Statale „Galileo Galilei” Potenza, Italia. Am înțeles că noi, cadrele didactice avem șansa de a oferi elevilor informații despre modul cum sunt implementate practicile incluzive în alte sisteme de educație, determinându-i pe aceștia să înțeleagă asemănările și deosebirile dintre acele sisteme și sistemul nostru de învățământ. Totodată, am asimilat modele de intervenție educațională pentru copiii din medii defavorizate aflați în risc de excluziune și am adaptat aceste practici în școala noastră pentru această categorie de elevi.

Am învățat metode și tehnici educaționale inovative, pe care le-am aplicat la clasă. Consecința a fost că, pe de-o parte elevii au beneficiat de rezultatele aplicării acestor metode în cadrul orelor de curs, iar pe de altă parte, noi, cadrele didactice am intensificat colaborarea cu ceilalți colegi din școală, prin împărtășirea exemplelor de bună practică. Totodată, a crescut motivația și încrederea de sine, odată cu realizarea unor lecții demonstrative și a unor sesiuni de învățare-îndrumare pentru colegii din diferite catedre.

A fost observată activitatea elevilor și felul în care au asimilat noțiunile învățate în timpul orelor în care noi, cei participanți la mobilități le-am predat, ceea ce a avut drept consecință dezvoltarea

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

competențelor sociale, relaționale, a abilităților și a calităților acestora. Ei au învățat cum să se descurce în realizarea unor activități extracurriculare, precum: implicarea în organizarea anuală a Târgului de Crăciun, în organizarea Concursului Național anual al școlii „Art4You”, în conceperea de simpozioane pentru elevi, în organizarea activităților din cadrul Școlii de vară, derulate în fiecare an în liceul nostru, asumându-și roluri și lucrând în echipă.

Ca profesori, am înțeles cât de importantă este implicarea elevilor într-un dialog real la orele de curs, în special a elevilor cu părinții plecați în străinătate, care sunt mai retrași, mai timizi, mai puțin deschiși la comunicare, dar și a celor proveniți din categorii dezavantajate cu domiciliul departe de școală și cei cu o situație financiară grea, care au o mare probabilitate de a abandona școala, din această cauză. La întoarcerea din mobilități, am reușit, prin crearea unor scenarii didactice inovatoare să îi determinăm pe unii dintre acești copii să își dezvolte stima de sine, le-am crescut interesul pentru școală. Le-am arătat importanța unei comunicări eficiente, oferindu-le deschidere și o motivație a învățării, suscitându-le dorința de a studia și de a se dezvolta continuu.

Proiectul este realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului Erasmus+, acțiunea KA1, proiecte de mobilitate. Informațiile furnizate reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorului, iar A.N.P.C.D.E.F.P și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care este folosit conținutul acestor informații.

SPUNE STOP VIOLENȚEI!
CAMPANIE EDUCAȚIONALĂ ANTIBULLYING

Prof. înv. primar Niță Mariana Daniela
Școala Gimnazială "Tudor Vladimirescu" Târgoviște, jud. Dâmbovița

Motto: "Un om care nu știe să fie furios, nu știe cum să fie bun!" Henry Ward Beecher

Argument: Activitățile ce urmează au fost concepute și dezvoltate pornind de la situațiile conflictuale în care se implică, deseori, unii dintre elevii clasei și în urma participării mele la programul "Învăț și zâmbesc" și la cursul de dezvoltare profesională "Managementul furiei". Câțiva dintre ei sunt copii ce provin din medii vulnerabile, defavorizate, unii din familii monoparentale, cu mulți copii, care adesea absentează de la cursuri și au probleme de adaptare la viața școlară.

Astfel, am susținut și derulat o campanie educațională antiBULLYING -"Spune STOP Violenței!" adresată elevilor din clasa a III-a, clasă la care sunt învățătoare. La una dintre activități a participat și doamna consilier școlar. Campaniei noastre i s-a alăturat și Direcția Siguranță Școlară. De-a lungul a patru săptămâni, am derulat câte o activitate, precum: „**Insulte**le NU sunt deloc amuzante”; „**Glumele** NU sunt mereu amuzante”; „**Îmbrâncitul** nu e deloc amuzant”; „**Tachinarea** nu e mereu amuzantă”. Cu ajutorul a patru povești simpatice, interpretate de personaje-animale, am pornit în călătoria noastră printre emoții pentru a-i ajuta pe copii să treacă mai ușor peste anumite situații neplăcute și dificile chiar greu de gestionat, uneori. Poveștile prezentate fac cunoscut un anume **tip de bullying** (Bullyingul este rănirea repetată și intenționată a unei persoane/ unui grup de persoane de către o altă persoană/ grup de persoane) – *verbal, ascuns, fizic, emoțional* - și oferă strategii eficiente și actuale atunci când copiii se confruntă cu aceste probleme, propun modalități de prevenire și stopare a acestor comportamente nedorite.

Împreună învățăm să fim mai iubitori și mai prietenoși, mai empatici și mai atenți la nevoile

noastre, dar și ale celorlalți. Modul în care comunicăm trăirile noastre emoționale poate fi o alegere: *violența pasivă* (critică, învinuiri, păreri, judecăți) sau *comunicarea din inimă* (conectare cu emoțiile și nevoile noastre). Violența pasivă alimentează focul violenței fizice. Acest combustibil este extrem de inflamabil și este datorat unor emoții intense- *furie, frustrare, dezamăgire, tristețe, disperare*- care au multe nevoi neîmplinite ca și cauză a lor. Ele sunt asemenea unor ferestre deschise către nevoile noastre, către lumea noastră internă.

Să fim buni colegi și parteneri de nădejde în activitățile școlare și extrașcolare, să contribuim la crearea unui mediu școlar cât mai plăcut, mai sigur și mai prietenos pentru toți elevii, indiferent de mediul social din care provin, iată ceea ce îmi doresc să obțin la finalul campaniei. Descoperim că tachinările, poreclele, cuvintele jignitoare, excluderea, lovirile, împinsul ori trasul de păr sunt dureroase. Găsim soluții pentru diferite probleme! Luăm atitudine! Nu rămânem indiferenți! Știm la cine să apelăm: la un adult - un părinte, bunicul/ bunica, doamna învățătoare, consilierul școlar, psihologul, polițistul sau un prieten de încredere.

Întotdeauna ajută să vorbești cu un adult! NU UITA! Asta NU ne face pârâcioși! Dar reușim astfel să desfășurăm activitățile care ne plac, ne facem prieteni noi, petrecem timp de calitate împreună cu cei dragi nouă. Starea de bine ne este oferită de emoții precum bucurie, încântare, entuziasm și ne sprijină în demersul nostru de a fi creativi și implicați în activitățile noastre. Copiii au fost încurajați să povestească dacă au trăit astfel de situații sau au fost martori (dacă au fost implicați cum au găsit soluția ori cine i-a ajutat). Să NU uităm, însă, că, de cele mai multe ori, agresorii au fost, la rândul lor, victime ale actelor de violență și acordarea unui sprijin și acestora este foarte important.

La finalul campaniei, copiii au mai multe cunoștințe despre hărțuire (bullying), și tipurile de hărțuire, despre combaterea victimizării. Vor descoperi modalități/ soluții de depășire a acestor situații neplăcute și nedorite.

Adesea, când ne gândim la furie, avem tendința să credem că e o emoție rea, care nu ne poate fi de niciun folos și trebuie imediat îndepărtată. Dar orice emoție ne comunică o informație, un mesaj valoros. Dacă ne grăbim să înăbușim din fașă emoțiile, nu mai putem descifra mesajul lor și, drept urmare, nici să ne îmbunătățim situația. Emoțiile ne fac să ne simțim în viață... Dar trebuie să știm să le descifrăm ca să nu ne speriem de ele. *Furia* ne permite să ne protejăm și să ne apărăm de cei care nu ne respectă sau ne agresează. *Frica* ne ajută să ne apărăm de pericole și să ne conservăm viața. *Tristețea* ne transmite faptul că am pierdut ceva important pentru noi sau că nu reușim să ne îndeplinim scopurile propuse. Pe de altă parte, există și furii nesănătoase, pe care fie le reprimăm când ar fi bine să le exprimăm, fie le exagerăm atunci când ar trebui eliminate. Astfel, avem dreptul să fim furioși, dar nu

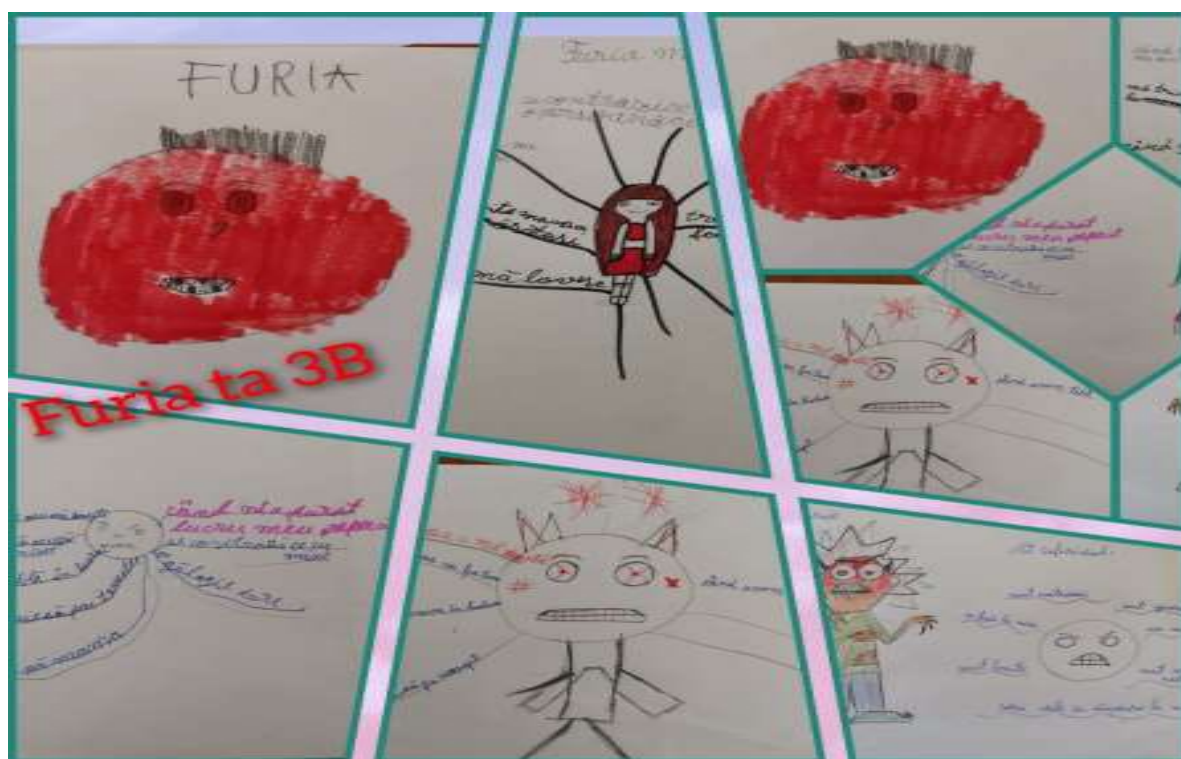
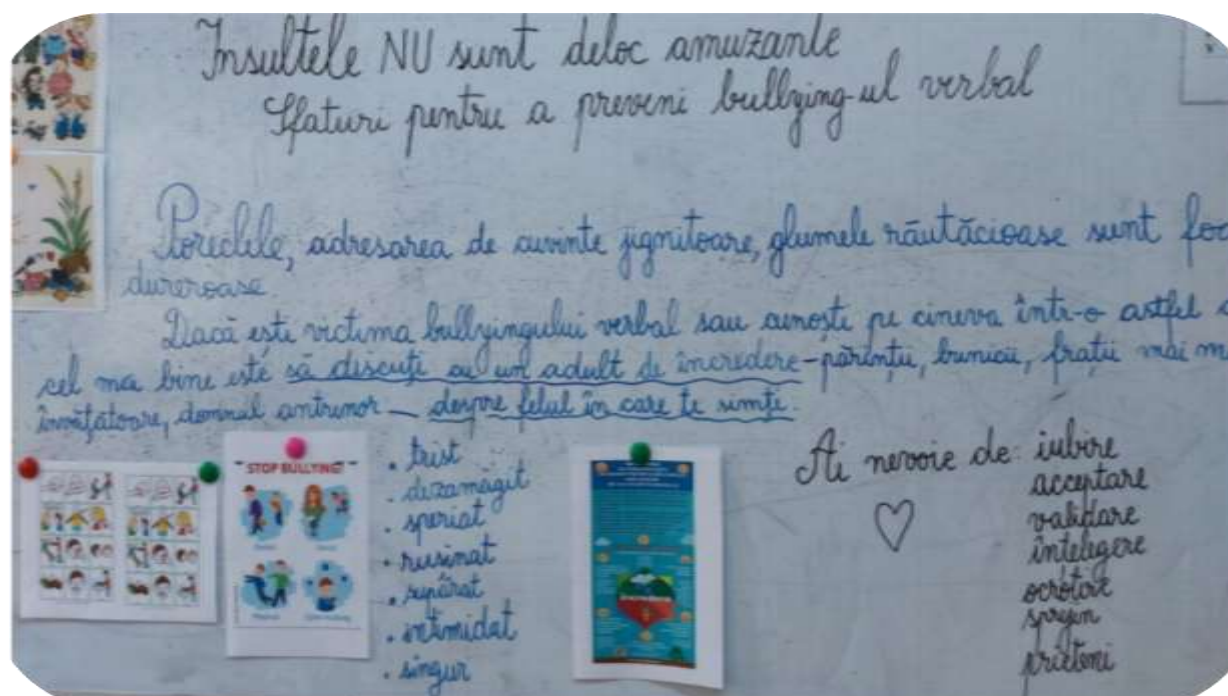
avem dreptul să ne exteriorizăm furia prin acte de violență. Trebuie realizată trecerea de la comunicarea bazată pe jocul "cine are dreptate" la comunicarea din inimă bazată pe emoții și pe nevoile noastre, deoarece elevii au nevoie să fie văzuți, auziți, validați, înțeleși pentru a oferi contribuții valoroase fiecăruia dintre ei. Acesta e ceea ce specialiștii numesc un *mediu emoțional invalidant*, când plânsul, furia, frica, tristețea sunt întâmpinate cu critică, respingere, ignorare, pedeapsă, când copilul nu e învățat să-și numească și recunoască propriile emoții, și, cel mai important lucru, să și le accepte.

Furia este o emoție care reflectă în primul rând o lipsă, o rană sau o frustrare. Când părinții resping cu tărie furiile copilului, el nu găsește alt mod mai autentic de a le exprima decât prin comportamente agresive, față de alții și inclusiv față de el însuși, comportamente care se pot ușor perpetua în viața adultă, dacă nu devenim conștienți de tiparele noastre emoționale și proveniența lor. Fiecare are dreptul la suferințele lui, nu putem vorbi despre legitimitate în termeni de emoții. „Nu ai dreptul să te simți așa!” e unul dintre cele mai nesănătoase lucruri pe care un părinte le poate spune copilului său.

INFORMAȚIILE TEORETICE CARE STAU LA BAZA APLICAȚIILOR

- Melissa Higgins, Amanda F. Doering- Seria "*Bullyingul NU este amuzant*", Editura Bookzone, București, 2021
- NIȚĂ, Zoe Doina, "*Managementul furiei*" – suport de curs, Editura Catharsis, București, 2021.

***PHOENIX 50 – ȘCOALA GIMNAZIALĂ TUDOR VLADIMIRESCU
TÂRGOVIȘTE, LA SEMICENTENAR***

Prof. Oană Marina-Loredana

Școala Gimnazială „Tudor Vladimirescu” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Sunt în al douăzecilea an de când vin cu drag la această școală în care am găsit oameni-lumină, vorbe de încurajare, sfaturi pentru toată viața, pentru profesie și pentru viață, și cel puțin un zâmbet la fiecare deschidere de ușă a cancelariei sau un salut prietenos pe coridor. Activitățile rutiniere de dascăl (planificări, teste, olimpiade, pregătiri suplimentare, proiecte de toate tipurile, evaluări naționale, cursuri de formare, cercuri pedagogice, cluburi cu copiii etc.) ne leagă foarte mult de o comunitate didactică, iar oamenii, prinși în emoțiile acestor acțiuni, dau culoare instituției și îi creează, fără să conștientizeze neapărat, o amprentă frumoasă în peisajul educațional..

De 50 de ani, deși geopolitica nu o avantajează, fiind o școală „de cartier” dintr-o zonă de la periferie, Școala Gimnazială TUDOR VLADIMIRESCU din Târgoviște, județul Dâmbovița, care timp de 25 de ani, până în 1999, s-a numit Școala Nr. 6 Târgoviște, lasă urme frumoase în comunitate fiind „cerută” încă printre școlile din vecinătate. Seriozitatea profesorilor, pregătirea științifică riguroasă, profesionalismul, empatia, bunătatea, toleranța, comunicarea eficientă cu elevii și cu părinții, legătura strânsă cu comunitatea, deschiderea către nou, inovația, bunele practici fac din acest univers educațional un autentic tărâm al cunoașterii, un loc sigur în care elevii se descoperă, evoluează, socializează, devin reflexivi, își conturează personalitatea, sunt pregătiți pentru viață. Aici creăm oamenii viitorului, personalități frumoase, capabile să facă față provocărilor sociale și tehnologice.

Ne-am apropiat cu speranță și cu încredere de un moment care nădăjduiam să fie fericit pentru

toți: *copii, părinți, cadre didactice*, recunoașterea meritelor oamenilor care au creat ȘCOALA aceasta, prin oferirea *plachetei și a diplomei aniversare* DIMITRIE GUSTI, adică recunoașterea meritelor școlilor semicentenare, *conform Ordinului și Metodologiei/Anexei la O.M.E.N. nr. 6103 din 26.10.2012*, pentru că aici elevii sunt fericiți, se simt importanți și se dezvoltă într-un mediu socio-emoțional sigur. În timp, s-a observat că elevii școlii noastre leagă ușor prietenii, vin bucuroși la școală, li se promovează abilitățile și competențele în paginile revistei școlii, "Dialog târgoviștean", au ocazia să se întâlnească cu scriitori, cu personalități locale și naționale, participă la activități extrașcolare interactive, în colaborare cu diferite instituții, își creează amintiri de neuitat de la școlile de vară organizate de școala noastră, se implică activ în stabilirea regulilor nenegociabile privind comportamentul școlarilor, participă la proiecte europene în mobilități transnaționale, sunt încurajați pentru participarea la olimpiadele și la concursurile școlare, obțin rezultate foarte bune la examenele naționale/ concursuri/olimpiade, participă la serbări memorabile, cu numere artistice/sportive sau ca prezentatori, învață prin descoperire și prin cooperare cu ceilalți și experimentează ceea ce învață, evoluează în același ritm cu progresul civilizației, învață ce este respectul de sine și față de ceilalți, fairplayul și competiția sănătoasă, se maturizează firesc și frumos.

Școala noastră este o școală incluzivă, având, anual, aproximativ 40-50 de copii cu certificat pentru *elevi cu CES*. În ultimii doi ani școlari, s-au depus aproximativ câte 200 de dosare de burse sociale pentru venit, pe lângă tichete sociale. În plus, aici au învățat elevi de la *Casa de copii*, până în anul 1990, din cartierul Romlux, de etnie romă, chiar dacă nu s-au declarat, și din Priseaca, în jur de 10%, anual, în ultimii 30 de ani. Cu toate acestea, atmosfera de lucru a fost întotdeauna primitoare, dascălii noștri relaționând principal cu fiecare, indiferent de etnie sau de particularitățile individuale, iar rezultatele de la evaluările naționale de la finalul clasei a VIII-a nu au fost niciodată sub 70%-80% promovare, peste media județeană și națională, chiar cu aceste caracteristici ale școlii noastre.

Prin activitatea și prin implicarea autentică a dumnealor de-a lungul celor cinci decenii de educație din viața școlii, directorii, profesorii și învățătorii au avut o contribuție deosebită la dezvoltarea învățământului, a științei și a culturii la nivel local, regional și național. În plus, îndelungata activitate științifică desfășurată cu neobosită dedicare de cadrele didactice și performanțele profesionale înregistrate în comunitatea academică probează calitatea învățământului din acest spațiu instructiv-educativ.

Și toate acestea nu ar fi posibile fără SUFLETUL oamenilor școlii, fără IMPLICAREA și EMPATIA acestora.

Și pentru că nu merita să treacă o vârstă așa de frumoasă a acestei școli importante în urbe s-a

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

născut acest proiect aniversar: *Phoenix 50*, pentru că a reușit mereu să depășească dificultățile, să treacă peste nedreptăți și să revină și mai puternică decât a fost, mai ales în ultimii ani, adică între septembrie 2021 și până în prezent, când am fost nevoiți să ne mutăm în diferite unități școlare, câte patru în fiecare an, în speranța că se va termina renovarea școlii.

În septembrie 2024, Școala Gimnazială *Tudor Vladimirescu* din Târgoviște a împlinit 50 de ani de la înființare, prilej de sărbătoare pentru tot anul școlar. S-au scris proiecte tematice, s-au desfășurat numeroase activități care mai de care mai atractive și mai interesante, însă energia pozitivă a culminat în activitatea din 16 decembrie 2024, organizată în mediul prietenos și ospitalier al Cinematografului *Independența* Târgoviște, cu ocazia premierii școlii de către Ministerul Educației pentru activitatea educativă, culturală, științifică și pentru îndelungata contribuție la dezvoltarea învățământului în cele cinci decenii de educație.

Pentru toate momentele care m-au crescut, m-au format și m-au întărit și, în calitate de coordonator de programe și proiecte educative școlare și extrașcolare, am inițiat și coordonat acest proiect, *PHOENIX 50*, care a constat și în scrierea și în fundamentarea aplicației pentru obținerea distincției *Dimitrie Gusti* pentru școlile semicentenare și, ulterior admiterii propunerii de premiere de către ISJ Dâmbovița și de către Ministerul Educației, în organizarea evenimentului „*DIMITRIE GUSTI*”, conform articolelor menționate în ordinul precizat.

Sărbătoare... Școala altfel... Invitați... Ministerul Educației... Plachetă și diplomă aniversară *DIMITRIE GUSTI*... 16 decembrie 2024... Cinematograful *Independența* din Târgoviște... Personalul școlii... Elevii... Invitații... Instituțiile...

La debutul evenimentului, am expus motivele care au stat la baza propunerii, menționând rezultatele excepționale obținute de elevii școlii la olimpiadele și la concursurile județene, regionale și naționale din calendarul Ministerului Educației, rezultatele foarte bune la examenele naționale de la finalul clasei a VIII-a, pregătirea profesională a cadrelor didactice ale școlii, contribuția profesorilor la dezvoltarea învățământului, a științei și a culturii la nivel local, județean și / sau național, activitatea științifică desfășurată, performanțele profesionale înregistrate în comunitatea academică, distincțiile școlii și ale profesorilor, proiectele europene cu finanțare europeană/ internațională Comenius,

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Erasmus+, eTwinning, TOLI, proiectele naționale cu finanțare guvernamentală, proiectele educaționale extrașcolare, specificul școlii, efectul benefic al parteneriatelor instituționale, al parteneriatelor interșcolare, activitățile de voluntariat ale școlii, proiectele/inițiativele menite să asigure un act educațional de calitate sau un climat incluziv și rezultatele concrete ale acestora asupra comunității școlare, personalitățile care au vizitat școala prin participarea la diferite activități educative, revistele școlii, buletinele informative și premiile naționale obținute, ecurile activităților școlii în presă.

A urmat premierea instituției de învățământ, înmânarea plachetei și a diplomei aniversare *Dimitrie Gusti*, de către domnul secretar de stat, doamnei director al școlii, prof. dr. MARICA Elena, care a luat cuvântul și a felicitat întregul personal pentru modul în care își exercită profesia. Domnul profesor ION Sorin i-a menționat pe toți foștii directori și directori adjuncți ai școlii și i-a felicitat pentru rezultatele școlii în timp. Au mai avut alocuțiuni domnul inspector școlar general STANCU Valentin Irinel, prorectorul Universității Valahia din Târgoviște, RADU Florin, delegatul Arhiepiscopiei Târgoviște, preot DOBRESU Marian, metodist CCD, GRIGORESCU Livia, care au punctat receptivitatea școlii la activitățile comunitare, la proiectele și la acțiunile civice, dar au salutat și performanța, și preocuparea tuturor oamenilor școlii pentru educație de calitate. Sfaturile și pildele oferite de invitați au ajuns la sufletele tuturor participanților.

Acest eveniment nu putea trece oricum, așa că profesorii și elevii au pregătit momente artistice foarte expresive, toate numerele și prezentarea spectacolului evidențiind evoluția, performanța, transformarea.

După programul artistic pregătit special pentru invitați, doamna directoare MARICA Elena le-a oferit *DIPLOME DE RECUNOȘȚINȚĂ* tuturor categoriilor de personal din școală, mulțumindu-le încă o dată pentru efort, pentru dăruire, pentru profesionalism.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

După plecarea elevilor, seniorii și activii au interacționat la o ceașcă cu ceai, au schimbat gânduri, au petrecut încă o oră cu stare de bine pentru a întâmpina sărbătorile de iarnă așa cum este firesc.

O zi memorabilă, o zi istorică pentru comunitate, în general, iar, pentru comunitatea pandurilor, în mod special! Participanții au plecat acasă cu o lecție valoroasă de viață, cu bucuria că și ei sunt file vii din istoria acestei școli, că și munca lor a contat cât de puțin la conturarea acestei amprente pozitive în comunitate, cu mândria de a fi „pandur”, un adevărat luptător pentru triumful dreptății și al binelui individual și comun.

La mulți ani cu rezultate excepționale, Școala Gimnazială TUDOR VLADIMIRESCU din Târgoviște! Să faci educație sute de ani de aici înainte! „Să dăinui”, cum ți-a urât, foarte frumos, un fost elev!

Bibliografie:

- *Enciclopedia orașului Târgoviște*, Ed. Bibliotheca, Târgoviște, 2022, pag. 431-432
- *Date/documente* culese de la colegii activi și pensionari ai școlii
- *Surse multimedia: site-ul școlii:* <https://www.vladimirescu.net/>, *pagina de facebook a școlii:* <https://www.facebook.com/profile.php?id=100064133011345> (pentru care am scris prezentările celor mai multe dintre activități);
- *Scrisoarea către părinții viitorilor „panduri”* (pe care am redactat-o pentru promovarea ofertei școlii înainte de înscrierea la clasa pregătitoare din anii trecuți).

FENOMENUL DE BULLYING.

STRATEGII DE PREVENIRE ȘI INTERVENȚIE

Prof. înv. primar Puiu Olimpia

Colegiul Național Pedagogic „Constantin Cantacuzino” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Definiția fenomenului de bullying. Caracteristici

Fenomenul „bullying” este din ce în ce mai des întâlnit. Se întâmplă pe coridoarele școlii, în curte, pe străzi și, din păcate, uneori și în sălile de clasă. Nedepistat la timp, acesta poate lăsa traume și repercursiuni ireversibile asupra adaptabilității copilului în societate. Cazurile de bullying implică cel puțin un agresor și o victimă, iar, în unele cazuri, există și martori. Putem discuta despre bullying fizic, verbal, sexual sau psihic.

Strategii de prevenire a fenomenului bullying în școală

- întâlniri periodice între cadre didactice pentru dezvoltarea unor proceduri de intervenție în situații de bullying
- întâlniri periodice între conducerea școlii -părinți - reprezentanți ai claselor
- întâlniri periodice cadru didactic - părinți -elevi
- identificarea potențialelor victime

Ce sfaturi poți să-i dai copilului pentru a evita să devină victimă

- Încearcă să eviți astfel de persoane! Asta nu înseamnă că ar trebui să nu mai mergi la școală, ci ,pur și simplu, să o iei pe un alt traseu.
- Păstrează-ți o postură dreaptă și curajoasă! Atunci când te afli într-o situație neplăcută, posibilă victimă a celor mai mari decât tine, e normal să-ți fie frică.
- Încearcă să nu arăți acest lucru pentru că uneori o simplă atitudine mai curajoasă te poate salva din situație!
- Simte-te bine cu tine însuși! Nimeni nu e perfect, dar știm cu toții că se poate lucra la asta.
- Fă-ți prieteni! Sentimentul de apartenență la un grup te ajută să faci față conflictelor și problemelor pe care le-ai putea întâmpina cu cei din afara grupului.

- Vorbește cu un adult atunci când ai probleme! Nu ezita să ceri ajutorul cuiva dacă situația devine periculoasă.

Cum îl ajuti pe copil pentru a nu fi afectat de bullying

- Vorbește-i despre ce poate și ce nu poate controla.
- Încearcă să afli de la copil cât mai multe detalii despre situația prin care trece.
- Folosește o atitudine deschisă și comunicativă asigurându-ți copilul în același timp că nu vei face nimic, ci doar vrei să afli adevărul. A-l forța să îți ofere cât mai multe detalii înseamnă a-l pune într-o situație în care se simte constrâns, la fel ca și în relația cu agresorul său. Ai răbdare cu el și asigură-l de toată încrederea și suportul tău.

- Incurajează-i originalitatea și exprimarea propriilor păreri, convingeri și valori. Il vei ajuta astfel să își creeze o imagine de sine corectă și puternică, greu de zdruncinat de vorbele răutacioase ale celorlalți.

- Ajută-l și permite-i să își facă prieteni. Dacă la școală nu găsește copii cu care să se înțeleagă, orientează-l către alte grupuri în care se poate integra, înscriindu-l la cursuri extrașcolare, ateliere pentru copii și permițându-i să participe la evenimente în cadrul cărora poate cunoaște alți copii.

- Nu ignora problemele copilului și nu le diminua importanța. Este important să nu adopți tu însuși/însăși atitudinea de victimă. Acționează pentru a-l apăra indiferent de statutul social pe care îl ai sau de atitudinea celor din jur. Violența la școală nu poate fi tolerată sau minimalizată.

- Poți să vorbești cu copiii care îl agrează. E nevoie de puțin timp pentru a clarifica toate detaliile problemei. E bine să cunoști și varianta celorlalți copii implicați în aceasta situație.

- Discută cu profesoara clasei agresorului și chiar cu conducerea școlii. Discuția cu cadrul didactic este absolut necesară. În primul rând, el este cel care trebuie să intervină. Prezintă-i situația așa cum o cunoști și cere-i părerea. Dacă nu ești mulțumit de măsurile luate de cadrul didactic pentru a rezolva problema, este bine să apelezi la directorul școlii. Le poți propune cadrelor didactice și conducerii școlii să implementeze programe de prevenire a violenței în școli, pentru a evita ca asemenea situații să se repete.

- Ia legătura cu părinții agresorului.

NATURA, SURSA DE ENERGIE POZITIVA

Prof. Stoian Mihaela

Școala Gimnazială „Radu cel Mare” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. dr. Nițescu Vasile Ovidiu

Școala Gimnazială „Radu cel Mare” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Educația nonformală completează ceea ce învață elevii în școală și ajută la dezvoltarea personalității copilului. Presupune dezvoltarea competențelor de învățare durabilă într-un domeniu, prin metode alternative și plăcute.

Noi, oamenii, suntem ca magneții: când suntem energie pozitivă (gânduri, sentimente, emoții) atragem lucruri pozitive în viață. Dacă la bază educația presupune interacțiunea dintre oameni este foarte importantă și interacțiunea dintre om și natură. Sunt autori care susțin că spațiile verzi ne ajută să ne încărcăm cu energie pozitivă, iar acest aspect îl putem atinge cu elevii în cadrul excursiilor în natură. Prezența în mijlocul acesteia ne ajută să dezvoltăm la elevi:

- capacitatea de decizie responsabilă și conștientă;
- capacitatea de soluționare a problemelor;
- gândirea critică;
- capacitatea de colaborare.

Mănați de obiectivele prezentate mai sus profesorii, părinții și elevii claselor a-VI-a B și a-VII-a A de la Școala Gimnazială "Radu cel Mare" Târgoviște s-au bucurat de deplasări în Parcul Natural Bucegi. S-a urmărit studierea naturii atât în timpul primăverii, cât și în timpul iernii și modul în care organismul nostru reacționează la schimbările de vreme. Ne-am bucurat de frumusețea Peșterii Ialomiței, ne-am depășit limitele pentru a ajunge la Cascada Doamnele sau Cascada Urlătoare, am căzut și ne-am ridicat zâmbind. Am obosit, am luat pauze și am continuat traseul convinși fiind că imaginile ce ni se vor dezvălui la capăt de traseu merită tot efortul. Uimiți de frumusețea și măreția muntelui ne-am tras sufletul pe malul Lacului Bolboci unde am avut norocul să observăm cum o vidră se încăpățâna să traverseze apele acestuia.

Experiența a fost extrem de benefică în special pentru părinții care nu au avut o condiție fizică la nivelul copiilor. La finalul acestora toată lumea s-a arătat extrem de încântată atât de formațiunile

carstice din Peștera Ialomiței, cât și de căderile de apă ale cascadelor, verdele pădurii de brad sau mirosul trandafirului sălbatic.

De ce am ales plimbările în natură?

- Petrecând timp în natură, creștem capacitatea de concentrare, aspect benefic în special pentru elevii cu ADHD.

- Plimbarea în aer liber crește creativitatea și capacitatea de inovație. Mama Natură ne ajută să scădem nivelul de stres prin intermediul simțurilor noastre. Este suficient să-ți bucuri ochii cu imaginea muntelui care se deschide în fața ta sau să simți mirosul rododendronului.

- Soarele are un efect puternic asupra nivelului nostru de energie prin creșterea cantității de vitamina D și prin creșterea nivelului de endorfine, care ajută la reducerea stresului, a durerii și la creșterea stării de bine.

- Respirația profundă în aer liber ne ajută să lăsăm gândurile să treacă. Apele naturale, precum râurile și lacurile, au efect pozitiv asupra minții. Ne putem încărca cu energie privind mișcarea apei și ascultând sunetele ei.

- Se pare că și plantele ne sunt de ajutor pentru a ne încărca energetic. Au abilitatea de a filtra energia negativă și de a purifica aerul înconjurător. Plantele emit substanțe chimice și anumite vibrații care pot avea efecte pozitive asupra stării noastre de spirit și a stării de sănătate, în general.

- În timpul deplasărilor în natură am constatat că la contactul dintre piele pe de o parte și iarbă, apă sau sol pe de altă parte are loc un transfer mai rapid de energie și o mai bună circulație a acesteia.

- Pe lângă culoare și frumusețe pădurea este o nemărginită sursă de stimuli care acționează pozitiv asupra psihicului și a sănătății. A fost demonstrat științific că simplul contract vizual cu pădurea, 30 de minute pe zi, timp de șase zile, poate modifica cu până la 12% activitatea metabolică. Frecvențele de lumină percepute ca verde al frunzelor mișcate de adierea vântului oferă un joc de stimuli pe retină, care trimite impulsuri creierului și glandei epifize de care este legat.

În anii '80 a fost demonstrat științific că pacienții unui spital se vindeau mai repede numai uitându-se la un copac de la fereastra geamului de spital. În Japonia și SUA ,, băile de pădure,, regulate reduc nivelul de stres, adică nivelul de cortizon și sunt o formă de terapie recunoscută de stat.

Este adevărat că fiecare dintre noi avem ,într-o oarecare măsură, controlul asupra fericirii noastre, indiferent dacă ne aducem contribuția printr-un traseu pe o vale glaciară, o activitate sportivă sau printr-un tur de ciclism. După asemenea momente, observăm că reușim să trăim momente de recunoștință, interacționăm mai ușor cu oamenii; dacă intervin momente de cădere pe frecvență de energie joasă, cu gânduri negative realizezi că ești detașat și că acest lucru este normal și îți revii mai

repede. Cel mai important este că zâmbești mai des și ai stări de bucurie.

Oferindu-ne posibilitatea de a ne reconecta cu esența noastră interioară și pentru a ne revitaliza, natura ne oferă un refugiu al liniștii și al armoniei.

Bibliografie:

- Cristea S. *Dicționar de termeni pedagogic*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998
- Frere P. *Manual de educație nonformală. Cum învață adulții*, Peace corps. 1989
- <https://www.doc.ro/lifestyle/energiile-din-natura-cum-ne-incarcam-de-la-copaci-si-plante>
- <https://www.stonemania.ro/cum-sa-te-incarci-energetic-prin-expunerea-la-natura-si-elemente-naturale/>

ATELIERUL DE TEATRU
- MODALITATE DE STIMULARE A CREATIVITAȚII

Prof. Tudor Andreea

Liceul „Marin Preda” Odorheiu Secuiesc, jud. Harghita

Artele performanței, precum teatrul și improvizația, sunt modalități inovatoare de a dezvolta abilități de comunicare, creativitate și încredere în sine. Participanții învață să-și exprime ideile în fața publicului, să gândească rapid și să se adapteze la situații neprevăzute. Astfel, se dezvoltă atât abilități sociale, cât și competențe personale. Teatrul și jocurile bazate pe teatru aduc următoarele avantaje:

- Suspendă tendința elevilor de a-i judeca pe ceilalți;
- Recunosc contribuția individuală;
- Încurajează un nivel ridicat de incluziune printre elevii claselor care reflectă diferențele societale și calmează conflictul din clasă.

Abilitățile sociale învățate în jocurile de teatru sunt abilități transferabile pe care elevii le vor folosi mai târziu în viață pentru a face față și a aplană conflictele și problemele.

Teatrul este un stimulent pentru a scăpa de tensiune, furie, tristețe, depresie, frustrare, inadaptabilitate, făcând loc toleranței, empatiei față de ceilalți și sentimentelor pozitive despre sine. Acesta îi face pe elevi să fie atenți la comportamentul lor, atenți și față de ceilalți, sporindu-le abilitățile de lucru în echipă. De asemenea, empatizează cu artiștii egoiști și dă încredere celor timizi care ajung să se cunoască mai bine și devin conștienți de valorile și puterea lor. Insuflă deschidere și înțelegere.

Deoarece teatrul în sine se poate concentra pe performanță artistică, următorul pas pe care-l urmărim noi pentru educație este laboratorul de teatru, ale cărui resurse pot fi aplicate în orice școală. Cele mai eficiente jocuri de teatru/jocuri de rol au loc în laboratoarele de teatru. Prin urmare, atelierelor de teatru sunt procese de dobândire a înțelesului, care fac legătura dintre gânduri și mișcări, care generează expresii verbale și non-verbale către o mai bună înțelegere a sinelui și a celorlalți.

Rolul profesorului în laboratorul de teatru este de a oferi resursele și situațiile cele mai potrivite pentru a ajuta elevii să-și construiască propria persoană; este, de asemenea, de a promova un climat afectiv pozitiv, deoarece numai atunci - când vor avea certitudinea că nu sunt judecați - elevii vor avea încredere în mediul înconjurător și se vor dezvoltă în funcție de vârstă.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Teatrul reprezintă o expansiune a "te simți bine unul cu celălalt". Elevii se pot adapta diferitelor situații.

Obiectivul atelierului de teatru este acela de a descoperi omul care există dincolo de actor și de cel care învață, căutând originea acțiunilor, conștientizarea valorilor și îndemnul la socializare. Atelierul de teatru este un mediu prietenos în care elevul este capabil să-și dezvolte personalitatea psiho-fizică fără teama de a fi judecat, deoarece laboratorul este pus pe temelia solidă a respectului de sine și a respectului față de ceilalți. Spontaneitatea elevilor va merge dincolo de a se exprima emoțional și intelectual pentru a deveni persoane adulte puternice.

Atelierul teatral realizat de elevii liceului nostru.

TITLU: *Făt-Frumos din lacrimă* - un basm jucat

SCOPUL PROIECTULUI:

Dezvoltarea personală a copiilor prin intermediul activităților teatrale

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Stimularea creativității, dezinvolturii în vorbire și exprimare, spiritul de competiție și imaginația prin participarea la activitățile propuse în cadrul proiectului;

- Cultivarea interesului copiilor pentru arta dramatică și dramaturgi prin studierea unor opere de teatru accesibile copiilor, în cadrul atelierelor desfășurate pe perioada a patru luni;

- Dezvoltarea capacității de a se exprima în fața unui auditoriu, cu dezinvoltură, prin participarea ca actor în cadrul unei piese de teatru care va fi montată pe perioada proiectului și prezentată la sfârșitul acestuia.

Stimularea capacității copiilor de a interrelaționa cu colegii de clasă prin munca în echipă.

ETAPELE PROIECTULUI:

În luna decembrie elevii au realizat activități de cercetare, descoperire și cunoaștere a basmului cult "Făt-Frumos din lacrimă" de Mihai Eminescu.

În luna ianuarie, de "Ziua Culturii Naționale- Anul Eminescu", au reușit să definitiveze activitățile de învățare și cercetare. Au realizat o activitate deosebită prin mânuirea păpușilor, aducând în fața spectatorilor cea mai veche modalitate de teatru-teatrul pentru păpuși.

REZULTATE: realizarea unui film cu produsul final

<https://drive.google.com/file/d/11suyIuTuUkXPPLH4ctFh07Tnla5ei99k/view?usp=drivesdk>

Indiferent de tipul de teatru ales, să încurajăm arta dramatică!

NONFORMAL ȘI INFORMAL. DE LA TEORIE LA PRACTICĂ

Veveriță Silvia

Grădinița 236, București, Sector 2

În contextul educațional actual, educația nu se limitează doar la școala formală, reglementată și organizată de sistemele de învățământ. Educația nonformală și informală au devenit componente esențiale ale procesului educațional, completând și diversificând abordările tradiționale de învățare. Aceste forme de educație sunt valoroase pentru dezvoltarea competențelor individuale, formarea unor valori sociale și integrarea în comunitate, având un impact semnificativ asupra dezvoltării personalității și integrării tinerilor în viața activă.

Educația nonformală este procesul de învățare organizat în educația formală, dar care nu se supune cerințelor stricte ale acesteia. Printre exemple putem enumera activitățile extracurriculare, cursurile de formare profesională sau evenimentele educative realizate de organizații nonguvernamentale (ONG-uri).

Educația informală se referă la învățarea care se petrece în mod natural în viața cotidiană, prin experiențele directe, interacțiunile sociale și reflexiile personale. Acest tip de educație nu este structurat și nu este reglementat formal de instituțiile educaționale.

Rolul educației nonformale și informale în educația curentă

Educația nonformală și informală îmbogățesc experiența educațională a elevilor și studenților, oferind oportunități de învățare personalizată și de dezvoltare a unor abilități care nu sunt întotdeauna abordate în învățământul formal, cum ar fi:

Dezvoltarea competențelor socio-emoționale: Abilități precum empatia, gestionarea conflictelor sau comunicarea eficientă sunt dobândite adesea prin activități nonformale, cum ar fi voluntariatul sau participarea la grupuri de suport.

Dezvoltarea competențelor profesionale: Cursurile de formare, internship-urile și activitățile de practică profesională, care fac parte din educația nonformală, ajută tinerii să își formeze abilități practice și să dobândească experiență relevantă pe piața muncii.

Încurajarea gândirii critice și a creativității: Participarea la proiecte sau evenimente

educaționale nonformale ajută tinerii să își exprime opiniile și ideile într-un cadru informal, stimulând creativitatea și gândirea independentă.

Există numeroase exemple de implementare a educației nonformale și informale care au avut un impact semnificativ asupra dezvoltării tinerelor generații. Iată câteva exemple relevante:

Proiecte de voluntariat și activități în cadrul ONG-urilor: Organizațiile de tineret, cum ar fi AIESEC sau Fundația PACT, organizează programe educaționale care permit tinerilor să dobândească abilități de leadership, organizare de evenimente și să colaboreze într-un context multicultural.

Cursuri de formare și ateliere de dezvoltare personală: Unele școli și instituții educaționale colaborează cu diverse organizații pentru a oferi tinerilor cursuri de educație financiară, abilități digitale sau consiliere în carieră, activități care nu fac parte din curriculumul formal, dar care sunt esențiale pentru succesul lor pe piața muncii.

Proiecte de educație ecologică și sustenabilitate: Multe școli implementează proiecte educaționale nonformale ce vizează protecția mediului, cum ar fi grădinile școlare, campaniile de reciclare sau excursiile educaționale, care ajută elevii să înțeleagă importanța ecologiei și sustenabilității.

Tabere educaționale și activități extracurriculare: Taberele de vară organizate de școli sau asociații, care oferă activități recreative și educative, ajută elevii să se dezvolte personal și social, să învețe lucruri noi și să formeze relații durabile.

Provocări și soluții

În ciuda beneficiilor evidente, educația nonformală și informală se confruntă cu mai multe provocări:

Lipsa de recunoaștere oficială: De multe ori, educația nonformală nu este suficient valorificată în sistemele educaționale tradiționale, ceea ce face ca tinerii să nu beneficieze pe deplin de abilitățile dobândite în cadrul nonformal.

Accesibilitatea și inegalitatea: Unele activități nonformale sunt accesibile doar unui grup restrâns de tineri, ceea ce poate crea inegalități în accesul la educație de calitate.

Pentru a depăși aceste provocări, se pot implementa soluții precum:

Crearea de parteneriate între instituțiile de învățământ și organizațiile nonformale: Aceste parteneriate ar putea facilita integrarea activităților nonformale în curriculumul școlar și ar putea sprijini recunoașterea acestora ca parte a procesului educațional formal.

Promovarea educației nonformale prin campanii de conștientizare: Campaniile educaționale pot ajuta părinții și elevii să înțeleagă importanța educației nonformale și să o aprecieze ca pe o complementare a învățământului formal.

Concluzii

Educația nonformală și informală reprezintă o componentă esențială a procesului educațional actual, având un impact profund asupra dezvoltării personale și profesionale a tinerelor generații. Prin integrarea acestor forme de educație în viața cotidiană și în structurile educaționale formale, se poate contribui la formarea unor indivizi competenți, responsabili și creativi, capabili să facă față provocărilor unei lumi în continuă schimbare. Exemplificările de bune practici demonstrează că, atunci când sunt implementate corect, aceste forme de educație se pot adresa unei game largi de nevoi educaționale și pot sprijini dezvoltarea unei societăți în continua dezvoltare.

Bibliografie:

- Bocoș, M., *Teoria și practica cercetării pedagogice, Ediția a III-a*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
- Bocoș, M., Jucan, D., *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2007
- Chiș, V., *Pedagogia contemporană – pedagogia pentru competențe*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
- Glava, A., *Introducere în pedagogia preșcolară*, Editura Dacia, Cluj - Napoca, 2002
- Stan, C., *Teoria educației*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
- 6.****Curriculum pentru învățământul preșcolar – prezentare și explicitări*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎNTRE NON-FORMAL ȘI INFORMAL

Vîrlan Ramona

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Educația nonformală și informală au câștigat o importanță deosebită în cadrul procesului educațional modern, completând educația formală și oferind oportunități diverse de dezvoltare a competențelor. Aceste forme de educație contribuie la crearea unor experiențe de învățare semnificative, adaptate nevoilor individuale ale elevilor. Articolul de față explorează rolul acestor tipuri de educație în cadrul disciplinei limba și literatura română, oferind exemple concrete de bune practici.

Educația nonformală se desfășoară în afara cadrului instituțional clasic și implică activități structurate, dar mai flexibile, care promovează învățarea prin experiență. Aceasta include:

- Activități extracurriculare (cluburi, cercuri literare);
- Workshop-uri și ateliere interactive;
- Proiecte de tip storytelling sau crearea de reviste școlare.

Exemple de bune practici:

Atelier de scriere creativă: Organizarea unor sesiuni în care elevii creează povești originale pe teme de actualitate. Această activitate promovează creativitatea, expresivitatea și dezvoltarea competențelor narative. La final, poveștile pot fi prezentate în fața clasei sau publicate într-o revistă școlară. Profesorul poate propune o temă specifică (de exemplu, „O aventură într-un oraș imaginar” sau „Un dialog cu un personaj literar preferat”), activitatea desfășurându-se astfel:

Introducere: Profesorul prezintă exemple de texte literare relevante și discută despre elementele principale ale unei povești.

Activitate principală: Elevii scriu propriile povești într-un interval de timp limitat (30-45 de minute), fie individual, fie într-un grup mic.

Feedback și partajare: Fiecare elev sau grup prezintă creația sa într-un cadru relaxat. Se oferă feedback constructiv pe baza creativității, originalității și clarității exprimării.

Rezultate: Poveștile pot fi publicate într-o revistă școlară, pe un blog al clasei sau prezentate la un eveniment dedicat literaturii.

Cluburi de dezbateri: Elevii sunt invitați să discute și să argumenteze opinii pe teme literare

sau sociale, folosind exemple din textele studiate. Această activitate dezvoltă gândirea critică și abilitățile de comunicare.

Jocuri de rol: Crearea unor scenarii inspirate din operele literare, în care elevii interpretează diferite personaje. Acest exercițiu stimulează empatia și învățarea activă prin experimentare. De exemplu, elevii pot interpreta o scenă din „Amintiri din copilărie” de Ion Creangă, distribuindu-și rolurile. Profesorul poate ghida discuția asupra trăsăturilor personajelor și a relațiilor dintre ele, făcând legături cu viața cotidiană.

Atelier de poezie: Elevii sunt încurajați să creeze poezii pe teme libere sau inspirate de lucrările literare studiate. Rezultatele pot fi prezentate într-o sesiune specială de lectură.

Concursuri literare: Organizarea unor competiții de scriere creativă, recitare de poezii sau eseuri pe teme date. Astfel de activități stimulează motivația elevilor de a-și dezvolta abilitățile lingvistice.

Educația informală reprezintă procesul de învățare continuă, neplanificată, care are loc în mediul cotidian. Sursele educației informale includ:

- Lectura independentă;
- Interacțiunile sociale;
- Consumul de conținut cultural (teatru, filme, podcasturi).

Exemple de bune practici:

Proiecte de lectură independentă: Elevii sunt invitați să citească cărți din afara programei școlare și să elaboreze recenzii video sau scrise. Aceste recenzii pot fi prezentate colegilor pentru a încuraja schimbul de idei.

Vizionarea unor adaptări cinematografice: Elevii vizionează filme bazate pe opere literare și participă la discuții critice despre diferențele dintre textul literar și adaptarea vizuală.

Participarea la evenimente culturale: Vizite la muzee, participarea la festivaluri de literatură sau întâlniri cu scriitori contemporani. Astfel, elevii au ocazia de a face conexiuni între teoria din clasă și lumea reală.

Crearea unui vlog literar: Elevii pot înregistra episoade în care prezintă cărți preferate, opinii despre autori sau recenzii ale operelor studiate, folosind un format atractiv și interactiv. Acest format modern stimulează creativitatea și utilizarea tehnologiei.

Propun, în continuare, un model ce conține:

Planificare: Profesorul oferă elevilor o listă de teme posibile (ex.: recenzia unei cărți studiate, prezentarea unui autor clasic sau contemporan, comparația dintre o operă literară și adaptarea sa

cinematografică).

Pregătire: Elevii cercetează tema aleasă și pregătesc un script pentru vlog, iar profesorul poate oferi feedback asupra conținutului.

Filmarea: Elevii încarcă videoclipurile folosind dispozitive accesibile (telefon, tabletă) și pot adăuga elemente creative precum imagini, muzică sau subtitrări.

Prezentare: Vlogurile sunt distribuite pe o platformă educațională sau prezentate într-o sesiune de clasă. Colegii oferă feedback pe baza conținutului și a creativității.

Rezultate: Cele mai reușite vloguri pot fi prezentate la nivelul școlii sau într-un eveniment literar.

Podcasturi educative: Organizarea de discuții informale despre teme literare sau lingvistice, care pot fi înregistrate și distribuite colegilor.

Pentru a valorifica beneficiile celor două forme de educație, cadrele didactice pot integra următoarele strategii:

Cluburi de lectură: Organizarea unor sesiuni de discuții pe marginea unor cărți contemporane, adaptate intereselor elevilor.

Proiecte colaborative: Crearea de reviste literare, bloguri sau podcasturi educative.

Tehnologia în educație: Utilizarea aplicațiilor de storytelling și a platformelor de e-learning pentru învățarea interactivă.

În concluzie, educația nonformală și informală reprezintă instrumente esențiale pentru dezvoltarea competențelor cheie în cadrul procesului educațional actual. Prin valorificarea acestora în cadrul orelor de limba și literatura română, elevii nu doar învață, ci și își dezvoltă pasiunea pentru lectură, creativitatea și gândirea critică. Exemplele de bune practici demonstrează că abordările inovative pot transforma procesul educațional într-unul dinamic și captivant.

Bibliografie:

- Costea, O.; Cerkez, M., Sarivan, L. *Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
- <https://www.scout.ro/wp-content/uploads/2013/10/Manual-100-de-idei-de-educatie-non-formala.pdf>

SECȚIUNEA 4

EDUCAȚIA ARTISTICĂ ȘI EDUCAȚIA ARTISTICĂ SPECIALIZATĂ: PREMISE, ACTUALITATE, VIITOR.

MAGIA LUI 423-MIT SAU ADEVĂR?

Prof. Bondu Alexandru

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Preda Oana Roxana

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

”Dacă vrei să afli secretele universului, gândește în termeni de energie, frecvență și vibrație”

Nikola Tesla

Este cunoscut faptul că muzica fără vibrație nu poate exista. Vorbim despre vibrația fizică măsurată prin unitatea de măsură hertzi. Vibrațiile sub 16 Hz/secundă produc zgomote, iar cele peste 20.000 Hz/secundă-ultrasunete. Între cele două valori, 16 Hz-20.000 Hz există ceea ce noi percepem ca sunete muzicale. Muzica are un impact profund asupra stării emoționale, psihice și fizice ale ascultătorilor, iar acordajul unei piese muzicale poate influența această experiență. Două frecvențe importante, care sunt adesea discutate, sunt 432 Hz și 440 Hz.

Frecvența de 432 Hz este adesea numită „acordajul natural” sau „frecvența universului”. Este considerată de mulți ca fiind armonizată cu vibrațiile naturii și ale cosmosului. Adepții acestei frecvențe susțin că: este mai plăcută pentru ureche, are un efect calmant asupra minții și corpului, este conectată la proporțiile sacre și la „geometria sacră” din natură.

A 432 cunoscut sub numele de Verdi (deoarece era un susținător al acestei frecvențe), este, după anumite păreri, în concordanță cu universul, iar muzica transmite energie de vindecare benefică pentru că are este un ton pur de matematică fundamentală a naturii. Există chiar o mișcare muzicală pentru recuperarea integrității optime în industria muzicală prin tuning 432. În anul 2008, jurnalistul olandez Richard Huiskens a fondat ”Înapoi la 432” susținând că această ajustare inițială a fost utilizată

în culturile antice și se găsește pe instrumente de epocă cum ar fi vioara Stradivarius.

Frecvența de 440 Hz este standardul internațional pentru acordaj muzical, stabilit oficial în 1955. Acest standard a fost adoptat pentru uniformitate și pentru a facilita colaborarea între orchestre și artiști. Este considerată de unii ca fiind mai puțin armonioasă decât 432 Hz, deoarece nu se aliniază cu vibrațiile naturale ale corpului uman.

În acest video se poate observa un experiment în care se demonstrează că notele acordate la 432 Hz se aliniază perfect se uniformizează și produc anumite forme simetrice în comparație cu acordajul la 440 Hz.

<https://youtu.be/6-JMWNpd1VI?t=6>

Muzica acordată la 432 Hz este percepută ca fiind mai „caldă” și mai „emoțională”, este asociată cu relaxarea, reducerea stresului și o conexiune mai profundă cu natura. Adepții frecvenței 432 Hz argumentează că această frecvență este armonizată cu rezonanțele Schumann (7.83 Hz), frecvența naturală a Pământului, și că respectă proporțiile matematice ale universului.

Muzica acordată la 440 Hz poate părea mai „aspră” și „artificială”, este văzută ca fiind mai neutră sau mai stimulativă din punct de vedere mental.

Se poate face o comparație auditivă între cele două frecvențe urmărind videoclipul de mai jos:

<https://youtu.be/Rt3EAPDn-Ug?t=74>

Pitagora a avut și un interes profund pentru muzică, dezvoltând sistemul de acordaj folosind raportul de 3:2 ca bază pentru armoniile perfecte ale cvintei, un sistem de 12 tonuri. În acest sistem, atunci când Re este acordat la 288 Hz, nota La (cvinta perfectă a lui Re) trebuie să aibă 432 Hz, deoarece este de $\frac{3}{2}$ (sau 1,5) ori frecvența lui Re ($288 \text{ Hz} \times 1,5 = 432 \text{ Hz}$).

Desigur, muzica a continuat să evolueze în moduri majore începând cu secolul al VI-lea î.e.n. Acordarea pitagoreică lua în considerare doar patru intervale consonante (octave, cvinte, cvarte și unison). Muzica modernă este plină de numeroase consonanțe imperfecte.

Diferitele țări și-au stabilit propriile standarde de acordaj până pe la mijlocul secolului al XIX-lea, iar multe dintre aceste standarde nu erau strict codificate.

În 1859, Franța a considerat că A4-435 Hz este standardul de acordaj, ceea ce a fost valabil și pentru Italia până în 1885, când au decis să îl ridice la 440 Hz (unele regiuni au stabilit ca standard A4 până la 450 Hz).

Câteva decenii mai târziu, în 1917, Statele Unite s-au alăturat italienilor, iar în anii 1950, Organizația Internațională pentru Standardizare a recunoscut în mod oficial A4-440 Hz ca fiind "înălțimea de concert", după ce a recomandat-o pentru prima dată în 1939, iar lumea a rămas în mare

parte la această valoare de atunci.

Această standardizare globală a avut, de asemenea, un sens practic și economic.

Odată cu stabilirea specificațiilor, instrumentele ar putea fi fabricate și vândute mai ușor în întreaga lume. Chiar dacă stilurile muzicale sunt diferite în Est și în Vest, un pian cumpărat sau vândut în oricare parte a lumii va fi acordat la A-440 Hz.

Cu toate acestea, unii oameni consideră această standardizare drept o impunere militantă și sufocantă asupra naturii muzicii, în unele cazuri, chiar, o mare teorie a conspirației menită să controleze inimile și mințile.

Adoptarea standardului 440 Hz a fost mai mult o decizie practică decât una spirituală, dar criticii sugerează că schimbarea de la 432 Hz (folosită în trecut de unele culturi) ar fi avut motive ascunse, cum ar fi promovarea unui stres subtil în societate, mai ales că perioada în care s-a implementat a fost una cu mare impact asupra omenirii. Există o teorie care spune că schimbarea de la 432 Hz la 440 Hz a fost dictată de propaganda nazistă, de către ministrul Joseph Goebbels pentru a face oamenii să într-un anume fel, pentru a "perturba" vibrația naturală a corpului, însă adevăratul motiv al creșterii este cel mai probabil unul standardizat pe plan mondial. De ce nu s-a păstrat 432 Hz și s-a trecut la 440 poate ridica anumite semne de întrebare.

Au fost făcute și câteva studii cu privire la efectele frecvențelor 432 versus 440 Hz. Voi prezenta unul dintre ele, studiu care poate fi citit în versiunea originală și prin accesarea ultimului link de la Webografie:

Context: *Frecvența actuală de referință pentru acordarea instrumentelor muzicale este de 440 Hz. Unii teoreticieni și muzicieni susțin că acordarea la 432 Hz are efecte mai bune asupra corpului uman, dar nu există studii științifice care să susțină această ipoteză.*

Obiectiv: *Să identifice diferențele în parametrii vitali și percepții după ascultarea muzicii la frecvențe diferite, 440 Hz față de 432 Hz.*

Proiectare: *studiu pilot încrucișat.*

Decor: *O cameră dedicată ascultării muzicii, într-un oraș italian.*

Participanți: *33 de voluntari, care nu suferă de boli acute și/sau cronice.*

Intervenții: *Două sesiuni de ascultare de muzică în zile diferite. Ambele sesiuni au folosit aceeași muzică (coloana sonoră de film), dar s-au reglat la 440 Hz într-o zi și 432 Hz în cealaltă. Fiecare sesiune a constat în 20 de minute de ascultare.*

Principalele măsuri de rezultat: *parametrii vitali (tensiunea arterială, ritmul cardiac, ritmul respirator, saturația de oxigen), percepțiile (senzațiile fizice și emoționale, de exemplu oboseala și*

stresul), nivelurile de concentrare în timpul sesiunii de ascultare și satisfacția generală față de experiență.

Rezultate: *Muzica acordată la 432 Hz a fost asociată cu o scădere ușoară a valorilor medii (sistolice și diastolice) a tensiunii arteriale (deși nu este semnificativă), o scădere marcată a mediei frecvenței cardiace (-4,79 bpm, $p = 0,05$) și o scădere ușoară a valorilor frecvenței respiratorii medii (1 r.a., $p = 0,06$), față de 440 Hz. Subiecții au fost mai concentrați pe ascultarea muzicii și, în general, mulțumiți după sesiunile în care au ascultat muzică acordată la 432 Hz.*

Concluzii: *Datele sugerează că muzica acordată la 432 Hz poate scădea ritmul cardiac. Rezultatele studiului sugerează repetarea experimentului cu un grup mai mare de mostre și introducerea de studii controlate randomizate care acoperă mai mulți parametri clinici.*

Așadar, deși multe persoane raportează experiențe subiective pozitive legate de 432 Hz, nu există dovezi științifice solide care să confirme superioritatea acesteia față de 440 Hz.

Frecvențele 432 Hz și 440 Hz au fiecare propriile lor caracteristici și efecte asupra ascultătorilor. În timp ce 440 Hz rămâne standardul global, mulți muzicieni și iubitori de muzică aleg să experimenteze cu 432 Hz pentru a explora beneficiile emoționale și spirituale. În ultimii ani, instrumentele de suflat precum și cele cu clape (electronice), sunt contruite cu acordajul de 442 Hz. Alegerea între cele două este, în cele din urmă, subiectivă și depinde de preferințele individuale.

Webografie:

- <https://emastered.com/ro/blog/432-hz-tuning-standard>
- http://somedaluz.com/en/2017/05/afinacao_432hz/
- <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/3103109>

***EDUCAȚIA ARTISTICĂ ȘI EDUCAȚIA ARTISTICĂ SPECIALIZATĂ:
PERSPECTIVE ȘI OPORTUNITĂȚI ÎN PREDAREA TEORIEI MUZICALE***

Prof. Butoi Mihaela

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Ștefan Florin

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

1. Premisele educației artistice și rolul teoriei muzicale

Educația artistică ocupă un loc central în formarea elevilor, contribuind la dezvoltarea sensibilității estetice, a creativității și a gândirii critice. Teoria muzicală, ca disciplină specializată, reprezintă un fundament pentru înțelegerea limbajului muzical și dezvoltarea competențelor interpretative și componistice.

Lucrarea de față analizează premisele, actualitatea și perspectivele educației artistice în școala europeană, integrând exemple de bune practici din predarea teoriei muzicale și subliniind rolul acesteia în formarea tinerilor creativi și inovativi.

Educația artistică reprezintă un pilon important în dezvoltarea echilibrată a elevilor, favorizând o mai bună înțelegere a valorilor culturale. Teoria muzicală, în mod special, facilitează acest proces prin:

Cultivarea sensibilității estetice: Elevii învață să perceapă și să aprecieze muzica dintr-o perspectivă analitică.

Stimularea gândirii critice și creative: Prin studierea elementelor de bază – ritm, armonie, melodie – elevii dobândesc abilități esențiale pentru creație.

Transmiterea tradiției culturale: Învățarea teoriei muzicale permite elevilor să descopere patrimoniul muzical universal.

2. Actualitatea educației artistice specializate

Educația artistică din școala europeană se confruntă cu noi provocări, printre care globalizarea, digitalizarea și nevoia de interdisciplinaritate. Soluții precum:

Integrarea tehnologiei: Utilizarea programelor și aplicațiilor digitale modernizează predarea

teoriei muzicale.

Metode interactive: Învățarea prin proiecte, ateliere sau colaborări interdisciplinare sporește implicarea elevilor.

Diversificarea repertoriului: Studierea muzicii contemporane și a celei tradiționale oferă elevilor perspective variate asupra artei.

3. Exemple de bune practici în predarea teoriei muzicale

3.1. Utilizarea tehnologiei

Programe precum MuseScore sau Flat.io le permit elevilor să creeze partituri, să analizeze structuri armonice și să înțeleagă mai bine relația dintre teorie și practică. Platformele educaționale online (ex.: teoria.com, sau cantacumine.ro) oferă exerciții interactive și tutoriale video pentru consolidarea cunoștințelor.

Realitatea augmentată începe să fie utilizată în unele școli europene pentru a explica vizual structurile muzicale complexe.

3.2. Abordări interdisciplinare

Muzica și matematica: Proiecte care evidențiază raporturile numerice din armonie sau ritm.

Muzica și istoria: Studiul operelor muzicale în contextul istoric al compozitorilor (ex.: armonia clasicismului).

Muzica și literatura: Analiza pieselor muzicale inspirate de texte literare (ex.: lieduri sau lucrări corale).

3.3. Implicarea elevilor în procesul creativ

Organizarea de ateliere unde elevii compun lucrări proprii, aplicând noțiunile învățate.

Concursuri de improvizație muzicală care dezvoltă spontaneitatea și aplicarea teoriei în timp real.

Proiecte de grup care implică analiza și compoziția muzicală colaborativă.

3.4. Promovarea patrimoniului cultural

Educația artistică oferă elevilor oportunitatea de a descoperi și înțelege valoarea patrimoniului cultural, atât național, cât și internațional. În cadrul teoriei muzicale, acest aspect poate fi integrat astfel:

Studierea diversității repertoriului clasic european: Analiza operelor marilor compozitori, de la Bach și Beethoven până la Debussy și Stravinsky, ajută elevii să exploreze evoluția limbajului muzical și să aprecieze moștenirea culturală europeană.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Promovarea creațiilor contemporane: Introducerea lucrărilor compozitorilor moderni sau contemporani, care reflectă influențele culturale actuale, contribuie la o înțelegere mai largă a patrimoniului muzical în continuă dezvoltare.

Proiecte tematice: Organizarea de activități care explorează conexiunile dintre muzică, arhitectură, arte vizuale sau literatură din diverse perioade istorice poate evidenția interdependența artelor și rolul lor în păstrarea patrimoniului.

Prin această abordare, elevii nu doar că își dezvoltă cunoștințele teoretice, ci și înțeleg importanța patrimoniului cultural în construirea identității europene și globale.

4. Concluzii și recomandări

Teoria muzicală, ca parte integrantă a educației artistice specializate, contribuie esențial la dezvoltarea elevilor în școala europeană. Prin îmbinarea tradiției cu noile tehnologii și abordările interdisciplinare, această disciplină poate răspunde cerințelor unei lumi în continuă schimbare.

Recomandări:

Formarea continuă a cadrelor didactice: Pregătirea profesorilor pentru utilizarea tehnologiei moderne în predare.

Promovarea colaborărilor interdisciplinare: Îmbinarea teoriei muzicale cu alte domenii pentru a oferi o perspectivă holistică.

Accesibilitate și incluziune: Adaptarea metodelor didactice pentru a răspunde nevoilor tuturor elevilor.

Educația artistică trebuie să rămână un spațiu de inspirație și creativitate, pregătind tinerii să aprecieze și să contribuie la diversitatea culturală. Prin valorificarea exemplelor de bune practici, școala europeană poate deveni un model de excelență în educația artistică.

Bibliografie:

- Dumitrescu G., *Teoria muzicii: Metode moderne de predare*. Editura Didactică, București, 2020;
- Popescu A., *Educația artistică în școala contemporană*. Editura Academica, Cluj Napoca, 2019.

ROLUL EDUCAȚIEI ARTISTICE ÎN VIAȚA ELEVULUI

Prof. Ducu Elena-Carmen

Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Pucioasa, jud. Dâmbovița

Educația artistică este componenta cea mai importantă a educației estetice. Aceasta are funcția centrală a educației artistice este de formare-dezvoltare a personalității elevului sau studentului, prin valorile frumosului artistic. El evoluează istoric în raport de concepția despre artă afirmată în premodernitate prin imitarea frumosului din natură și în modernitate și postmodernitate prin reconstrucția frumosului în forme diversificate.

Definirea și analiza educației artistice la nivel de concept pedagogic fundamental implică raportarea la următoarele criterii:

- a) valoarea reflectată-frumosul artistic;
- b) obiectivul general-formarea-dezvoltarea conștiinței artistice;
- c) obiectivele specifice: formarea-dezvoltarea conștiinței artistice teoretice-formarea-dezvoltarea conștiinței artistice practice;
- d) conținuturile particulare, determinate de cele „șapte arte”, studiate formal (prin diferite discipline de învățământ: literatura, muzica, artele plastice) și mai ales nonformal (prin activități extrașcolare);
- e) metodologia de realizare (generală și la nivel de didactici particulare pentru unele discipline artistice școlare: muzică, arte plastice);
- f) principiile de proiectare și realizare (ca expresie particulară a normativității estetice).

Toți tinerii merită o educație completă și competitivă, care include artă. Structura globală, cultura inovației și spiritul antreprenorial depind de puterea unei educații de clasă mondială. Există suficiente date care să susțină, cu credință, că studiul și participarea în artele fine este un component cheie pentru îmbunătățirea învățării în toate ariile academice.

Educația artistică crește implicarea elevilor. Arta are recompense imediate, se focusează pe realizările pozitive, dezvoltă produse concrete și facilitează colaborarea. Ea oferă multe oportunități pentru ca elevii să-și demonstreze abilitățile prin performanță autentică. Arta le permite copiilor să-crească încrederea și să învețe cum să gândească pozitiv despre ei și despre învățare. Educația artistică

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

ajută la a face învățării să conteze pentru elevi prin oferirea unui mediu în care aceștia să conecteze noi cunoștințe la experiențele lor personale și să exprime ce au învățat către alții.

Copiii învață obiceiuri, comportamente și atitudini pozitive. Educația artistică ajută promovarea unei culturi și a unui climat pozitiv în școli. Când școlile integrează arta în curriculum, sesizările disciplinare scad, în timp ce eficacitatea abilității profesorilor de a rezolva nevoile tuturor elevilor crește. Învățarea unui instrument muzical, crearea unei picturi, învățarea dansului sau cântatul într-un cor îi ajută pe elevi să realizeze că pașii mici, practica pentru îmbunătățire, să fii persistent și răbdător sunt atribute importante pentru dezvoltarea lor. Elevilor le crește încrederea pe măsură ce reușesc lucruri care nu vin ușor. Învățarea unei discipline artistice îi ajută pe tineri să-și dezvolte caracterul.

Arta sporește creativitatea, educația artistică dezvoltă creativitatea, una dintre cele cinci abilități de top pe care angajatorii le caută în secolul 21. Elevii care primesc o educație bogată în artă performează mai bine la evaluările de creativitate decât cei care primesc o educație cu puțină artă sau deloc. De exemplu, elevii care practică arte arată mai multe flexibilitate și adaptabilitate în gândire decât colegii lor. Imaginează-ți ore în cadrul cărora elevii creează propriile lor lucrări de artă pline de culoare care arată o folosire creativă a spațiului, dezvoltând propriile lor ritmuri sau scriind și producând propriile lor piese de teatru. Aceste ore oferă un mediu minunat pentru intensificarea creativității, care este o abilitate importantă pe care să o ai într-o lume schimbătoare.

Elevii își ascut abilitățile de gândire critică. Arta poate promova nivele înalte de gândire care trec peste învățarea altor subiecte academice, dar și peste viața dincolo de școală. Prin artă, copiii învață să observe, să interpreteze, să vadă diferite perspective, să analizeze și să sintetizeze. Într-o lume unde elevii trebuie frecvent să străbată o mare de informații pentru a determina care merită încredere și sunt relevante unui anumit subiect, abilitățile de gândire critică sunt esențiale pentru pregătirea pentru facultate și pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Tot prin artă, elevii exersează munca în echipă. Practicarea artei dă voie elevilor să experimenteze cum se simte să fi un membru activ al unei comunități și să lucrezi ca o echipă pentru a determina și atinge un țel comun. De asemenea, prin învățarea elevilor cum să trăiască și să lucreze împreună, arta contribuie la facerea școlilor medii mai sigure și mai pașnice de învățare. În artă, elevii învață să-și articuleze intențiile, să primească și să ofere critică constructivă și să asculte activ ideile altora.

Educația artistică crește capacitatea de a fi lider. Elevii care participă în artă dezvoltă abilități de lideri, inclusiv luarea deciziilor, construirea unei strategii, planificarea și reflexia. Ei, de asemenea,

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

se pregătesc să folosească aceste abilități eficient în dezvoltarea unui sens de identitate puternic și a unei încrederi în posibilitatea lor de a afecta lumea din jur, în feluri însemnate.

Bibliografie:

- Cristea Sorin. *Fundamentele pedagogiei*. Polirom, Iași, 2010;
- *Dicționar de pedagogie contemporană*(sub red. Ștefan Bârsănescu), București: Enciclopedica Română, 1969;
- *Dicționar de pedagogie* (coord. A. Manolache, D. Muster, I. Nica, G. Văideanu). București: EDP, 1979;
- Mihăilescu Angelica, Iacob Mihai, *Arta în școala, concepte și practici*, Editura Universitară, București, 2016;
- <https://libertyclassicalacademy.org/importance-arts-education/>

NOI GENERAȚII, NOI PERSPECTIVE EDUCATIVE

Prof. Dumitru Andreea Clara

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

În contextul reformelor educaționale, școlii românești i se cere să răspundă unei dinamici crescânde a matricii sociale. Se vorbește tot mai des nu doar de indivizi și grupuri care învață, ci și de organizații sau comunități care învață, unde responsabilitatea pentru învățare este individuală, însă ea se realizează practic, prin participare la rezolvarea în grup a sarcinilor, prin interacțiune multiplă, colaborare și negociere.

Fenomenul educational a devenit un fenomen social complex și dinamic, perfect integrat în macrosistemul social. Acest lucru se întâmplă deoarece obiectul de studiu al pedagogiei este o formă concretă a activității sociale, bazată pe formarea omului social în funcție de necesitățile și idealurile comunității din care face parte, cât și de provocările lumii contemporane. Acest aspect presupune și alinierea cu standardele educaționale europene și mondiale.

Specialiștii în pedagogie au ajuns la concluzia că modelele liniare de tipul: „Cunoașterea disciplinei asigură o predare eficientă” și „Cunoașterea pedagogică generală asigură o predare eficientă” s-au dovedit a fi reducătoare și nesatisfăcătoare. Se pare că deși sunt cadre didactice care își cunosc foarte bine disciplina predată, totuși nu pot să o predea în mod eficient. De asemenea, se consideră că datorită volumului și a complexității conținuturilor proprii disciplinei, doar cunoașterea domeniului pedagogiei nu poate asigura o predare eficientă, cauzând o incapacitate elevilor de a avea o perspectivă conceptuală asupra disciplinei studiate .

Sub influența noilor paradigme s-a produs o restructurare a câmpului competențelor la nivel de management al conținuturilor și al activităților educaționale cu clasa de elevi. Astfel, specialiștii în pedagogie promovează un model structural al acestor competențe, pe trei dimensiuni: cunoașterea disciplinei, pregătirea pedagogică generală și cunoașterea pedagogiei conținuturilor.

Competențele legate de cunoașterea disciplinei vizează cantitatea, calitatea, structurarea informațiilor, venite în sprijinul conceptualizării realizate în domeniul particular al disciplinei predate. Un cadru didactic competent trebuie să stăpânească conținuturile, tehnicile și limbajele proprii disciplinei, să aibă propriile metode de cercetare și să fie la curent cu cele mai recente cercetări

științifice din domeniu. De asemenea, sunt importante și achizițiile pe care le deține cadrul didactic în legătură cu dezvoltarea istorică și culturală a disciplinei predate, să dețină competențe legate de identificarea strategiilor, metodelor și procedeele de investigație științifică, de valorificarea modelelor în dobândirea noului ș. a. La fel de importante sunt și competențele ce vizează identificarea conceptelor-cheie ale diferitelor discipline de studiu cât și interrelaționarea lor, utilizarea matematicii în cadrul diferitelor discipline, valorificarea interrelațiilor dintre știință și tehnologie, cât și capacitatea de a utiliza noile achiziții ale tehnicii și tehnologiei.

Competențele legate de pregătirea pedagogică generală sunt strâns legate de cunoașterea cadrelor didactice a strategiilor de comunicare, predare, învățare, dar și cunoștințe referitoare la aplicarea curriculumului, despre managementul conținuturilor sau managementul clasei de elevi.

Cunoașterea pedagogiei conținuturilor este relevantă pentru dobândirea capacității profesorilor de a prelucra conținutul științific specific disciplinei predate într-o manieră accesibilă elevilor, în funcție de resursele psihologice ale clasei de elevi. Pedagogia conținuturilor implică de asemenea abilități pedagogice pe care profesorii le valorifică pentru a disemina conținuturile disciplinei pe care o predă într-o manieră complet diferită față de simpla cunoaștere a metodelor generale de predare. Dacă profesorii își cunosc disciplina predată, aceștia pot **coordona procesul cunoașterii** parcurs de elevi, deoarece *cunoașterea disciplinei* și *cunoașterea pedagogică generală* interacționează.

Instruirea asistată de tehnologiile moderne reprezintă efectul modernității în educație. Învățământul bazat pe aplicațiile și inovațiile multimedia favorizează apropierea elevilor de noi modalități de lucru, formarea capacităților de lucru specifice, construind ocazii favorabile pentru ca ei să realizeze noi deprinderi cognitive dobândite progresiv în confii de autoformare și autonomie.

Învățarea electronică (e-learning) presupune un proces de învățare realizată cu ajutorul computerului / laptop-ului, cu condiția existenței unei conexiuni la Internet. Activitățile de predare - învățare - evaluare se pot realiza prin furnizarea mediată a unor materiale de studiu într-o ordine secvențială și logică, oferind posibilitatea elevilor de a le asimila în maniere și ritmuri proprii.

E-learning-ul reprezintă un sistem organizat de educație și formare ce se realizează într-un mediu virtual, demersul didactic având un conținut specific, o metodică a activității didactice, suporturi de lucru, evaluare, dar și interacțiuni între elevi și cadru didactic.

Utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicaționale în activitățile instructiv educativ reprezintă un proces revelator și înnoitor al educației, instrumentele ei digitale putând fi validate în moduri variate. Maniera de aplicare este ceea ce le conferă valoare cuantificabilă în competențe diverse. Una din provocările contemporane este capacitatea profesorului de a integra și valorifica

didactic, formativ și interacțional, noile mijloace de informare și comunicare. Formarea competențelor digitale a devenit un proces firesc în cadrul școlii atât pentru profesori, cât și pentru elevi. Competența digitală a profesorului se adaugă firesc la cunoștințele și conduitele academice, psiho-pedagogice, manageriale, socio-relaționale ș.a. Introducerea tehnologiei informaționale și comunicaționale în învățământul tradițional este considerată ca fiind o schimbare de mentalitate didactică, acest lucru ducând la o transformare a mediului de învățare. Este nevoie de noi concepte și strategii de predare-învățare pentru dobândirea și asumarea de noi roluri, competențe și abilități didactice, cât și schimbări asupra modalității de implementare a metodelor tradiționale de predare-învățare.

Ne aflăm în plin proces de „alfabetizare digitală” a cadrelor didactice, care presupune existența unor competențe multiple dobândite prin intermediul oportunităților tehnologiei pentru îmbunătățirea predării, familiarizarea cu toate posibilitățile tehnologice digitale necesare predării, dar și printr-o atitudine pozitivă și deschisă față de includerea acestor elemente în practica didactică.

Contrar părerii unor părinți, sau chiar și a anumitor cadre didactice, elevii zilelor noastre devin din ce în ce mai inteligenți de la o generație la alta, iar la baza acestei dezvoltări stă extinderea cunoașterii cu care copiii intră în contact încă de la vârste foarte fragede.

Tinerii zilelor noastre se mai caracterizează spre deosebire de generațiile anterioare printr-o tendință mai accentuată de a încerca noul, de a trece dincolo de recomandarea adultului, de a experimenta și de a acționa autonom, iar această schimbare are loc datorită transformării perspectivei asupra educației, atât în familie cât și la școală.

Mark Prensky, un renumit lider, scriitor, consultant, menționează într-un articol intitulat: „**Digital natives, Digital immigrants**”, din 2001, menționează două tipologii umane: **nativii digitali**, pe care îi redenumeste *2008 i-kids*, fiind cei care s-au născut cu computerul în mână și sunt vorbitori nativi ai limbajului digital, al jocurilor video etc. și **imigranții digital**, din care fac parte adulții. Chiar dacă reușesc să se adapteze acestei noi lumi, aceștia sunt precum imigranții geografici: își însușesc limba noii țări, însă vor avea toată viața un accent, nu vor putea niciodată să fie la fel de fluenți în vorbire precum copiii născuți în respectiva țară. Anumiți specialiști vorbesc și despre *extratereștrii digital*, adică cei care nu reușesc niciodată să deprindă limbajul lumii digitale.

Cercetătorii menționează faptul că nativii digital sunt extraordinar de curioși, deschiși spre contradicții, deștepți, capabili să se adapteze, cu o stimă de sine ridicată. S-a mai observat că spre deosebire de imigranții digital, nativii digital nu au nevoie de instrucțiuni, aceștia se aruncă cu capul înainte și rezolvă problema. Nativii nu mai consideră suficientă o singură sursă de informație, pun la îndoială orice rezultat și sunt mai deschiși spre schimbare. La polul opus, imigranții digital au nevoie

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

de instrucțiuni și consideră învățarea ca fiind un lucru foarte serios, cu care nu se glumește.

Cadrele didactice înțeleg faptul că tehnologia este un instrument cu două tăișuri. Ca orice alt lucru în viața noastră, excesul de tehnologie poate să ducă la dereglări, astfel încât o „dietă” este utilă la fel ca și o dietă alimentară.

Bibliografie:

- Apostolache Roxana, *Competența pedagogică digitală*, Ed. Polirom, Iași, 2022;
- Bocoș Mușata, *Didactica disciplinelor pedagogice*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2017;
- Pânișoară Ioan-Ovidiu, *Ghidul profesorului*, Ed. Polirom, Iași, 2017;

Webografie:

- <https://www.marcprensky.com/writing/-From> On the Horizon (MCB University Press, Vol. 9 No. 5, October 2001) © 2001 Marc Prensky.

***REPERE ÎN ANALIZA ȘI INTERPRETAREA
UNEI LUCRĂRI MUZICALE***

Prof. Iancu Maria

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Parte integrantă din curriculumul diferențiat, la nivel liceal, disciplinei Teoria muzicii i se adaugă treptat disciplinele Armonie, Forme muzicale etc., evidențiind o preocupare majoră pentru definirea personalității artistice a tânărului muzician și dezvoltarea abilităților interpretative în raport cu exigențele repertoriale. Toate activitățile practice vizează consolidarea și asimilarea unor cunoștințe teoretice caracteristice acestui limbaj universal și transformarea conținuturilor în competențe, care să contribuie la formarea personalității artistice a viitorului muzician. În cele ce urmează vă propunem un model de analiză a unei lucrări muzicale corale intitulată „Rugăciune”, aparținând compozitorului Ioan D. Chirescu, pe textul creației poetice eminesciene cu același nume. Este un exercițiu care poate fi preluat la clasă și propus elevilor spre investigare, în vederea aprofundării conținutului muzical prin stabilirea unui plan de lucru care să vizeze analiza structurilor arhitectonice corespunzătoare oricărei lucrări muzicale ce urmează a fi însușită și propusă spre interpretare în fața publicului.

Pornind de la modele clare și analize muzicale a unor lucrări accesibile elevilor de liceu, care studiază aceste discipline muzicale teoretice (Armonie, Forme muzicale, Istoria muzicii, Teorie-solfegiu-dicteu), se poate identifica anumite corespondențe în plan interpretativ și astfel, studiul la instrument al oricărei piese muzicale se simplifică atunci când elevul cunoaște în detaliu elementele componistice care alcătuiesc lucrarea respectivă. Desigur, acest demers necesită o abordare complexă, dar oferă rezultate foarte bune în înțelegerea limbajului muzical și transmiterea mesajului către receptor (public), asigurând interpretarea creației muzicale cât mai fidel intențiilor compozitorului. Așadar, planul de lucru are în vedere câteva aspecte care trebuie să se regăsească în realizarea analizei unei creații muzicale, dintre care menționăm: referințe biografice și stilistice despre compozitor, construcția planului melodic și ritmic, structurile arhitectonice care compun lucrarea, relațiile dintre limbajul muzical și textul poetic (în cazul muzicii vocale), implicații în dinamica și agogica muzicală etc.

Ioan D. Chirescu-compozitor, dirijor, profesor, figură marcantă în peisajul performant al muzicienilor români din secolul XX, putător de efigie stilistică și măiestrie componistică, dirijorală și

didactică, acumulată la clasa de studii a celebrului maestru Dumitru G.Kiriac, al cărui strălucit student a fost. Ioan D. Chirescu s-a născut la 5 ianuarie 1889 (anul morții lui Mihai Eminescu) la Cernavodă și s-a stins din viață la vârsta de 91 de ani (25 martie 1980 la București), după o carieră în care s-a remarcat ca ilustru și complex muzician (importante premii atestă prețuirea activității sale profesionale: „Premiul de stat”, „Maestrul Emerit al Artei”, „Artist al Poporului”, „Profesor Emerit”). În calitate de compozitor, Ioan D. Chirescu se dedică în principal creației corale. Se impune în domeniul miniaturii corale caracterizată prin simplitatea melodică, armonică, polifonică, compunând lucrări de o mare varietate pornind de la piese laice și continuând cu cele religioase, astăzi aflându-se în repertoriul multor formații corale românești de prestigiu. Una din contribuțiile esențiale ale compozitorului la coralistica „de cult” este excepționala sa *Liturghie pentru Cor mixt*, aflată în repertoriul curent al multor cufasuri de biserică din țară.

Ca un exercițiu de autodefinire și maturitate, deopotrivă spirituală cât și vocațională, orice mare compozitor va ajunge (mai devreme sau mai târziu) și la momentul comunicării directe, prin însăși creația sa, cu Dumnezeu. Concret, creația sa se poate dedica fie efectiv ritualului de cult (încadrat dogmatic creației ceremonial-liturgice, pe texte sacre oficializate de secole de instanțele sinodale, caz în care va fi interpretat în timpul slujbei de corurile din cufasul bisericilor), fie vieții de concert din mediul extra-bisericesc, respectuos credinței creștine căreia îi dedică arta sa, așa cum și Eminescu, și Chirescu (în cazul nostru) au făcut-o. Este aici o nuanță între ceea ce convenim că este pe de o parte creație sacră, iar pe de alta, creație cu subiect religios. Din cea de-a doua categorie, ne concentrăm acum privirea analitică asupra lucrării maestrului Ioan D. Chirescu, *Rugăciune*, piesă pentru cor bărbătesc inspirată din versurile poeziei cu același titlu de Mihai Eminescu. În vederea unei mai bune cunoașteri și înțelegeri a lucrării, vom realiza o fuziune constantă între analiza textului eminescian ce a favorizat construcția ei, cât mai ales materialul muzical utilizat de compozitor în alcătuirea partiturii. Din punct de vedere efectiv muzical, analiza noastră va urmări mai mulți parametri cum ar fi: forma piesei, compoziția muzical-prosodică a ritmului, ritmica efectivă, metrica, melodia, dinamica, agogica, etc.

Lucrarea este inițial concepută pentru cor bărbătesc (4 voci). Probabil nu este întâmplător *instrumentul vocal* ales de creatorul muzical, dată fiind fuziunea apriorică (și argumentată masiv de istoria muzicii în materie de repertorii) dintre vocea corală bărbătească și spiritul, conținutul și caracterul religios al textelor cântate. În această lucrare, veritabilă „Ave Maria” autohtonă transpare deopotrivă funcția laudativă cât și cea suplicativă (de cerere, de rugă adresată Fecioarei Maria); în deplină concordanță cu viziunea poetului (acesta se adresează Maicii Domnului în numele întregii

omeniri pentru iertarea păcatelor), compozitorul găsește firesc atribuirea unei astfel de creații vocilor masculine.

Privită din punct de vedere structural, piesa are o formă bipartită, unde structura A (ms.1-16) este alcătuit din două fraze: fraza 1 (F1: ms 1-8) cuprinde două motive simetrice a câte 4 măsuri, închise tonal (m1 și m2 se descompun fiecare în câte 4 celule compuse, egale, închise și simetrice), iar Fraza a doua este variată prin modificarea celui de-al doilea motiv dinlăuntrul ei (m3 – general – este identic cu primul motiv, altfel spus, primul motiv al fiecărei fraze este identic cu simetricul lui, fapt ce ar fi putut genera ideea scrierii cu traseu comun – motivele 1 și 3 scrise numai o dată, cu texte 1, 2 – și cu volte pentru motivele 2 și 4) care prin varianta armonică a tonalității Do Major încheie prin cadență pe treapta întâi prima parte a lucrării. Partea a doua a lucrării, structura B (ms. 9-24) este simetric cu structura A din punct de vedere al construcției ritmice, al numărului de fraze și perioade, al metricii. Diferența esențială între cele două structuri este dată de parametrul tonal-modal, saltul tonal la omonimă (Do major devine do minor) va da un caracter deosebit lucrării, prin acest contrast evitându-se monotonia, care putea fi ușor riscantă, datorită ritmului relativ simplu și bazat doar pe formula iambică pătrime – doime.

Elementele care compun prosodia textului (*Crăiasă alegându-te,/ Îngenunchem rugându-te/ Din valul ce ne bântuie,/ Înălțane-ne, ne mântuie!*) sunt: rima împerecheată, măsura versului constituită din 8 silabe (versul fiind echivalent frazei muzicale), ritmul iambic caracterizat de dispunerea accentelor (silabă neaccentuată urmată de silabă accentuată: cră-IA-să-A-le GÂN-du-TE / – > – > – > – > etc., ce va reprezenta componenta dominantă a întregii lucrări). Ritmul, prin elementul generator cu rol anacruhic silabă neaccentuată „–” urmată de silabă accentuată „>” va determina prin repetare ostinată un *joc ritmic* similar celulelor ritmice antice, aici succesiunea duratelor *scurt-lung* preluând accentul efectiv, aflat întotdeauna în formula iambică pe cea de-a doua durată; acest fapt crează inerent efectele constitutive ale unui metru ternar cu ritm anacruhic, principiu pulsatoriu ce va rămâne constant întreaga lucrare.

Din punct de vedere melodic, *Rugăciune*, așa cum titlul și textul sugerează momente de emoție puternică (generate de luarea asupra sie-și a dialogului la persoana a doua cu însăși Maica Domnului), va crea prin „legănarea ritmică”, prin profilul melodic, prin consonanța cvasi-generală a funcționalităților armonice, prin suavitatea vectorului melodic, efecte de ordin psihologic pe care compozitorul le concepe însuflețit de ideea poetică și în strânsă concordanță cu semnificația versurilor.

Prima structură (A) este concepută în tonalitatea Do major, primul moment spre crearea unui punct culminant fiind constituit prin folosirea variantei armonice a tonalității Do major (printr-un pasaj

cromatic), sunetul *la* și *la b* reprezentând ambitusul lucrării și totodată climaxul simbolizat de concentrarea imaginii prin care este definită natura divină a Preasfintei Fecioare (*Înalță-ne ne mântuie!.../ Regină peste îngeri*).

Structura a doua (B), prin modulația la omonimă (do minor) va imprima o stare de neasemuită căldură pe care parcă o resimte cel privit de blânda și mângâietoare privirea Maicii Domnului (*Privirea-ți adorată/ Asupra-ne coboară/ O, maică Preacurată/ Și pururea fecioară.../ Din neguri te arată/ Lumină dulce, clară,/ O, maică Preacurată/ Și pururea fecioară*).

Parametrul sintactic total dominant în conceperea acestei compoziții corale este indubitabil omofonia, cântarea notă contra notă ajutând la perceperea isocronă a textului poetic; tema este prezentă în discant (tenor) cu mici variații de conducere internă la celelalte voci (broderii, pasaje), intervenții cu rol ornamental melodic, însă puține la număr, planul acestor voci fiind de acompaniament (cu funcționalitate efectiv armonică). Caracterul sacru al piesei, dar și conținutul acesteia l-a determinat pe compozitor să indice o mișcare lentă (*Largo*), cu mici fluctuații agogice (spre *accelerando*) în zonele de creștere și acumulare a tensiunii și spre o ușoară rărire înainte de momentul final reprezentat de codă, mișcare constantă caracteristică întregii lucrări muzicale. Din punct de vedere dinamic remarcăm o asociere de-a dreptul spontană a vectorului melodic cu suportul reprezentat de evoluția nuanțelor. Predomină nuanțele liniștite (*pp*), de la începutul și sfârșitul lucrării, acestea conferă însăși starea de stabilitate ale oricărei Rugăciuni, dar care pe parcurs recunoaște un traseu tot mai implicat psihologic, fapt ce-inerent- implică nuanțe adecvate.

Bibliografie:

- Brâncuși Petre, *Istoria muzicii românești*, Editura muzicală a Uniunii Compozitorilor din RSR, București, 1969;
- Bughici Dumitru, *Dicționar de forme și genuri muzicale*, Editura Muzicală, București, 1974;
- Cosma-Lazăr Octavian, *Universul muzicii românești*, Editura Muzicală, București, 1995;
- Dugneanu, Paul: *Texte comentate. Mihai Eminescu-Poezii*, Editura „Albatros”, București, 1990;
- Vasile, Vasile: *De la muzica firii și a sufletului la muzica sferelor*, Editura Petrion, București, 2000.

***ANALIZA MUZICALĂ ÎN ORELE DE INSTRUMENT ȘI FORME MUZICALE.
SUITA INSTRUMENTALĂ - ÎNTREPĂTRUNDEREA NOȚIUNILOR TEORETICE
DIN ANALIZA PE PARTITURĂ CU CELE INTERPRETATIVE
JOHAN SEBASTIAN BACH
AN OMAGIAL 2025***

Prof. Mățiță Mihaela

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Ibadof Iustina

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Născut la 31 martie, Eisenach, Germania

340 ani

Decedat la 28 iulie 1750, Leipzig, Germania

275 ani

„Nu pârau, ci ocean trebuia să se numescă”

(Ludwig van Beethoven)

Trăind și compunând între două curente muzicale europene, Renaștere și Clasicism, magnificul Bach a reprezentat apogeul creației Barocului, al tehnicii componistice a polifoniei și a contrapunctului. Ne întrebăm și acum cum ar fi reusit Maestrul să studieze vioară, clavecin și orgă, să scrie de mână mii de pagini muzicale, să crească douăzeci de copii și să educe muzical cinci dintre ei. Probabil iubirea pentru muzică i-a dat această forță de neegalat, numele Bach fiind sinonim cu muzica în epocă. În fața lui se înclină orice muzician.

Subiectul acestui articol este legat de orele de instrument și de cele de forme muzicale pentru elevii de liceu, a căror programă școlară include, alături de teoria muzicii, armonie, ansamblu coral, orchestră și elemente de analiză muzicală absolut necesare dezvoltării gândirii muzicale a instrumentistului.

Astfel, trebuie remercat faptul că vizionarul compozitor J. S. Bach avea propriile cugetări referitoare la această artă: „Unde este muzică devoțională, Dumnezeu cu harul său este prezent”

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

La o analiză atentă a construcției arhitectonice a întregii creații, identificate subtil, până la descoperirea „secțiunii de aur”, în lucrările sale Bach dovedește că este regele Barocului, cel care prin legi stricte ale matematicii și muzicii aplică regulile severe ale polifoniei și contrapunctului în mod desăvârșit, de neegalat.

Numele lui J. S. Bach în liceele vocaționale este de neseplat de secția muzică. El este parte integrantă ale devenirii viitorilor muzicieni încă din primii ani de școală. De la primii pași timizi în lumea muzicii în „Album pentru Ana Magdalena Bach”, până la identificarea stilului baroc cel îl regăsește pe parcursul evoluției în „6 Mici Preludii” sau „12 Mici Preludii”, în invențiunea la 2-3 voci în anii de gimnaziu sau Preludiile și Fugile din clasele de liceu, cel ce studiază muzica nu îl poate ocoli pe Bach. Și..., cine descoperă tainele muzicii lui, înțelege că acest geniu muzical al Barocului a fost un vrăjitor al îmbinării sunetelor, un vizionar ce transcende lumea cu spiritul său.

Din multitudinea creației (cercetătorii au inventariat aproape 1600 de lucrări) am ales ca exemplu de analiză muzicală și interpretare pian (clavecin) clasele XI-XII, **Suita nr. II în la minor**.

Nr. componente:

- Prelude la m, 3/4 Allegro vivace
- Allemande La M, Allegro moderato
- Courante la m, Molto alegro
- Sarabande la m, Andante sostenuto
- Bouree I la m, 4/4 Molto allegro
- Bouree II La M, 4/4
- Gigue la m, 6/8 Presto

Preludiul (la minor, 3/4)- analiză fragment

(imagini fragment Preludiu din Suita nr. 2 de J.S.Bach)

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- preludiu polifon prefațează suita
 - debut pe tr.V
 - temă scurtă, pregnantă
 - cadență pe tr. V
 - imitația identică la octavă descendentă
 - în măsura 3, contratemă la vocea a II-a
 - aceeași tehică în măsura 5
 - în măsura 9 „tema” la vocea din bas (mâna stângă) la terță ascendentă
 - în măsura 19 reapare „tema” la vocea superioară, tot aici desfășurarea muzicală are loc pe trei planuri (suprapunere a 3 voci)
 - în măsura 20 imitația modulantă
 - în măsura 28 în Bas, cadență ascendentă în varianta melodică
 - în măsura 29 un motiv muzical punctat în formula optime cu punct șaisprezecime
 - măsura 31 identic melodico-ritmic (polifonie a 2 melodii)
 - măsura 36 cadență în Mi M
 - măsura 47, trei planuri melodice, 3 voci, revine tema inițială la vocea superioară
- „Singurul scop și unicul motiv pentru toată muzica ar trebui să fie Gloria lui Dumnezeu și ușurarea spiritului” (din cugetările lui J.S.Bach)

Bibliografie:

- Bughici Dumitru, *Dicționar de forme și genuri muzicale*, Ed. Muzicală, 1978;
- Driga Mirela, *Istoria muzicii pentru licee vocaționale*, Ed. CD Press;
- Munteanu Gabriela, *Educație muzicală*, Ed. Almaron, Râmnicu Vâlcea, 2001;
- Pașcanu Alexandru, *Armonia*, Ed. Grafoart, București, 2015;
- Pașcanu Alexandru, *Armonia*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1977;
- Werner Tell, *Noul manual de contrapunct*, Ed. Grafoart, București, 2024;
- Larouse, *Dicționar de mari muzicieni*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2000;
- www.wikipwdia.org – J.S.Bach;
- www.librariaonline.ro - Liviu Comes, Doina, Rotaru, *Contrapunctul instrumental al Barocului*;
- www.musescore.com – partitura.

TRACUL DE SCENĂ

Prof. Nicolescu Marilena

Liceul de Arte „Margareta Sterian” Buzău, județul Buzău

Tracul de scenă este o reacție emoțională intensă pe care o persoană o experimentează înainte sau în timpul unei reprezentări publice, fiind o manifestare psihologică și fiziologică întâlnită frecvent în rândul soliștilor instrumentiști, indiferent de vârstă sau nivel profesional. Este o combinație de emoții - de la anxietate la entuziasm - și de reacții fizice care pot influența performanța scenică. Tracul de scenă este, așadar, o stare emoțională complexă, caracterizată de anxietate, emoții intense și chiar teamă, care apare în momentul în care un solist instrumentist trebuie să performeze în fața unui public. Această problemă, întâlnită în rândul muzicienilor, poate varia ca intensitate de la o persoană la alta.

Fiecare persoană vrea să aibă o experiență pozitivă pe scenă. Este posibil însă ca emoțiile care preced evenimentul, să declanșeze reacții nedorite în organism: tremurături, transpirație, gură uscată, bătăi accelerate ale inimii, deficiențe respiratorii, tensiune musculară, amețeli și chiar pierderea concentrării. În cazul în care aceste reacții în organism afectează și perturbă interpretarea, împiedicându-te să ai o experiență pozitivă, atunci poți învăța să gestionezi tracul de scenă.

Impactul tracului de scenă asupra elevilor este un subiect important în educația muzicală și artistică. Acesta poate influența atât performanțele artistice, respectiv calitatea interpretării muzicale, cât și dezvoltarea personală și emoțională a elevilor. În cele ce urmează, vom explora cauzele, impactul asupra interpretării și metodele de gestionare, oferind o perspectivă detaliată asupra acestui lucru.

Tracul de scenă apare dintr-o combinație de factori externi și interni, care influențează percepția muzicianului asupra momentului scenic:

FACTORI INTERNI	FACTORI EXTERNI
Perfecționismul – Soliștii instrumentiști sunt adesea perfecționiști, ceea ce duce la o presiune suplimentară de a evita greșelile.	Contextul social – Așteptările publice, ale profesorilor sau ale colegilor pot fi percepute ca fiind copleșitoare.
Autocritica excesivă – Gândurile negative despre propria performanță amplifică anxietatea.	Competiția – Participarea la concursuri adaugă un stres suplimentar.

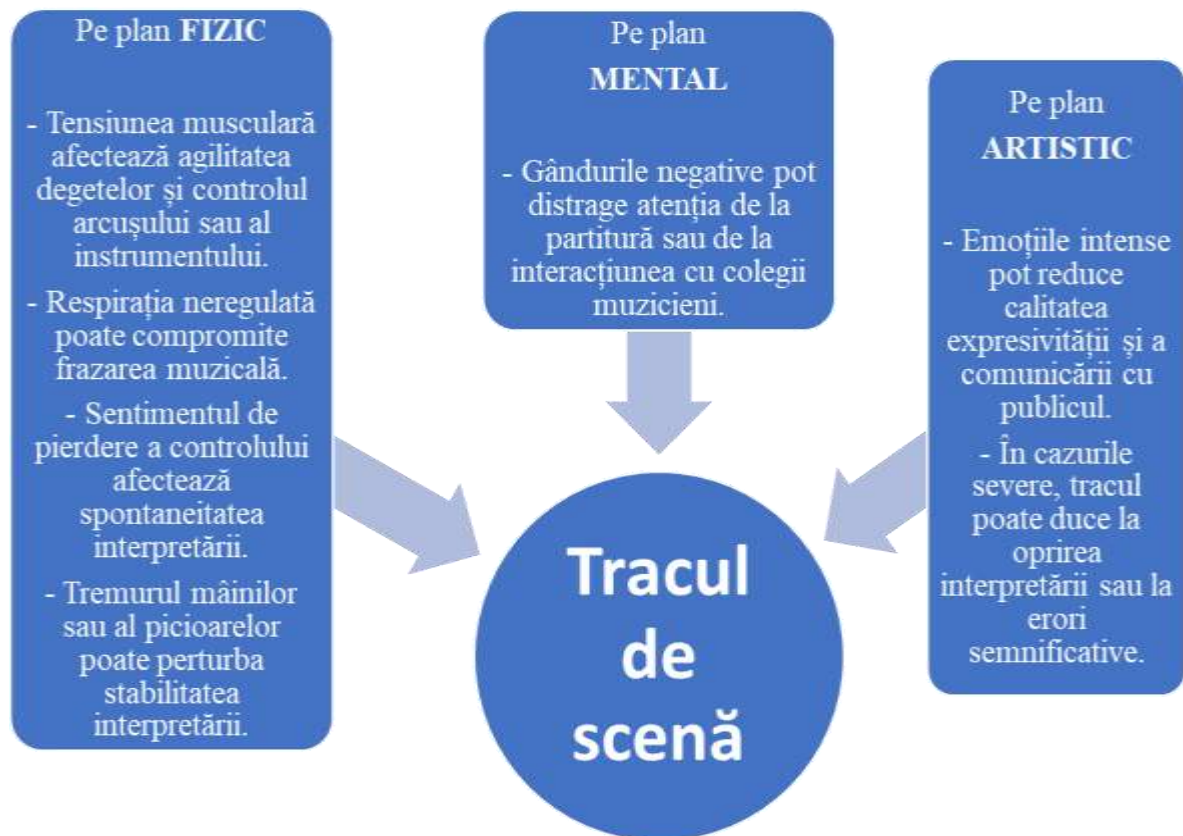
Lipsa încrederii – O imagine de sine scăzută crește vulnerabilitatea în fața tracului.	Condițiile scenice – Amplasamentul sălii, acustica și atmosfera generală pot influența starea emoțională.
---	--

CAUZELE TRACULUI DE SCENĂ

- **Presiunea performanței** – Așteptările ridicate ale publicului, profesorilor, colegilor sau ale muzicianului însuși.
- **Teama de eșec** – Elevii se tem de greșeli care ar putea compromite performanța.
- **Lipsa de experiență scenică** – Elevii aflați la începutul activităților de performanță artistică sunt mai predispuși să resimtă trac/ anxietate intensă pe scenă.
- **Factori fiziologici și psihologici** – Adrenalina, respirația accelerată și tensiunea musculară pot amplifica senzația de disconfort.

IMPACTUL TRACULUI ASUPRA INTERPRETĂRII

Tracul de scenă nu afectează doar starea emoțională a muzicianului, ci poate influența direct aspectele tehnice și expresive ale interpretării.

Impactul tracului de scenă asupra elevilor

- **Performanțe scăzute** – Anxietatea poate duce la greșeli tehnice și pierderea controlului asupra instrumentului sau vocii.
- **Blocaj emoțional** – Tracul sever poate afecta încrederea în sine, determinând elevii să evite viitoarele performanțe.
- **Impact psihologic** – Stresul constant poate avea efecte negative asupra stării emoționale generale.

METODE EFICIENTE DE GESTIONARE

Tracul de scenă poate fi gestionat printr-o combinație de tehnici psihologice, practici muzicale și schimbări de perspectivă. Iată câteva metode de gestionare a tracului de scenă, care pot îmbunătăți calitatea interpretării:

Tehnici psihologice	Practică și pregătire	Schimbarea perspectivei
1. Respirația diafragmatică – Reduce nivelul de stres și induce o stare de calm.	1. Repetiții simulate – Interpretări în fața colegilor sau a profesorilor imită condițiile de scenă.	1. Acceptarea emoțiilor ca fiind normale și constructive.
2. Vizualizarea succesului – Imaginarea unei interpretări reușite ajută la creșterea încrederii.	2. Împărțirea repertoriului – Studierea pe secțiuni mici asigură o mai bună memorare și control.	2. Focalizarea pe bucuria de a face muzică și pe conexiunea cu publicul.
3. Terapia cognitiv-comportamentală – Modifică tiparele de gândire negativă și le înlocuiește cu unele pozitive.	3. Diversificarea experiențelor scenice – Expunerea treptată la contextul ajutător la dezvoltarea rezilienței.	

Rolul profesorilor și mentorilor

Profesorul coordonator joacă un rol crucial în sprijinirea elevilor care se confruntă cu tracul de scenă și poate ajuta la reducerea tracului de scenă prin:

- ✓ **Construirea încrederii în sine** – Încurajarea elevilor să-și aprecieze eforturile și realizările;
- ✓ **Crearea unui mediu sigur** – O atmosferă de susținere îi ajută pe elevi să-și exprime temerile;
- ✓ **Introducerea progresivă a performanței publice** – Organizarea de recitaluri mici înainte de evenimente importante.

TEHNICI DE GESTIONARE A TRACULUI DE SCENĂ

Tracul de scenă poate fi gestionat prin metode care abordează dimensiunile fizice, cât și pe cele psihologice sau artistice.

TEHNICI FIZICE	•Respirația diafragmatică •Relaxarea musculară progresivă (PMR) •Poziția corporală
TEHNICI COGNITIVE	•Alungarea gândurilor negative •Vizualizarea succesului •Setarea de obiective realiste
TEHNICI ARTISTICE	•Simulări ale performanței •Împărțirea repertoriului în secțiuni •Studiul în condiții de stres controlat

Tracul de scenă este un fenomen natural, dar gestionabil. Gestionarea relației cu emoțiile ameliorează considerabil tracul de scenă. Înțelegerea faptului că emoțiile intense sunt firești, normale, le poate face mai ușor de gestionat. De asemenea, mutarea atenției proprii persoane la ceea ce dorești să comunici prin muzică reduce anxietatea.

Profesorii joacă un rol esențial în pregătirea elevilor pentru a face față emoțiilor de scenă prin sprijin emoțional, metode didactice eficiente și oferirea de oportunități pentru experiențe de performanță într-un mediu pozitiv și sigur. În egală măsură, un specialist poate ajuta la restructurarea tiparelor de gândire negativă și la dezvoltarea unor strategii personalizate. Un psiholog care lucrează cu artiști poate oferi instrumente personalizate pentru gestionarea stresului și anxietății.

Și participarea la grupuri de discuții sau seminarii cu alți muzicieni care se confruntă cu tracul de scenă poate oferi sprijin emoțional celui care se confruntă cu o slabă gestionare a emoțiilor.

Gestionarea tracului de scenă nu doar îmbunătățește performanța artistică, ci și contribuie la dezvoltarea personală a muzicianului. În concluzie, elevii trebuie ajutați și îndrumați pentru o gestionare corectă a emoțiilor, de a se adapta într-o manieră pozitivă la situații nefavorabile, întrucât cei care vor reuși să înfrunte aceste emoții vor câștiga încredere în sine și o conexiune mai profundă cu arta lor!

Bibliografie:

- Anton Valentin, *Psihologia muzicii: Între teorie și practică*, Editura Polirom, Iași, 2016;
- Marinescu I., *Tracul de scenă la muzicieni: Factori declanșatori și soluții practice*, Articol publicat în *Revista Muzica*, nr. 1/2018;
- Popesc A., *Anxietatea de performanță la muzicieni*, Articol publicat în *Revista de Psihologie Aplicată*, Vol. 12 (pag. 3), București, 2017;
- Șchiopu Uriaș, *Performanță și stres în interpretare*, Editura Universitară, București, 2013;
- Voiculescu, Viorica, *Educația emoțională în domeniul artistic*, Editura Didactică, București, 2009

Resurse online:

- Asociația Psihologilor din România (APR) : www.psihologia.ro
- Platforma „Psihologia Educației Muzicale” : www.psihologieimuzica.ro
- Portalul „Educația Muzicală” : www.educatiamusicala.ro

***EDUCAȚIA ARTISTICĂ ȘI EDUCAȚIA ARTISTICĂ SPECIALIZATĂ:
PREMISE, ACTUALITATE ȘI PERSPECTIVE DE VIITOR***

Prof. Oprea Florina Mădălina

Școala Gimnazială Comișani, jud. Dâmbovița

Educația artistică reprezintă un domeniu esențial în formarea completă a individului, având un rol major în dezvoltarea creativității, sensibilității estetice și a spiritului critic. Într-o lume dinamică și în continuă schimbare, educația artistică și cea specializată trebuie să răspundă provocărilor contemporane și să contribuie la formarea unor generații capabile să înțeleagă și să creeze expresii culturale relevante.

I. Premise ale educației artistice

1. Rolul artei în educație

Dezvoltarea creativității și a gândirii critice.

Îmbogățirea expresiei personale și a identității culturale.

Contribuția la înțelegerea diversității culturale.

2. Rădăcinile istorice

Arta a fost dintotdeauna un instrument de educație (ex. picturile rupestre, teatrul antic).

În modernitate, educația artistică a început să fie integrată în școală ca disciplină obligatorie.

3. Fundamente teoretice

Teoriile lui John Dewey (artă ca experiență educațională).

Howard Gardner: Inteligențele multiple, cu accent pe inteligența vizual-spațială și cea muzicală.

II. Actualitatea educației artistice

1. Importanța în curriculum modern

Integrarea artei în educația generală (muzică, desen, teatru).

Rolul transdisciplinar al artei: utilizarea creativității în științe, tehnologie și alte domenii.

2. Educația artistică specializată se adresează elevilor talentați în domenii precum muzica, dansul, teatrul sau artele plastice.

Instituții de profil: școli de arte, licee vocaționale, conservatoare.

3. Provocări actuale

Reducerea timpului acordat artelor în programa școlară generală.

Accesul inegal la educație artistică din cauza diferențelor economice și geografice.

Digitalizarea: un avantaj (acces la resurse) și o provocare (izolarea de arta tradițională).

III. Perspective de viitor

1. Adaptarea la noile tehnologii

Folosirea realității virtuale și augmentate pentru lecții interactive (ex. vizite virtuale la muzee).

Dezvoltarea competențelor de design digital, animație și alte forme de artă digitală.

2. Promovarea diversității culturale

Educația artistică trebuie să reflecte diversitatea globală, incluzând arte tradiționale și contemporane.

3. Integrarea interdisciplinară

Conexiuni între arte și științe: STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics).

4. Dezvoltarea educației informale și nonformale

Tabere de creație, ateliere, competiții artistice și colaborări internaționale.

5. Incluziune și accesibilitate

Promovarea artei pentru toate categoriile sociale, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități.

Educația artistică incluzivă sprijină diversitatea talentelor.

Concluzie:

Educația artistică și cea specializată sunt piloni importanți ai formării tinerilor, contribuind la dezvoltarea lor integrală. În viitor, este esențial să adaptăm educația artistică la realitățile tehnologice și culturale, promovând totodată accesul echitabil și diversitatea. Prin investiția în educația artistică, contribuim la crearea unei societăți mai creative, mai sensibile și mai deschise către inovație.

Bibliografie;

- Cucoș, C. *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom, Iași, 2006;
- Dewey, J., *Art as Experience*, Minton, Balch & Company, New York, 1934;
- Hentschke, L.. *Teaching Music in the Twenty-First Century*, Prentice Hall, New Jersey, 1995;
- Păun, E., *Pedagogie. Provocări și dileme privind școala și profesia didactică*. Editura Polirom, București, 2017; /
- Stoian, C., *Educația artistică. Metodică și aplicabilitate*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004.

COMENTARIUL UNEI SCULPTURI

Popa Barbara-Brigita

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Cobianu Irina Nicoleta

Școala Gimnazială Gura Ociței, jud. Dâmbovița

“Sculptura este o artă care dă formă și substanță gândului”, afirma Constantin Brâncuși.

Prezentul articol își propune un periplu prin lumea sculpturii de la Sfinx la Coloana Infinitului. Lucrările alese sunt reprezentative pentru arta vizuală. Din antichitate până în perioada contemporană, am ales să vorbesc despre sculptură deoarece consider că este, pe lângă pictură, grafică și arhitectură, cea mai importantă artă. Sculptura se împletește în special cu modelajul și arta turnării obiectelor de mici și mari dimensiuni.

SFINXUL DIN NAXOS

Prima sculptură pe care vreau să o aduc în atenție este Sfinxul din Naxos, datat 560 î.Hr. (secolul al VI-lea î.Hr.) și care este deosebită prin dimensiune, aspectul măreț și monumentalitate.

Titlul sculpturii vine de la orașul insular unde se găsea marmura din care este realizată aceasta capodoperă.

Sculptura de tip ronde-bosse (adică pe care o putem admira de jur împrejur) surprindea prin înălțimea de 2,92m și era plasată pe un stâlp/coloană ce ajungea chiar până la aproximativ 12,5m. Permitea să fie privită și admirată de la mare distanță. Celui aflat la mai puțin de 5m îi era practic imposibil să o admire în totalitate. Pare un soldat, un străjer al templului lui Apollo din Delfi. Templul din Delfi era renumit pentru preotesele care preziceau viitorul și evenimentele importante din viața oamenilor.

Sfinxul, creatură mitică alcătuită din cap de femeie, ochi pătrunzători, piept cu o structură de pene și aripi de pasăre atașate unui corp de leoaică, pare împietrit cu un zâmbet inexpressiv care ascunde o mulțime de secrete. Sculptura în rundă (unghi rotund, ronde-bosse) prezintă o simetrie interesantă, un păr lung porționat în şuvițe groase, ordonate.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Poziția de „stat la pândă”, pe coloana ionică, surprinde și prin stabilitatea creată privitorului. Părem mici în raport cu această artă. *“Fațada sculpturii este impresionantă, impunătoare, amenințătoare pentru cel care dorește să intre în templu și nu se supune regulilor. Pare că a fost creată pentru a fi privită din față și maxim lateral. Mesajul transmis pare venit din altă lume, alt univers, altă galaxie”*.

Se spune că “rolul acestei fioroase creaturi, era de a proteja tot ceea ce putea să vadă din vârful unei coloane înalte [...] Coloana și sfînxul au fost create cu scopul de a fi oferite de cetățenii orașului Naxos pentru sanctuarul din Delfi. Astfel de ofrande, printre care se puteau număra și figurine sau statui, reflectau natura «quid pro quo» (de schimb echitabil) a relației pe care grecii o aveau cu zeii lor.”⁵

Discobolul este a doua mare lucrare din perioada de început a artelor. Discobolul cunoscut și ca “Aruncătorul de disc”, copie după lucrarea lui Myron pe care o întâlnim la intrarea în locurile unde se desfășoară cele mai multe competiții, a devenit un simbol al sporturilor și este o sculptură de tip ronde bosse care uimește prin genialitatea cu care este pusă în evidență mișcarea. Personajul este surprins înainte de a arunca discul spre locul cel mai îndepărtat pe care privitorul poate doar să și-l imagineze.

Realizată în jurul anilor 455 î.Hr. sculptura surprinde acțiunea într-o formă foarte dinamică, nemaiîntâlnită până atunci la alte sculpturi realizate de artiștii antichității. Echilibrul deosebit al lucrării și poziția dificilă, surprind personajul în momentul cel mai tensionat al musculaturii, când totul pare într-un suspans excepțional.

Atitudinea personajului reflectă forța omului în mîna dreaptă. După cum se poate remarca, mîna dreaptă este cea cu care ține discul ce urmează a fi aruncat. Spectatorul pare că participă activ la această acțiune și tinde să stea la distanță, deoarece personajul se pregătește de acțiune și raza cercului pe care o are în vedere este de peste 180 grade. Privirea eroului nu este spre cel/cei care îl urmăresc, ci pare gânditoare spre obținerea scopului propus, succesului imaginat. Proporțiile umane sunt fine și reflectă realitatea, cu accent pe formă și în special pe contracția musculaturii.

Cariatidă, sculptura care sprijină acoperișul sau decorează interesant clădirile, se poate vedea la intrarea în diferite clădiri. Ea poate fi întâlnită ca o compoziție de tip ronde-bosse dar și ca un altorelief pe fațada unei clădiri. Chiar și în orașul nostru, Târgoviște, o întâlnim pe fațadele unor case. Personajul feminin este de cele mai multe ori reprezentat static fără o intenție de a părăsi ansamblul sculptural și are rol de stîlp, coloană sau pilastru. Cariatida pare că veghează ca un străjer intrarea în

⁵ 1000 de sculpturi ale unor artiști de geniu, Editura Aquila'93, 2007;

templul cotidian casnic.

Această sculptură pe post de pilon sprijină clădirea și uimește prin frumusețea ei, prin structura artistică a faldurilor din materialul drept, pietrificat după moda antică. Piesa jucată de această sculptură este foarte teatrală, melodramatică deoarece pare că susține trăirile clădirilor pe care le reprezintă.

În articolul Stâlpii cerului, prezentat la simpozion în anul 2020, vorbeam despre importanța acestora și cum slujeau stabilitatea caselor, făcând o analogie cu lucrarea lui Constantin Brâncuși, Coloana Infinitului.

Coloana infinitului este o sculptură de tip ronde-bosse care impresionează prin formă și concept. Face parte din ansamblul dedicat soldaților căzuți în Primul Război Mondial, alături de Masa Tăcerii, Aleea Scaunelor și Poarta Sărutului.

Cu o înălțime spectaculoasă de aproape 30 de metri, sculptura este realizată din metal (fontă) cu armătură din oțel și o vedem alcătuită din 16 module octaedrice îmbinate câte două într-un modul.

Constantin Brâncuși afirma despre această lucrare: *“Natura zămislește plante care cresc din pământ drepte și vâjnoase. Iată coloana mea (...), formele ei sunt aceleași de jos și până sus, nu are nevoie de pedestal sau soclu ca s-o susțină, vântul nu o distruge, ea se menține prin propria-i putere”*.

Toate aceste aspecte le-am prezentat atât în cadrul orelor de Modelaj, Studiul formelor în volum cât și cele de la disciplina opțională: Istoria artelor prin fotografie.

Pași în comentarea unei sculpturi:

1. autorul, dacă se cunoaște;
2. perioada în care a fost realizată sculptura;
3. titlul lucrării și povestea care stă la baza mesajului transmis;
4. dominantă pe verticală, orizontală sau oblică;
5. compoziție dinamică sau statică;
6. compoziție închisă sau deschisă;
7. compoziție figurativă sau nonfigurativă;
8. compoziție reală, fantastică sau reală;
9. contraste;
10. elemente de limbaj plastic folosite;
11. centru, centre de interes;
12. opinia personală despre lucrare.

Concluzie

Comentariul unei opere de artă motivează elevii să descopere noi universuri și înțelesuri ale artei. Prin decriptarea mesajelor artistice și cu ajutorul “îndrumătorului de artă”, aceștia reușesc să își formeze simțul estetic și gustul pentru frumos. Întotdeauna o capodoperă poate deveni un model și un instrument pentru interpretare și crearea unor noi compoziții plastice.

Drăgan Alessia-Mihaela
Clasa a IX-a

Bungrezeanu Maria Timeea
Clasa a IX-a

Mățălău Sara-Lavinia
Clasa a X-a

Bibliografie:

- Bocoș Mușata.-Dacia, *Instruirea interactivă Repere axiologice și metodologice*. Editura Polirom, București, 2013.
- Bontaș Ioan, *Pedagogie – Tratat*, Editura ALL, București, 2001.
- Bruner Jerome, *Pentru o teorie a instruirii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970.
- Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom București, 2006.
- Cerghit Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare - Structuri, stiluri și strategii*, Editura Polirom, Iași 2008.
- Comenius Jean Amos, *Didactica Magna, Traducere, note, comentarii și studiu de prof.univ.dr Iosif Antohi*. Editura București, 1657.
- Gardner Howard, *Multiple Intelligences. New Horyons, Basic Book, New Zork*. Editura Sigma, București, 2006.
- Iucu Romiță, *Instruire școlară - Perspective teoretice și applicative*, Editura Polirom. Iași, 2008.
- Nanu Adina, *Vezi? Comunicarea prin Imagini*, Ediția a 2-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018.
- Neacșu Ion, *Instruire și învățare*. Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Nicola Ioan, *Tratat de pedagogie școlară*, Aramis, București, 2003.
- Radu Adrian, *Educația plastică la orice vârstă*, Editura “Ars Docendi”, București, 2008.
- Ștefan Mircea, *Educația extracurriculară*, Editura ProHumanitate, București, 2000.
- Șușală Ion., Gheorghe Petre, *Educația Vizuală de bază*, Editura Humanitas, București, 2009.
- Șchiopu Ursula, *Psihologia copilului*, Editura didactică și pedagogică, București, 1968.
- Toma Iulian Dalin Ionel, *Muzeul contemporan Programe educaționale*, Institutul European, Iași, 2009.
- *1000 de sculpturi ale unor artiști de geniu*, Editura Aquila’93, București, 2007.

ROMANTISMUL – ARTA LIBERTĂȚII ȘI A SENTIMENTULUI

Prof. Ristea Monica-Gabriela

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Radu Maria

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Romantismul (1800-1910) este o caracteristică fundamentală a psihicului uman, un curent, o epocă ce îmbină artele: muzica, poezia, pictura și dansul.

Originea conceptului de romantism se găsește în termenul „Romanesque,” care înseamnă visător, nostalgic.

- Romantismul a apărut ca o replică la rigurozitatea clasică a echilibrului, măsurii și calmului.
- Este înclinat spre pasiune, exotic, sentimentalism, dar și zbucium interior, agitație. El cultivă ironicul, sarcasmul, bizarul și grotescul.
- Romantismul a fost animat de dorința de libertate și dezrobire națională.
- S-a inspirat din natură, exotic și fantastic, istorie, poezie, folclor, legendă, dar și din literatură (ex. P. I. Ceaikovski a scris Uvertura „Romeo și Julieta, Simfonia „Manfred”, iar E. Grieg – Suita „Peer Gynt”).

În romantism se îmbogățește tehnica virtuozității:

- F. Liszt la pian,
- N. Paganini la vioară,
- J. Brahms la orchestră.

Opera părăsește virtuozitatea vocală; G. Verdi aduce o temperare a virtuozității.

Liedul abordează teme din natură, dragoste, fantastic. Pianul nu este numai „sonor,” ci are preludii, interludii și postludii. Acompaniamentul este sugestiv, descriptiv.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

Inovații tehnice în romantism:

- Mecanica pianului a fost perfecționată prin introducerea plăcii de bronz, extinderea registrului de șapte octave și creșterea tensiunii corzilor. Aceste îmbunătățiri au favorizat apariția genului de miniatură.

- Apar instrumente noi: tuba wagneriană, saxofon, acordeon. Se introduc noi instrumente în orchestră: contrafagotul, trombonul; H. Berlioz introduce harpa și pianul, A. Bruckner introduce contrabasul cu 5 corzi, iar F. M. Bartholdy introduce cornul englez.

În această perioadă se constituie școlile naționale iar în acest context, folcloristica și etnomuzicologia se afirmă ca discipline autonome.

Romantismul târziu pune accent pe programatism. În muzica programatică diferă numărul părților:

- Poemul extazului de S. Rachmaninov are șase părți,
- Simfonia „Fantastica” de H. Berlioz are cinci părți,
- Simfonia „Faust” de F. Liszt are trei părți,
- „Simfonia celor 1000 de executanți” de G. Mahler are două părți.

Muzica programatică are teme largi și cantabile. F. Liszt este considerat inițiatorul cântatului din memorie și al conceptului de recital instrumental, punând astfel bazele unui nou standard de performanță artistică.

Romantismul târziu descrie zbucium, deznădejde, suferință, singurătate, dar și speranță într-o lume mai bună.

Postromantismul cunoaște două tendințe:

1. Continuarea expresiei romantice prin serialism și dodecafonism, care au pulverizat tonalismul.
2. Neoclasicismul, ce a fost răspunsul dat exagerărilor romantice și părăsirii formelor clasice.

Limbajul muzical în romantism:

1. Melodica – Este de inspirație populară. Ilustrează un sentiment, o imagine din natură; folosește leitmotive, abundență cromatică – uneori migrând spre tonalități extreme.

2. Ritmica – Este extrasă din folclorul național; este împrumutată din cântecele și dansurile populare, folosește „rubato”; apar polimetrii și poliritmii (întâlnim tema ritmică la L. van Beethoven și ritmul popular la F. Chopin).

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

3. Agogica – Contrastantă și diversă. Sunt permanente schimbări bruște și gradate.
4. Dinamica – Folosește contraste izbitoare. Aceasta are rol egal cu melodia și ritmul.
5. Armonia – Continuă să fie tonală, dar prin cromatizări abundente, prin modulații îndrăznețe și neașteptate, pendulează între tonalități. Astfel apare noțiunea de tonalitate lărgită.

Genuri:

a. Simfonia programatică: În simfonia programatică, discursul muzical este însoțit de un program literar. Ex. „Simfonia Alpilor” - R. Strauss.

b. Poemul simfonic: Ex. „Les Dijins” pentru pian și orchestra

• C. .

c. Liedul:

• Părintele simfoniei, F. Schubert, a scris 600 de lieduri. Amintim „Frumoasa morarita.”

• G. Mahler a scris Lied Simfonie („Cântecul pământului”) și Lied cu acompaniament de orchestră („Cântecele copiilor morți”).

d. Miniatura:

• Vocală: F. Schubert – „Margareta la vârtelniță” și „Moartea și fata.”

• Instrumentală: F. Chopin – „Nocturna” op. 9 nr. 2; P. I. Ceaikovski – „Album pentru copii” (amintim “Înmormantarea păpușii”); M. Bartholdy – „Cântece fără cuvinte.”

• Orchestrală: M. Ravel – „Rapsodia Țigane.”

e. Uvertura: Aceasta sintetizează temele operei muzicale, demonstrând virtuozitatea orchestrei.

Ex. R. Wagner – „Lohengrin” – Preludiu.

f. Studiul: Are caracter didactic și devine piesă de virtuozitate în recitaluri.

Concluzie:

Romantismul a fost o epocă de intensă libertate artistică și expresivă, punând în prim-plan emoția, individualismul și pasiunea. Ca reacție la rigiditatea clasicismului, acest curent a îmbogățit artele prin explorarea sentimentelor umane și a naturii, prin fascinarea față de exotic și fantastic și prin readucerea în prim-plan a tradițiilor naționale și folclorului.

În muzică, romantismul a redefinit standardele prin virtuozitate și inovații tehnice, transformând pianul, orchestra și interpretarea în adevărate vehicule ale sensibilității artistice. Apar genuri noi, precum simfonia programatică și poemul simfonic, iar liedul atinge culmi expresive nemaiîntâlnite, având teme de natură, dragoste și fantastic.

Această epocă nu doar că a îmbogățit limbajul muzical, dar a încurajat și formarea școlilor

naționale, consolidând identitatea culturală a popoarelor. Prin complexitatea sa, romantismul a lăsat o amprentă profundă asupra istoriei artei și a inspirat generațiile viitoare, demonstrând că libertatea creativă și exprimarea emoțiilor sunt esențiale pentru dezvoltarea umanității.

Bibliografie:

- Brumaru Ada, *Romantismul în muzică*, Editura Muzicală, 1962;
- Chelaru Carmen, *Cui i-e frică de istoria muzicii, vol.II, Secolul Romantic*, 2020;
- Dahlhaus Carl, *Nineteenth-Century Music*, University of California Press, 1989;
- Macdonald Hugh, *Berlioz and the Romantic Imagination*, Cambridge University Press, 1982;
- Rosen Charles, *The Romantic Generation*, Harvard University Press, 1995;
- Ștefănescu Ioana, *O istorie a muzicii universale vol.III, De la Schubert la Brahms*, 2018

PREGĂTIREA PENTRU PERFORMANȚA PUBLICĂ A ELEVULUI INSTRUMENTIST

Prof. Roman Eliza Alexandra

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Prof. Popescu Adina Mariana

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

Relația profesor-elev, desfășurată pe parcursul învățământului muzical instrumental, trebuie să aibă ca rezultat crearea stilului interpretativ personal al tânărului elev instrumentist. Acesta cuprinde mai multe elemente precum: personalitatea și caracterul, stilul de muncă, experiența scenică. Personalitatea și caracterul duc la formarea unei culturi muzicale, teoretică și practică, dezvoltă aptitudini muzicale (auz melodic, armonic, polifonic, ritmic, dinamic, simțul frazei). Elevul trebuie să dovedească rezistență la efort fizic și psihic, cultivându-și răbdarea, atenția, spiritul de observație, imaginația, creativitatea, voința de muncă orientată spre un scop.

Activitatea artistică a elevului este un factor nelipsit pe parcursul pregătirii sale, scopul final fiind apariția pe scenă, ori aceasta nu se poate produce brusc, necesitând o pregătire prealabilă, gradată atât din punct de vedere tehnic cât și psihic. Întâlnirea cu scena trebuie să fie motivația acțiunilor sale artistice, iar emoțiile ce o însoțesc este necesar să fie emoții constructive, încărcate de semnificația artistică, emoții transmisibile ca expresie a propriilor trăiri în muzică.

Un mediu propice pentru întâlnirea cu scena îl constituie audițiile muzicale de clasă, la care asistă și părinții, ce constituie un impuls pentru micul interpret. Acestea se vor transforma în audiție organizate de sistemul de învățământ, examene, festivaluri și competiții. Atitudinea față de competiție, în special a tendinței de gradare a valorii ,trebuie subliniat că poate genera reacții negative, anumite tipuri de personalități acceptând să se implice în competiții pentru simplu fapt că ele există și reprezintă o latură a evoluției muzicale. Nu succesul, premiile ,trebuie să constituie îndemnul de a participa la o competiție, adevărata provocare trebuie să fie aceea din punct de vedere profesional, motivația de a progresa din punct de vedere tehnic, muzical dar și scenic.

Ratarea unui concurs reprezintă pentru cei mai mulți elevi instrumentiști o mare deziluzie și o descurajare în ceea ce privește cariera muzicală. Tocmai din acest motiv e necesar ca elevul să fie

determinat de profesor, dar și de părinții acestuia să-și pună o serie de întrebări înainte de a participa la o competiție.

Momentul cel mai dificil al oricărui interpret este contactul cu publicul, masa de auditori producând o stare de neliniște, de emoție, acest moment putând fi ușor trecut printr-o serioasă educație a voinței. Interpretul trebuie să facă, pe cât se poate, abstracție de public, să se concentreze, să devină stăpân pe sine, graba, enervarea, tendința de superficialitate, dorința de abandonare a muncii putând fi învinse cu stăpânire de sine. Exercițiul repetat și memorizarea atentă a textului muzical duc la siguranță și la învingerea tracului de scenă, o atitudine simplă, degajată, înlăturând emoțiile, inerente, de altfel.

Atacarea corectă a primelor măsuri are adeseori un rol important în derularea execuției, tonul calm, amplu, armonios imprimă de la început un climat ce cucerește atenția. Pe tot parcursul execuției interpretul comunică cu publicul prin intermediul sonorităților muzicale, pe podium, munca sa este aceea de a tălmăci spectatorilor opera interpretată. Interpretul trebuie să învingă orice fel de obstacol și să caute să se mențină la un nivel cât mai înalt de interpretare, să nu uite că un adevărat artist cântă în primul rând din pasiunea pentru artă și față de nobila misiune, aceea de a fi transmițătorul unui mesaj artistic.

Experiența scenică poate fi tratată sub patru aspecte: tipul manifestării (verificare, examen, concurs, audiție, recital, concert, înregistrare), tipul experienței (solistică, camerală, orchestrală), spațiile de concert variate acustic (sală mică sau mare, rezonantă sau absorbantă), tipul publicului (profesioniști, melomani).

Modul de a se comporta față de studiu și maniera execuției compoziției muzicale constituie particularități individuale, generate de temperament și educație. Unii elevi au un echilibru în execuție, alții pasiune, unii interpretează partitura într-un mod viu, alții intelectualizează lucrarea muzicală, însă ei rămân o completare a compozitorilor, realizată prin intermediul instrumentelor lor. O operă muzicală este pusă în valoare cu adevărat atunci când interpretul reușește să se identifice cu aceasta, această identificare nu exclude personalitatea sa artistică, ci o reliefează.

Stilul personal de interpretare a unei piese rezultă atât din cultura muzicală a interpretului cât și din îndemânarea tehnică a acestuia, trebuind să exprime stilul compozitorului într-un mod realist, în același timp dând expresivitate piesei cu propria sa sensibilitate. Studiul mecanic constituit din repetiții și repetări duce inevitabil la rutină, la omiterea unor nuanțe, la diminuarea sensibilității, din acest motiv studiile tehnice trebuind să urmărească atât dezvoltarea deprinderilor mecanice, dar și respectarea nuanțelor.

Altfel, apare pericolul ca elevul să-și însușească indicațiile profesorului înlocuind reprezentarea anticipativă cu recomandările făcute de profesor, nefiind capabil să diferențieze intonația sau sonoritatea

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

corectă fără ajutorul profesorului. Elevul instrumentist trebuie să fie lăsat să-și construiască intuitiv o reprezentare acustică, fie și imperfectă a piesei, contribuindu-se astfel la progresul său ca artist, profesorul trebuie să-l educe pe elev să fie în stare să se descurce și singur.

În învățământul muzical de specialitate, prima etapă constă în familiarizarea cu instrumentul muzical, cu sonoritatea acestuia, urmând familiarizarea cu partitura muzicală nouă. Urmează și sistematizarea materialului de studiu și exersarea acestuia, elevul învățând să lege în mod cursiv diferitele fragmente ale partiturii muzicale, devenind astfel capabil să cânte fără nicio întrerupere, ultima etapă constând în perfecționarea și automatizarea interpretării. Aceasta presupune studiul repetat al partiturii, astfel încât elevul să își însușească, să reproducă în același mod partitura la fiecare repetare.

Dacă una dintre finalitățile învățământului instrumental este modelarea armonioasă a personalității tânărului instrumentist, o altă componentă importantă constă în realizarea comunicării interumane prin cântatul în situații publice. Pe măsură ce progresează în cunoașterea instrumentului, elevul trebuie să se deprindă cu situația de a cânta în public, pe măsură ce dobândește o viață muzicală interioară, el își va exterioriza aceste achiziții prin performarea lor în prezența altor persoane.

Elevul trebuie pus în mod repetat în situația de spectacol pentru a cultiva plăcerea cântatului în public, cu ritmicitate, ca moment interesant, motivant. Revenirea ritmică și aspectul prietenos al manifestării publice au o mare importanță pentru succesul acestui tip de antrenament artistic. Elevul trebuie antrenat și sprijinit să participe la audiții ale clasei, alături de alți colegi de îndată ce a învățat să cânte câteva mici piese.

Profesorul îi va induce o stare tonică, de bucurie pentru faptul că apare alături de colegi, în fața rudelor și prietenilor, atitudinea predominantă fiind aceea de încurajare și apreciere pozitivă, observațiile critice fiind foarte puține, pentru că un astfel de comportament se va solda în viitor cu un refuz al elevului de a mai cânta în public.

Micii instrumentiști capătă o conștiință a valorilor și o înțelegere personală a criteriilor după care performanța lor este apreciată pe măsura trecerii anilor de școală, aceste criterii fiind universal valabile, atât pentru interpret cât și pentru publicul cunoscător, în situația de examen sau concurs acestea funcționând atât pentru candidat cât și pentru evaluator.

Elevii trebuie formați în spiritul onestității în aprecierea evoluției publice, la toate vârstele și la orice nivel de pregătire să aflu, interpretul trebuie să respecte textul muzical, să aibă o pregătire tehnică adecvată cerințelor piesei, să rezolve problemele muzicale expresive, de conținut, în cadrul cerut de stilul epocii și al compozitorului, iar dacă se poate, să aibă o contribuție personală, creatoare în interpretarea lucrării. Instrumentistul va fi ajutat să-și însușească un set de valori la care să-și raporteze mereu propria

performanță publică, învățând să se asculte în mod autocritic și să-i asculte pe colegi cu atitudine critică, obiectivă.

Prin discuții cu partitura în față, după audiție, concert, concurs sau examen, profesorul va contribui la formarea unui elev capabil să exprime judecăți corecte asupra felului în care a cântat el, dar și asupra performanțelor celorlalți, funcționând permanent regula onestității profesionale, nerenunțându-se la principiul analizei obiective a performanței publice. Evoluția publică reprezintă un moment de sinteză, de control și un excelent prilej de feedback pentru echipa pe care o alcătuiesc elevul și profesorul.

Evenimentul apariției pe scenă se pregătește din timp, cu grijă. Pentru audițiile obișnuite de clasă, cerința principală e aceea ca elevul să stăpânească foarte bine piesa, cântând-o cu siguranță, din memorie. Scopul întâlnirii cu un public familiar, în sala de clasă, este acela de a trece o primă probă prin care să se regleze detaliile ce mai trebuie puse la punct. Urmează un recital mai pretențios, într-o sală mai mare și cu un anumit prestigiu, în fața unui public mai numeros și exigent. Pentru un eveniment major care poate fi un examen, un concurs, un concert într-o sală renumită, elevul este antrenat să-și poată susține programul, fiind capabil să-și gestioneze starea de emoție, să se stăpânească cu ajutorul voinței, al rațiunii. O bună strategie de pregătire pentru examen, concert sau concurs începe cu alcătuirea programului de studiu, piesele abordate trebuind să aibă un conținut muzical valoros, să se potrivească împreună, să se echilibreze sub diferite aspecte, să nu fie nici sub posibilitățile tehnice și muzicale ale elevului, dar nici să nu le depășească în mod evident.

Pe lângă repetiția de acomodare cu instrumentul, instrumentistul va fi pregătit pentru intrarea pe scenă, salut, ieșirea din spațiul scenic.

Solistul instrumentist se distinge în societate prin abilitatea sa de a capta publicul, ca atare a fi performant presupune a adopta un anumit stil de viață centrat în jurul activității scenice. În consecință interpretul e nevoit să fie mereu la curent atât cu modificările produse în mentalul colectiv, cât și cu nivelul optim de aspirație ce presupune un echilibru între capacități și posibilități.

Pentru interpretare se impune existența unei culturi muzicale solide, care este formată prin acumulare de experiențe interpretative.

Un interpret de liceu, trebuie să aibă, spre finalul studiilor, o personalitate proprie, să se desprindă de tradiție și rutină, căutându-și un stil propriu, străduindu-se să reconstituie diferitele stări sufletești, după ecoul pe care ele îl trezesc în sufletul său, fără să omită obiectivitatea partituri. Valoarea muncii interpretului constă în a se apropia cât mai mult de sensul profund al muzicii pe care o execută, interpretarea trebuind să dea operei plenitudinea existenței materiale și să-i prefacă această existență într-una reală.

Bibliografie:

- Bentoiu Pascal, *Gândirea muzicală*, Editura Muzicală, București, 197;
- Coman Lavinia, *Pianistica modernă*, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2006;
- Coman Lavinia, *Vrei să fii profesor de pian?*, Editura Universității Naționale de Muzică, București, 2007;
- Dinicu Dimitrie Gheorghe, *Contribuții la arta interpretării muzicale*, Editura Muzicală, București, 1963

***INTELIGENȚELE MULTIPLE ȘI ABILITĂȚILE SOCIO-EMOȚIONALE-
FACTORI INFLUENȚAI „REVĂRSĂRII CREATOARE”***

Prof. Tică Monica

Liceul de Arte „Bălașa Doamna” Târgoviște, jud. Dâmbovița

În această lucrare am dorit să expun câteva reflecții personale referitoare la eficiența activității didactice, nu numai din punct de vedere al atingerii obiectivelor de învățare, ci mai ales al modului în care, participanții la activitate percep atractivitatea, utilitatea și importanța a ceea ce învață, încât implicarea să fie agreabilă și motiva(n)tă, accesibilă și provocatoare, aducătoare de satisfacție.

Din acest punct de vedere, consider că profesionalismul dezirabil pentru a caracteriza dascălul trebuie să cumuleze tot timpul noi și fine competențe în a lucra cu cei pe care îi considerăm oamenii viitorului. Puterea de schimbare și adaptare, autocontrolul, flexibilitatea și anticiparea în raport cu noutatea situațiilor ce se manifestă la clasă, se impun tot mai pregnant ca trăsături obligatorii pentru personalitatea profesorului, pe lângă actualizarea specializării, stăpânirea metodicii predării acestora și aplicarea unei pedagogii adaptate atât contextului digitalizării, cât și al unui mediu intercultural și mai ales al unei pronunțate unicități umane.

Pe scurt, am inclus în acest material gânduri și reflecții privind efortul real de a manifesta flexibilitate și înțelegere, de a adapta activitatea cu elevii, în încercarea de a aplica idei din lecturile și preocupările mele pe teme vizând comunicarea și învățarea eficiente, cu rezultate vizibile, însoțite de manifestarea stării de bine, atât pentru elevi, cât și pentru profesor.

Se presupune că în învățământul artistic talentul copiilor este cel mai adesea o calitate înăscută, iar profesorului îi revine menirea de a dezvolta și șlefui acest dat, oferind îndrumare de specialitate, indicând oportunități, hrănind încrederea elevilor de a-și valorifica propriile resurse creative. Aceasta este o parte din adevăr, în timp ce alta se naște sub formă de întrebare: cum să favorizez manifestarea transei creatoare la elevi, mai mult decât prin materiale și expuneri captivante, în condițiile în care abilitățile lor de reglare emoțională, care le-ar favoriza concentrarea și atenția, sunt tot mai slabe?

Întrebarea e cu atât mai îndreptățită cu cât se știe că a intra în transa creatoare sau ceea ce D. Goleman numește „flow”, presupune implicarea într-o activitate cu maximă concentrare și dedicare,

atenția și motivația interioară fiind la cote maxime. Pentru elevi, acest lucru pare să fie tot mai dificil.

Pentru profesor nu mai sunt suficiente, ca sarcini, pregătirea resurselor și asigurarea condițiilor optime pentru studiu, oferind elevilor explicațiile și îndrumarea necesară pentru îndeplinirea sarcinilor de lucru. Sentimentul meu este că tot mai mult se impune să aibă în atenție dezvoltarea abilităților socio-emoționale ale elevilor pentru că, în lipsa acestora, sau când ele se manifestă deficitar este mult mai dificil de obținut climatul de lucru favorabil la clasă și de atins satisfacția lucrului făcut cu plăcere de către toți participanții la activitate.

Abilitățile elevilor sunt diverse, la fel și preocuparea pentru anumite domenii sau discipline de studiu, fapt ce îi face să fie mai receptivi, mai implicați în învățare, sau, dimpotrivă, neatenți și lipsiți de motivație pentru studiu.

Este ideal să putem identifica cel puțin stilurile de învățare potrivite elevilor noștri, dacă nu chiar inteligențele multiple dominante. Pentru aceasta, găsesc a fi indicată derularea unor experiențe de învățare și activitățile interdisciplinare, cu schimbarea frecventă a mediului sau contextului formal al sălii de clasă, prin testarea modalităților de organizare a elevilor pe echipe/ grupe și individual, iar lucrul în echipe să presupună proiecte și sarcini diverse, pe care elevii să le poată alege ei înșiși sau să le îndeplinească prin rotație.

A identifica inteligența multiplă dominantă se poate întâmpla spontan, dar la fel de bine poate fi un proces dificil și de durată, presupunând o activitate complexă bazată pe observația sistematică a comportamentului elevilor, a capacității de concentrare în raport cu tema, identificarea direcției în care se manifestă preocupările și se ating competențe evidente și performanțe remarcabile în mod constant. La acestea se pot adăuga teste de interese, chestionare, fișe de lucru tematice, cu ajutorul cărora să se poată cuantifica într-un procent cât mai mare semnalele ce tind să susțină predilecția unui elev pentru o anumită inteligență, practic să se întâmple confirmarea propriu-zisă.

Însuși Howard Gardner, inițiatorul teoriei inteligențelor multiple, nu a putut susține testarea cu rezultate 100 % certe privind identificarea unei inteligențe multiple dominante, mai ales în condițiile în care există persoane polivalente, cu capacități excepționale, care demonstrează ușurința de a recontextualiza cunoștințe și a pune în valoare abilități, ca dovadă a prezenței unor inteligențe-catalizator puternic dezvoltate, ancoră pentru potențarea inteligenței dominante. În definitiv, rolul educației nu este altul decât cultivarea și favorizarea dezvoltării inteligenței, oricare ar fi aceasta, obiectivul fiind considerat îndeplinit numai dacă rezultatul tinde să integreze într-un mod armonios cunoștințe, deprinderi, valori, atitudini, care converg spre definirea unei personalități echilibrate și adaptabile la provocările apărute în viață.

În ceea ce privește manifestarea inteligenței artistice, celebrul autor menționat susține că aceasta nu există și că oricare dintre cele 7 inteligențe unanim acceptate se poate manifesta creativ dacă scopul este acela de a se obține rezultate cu calități estetice. De asemenea, succesul în activități specifice unui domeniu ar depinde de combinația inteligențelor care îi este caracteristică unei persoane, cu atât mai mult în domeniul artistic, unde găsirea unei forme de expresie caracterizată de originalitate, înseamnă căutări și încercări proprii, tatonări, experimente, prin care se urmărește identificarea resurselor interioare și exterioare ce susțin și motivează gândirea și creația cu forță de individualizare, de unicitate.

Prin urmare, reflecția personală, ca modalitate de autocunoaștere joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea personalității creatoare a tinerilor artiști, iar pe de altă parte, empatia și atmosfera afectivă din atelierul de artă se impune a evidenția implicarea deliberată și plină de seriozitate în activitățile de creație, favorizarea *revărsării* sau a *transei creatoare* și respectarea, în același timp, a unicității fiecărui mod de expresie.

Personal, susțin dezvoltarea inteligențelor multiple ale elevilor prin propunerea de proiecte cu multiple direcții de documentare, care să poată fi realizate individual sau pe grupe, așa încât să fie stimulată deopotrivă inteligența intra și interpersonală, prin reflecție și colaborare. De regulă, indic elevilor subtemele și sugerez care să fie aspectele cercetate, ori modalitățile de abordare a investigației, însă, atunci când lucrează în grupe, ei sunt cei care își aleg sarcinile de lucru pe care le consideră potrivite, în funcție de priceperea și competențele pe care le dețin, astfel încât să aibă încrederea în sine că se pot descurca și își pot aduce contribuția la reușita grupului.

Prin prisma specificului liceului vocațional de artă în care activez, e de așteptat ca activitățile desfășurate să aibă, de cele mai multe ori, un caracter interdisciplinar, iar elevii se află permanent în situația de a folosi atât cunoștințele din sfera inteligenței academice, cât și abilitățile ce vizează specialitatea (aria curriculară arte). Puțin probabil ca liceul de arte să reușească să genereze personalități similare detectivului Sherlock Holmes, personaj fictiv, de altfel, întrucât nu aceasta îi este misiunea acestui tip de școală.

Prin urmare, selecția elevilor în funcție de profilul instituției de învățământ este esențială, iar școlile de artă au această particularitate, ca cerință firească și obligație de a examina candidații prin probe de aptitudini sau testare a abilităților artistice, care să constituie criteriu de admitere în învățământul vocațional. În școlile de artă, curriculum se constituie pornind de la premisa că elevii cu potențial artistic se cuvine să-l dezvolte, motiv pentru care studiului de specialitate i se alocă cea mai mare pondere de timp și importanță, iar disciplinele de cultură generală trebuie să completeze și să

contribuie la dezvoltarea personalității viitorilor artiști.

Abilitățile și inteligențele multiple sunt de dorit pentru o cât mai completă dezvoltare a tinerilor, în scopul susținerii autonomiei lor. Nu trebuie omis, însă, un aspect extrem de important, și anume acela că a fi complet dezvoltat presupune o sinteză între ceea ce poate oferi inteligența academică și cea emoțională. Ceea ce consider că este îngrijorător și a început să se manifeste accentuat odată cu pandemia de Covid 19, continuând în prezent, este atenția pentru dezvoltarea inteligenței emoționale a elevilor. Dacă școala se ocupă în mod special de educația din punct de vedere cultural și valoric, ar trebuie ca dezvoltarea motivației și reglarea emoțională a copiilor să fie completată într-o mai mare măsură de educația din punct de vedere atitudinal-comportamental, învățată în familie, de la cele mai mici vârste.

Din acest punct de vedere, efectele pe care le are lipsa abilităților socio-emoționale sau insuficienta lor stăpânire se fac simțite tot mai mult în modul în care se realizează comunicarea în mediul școlar și nu numai. Mă îngrijorează de ce elevilor le este tot mai greu să intre în transă creatoare, în ciuda eforturilor proprii și a preocupării de a desfășura activități atractive, cu surse și resurse interdisciplinare și atmosferă captivantă. Constat adesea că am de-a face, la clasă, cu dificultăți de concentrare a elevilor, în ciuda răbdării mele de a explica în mod repetat tema, schimbând și adaptând modul de abordare, aplecându-mă asupra nevoilor fiecăruia. Observ cu uimire starea de apatie a unora dintre adolescenți, în ciuda predării antrenante, apoi lipsa de motivație de a se implica în activitate, chiar și atunci când lucrez alături de ei, să-i încurajez. Nu ascultă activ, par a nu avea o prezență conștientă, nu reușesc să comunice calm și asertiv, în timp ce în recreații se manifestă energic, exacerbat, prin acte de bullying față de colegi.

Din păcate, constatările mele și lecturile nu-s suficiente pentru a găsi o soluție eficientă de una singură. În teorie știu că e nevoie de creșterea inteligenței emoționale prin dezvoltarea empatiei elevilor, prin asumarea de sarcini care să contribuie la exersarea abilităților socio-emoționale, pentru a reuși într-o mai mare măsură controlul impulsurilor, toleranța la stres, adaptabilitatea și a avea atitudini pozitive. Pare că asta este o nouă disciplină, ce se cuvine a fi integrată în studiul tuturor celorlalte discipline școlare, de care orice cadru didactic se cuvine să se preocupe, întrucât împrejurările actuale nu mai validează rolul esențial al familiei pentru a se ocupa de acest aspect.

De ce se întâmplă asta în actualitate? Din mai multe motive printre care:

- manifestarea unor relații interpersonale problematice în familiile copiilor (părinți ocupați sau absenți din viața celor mici, dependența de afecțiunea părinților fiind înlocuită de bunurile materiale compensatorii, obținute ușor, fără a avea valoare meritată);

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- dorința copiilor de a primi atenție, prin manifestarea expansivă sau prin bullying;
- petrecerea timpului în familie nu presupune participarea la activități de conectare a membrilor, de ajutorare sau de relaxare împreună cu ceilalți, astfel încât să se dezvolte și să se manifeste spontan empatia, să fie identificate emoțiile și gestionate corect, prin adaptare și flexibilitate, după caz;
- ajunși în comunitatea școlară, elevilor le este greu să accepte și să se supună regulilor sociale și să își asume efectele propriilor acțiuni;
- nu au răbdare și înțelegere pentru nevoile celorlalți;
- se așteaptă ca țintele educaționale să fie atinse ușor, fără prea mult efort, sau, dacă a depune efort e singura soluție, nu reușesc să se mobilizeze și să fie decizi să reușească;
- unii sunt dezinvolti până la incontrollabili, iar alții timorați excesiv, astfel că o coexistență a celor două categorii, cărora li se adaugă cei adaptabili și maleabili din punct de vedere social, trebuie avută în vedere și solicită abilitatea și competența profesorului de a acționa astfel încât să compenseze și să tempereze manifestările extreme ale membrilor grupului de elevi;
- munca profesorului devine mai complexă și mai dificilă încă de la clasele mici, punând în joc nu doar creativitatea și pricepera pedagogică, ci și versatilitatea din punct de vedere al inteligenței emoționale, multă răbdare și timp.

Profesorul însuși trebuie să fie cunoscător abil în ceea ce privește gestionarea sau autoreglarea emoțiilor pentru a se putea stăpâni în situații limită, pentru a analiza și a lua decizia cea mai potrivită în funcție de context, căci, înainte de toate, el este lider al clasei, este model sau exemplu pentru elevi.

Drept urmare, complexitatea meseriei de profesor vine laolaltă cu presiunea resimțită pe de o parte cu privire la faptul că are responsabilitatea dezvoltării inteligenței academice a copiilor, care se datorează numai parțial eredității și mai mult mediului și educației primite, iar pe de altă parte cu privire la faptul că inteligența emoțională e dată în mod exclusiv de abilități care trebuie dezvoltate în timp. Mă refer la identificarea și înțelegerea propriilor emoții, citirea și înțelegerea emoțiilor celorlalți, gestionarea emoțiilor proprii, manifestarea lor în mod adecvat în contextul social.

În încheiere reamintesc părerea lui Howard Gardner și a lui Daniel Goleman despre faptul că a fi implicat și absorbit de o activitate ce provoacă acea starea de detașare de realitate, de *contopire* și *revărsare* sau *flux*, denotă pe de o parte concentrarea maximă a atenției și a aptitudinilor intelectuale sau a celor de altă natură, proprii unui anumit domeniu, iar pe de altă parte faptul că se manifestă autocontrolul emoțiilor la un nivel superior, facilitând și potențând gândirea și creativitatea.

În acest sens, consider că nu exagerez susținând faptul că firesc ar fi ca, pe lângă profilul de

competențe profesionale al absolventului să se aibă mai mult în vedere profilul abilităților socio-emoționale ale elevului, cu referire la cunoașterea emoțiilor și a ceea ce le-a declanșat, exprimarea sentimentelor în mod asertiv, comunicarea stării trăite și a motivului, precum și o raportare empatică la emoțiile celor din jur.

Conștientizând faptul că „cine sunt eu” se exprimă în comportamentele, reacțiile și deciziile personale și asumându-și acestea, poate că elevul sau adolescentul zilelor noastre și adultul de mâine își va acorda o mai mare valoare și va fi mai atent la el și la ceilalți.

Bibliografie:

- Cosnier Jacques, *Introducere în psihologia emoțiilor și a sentimentelor*, Ed. Polirom, Iași. 2007;
- Goleman Daniel, *Inteligența emoțională*, Ed. Curtea Veche, București, 2008;
- Gardner Howard, *Inteligențe multiple. Noi orizonturi*, Ed. Sigma, București, 2015
- Lantieri Linda, Goleman Daniel, *Dezvoltarea inteligenței emoționale a copiilor: tehnici de a cultiva puterea lăuntrică a copiilor*, Ed. Curtea Veche, București, 2017;
- Jull Jasper, *Adolescența-când educarea nu mai e posibilă: relaxați prin vremuri tulburi*, Ed. Univers, București, 2021;
- Roco Mihaela, *Creativitatea și inteligența emoțională*, Ed. Polirom, Iași, 2004.

SECȚIUNEA 5

CALITATEA PROCESULUI EDUCAȚIONAL - INTERVENȚII ALE PERSONALULUI DIDACTIC AUXILIAR. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

***PROIECT EDUCAȚIONAL CLUB DE LECTURĂ
„PRINTRE RÂNDURI”***

Bibliotecar Bădilă Vera Dorina

Colegiul Național „Nicolae Titulescu” Pucioasa, jud. Dâmbovița

În cadrul cercului de lectură au fost desfășurate în primul rând ateliere de lucru cu elevi de gimnaziu și liceu, în cea mai mare parte lunare, în cadrul bibliotecii din școala noastră. La acestea s-au adăugat și alte contexte semnificative de învățare: întâlniri cu scriitori de literatură, vizite la biblioteci, ateliere în limba engleză, activități metodice ale cadrelor didactice, participare la concurs de teatru, quilling și de creații literare, etc.

În cadrul cercului de lectură, au fost abordate teme inedite, selectate împreună cu copiii și adaptate nevoilor și preferințelor observate la ei și semnalate chiar de către aceștia. Pentru fiecare activitate s-a avut în vedere în primul rând captarea atenției copiilor și evidențierea elementelor de noutate. În felul acesta curiozitatea și interesul lor a fost menținut permanent, generând entuziasm și implicare în activități. Accentul a fost pus în mod deosebit pe strategii didactice activ-participative și pe colaborare și cooperare în cadrul echipelor de lucru. Activitatea desfășurată este vizibilă doar pe whats up.

Am intenționat, ca obiectiv stabilit împreună cu copiii, ca atelierele și celelalte activități să fie adevărate laboratoare de creație. Plecând de la un stimul-text literar am dezvoltat sarcini de lucru care au necesitat activizarea și implicarea copiilor cu toată ființa lor, evitând monotonia iar faptul că rezultatele lor au fost vizibile în cadrul grupului și apreciate, i-a motivat, le-a stimulat creșterea stimei de sine, încrederea în forțele proprii și le-a dezvoltat competențele-cheie.

Scopul activității

Scopul activității cercului de lectură constă în încurajarea copiilor, într-un spirit de libertate, de a fi cât mai autonomi în descoperirea și îmbogățirea propriilor căi de creștere și formare a personalității prin literatură și alte arte.

Obiectivele educaționale ale activității

C1: dezvoltarea abilităților de literație funcțională și multiplă

1.1. stimularea interesului pentru lectură;

1.2. cultivarea lecturii de plăcere;

1.3. abordarea în profunzime a textelor propuse;

1.4. dezvoltarea gândirii critice în raport cu textul literar;

1.5. formularea unei opinii argumentate referitor la situația dată;

1.6. participarea activă la dialogurile din cadrul cercului;

1.7. identificarea de informații în limba străină studiată (engleză, franceză, italiană);

C2: conectarea la experiențele de viață ale copiilor;

2.1. dobândirea unor strategii de învățare activă;

2.2. dezvoltarea capacităților metacognitive;

2.3. crearea unor demersuri investigative proprii;

2.4. asumarea responsabilităților din cadrul contextelor de viață propuse;

2.5. identificarea situațiilor problemă din suportul propus pentru studiu;

2.6. respectarea regulilor de comunicare asertivă în cadrul grupului;

2.7. utilizarea în învățare a unor aplicații/ programe/ documente digitale simple;

2.8. sustinerea efortului în îndeplinirea sarcinilor de lucru;

2.9. abordarea unor sarcini noi cu determinare și curaj;

2.10. participarea la activități culturale, de voluntariat, caritabile

PROIECT EDUCAȚIONAL EXTRACURRICULAR

”PREȚUIEȘTE ROMÂNIA DE POVESTE”

Bibliotecar Gheorghiu Raluca-Mirela
Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia, jud. Alba

ARGUMENT

Anul acesta, la data de 15 ianuarie se sărbătoresc două evenimente deosebite pentru poporul român – Ziua Culturii Naționale și aniversarea celor 175 de ani de la nașterea poetului Mihai Eminescu, Luceafărul poeziei românești. Pentru mari, dar și pentru cei mici, Eminescu reprezintă una dintre valorile inestimabile ale tezaurului cultural al poporului român.

Educația elevilor în spiritul valorilor naționale, atât de importante și definitorii pentru un popor, reprezintă startul formării conștiinței de neam și țară și cultivării dragostei pentru poporul român și tezaurul spiritual al acestuia.

Trebuie să facem cunoscute elevilor noștri aceste comori și să le transmitem astfel și generațiilor viitoare. Și cum altfel, decât prin atragerea acestora spre activități care să le trezească interesul pentru lectură, activități care să îi determine să-și exprime sentimentele, gândurile prin intermediul propriilor creații.

Un alt motiv pentru care desfășurăm acest proiect este oportunitatea de a realiza activități în parteneriat și este o plăcere deosebită să fim alături la acest moment aniversar.

SCOP

Scopul derulării acestui proiect îl reprezintă cultivarea sentimentului de dragoste față de țară și de valorile culturale.

OBIECTIVE SPECIFICE

- să cunoască semnificația zilei de 15 Ianuarie;
- formarea și cultivarea gustului pentru lectură;
- îmbogățirea cunoștințelor despre românii care prin creațiile, invențiile și descoperirile lor au creat cultura acestui popor;
- să participe la activități în echipă.

GRUP ȚINTĂ

- elevii claselor primare.

DURATA PROIECTULUI

- 13.01 – 17.01.2025

LOCUL DESFĂȘURĂRII PROIECTULUI

- biblioteca Liceului cu Program Sportiv Alba Iulia;
- săli de clasă.

BENEFICIARI

- elevii claselor primare;

RESURSE UMANE

- profesori învățământ primar;
- bibliotecar școlar;
- elevi.

RESURSE MATERIALE

- volume de opere, calculator, videoproiector, materiale video, fișe de lucru etc.

REZULTATE SCONTATE

- îmbunătățirea modalității de exprimare a subiecților implicați în proiect,
- implicarea cadrelor didactice și a bibliotecarului școlar în activități de promovare a culturii naționale.

DISEMINAREA INFORMAȚIEI

- prezentarea activităților în cadrul instituției.

MONITORIZAREA ACTIVITĂȚILOR

- fotografii de la toate activitățile proiectului.

MEDIATIZARE

- în rândul elevilor și al părinților, în comunitatea locală;
- postarea pe pagina de facebook a liceului a expoziției cu lucrările elevilor.

ACTIVITĂȚI PROPUSE

Nr. crt.	Activitatea propusă	Locul de desfășurare	Data	Responsabili
1	<i>"La ceas aniversar – 175 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu"</i> - prezentare power-point a vieții și operei lui Mihai Eminescu	Biblioteca școlii	13-17.01.2025	bibl. Gheorghiu Raluca, prof. înv. primar de la clase
2	<i>"Învăță să descoperi"</i> - prezentare personalități științifice (Anghel Saligny) - cine construiește cel mai rezistent pod	Sălile de clasă Expoziție în holul școlii	13-17.01.2025	bibl. Gheorghiu Raluca, prof. înv. primar de la clase
3	<i>"Inima culturii românești"</i> – <i>Ateneul Român</i> - artă colaborativă	Sălile de clasă Expoziție în holul școlii	13-17.01.2025	bibl. Gheorghiu Raluca, prof. înv. primar de la clase

***BENEFICIILE COLABORĂRII DINTRE BIBLIOTECARUL ȘCOLAR ȘI
SECRETARUL ȘCOLII ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI***

Bibliotecar Pancu Ana Maria

Școala Gimnazială "Sf. Nicolae", București, sector 1

Secretar-șef Rizescu Mădălina

Școala Gimnazială "Sf. Nicolae", București, sector 1

Colaborarea între diversele roluri dintr-o școală este esențială pentru a asigura o educație eficientă, relevantă și adaptată nevoilor contemporane. Printre aceste colaborări, relația dintre bibliotecarul școlar și secretarul școlii se remarcă prin potențialul său de a aduce beneficii semnificative, chiar dacă uneori rămâne mai puțin evidențiată. Bibliotecarul, prin gestionarea resurselor educaționale, și secretarul, prin suportul administrativ, pot împreună să contribuie la îmbunătățirea procesului educațional și la crearea unui mediu școlar inovator.

În contextul educației moderne, care pune accent pe interdisciplinaritate, tehnologie și activități extracurriculare, această colaborare devine nu doar necesară, ci și indispensabilă.

Optimizarea și organizarea proiectelor educaționale. Exemple de bune practici.

Un aspect esențial al colaborării dintre bibliotecarul școlar și secretarul școlii constă în crearea unui cadru organizatoric solid care să susțină accesul elevilor la resursele educaționale. Această colaborare asigură fluiditatea proceselor administrative și logistice, oferindu-le elevilor și profesorilor sprijinul necesar în cadrul activităților educaționale.

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

În cadrul proiectului CAEM, Festivalul- concurs „**Răsfoind imaginația**”, organizat de școala noastră, bibliotecarul școlar a avut un rol central în gestionarea documentației necesare pentru desfășurarea proiectului. Prin întocmirea corectă și la timp a materialelor, precum fișele de activitate, rapoartele proiectului și planificările aprobate, bibliotecarul a facilitat implementarea proiectului într-un mod organizat și eficient.

Totodată, colaborarea cu cadrele didactice a fost esențială pentru succesul proiectului. Bibliotecarul a lucrat alături de profesori pentru a crea o selecție tematică de resurse educaționale și a sprijinit integrarea acestora în activitățile educative. Secretarul școlii a avut un rol complementar, asigurând logistica necesară și sprijinind proiectul pe partea administrativă. Pe lângă gestionarea resurselor financiare pentru achiziționarea materialelor, secretarul a realizat și întocmit diplomele pentru elevii și cadrele didactice participante, o componentă importantă pentru recunoașterea eforturilor și stimularea participării.

Festivalul – concurs „**Răsfoind imaginația**” a oferit elevilor oportunitatea de a participa la activități creative și colaborative, cum ar fi ateliere literare, dezbateri și interpretări artistice. Cu o documentație bine realizată și un sprijin logistic solid, proiectul a demonstrat cum un parteneriat eficient între bibliotecar, secretar și cadrele didactice poate transforma o inițiativă educațională într-un real succes.

Un alt exemplu remarcabil al colaborării dintre bibliotecarul școlar și secretarul școlii noastre este participarea la concursul regional organizat de Casa Corpului Didactic București, „*Vânătoarea de lectură în biblioteci*”. Acest proiect promovează lectura printr-o serie de activități interactive desfășurate în biblioteci școlare și publice.

Obiectivul concursului a fost creșterea interesului elevilor pentru lectură și dezvoltarea abilităților lor de cercetare, comunicare și colaborare.

Bibliotecarul școlar a organizat echipele de elevi și a coordonat pregătirea lor, punând la dispoziție resursele bibliotecii școlare și orientându-i în utilizarea materialelor. Totodată, bibliotecarul a colaborat cu colegii din alte școli și biblioteci publice pentru a crea un circuit de activități educaționale. De asemenea, a planificat etapele evenimentului, astfel încât să fie respectate cerințele metodologice ale concursului.

Secretarul școlii a avut un rol logistic crucial, facilitând înscrierea oficială a școlii în concurs, gestionând aprobările necesare și făcând programările elevilor participanți la acest concurs la locațiile partenere, respectiv bibliotecile de sector și cele municipale. Totodată, după finalizarea concursului, secretarul a avut un rol important în pregătirea diplomelor de participare și de merit pentru elevi, o parte esențială în încheierea proiectului. Personalizarea diplomelor și livrarea acestora în timp util au contribuit la crearea unei atmosfere pozitive și la recunoașterea eforturilor tuturor celor implicați.

Participarea la Concursul Regional „**Vânătoarea de lectură în biblioteci**” a avut un impact semnificativ asupra comunității școlare. Elevii au avut ocazia să își dezvolte abilitățile de cercetare și să exploreze tematici literare diverse, în timp ce cadrele didactice și bibliotecarul au beneficiat de un schimb de bune practici cu alte școli. Rolul secretarului școlii a fost esențial pentru succesul întregii inițiative, contribuind la asigurarea unui cadru bine organizat, în care fiecare detaliu logistic și administrativ a fost atent gestionat.

Bibliografie:

- Popescu, A., *Rolul colaborării interinstituționale în dezvoltarea educației moderne*. Editura Universitară, Cluj-Napoca, 2020
- Ionescu, R., „Importanța bibliotecilor școlare în era digitală”. *Revista de Pedagogie*, 2019, 5(2), 45-52.

„INCLUSIVE EDUCATION- EDUCAȚIE INCLUZIVĂ”
RAPORT INDIVIDUAL AL ACTIVITĂȚII DE FORMARE
PROIECT ERASMUS 2023-1-RO01-KA121-SCH-000115244

Bibliotecar Șerban Elena Carolina
Școala Gimnazială Nr.1 Moreni, jud. Dâmbovița

Conform Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023 „Educația incluzivă vizează totalitatea beneficiarilor primari cu caracteristici, interese, abilități și nevoi de învățare unice, cu o atenție specială în ceea ce privește copiii expuși riscului de marginalizare, excludere sau de a avea rezultate școlare scăzute.” Abordarea educației incluzive ia în considerare diferențele dintre elevi și nevoi diferite ale elevilor ca o oportunitate de a nu constitui o problemă, ci de a îmbogăți predarea. Pentru ca procesul educațional să se desfășoare optim presupune în primul rând crearea condițiilor adecvate necesare în cadrul sistemului de învățământ general. Pentru a veni în sprijinul procesului educațional școlar de incluziune a tuturor copiilor, indiferent de apartenența etnică sau socială, religie, naționalitate sau infirmitate am ales să urmez o activitate de formare pe această temă în cadrul Proiectului Erasmus 2023-1-RO01-KA121-SCH-000115244. Activitatea a fost organizată de Anatolia Education and Consulting și s-a desfășurat în Lisabona, Portugalia în perioada 19.08. 2024 – 23. 08. 2024.

Obiective:

- Identificarea dimensiunilor Educației Incluzive
- Familiarizarea cu cultura școlară și mediile de învățare
- Discutarea managementului incluziv al clasei
- Relaționarea studenților dotați și talentați
- Cunoașterea stilurilor de învățare
- Introducerea școlilor incluzive și dimensiunile acestora
- Învățarea inteligenței multiple

Activități de pregătire

Înainte de participarea mea la mobilitatea de formare am beneficiat din partea coordonatorului de proiecte educative din școală și ale organizatorului cursului, de tot sprijinul necesar în ceea ce

privește logistica, sarcinile și obligațiile mele ca și cursant, prezentarea programului de formare/ programului de lucru și prezentarea modului în care se va face evaluarea, validarea și certificarea competențelor dobândite în urma mobilității, precum și informații cu privire la programul de vizite culturale din cadrul programului. Pentru a ne cunoaște mai bine școlile de proveniență, sistemele de învățământ, cultura și tradițiile țărilor participanților, am realizat materiale pe aceste teme pe care le-am prezentat la începutul cursului.

Activitatea de formare - Ziua 1 - Bazele Educației Incluzive și Prevenirea ESL

- Activități de cunoaștere și familiarizarea cu programul cursului
- Prezentarea participanților
- Privire de ansamblu asupra educației incluzive și a importanței acesteia în prevenirea părăsirii timpurii a școlii

- Discuții despre provocările și factorii cheie care conduc la ESL în toată Europa

- Politici cuprinzătoare pentru reducerea ESL și promovarea educației incluzive

Activitatea de formare - ziua 2 - Politici și strategii

- Explorarea culturii școlare și a mediilor de învățare care încurajează incluziunea
- Prevenirea discriminării și sprijinirea elevilor excepționali
- Discuție asupra nevoilor de dezvoltare personală și profesională a profesorilor în prevenirea ESL

- Revizuirea politicilor de succes în educație incluzivă și a măsurilor de intervenție, cum ar fi sistemele de avertizare timpurie (EWS)

- Discuții asupra activităților extrașcolare și extrașcolare pentru îmbogățirea ofertei de Învățare

Activitatea de formare - ziua 3 - Vizită culturală

Activitatea de formare - ziua 4 - Strategii de intervenție și sprijin

- Ratele actuale de părăsire timpurie a școlii și impactul asupra creșterii sociale și economice

- Studii de caz și exemple de practică din țări europene
- Tehnici pentru crearea unui climat de clasă incluziv și sprijinirea tuturor categoriilor de elevi

- Implicarea familiilor și comunităților în prevenirea ESL și în promovarea incluziunii

METODE DE INSTRUIRE MODERNĂ ÎN ȘCOALA EUROPEANĂ

- Dezvoltarea obiectivelor SMART pentru elevi și implementarea unor tehnici ca suport pentru cadrele didactice în vederea incluziunii tuturor elevilor

Activitatea de formare - ziua 5 - Evaluare și sustenabilitate

- Tehnici și idei pentru șanse egale în educație
- Evaluarea elevilor supradotați, talentați și cu nevoi speciale într-un cadru incluziv
- Înțelegerea și aplicarea inteligențelor multiple și a stilurilor de învățare în predare
- Asigurarea unei coordonări și cooperări puternice între actorii naționali, regionali și locali

- Prezentare generală și evaluare a programului de curs, completarea formularelor de feedback

- Primirea certificatelor

Activități de continuare:

- “Minte și suflet prin carte”
- “O alimentație sănătoasă!”

Diseminare

- Utilizarea a diferite metode de învățare pentru crearea unui climat incluziv și sprijinirea tuturor categoriilor de elevi în cadrul activităților pe care le voi desfășura cu aceștia

- Prezentarea materialelor de curs în cadrul cercului metodic
- Realizarea unui articol informativ cu beneficiile programei cursului urmat
- Informarea comunității prin pagina de Facebook a școlii cu privire la mobilitatea de formare urmată

Cursul ”Inclusive Education” mi-a adus o dezvoltare personală și profesională semnificativă, îmbogățindu-mi atât abilitățile, cât și perspectivele. M-a ajutat să-mi dezvolt abilități esențiale pentru a crea un mediu de învățare mai echitabil și mai accesibil. Am învățat cum să aplic strategii diferite în activitățile mele, să adaptez materialele didactice și să utilizez tehnici de gestionare a clasei care să răspundă nevoilor fiecărui elev. Am acumulat cunoștințe valoroase despre conceptele de bază ale educației incluzive, despre diversele tipuri de nevoi speciale și despre modalitățile de adaptare pentru a sprijini toți elevii. Am învățat cum să comunic mai eficient cu elevii, părinții și colegii într-un mod care să fie sensibil la diversitatea și nevoile acestora. Acest lucru mă ajută să construiesc relații mai solide în mediul educațional. Mă simt mai bine pregătită și mai capabilă să contribui la crearea unui mediu educațional accesibil și care să sprijine toți elevii.

Bibliografie:

- [https://lege5.ro/Gratuit/geztqmtgq2tm/educatia-incluziva-de-calitate-pentru-toti-beneficiarii-primari-ai-educatiei-lege-198-2023?dp=guzteobrga4demi#:~:text=\(2\)%20Educa%C5%A3ia%20incluziv%C4%83%20vizeaz%C4%83%20totalitatea,a%20avea%20rezultate%20%C5%9Fcolare%20sc%C4%83zute](https://lege5.ro/Gratuit/geztqmtgq2tm/educatia-incluziva-de-calitate-pentru-toti-beneficiarii-primari-ai-educatiei-lege-198-2023?dp=guzteobrga4demi#:~:text=(2)%20Educa%C5%A3ia%20incluziv%C4%83%20vizeaz%C4%83%20totalitatea,a%20avea%20rezultate%20%C5%9Fcolare%20sc%C4%83zute)
- Suport curs INCLUSIVE EDUCATION

CUPRINS

ARGUMENT.....	5
---------------	---

SECȚIUNEA 1

ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

<i>METODE MODERNE FOLOSITE ÎN GRĂDINIȚĂ.....</i>	<i>9</i>
--	----------

Prof. învă. preșcolar-Andrei Alina

<i>DIGITALIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV.....</i>	<i>13</i>
--	-----------

Prof. Antonescu Carmen

Prof. Georgescu Laura Ancuța

<i>ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII</i>	<i>18</i>
--	-----------

Prof. Bădulescu Eduard

<i>CALITATEA ȘI CREATIVITATEA PROCESULUI DIDACTIC ÎN EDUCAȚIA PREȘCOLARĂ</i>	<i>22</i>
--	-----------

Prof. învă. preșc. Băluță Mihaela

<i>PROIECT DIDACTIC – TEXTUL DRAMATIC (CADRUL ERR).....</i>	<i>25</i>
---	-----------

Prof. Brînzei Florentina

<i>DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII PRIN INTERMEDIUL STRATEGIILOR DIDACTICE ...</i>	<i>32</i>
--	-----------

Prof. învă. primar: Buboacă Andreea

<i>PROIECTELE EUROPENE ÎN SPRIJINUL CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE. O SPECIALĂ PRIVIRE ASUPRA PROIECTULUI: ERASMUS+ 2023-1-RO01-KA121-SCH-000128127.....</i>	<i>36</i>
---	-----------

Prof. Cobușteanu Delia

<i>MODALITĂȚI DE FORMARE/DEZVOLTARE A AUTONOMIEI ÎN ÎNVĂȚARE LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR</i>	<i>39</i>
--	-----------

Prof. Costache Roxana-Giorgiana

<i>STUDIU DE CAZ PREȘCOLAR AGRESIV</i>	<i>43</i>
--	-----------

Prof. învă. preșc. Diaconescu Ionica Marinela

PROIECT TRANSCURRICULAR - CUM FUNCȚIONEAZĂ LUMEA.....	47
Prof. înv. primar Dragomir Elena	
PROIECT INTERDISCIPLINAR: „IARNA – TRADIȚIE ȘI MAGIE”	56
Prof. înv. primar Florescu Cristina	
STRATEGII DIDACTICE MODERNE.....	60
Prof. Frățilă Cosmina Elena	
UTILIZAREA DISPOZITIVELOR ELECTRONICE ÎN GRĂDINIȚĂ.....	65
Prof. ed. timpurie Gheorghe Angelica-Maria	
GHID DE BUNE PRACTICI	68
Prof. Grecu Maria-Elena	
Prof. Nae Liliana-Ștefania	
FIȘĂ DE LUCRU FUNCȚIA DE GRADUL I	72
Prof. Hrițcu Cristian	
GAMIFICAREA ÎN PREDAREA CHIMIEI: JOCURI EDUCATIVE CARE STIMULEAZĂ ÎNVĂȚAREA ACTIVĂ	74
Prof. Iacobescu Loredana Iuliana	
ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII LA NIVEL GIMNAZIAL	78
Prof. Ilină Elena	
COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ.....	83
Prof. Ilie Anca-Irina	
INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI EXEMPLE DE SUCCES DIDACTIC.....	87
Prof. Lungu Lidia Daniela	
ROLUL EXPERIMENTULUI VIRTUAL ÎN ÎNVĂȚAREA CHIMIEI	91
Prof. Melinte Georgeta Louisa	
„21ST CENTURY SKILLS IN EDUCATION”	94
Prof. Mihai Cristina-Florina	
ELEVII CU CERINȚE EDUCATIONALE SPECIALE ȘI ORA DE LIMBĂ MODERNĂ - FOLOSIREA TEHNOLOGIEI ȘI A APLICAȚIILOR MOBILE	108
Prof. limba franceză Mirică Florentina-Alina	
Prof. limba engleză Bodeanu Adrian	

EFICIENȚA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP ÎN COORDONAREA EFORTURILOR INDIVIDUALE ALE COPIILOR ȘI RECIPROCITATEA INTERACȚIUNILOR..... 112

Prof. Mîțu Lenuța - inspector școlar

POETIZAREA CUNOAȘTERII PRIN EXPERIENȚA SACRULUI..... 116

Prof. Motocu Cristina

ETAPELE ÎNVĂȚĂRII PE COMPETENȚE ÎN ȘCOALA INCLUZIVĂ..... 121

Prof. Munteanu Oana

STRATEGII MODERNE DE ÎNVĂȚARE..... 124

Prof. Nicolae Mihaela Corina

Prof. Duță Marilena Simona

PROVOCĂRI METODICE ȘI PEDAGOGICE ÎN PREDAREA LIMBII ROMÂNE..... 127

Prof. Nicolae Mihaela Corina

Prof. Toader Denisa-Marinela

MUZICĂ ȘI MIȘCARE PRIN UTILIZAREA TUBURILOR MUZICALE..... 133

Prof. Oprea Florica

Prof. Vasile Liliana

ÎMBUNĂTĂȚIREA PROCESULUI DIDACTIC ȘI A REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII LA FIZICĂ..... 136

Prof. Rainea Elena

MODALITĂȚI DE IMPLICARE A ELEVILOR..... 140

Prof. Safta Mariana Alina

OPTIMIZAREA REZULTATELOR OBȚINUTE LA EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A LA DISCIPLINA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ... 144

Prof. Savu Ecaterina

PROIECT DIDACTIC..... 148

Prof. înv. primar Spirea Elena Laura

FOLOSIREA APLICAȚIILOR DE NOTAȚIE MUZICALĂ ÎN CADRUL ORELOR DE PRELUCRARE AUDIO-VIDEO..... 157

Prof. Stan Daniela

Prof. Vasile Gheorghița

PERFORMANȚE ÎN PREDAREA ȘI EVALUAREA ELEVILOR DE LICEU 162

Prof. Stănciulescu Florentina Cristina

Prof. Stănciulescu Neofit Cătălin

MODEL DE ACTIVITATE-POVESTEA URSULUI CAFENIU, DUPĂ VLADIMIR COLIN, CLASA A II-A 165

Prof. Suci Florina-Marieta

CALITATEA ȘI EFICIENȚA ÎN EDUCAȚIE 170

Prof. Tudor Ionica-Angelica

UTILIZAREA ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ A UNOR METODE ȘI TEHNICI, CARE AU CA SCOP CREȘTEREA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE 173

Prof. Tudor Ionica-Angelica

SECȚIUNEA 2

RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE – PROVOCĂRI ȘI SOLUȚII.

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.

TEST DE EVALUARE CLR - CLASA A II-A..... 179

Prof. Alexe Luminița Erna

EXEMPLU DE BUNA PRACTICA PRIVIND UTILIZAREA RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚARE..... 182

Prof. Cîrcotă Roxana

INTEGRAREA CU SUCCES A RESURSELOR EDUCAȚIONALE DESCHISE ÎN ACTUL DIDACTIC..... 185

Prof. Cocu Mihaela

RESURSE EDUCAȚIONALE ȘI ÎNVĂȚARE INTERACTIVĂ LA GEOGRAFIE 188

Dir. adj. Prof. Dinu Mariana

Prof. Iancu Aurelia

DEZVOLTAREA ÎNCREDERII ELEVILOR ÎN PROPRIILE CAPACITĂȚI DE ÎNVĂȚARE191

Prof. Dragomir Marioara

DIGITALIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV – EDUCATIV EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	195
Prof. înv. primar Ghiță Carmen-Georgiana	
Prof. înv. primar Păunescu Oana-Ionela	
PROIECT DE LECȚIE.....	199
Prof. Hrițcu Gabriela Loredana	
FIȘELE INTERACTIVE - INSTRUMENTE DE LUCRU PENTRU ELEVII CU CES.....	203
Profesor psihopedagog Iacob Oana Elena	
PARTENERIATUL EDUCAȚIONAL – MIJLOC IMPORTANT PENTRU CREAREA OPORTUNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚARE ȘI COOPERARE	207
Prof. Iuga Anca	
RELAȚIA DINTRE ȘTIINȚĂ ȘI RELIGIE.....	212
Prof. Mihai Simona-Maria	
METODE INTERACTIVE DE GRUP FOLOSITE ÎN INVATAMANTUL PRESCOLAR	215
Prof. înv. preșc. Nistor Ileana	
PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT LA EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT	219
Prof. Olteanu Dorina-Mariana	
PROIECTELE EDUCAȚIONALE	223
Prof. Păcurar Alina	
TEST DE PREGĂTIRE – GEOGRAFIE CLASA A VII-A	227
Prof. Păunaș Nicoleta Cristina	
INTEGRAREA TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	232
Prof. Popescu Anca	
RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE (RED) DIN CADRUL PROGRAMULUI DE FORMARE CONTINUĂ PENTRU CADRELE DIDACTICE „EDUMAGIC”.....	235
Prof. înv. primar Popescu Rodica	
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ADJECTIVUL, PRONUMELE	239
Prof. înv. primar Praja Daniela	
RESURSA EDUCAȚIONALĂ DESCHISĂ EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.....	242
Profesor de psihopedagogie specială Stănică Ion	
PROIECT DIDACTIC	245
Prof. Vintilă Naomi Denisa	

SECȚIUNEA 3

**EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL CURENT.
EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.**

EDUCAȚIA INTERCULTURALĂ, UN FACTOR IMPORTANT ÎN ȘCOALA CONTEMPORANĂ.....	257
Prof. Chifu Georgeta Pompilia	
DINCOLO DE MANUALE: ÎMBINAREA EDUCAȚIEI FORMALE ȘI INFORMALE PENTRU O ÎNVĂȚARE AUTENTICA.....	259
Prof. Ciupercă Lăcrămioara	
IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN INTEGRAREA ELEVILOR CU CES	263
Profesor de psihopedagogie specială Coman Adriana	
PE URMELE LUI TUDOR VLADIMIRESCU. PANDURII DE IERI, PANDURII DE AZI ...	267
Prof. Horjea Claudia-Loredana	
EDUCAȚIA NONFORMALĂ ȘI PROIECTELE ERASMUS+	271
Prof. Nicolae Mihaela Corina	
Prof. Gavrilă Sorina Nicoleta	
SPUNE STOP VIOLENȚEI! CAMPANIE EDUCAȚIONALĂ ANTIBULLYING	273
Prof. înv. primar Niță Mariana Daniela	
PHOENIX 50 – ȘCOALA GIMNAZIALĂ TUDOR VLADIMIRESCU TÂRGOVIȘTE, LA SEMICENTENAR	277
Prof. Oană Marina-Loredana	
FENOMENUL DE BULLYING. STRATEGII DE PREVENIRE ȘI INTERVENȚIE	282
Prof. înv. primar Puiu Olimpia	
NATURA, SURSA DE ENERGIE POZITIVĂ.....	284
Prof. Stoian Mihaela	
Prof. dr. Nițescu Vasile Ovidiu	
ATELIERUL DE TEATRU - MODALITATE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII.....	287
Prof. Tudor Andreea	
NONFORMAL ȘI INFORMAL. DE LA TEORIE LA PRACTICĂ.....	289
Prof. Veveriță Silvia	

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎNTRE NON-FORMAL ȘI INFORMAL.....	292
---	------------

Prof. Vîrlan Ramona.....

SECȚIUNEA 4

EDUCAȚIA ARTISTICĂ ȘI EDUCAȚIA ARTISTICĂ SPECIALIZATĂ: PREMISE, ACTUALITATE, VIITOR.

MAGIA LUI 423-MIT SAU ADEVĂR?	297
--	------------

Prof. Bondu Alexandru

Prof. Preda Oana Roxana

EDUCAȚIA ARTISTICĂ ȘI EDUCAȚIA ARTISTICĂ SPECIALIZATĂ: PERSPECTIVE ȘI OPORTUNITĂȚI ÎN PREDAREA TEORIEI MUZICALE	301
--	------------

Prof. Butoi Mihaela

Prof. Ștefan Florin

ROLUL EDUCAȚIEI ARTISTICE ÎN VIAȚA ELEVULUI	304
--	------------

Prof. Ducu Elena-Carmen

NOI GENERAȚII, NOI PERSPECTIVE EDUCATIVE	307
---	------------

Prof. Dumitru Andreea Clara

REPERE ÎN ANALIZA ȘI INTERPRETAREA UNEI LUCRĂRI MUZICALE	311
---	------------

Prof. Iancu Maria

ANALIZA MUZICALĂ ÎN ORELE DE INSTRUMENT ȘI FORME MUZICALE. SUITA INSTRUMENTALĂ - ÎNTREPĂTRUNDEREA NOȚIUNILOR TEORETICE DIN ANALIZA PE PARTITURĂ CU CELE INTERPRETATIVE - JOHAN SEBASTIAN BACH - AN OMAGIAL 2025	315
--	------------

Prof. Mățiță Mihaela

Prof. Ibadof Iustina

TRACUL DE SCENĂ	318
------------------------------	------------

Prof. Nicolescu Marilena

EDUCAȚIA ARTISTICĂ ȘI EDUCAȚIA ARTISTICĂ SPECIALIZATĂ: PREMISE, ACTUALITATE ȘI PERSPECTIVE DE VIITOR	323
---	------------

Prof. Oprea Florina Mădălina

COMENTARIUL UNEI SCULPTURI	325
Prof. Popa Barbara-Brigita	
Prof. Cobianu Irina Nicoleta	
ROMANTISMUL – ARTA LIBERTĂȚII ȘI A SENTIMENTULUI	330
Prof: Ristea Monica-Gabriela	
Prof. Radu Maria	
PREGĂTIREA PENTRU PERFORMANȚA PUBLICĂ A ELEVULUI INSTRUMENTIST....	334
Prof. Roman Eliza Alexandra	
Prof. Popescu Adina Mariana	
INTELIGENȚELE MULTIPLE ȘI ABILITĂȚILE SOCIO-EMOȚIONALE- FACTORI INFLUENȚI AI „REVĂRSĂRII CREATOARE”	339
Prof. Tică Monica	

SECȚIUNEA 5

CALITATEA PROCESULUI EDUCAȚIONAL - INTERVENȚII ALE PERSONALULUI DIDACTIC AUXILIAR. - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

PROIECT EDUCAȚIONAL CLUB DE LECTURĂ „PRINTRE RÂNDURI”	347
Bibliotecar Bădilă Vera Dorina	
PROIECT EDUCAȚIONAL EXTRACURRICULAR ”PREȚUIEȘTE ROMÂNIA DE POVESTE”	349
Bibliotecar Gheorghiu Raluca-Mirela	
BENEFICIILE COLABORĂRII DINTRE BIBLIOTECARUL ȘCOLAR ȘI SECRETARUL ȘCOLII ÎN PROCESUL EDUCAȚIONAL - EXEMPLE DE BUNE PRACTICI.....	352
Bibliotecar Pancu Ana Maria	
Secretar-șef Rizescu Mădălina	
„INCLUSIVE EDUCATION- EDUCAȚIE INCLUZIVA” RAPORT INDIVIDUAL AL ACTIVITAȚII DE FORMARE - PROIECT ERASMUS 2023-1-RO01-KA121-SCH-000115244	355
Bibliotecar Șerban Elena Carolina	

ISBN: 978-606-95957-2-5